

ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๒

ครั้งที่ ๔

(สมัยวิสามัญ)

วันพุธที่ ๒๗ เดือนพฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๔๑

ศูนย์ชวเลขและพิมพ์ดีด
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการตรวจแล้ว วันที่ 12 เดือน ๓ พ.ศ. 25๔1

การรับรองในคราวประชุม ครั้งที่ / วันที่ เดือน พ.ศ.

ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๒
ครั้งที่ ๔
(สมัยวิสามัญ)

วันพุธที่ ๒๗ เดือนพฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๔๑

ศูนย์ชวเลขและพิมพ์ดีด
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการตรวจแล้ว วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

สภารับรองในคราวประชุม ครั้งที่...../..... วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๒
ครั้งที่ ๔ (สมัยวิสามัญ)
วันพุธที่ ๒๗ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๔๑
ณ สภารัฐสภา

หน้า

- ระเบียบวาระที่ ๑ กระทั่งถาม ไม่มี ๑
- ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ๑
- ๒.๑ เรื่องการถ่ายทอดการประชุมทางวิทยุกระจายเสียง
และโทรทัศน์ ๑
- ผู้อภิปราย
- นายบุญช่วย ภูจินาพันธุ์ ๑
- ๒.๒ เรื่องที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติอนุมัติพระราชกำหนด
ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรมิได้ลงมติ จำนวน ๕ ฉบับ ๒
๑. พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๒)
พ.ศ. ๒๕๔๑
๒. พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลัง
กู้เงินจากต่างประเทศเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ
พ.ศ. ๒๕๔๑
๓. พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลัง
กู้เงินและจัดการกู้เงินเพื่อช่วยเหลือกองทุน
เพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน
พ.ศ. ๒๕๔๑
๔. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ
ธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๓๕
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๐ พ.ศ. ๒๕๔๑
๕. พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบัน
การเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑
- ๒.๓ เรื่องการนับครั้งที่ของการประชุม ๓

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๔/๒๕๔๑ (ส.วิสามัญ)

เรื่องด่วน

หน้า

๑. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย พรรคการเมือง พ.ศ.	๔
<u>ผู้อภิปราย</u>	
- นายอารีย์ วงศ์อารยะ	๖, ๙
- นายพินิจ จันทรสุรินทร์	๖, ๑๑
- นายวัฒนา รัตนวิจิตร	๙, ๑๓
- นายสุชน ชาลีเครือ	๑๐
- นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ	๑๑, ๑๒, ๑๔
- นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา	๑๖
- นายสุรชาติ ชำนาญศิลป์	๑๘
- นายวิลาศ จันทรพิทักษ์	๒๐
- นายเอกภาพ พลศรี	๒๑
- นายวัฒนา เมืองสุข	๒๓
- นายนิพนธ์ บุญญามณี	๒๙
- นายถาวร กาสมสัน	๓๑
- นายประวิช รัตนเพียร	๓๒
- นายสุรสิทธิ์ นิติวุฒิวรวัักษ์	๓๔, ๔๕
- นายเรวัต สิริบุญกุล	๓๗
- นายยงยุทธ ดิยะไพรัช	๓๙
- นายฉัตรวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ	๔๐
- นายสุวโรช พะลัง	๔๑
๒. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย คณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.	๔๘

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๔/๒๕๔๑ (ส.วิสามัญ)

หน้า

ผู้อภิปราย

- นายประทีป กรีกาเวช	๔๙
- นายชิงชัย มงคลธรรม	๕๐, ๕๖, ๘๑, ๘๔
- ร้อยโท กุเทพ ไสกระจำง	๕๓, ๕๗
- นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนคานต์	๕๕
- นายไพจิต ศรีวรชาน	๕๘, ๘๔
- นายกุศล หมีเทศ	๖๒, ๖๕
- นายสุเทพ ตีบุญมี ณ ชุมแพ	๖๖
- นายสุชาติ ศรีสังข์	๖๗
- นายทวี สุภธีระ	๖๙
- นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา	๗๑
- นายเอกภาพ พลซื่อ	๗๕
- นายจำลอง ครุฑขุนทด	๗๘
- นายถวิล ไพรสมนต์	๘๕
- นายอรรถสิทธิ์ ทรัพย์สิทธิ์	๘๗

๓. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา
พ.ศ.

ผู้อภิปราย

- นายถวิล ไพรสมนต์	๘๘
- นายวิเชษฐ์ เกษมทองศรี	๘๙
- นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ	๘๙, ๑๐๕
- นายวัฒนา เมืองสุข	๙๓
- นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ	๙๓
- นายเกษม รุ่งธนเกียรติ	๙๕, ๑๐๐
- นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนคานต์	๙๗

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๔/๒๕๔๑ (ส.วิสามัญ)

	หน้า
- นายสุรชาติ ชำนาญศิลป์	๑๐๐, ๑๐๑
- นายธวัช วิชยติษฐ	๑๐๒
๔. พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)	๑๐๕
<u>ผู้อภิปราย</u>	
- นายพิเชษฐ พันธุ์วิชาติกุล	๑๐๖, ๑๑๕
- นายอดิศร เพียงเกษ	๑๐๘, ๑๑๐, ๑๑๑
- นายชวน หลีกภัย	๑๑๐
- นายสุรชาติ ชำนาญศิลป์	๑๑๐, ๑๑๑
- นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ	๑๑๑
- นายไพศาล ยิ่งสมาน	๑๑๒
- นายสุนัย จุลพงศธร	๑๑๓, ๑๑๔
- นายทวีวัฒน์ ฤทธิฤาชัย	๑๑๔
- นายจूरินทร์ ลักษณะวิศิษฐ์	๑๑๕

รายชื่อสมาชิกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาประชุม ลาประชุม และขาดการประชุม
 ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ...๕... สมัย ...วิสามัญ...
 วัน ...พฤ... ที่ ...๒๗... เดือน ...พฤษภาคม... พ.ศ. ๒๕๕๑

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
1.	นายกนก ลีมิตระกุล	✓			
2.	นายกมล จิระพันธุ์วาณิช	✓			
3.	นายกร ทัพพะรังสี	✓			
4.	นายกริช กงเพชร	✓			
5.	นางกรรณา ชิดชอบ	✓			
6.	นายกฤษฎาภรณ์ แก้วโลสภา	✓			
7.	นายทวี สุภธีระ	✓			
8.	นางสาวกัญญา ศิลปอาชา	✓			
9.	นายกำชุง ประภากรแก้วรัตน์	✓			
10.	นางกิงกาญจน์ ณ เชียงใหม่	✓			
11.	นายกิตติศักดิ์ หัตถสงเคราะห์			✓	

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
12.	ร้อยโท กุเทพ ไสกระจำง	✓			
13.	นายกุ่มพล สภาวสุ	✓			
14.	นายกุศล หมีเทศ	✓			
15.	นายเกรียง กัลป์ตินันท์	✓			
16.	นายเกษม รุ่งธนเกียรติ	✓			
17.	นายเกียรติ ศรีสุรินทร์	✓			
18.	นายเกียรติชัย ชัยเชาวรัตน์	✓			
19.	นายแก้ว บัวสุวรรณ		✓		
20.	นายโกวิทย์ ธารณา	✓			
21.	นายไกรสร นันทมานพ	✓			
22.	นายไกรสิทธิ์ ไกรสิทธิพงศ์	✓			
23.	นายจรธน จุดโต	✓			
24.					

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
25.	นายขจิตร ชัยนิคม	✓			
26.	นางคมคาย พลบุตร	✓			
27.	นายคำรณ ณ ลำพูน	✓			
28.	นายเงิน ไชยสีวามงคล	✓			
29.	นายเงิน บุญสุภา		✓		
30.	นายจรัส พิวช่วย	✓			
31.	พลอากาศเอก จรุง วุฒิกาญจน์	✓			
32.	นายจองชัย เทียงธรรม	✓			
33.	นายจักรพันธ์ ยมจินดา	✓			
34.	นายจาตุรงค์ เฟื่องรพีพัฒน์	✓			
35.	นายจาตุรนต์ ฉายแสง	✓			
36.	นายจำลอง ครุฑขุนทด	✓			
37.	นายจตุติ ไกรฤกษ์	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
38.	นายจรินทร์ ลักษณะวิศิษฏ์	✓			
39.	นายเจริญ การุญ	✓			
40.	นายเจริญ คันธวงศ์	✓			
41.	นายเจริญ จรรย์โกมล	✗			
42.	นายเจอะอามิง โตะตาหยง	✓			
43.	พ.ต.ท.เจ๊ะอิสมาแอ เจ๊ะโมง	✓			
44.	นายเจ็ย กักผล	✓			
45.	นายฉลอง เรี่ยวแรง	✓			
46.	นายฉลาด ขามช่วง	✓			
47.	นายฉัฐวัสส์ มุตตามระ	✓			
48.	นายฉัตรชัย เอียสกุล	✓			
49.	ร้อยตำรวจเอก เฉลิม อยู่บำรุง	✓			
50.	นายเฉลิมชัย เอียสกุล	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
51.	นายเฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย	✓			
52.	นางสาวชรินทร์ พุทธปวน	✓			
53.	นายชวน หลีกภัย	✓			
54.	พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ	✓			
55.	นายชัย ชิดชอบ	✓			
56.					
57.	นายชัยวุฒิ บรรณวัฒน์	✓			
58.	นายชาญชัย ปทุมารักษ์	✓			
59.	นายชาญชัย อิศระเสนารักษ์	✓			
60.	นายชาญศักดิ์ ชวลิตนิตินธรรม	✓			
61.	นายชาติรี พิริยะกิจไพบูลย์	✓			
62.					
63.	นายธานี ศักดิ์เศรษฐ์	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
64.	นายชิงชัย มงคลธรรม	✓			
65.	นายชินวรณ์ บุญเกียรติ	✓			
66.	นายชุมพล กาญจนะ	✓			
67.	นายชุมพล ศิลปอาชา	✓			
68.	นายชูชาติ หาญสวัสดิ์	✓			
69.	นายชูชีพ หาญสวัสดิ์	✓			
70.	นายชูวิทย์ พิทักษ์พรพลลภ	✓			
71.	นายชูศักดิ์ แอกทอง	✓			
72.	นายโชคสมาน สีลาวงษ์			✓	
73.	นายไชยยศ สะสมทรัพย์	✓			
74.	นายไชยา สะสมทรัพย์	✓			
75.	นายฐานิสร์ เทียนทอง	✓			
76.	นายณรงค์ ภูอิทธิวงศ์	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
77.	นายณรงค์เลิศ สุรพล	✓			
78.	นายณัฐดิ ประเสริฐสุวรรณ	✓			
79.	นายคณัฏฐ์ วัชรภรณ์	✓			
80.	นาวาโท เดชา สุขารมณ์	✓			
81.	พ.อ.อ. เต็ดดวงดอกกรัก คุ่มชนะ	✓			
82.	นายเด่น ใต้มีนา	✓			
83.	นายตรีพล เจาะจิตต์	✓			
84.	นายต๋น จินตะเวช	✓			
85.	นายไตรรงค์ สุวรรณคีรี	✓			
86.	นายถวิล ไพโรสณฑ์	✓			
87.	นายถวิล ฤกษ์ห่วย	✓			
88.	นายถาวร กาสมสัน	✓			
89.	นายถาวร ทวีรัตน์ณรงค์	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
90.	นายถาวร เสนเนียม	✓			
91.	นายทศศักดิ์ เล็กอุทัย	✓			
92.	นายทรงพล โกวิทศิริกุล	✓			
93.	นายทรงศักดิ์ ทองศรี	✓			
94.	นายทวี ไกรคุปต์	✓			
95.	นายทวี สุระบาล	✓			
96.	นายทวีวัฒน์ ฤทธิฤาชัย	✓			
97.	นายทวีศักดิ์ สุภาศรี	✓			
98.	นายทศพร มูลศาสตร์สาทร	✓			
99.	นายทศพร เสรีรักษ์	✓			
100.	นายทิวา เงินวง	✓			
101.	นายธนเทพ ทิมสุวรรณ	✓			
102.	นายธวัช วิชัยดิษฐ	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
103.	นายธวัชชัย สัจจกุล	✓			
104.	นายธวัชชัย อนามพงษ์	✓			
105.	นายธวัชวงศ์ ณ เชียงใหม่	✓			
106.	นายธัญ การวัฒนาศิริกุล	✓			
107.	นายธานินทร์ ใจสมุทร	✓			
108.	นางสาวธารทอง ทองสวัสดิ์	✓			
109.	นายธารินทร์ นิมมานเหมินท์	✓			
110.	นายธีรพันธ์ วีระบุทรวัฒนะ	✓			
111.	นายธีระ สลักเพชร	✓			
112.	นายธีระชัย เตียวเจริญโสภา	✓			
113.	นายธีระชัย ศิริจันทร์	✓			
114.	นายธีระวัฒน์ ศิริวันสาณฑ์	✓			
115.	นายเชียร มโนทรทัต	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
116.	นายนพดล ปัทมะ	✓			
117.	นายนิพนธ์ ธาราภูมิ	✓			
118.	นายนิพนธ์ บุญญามณี	✓			
119.	นายนิพนธ์ พร้อมพันธุ์	✓			
120.	นายนิติคุณ อินทรสมบัติ	✓			
121.	นางนิภา พริงสุลกะ	✓			
122.	นายนิยม วรปัญญา	✓			
123.	นายนิรันดร์ นาเมืองรักษ์	✓			
124.	ร้อยตรี นกุล ธนิกุล	✓			
125.	นายเนวิน ชิดชอบ	✓			
126.	นายบรรหาร ศิลปอาชา	✓			
127.	นายบวร กุจريت	✓			
128.	นายบัญญัติ บรรทัดฐาน	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
129.	นายบุญเกิด หิรัญคำ	✓			
130.	นายบุญขง วิสมหมาย	✓			
131.	นายบุญช่วย ภูจินาพันธ์	✓			
132.	นายบุญชู ตรีทอง	✓			
133.	นายบุญชู วิจารณ์เสถียร	✓			
134.	พลตำรวจเอก บุญชู วังกานนท์	✓			
135.	นายบุญพันธ์ แขวัดนะ	✓			
136.	นายบุญมาก ศิริเนาวกุล	✓			
137.	นายปฉวัตร เลี้ยงผ่องพันธ์	✓			
138.	นายประกอบ จิรกีติ	✓			
139.	นายประกอบ สังก์โต	✓			
140.	นายประกิจ พลเดช	✓			
141.	นายประจวบ ไชยสาส์น	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
142.	นายประชา โภธิพิพิธ	✓			
143.	นายประชาติปไทย์ คำสิงห์นอก	✓			
144.	นายประดิษฐ์ ภักทรประสิทธิ์	✓			
145.	นายประทวน เขียวฤทธิ	✓			
146.	นายประทีป กรีธาเวช	✓			
147.	นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา	✓			
148.	นายประภัทร โภธสุธน	✓			
149.	นายประมวลศิลป์ โภคสวัสดิ์	✓			
150.	นายประยุทธ์ นิจพานิชย์	✓			
151.	นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์	✓			
152.	นายประวิทย์ อุตตะโมต	✓			
153.	นายประวิช นิลวัชรมณี	✓			
154.	นายประวิช รัตนเพียร	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
155.	นายประสงค์ บุรณพงศ์	✓			
156.	นายประสาธต์ ต้นประเสริฐ	✓			
157.	นายประสิทธิ์ ตั้งศรีเกียรติกุล	✓			
158.	นายประเสริฐ พงษ์สุวรรณศิริ	✓		✓	
159.	นายประเสริฐ มงคลศิริ	✓			
160.	นายปราโมทย์ สุขุม	✓			
161.	นายปรีชา มุสิกกุล	✓			
162.	นายปรีชา เร่งสมบูรณ์สุข	✓			
163.	นายปรีชา เลาพงศ์ชนะ	✓			
164.	นายปรีชา สุวรรณทัต	✓			
165.	นางปวีณา หงสกุล	✓			
166.	นายปองพล อติเรกสาร			✓	
167.	นายปัญญา เกสรทอง	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
168.	นายปัญญา จินตะเวช	✓			
169.	นายปัญญา จีนาคำ	✓			
170.	นายปิยะ ปิตุเตชะ	✓			
171.	นายปิยะ อังกินันท์	✓			
172.	นายปิยะพันธุ์ วัชรารักษ์		✓		
173.	นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ	✓			
174.	นายเผด็จชัย สะสมทรัพย์	✓			
175.	นายพงศกร อรรณนพพร	✓			
176.	นายพงษ์อุดม ตริ์สุปี	✓			
177.	นายพรเทพ เตชะไพบูลย์	✓			
178.	นายพรศักดิ์ เจริญประเสริฐ	✓			
179.	นายพลกฤษณ์ หงษ์ทอง	✓			
180.	นางพวงเพ็ชร ชุนละเอียด	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
181.					
182.	นายพิชัย รัตตกุล	✓			
183.	นายพิชาณ พิบูลย์วัฒนวงษ์	✓			
184.	นายพิเชษฐ พันธุ์วิชาติกุล	✓			
185.	นายพิเชษฐ สติรชวาล	✓			
186.	นายพิทักษ์ ศรีตะบุตร.	✓			
187.	นายพินิจ จันทรสุรินทร์	✓			
188.	นายพินิจ จารุสมบัติ	✓			
189.	นางพิมพ์า จันทรประสงค์	✓			
190.	นายพิษณุ พลไวย	✓			
191.	นายพีระพันธุ์ สาสีรัฐวิภาค	✓			
192.	นายพูนสวัสดิ์ มุลศาสตร์สาทร	✓			
193.	นางสาวพูนสุข โลหะโชติ	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
194.	นายพุลผล อัสวเหม	✓			
195.	นายไพจิต ศรีวรขาน	✓			
196.	นายไพฑูรย์ แก้วทอง	✓			
197.	นายไพโร พัดโน	✓			
198.	นายไพโรจน์ ตันบรรจง	✓			
199.	นายไพโรจน์ โล่ห์สุนทร	✓			
200.	นายไพศาล จันทรภักดี	✓			
201.	นายไพศาล ยิ่งสมาน	✓			
202.	นายภิญโญ นิโรจน์	✓			
203.	นายภูมิ สาระผล	✓			
204.	นายภูมินทร์ สีธีระประเสริฐ	✓			
205.	นายมงคล จงสุทธนามณี	✓			
206.	นายมณฑล ไกรวัฒน์สุสรณ์	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
207.	นายมณฑิธร สงมภ์ระชา	✓			
208.	นายมนตรี ด่านไพบูลย์	✓			
209.	นายมนตรี พงษ์พานิช	✓			
210.	นางมยุรา อูร์เคนทร์	✓			
211.	นายมัน พิธโนทัย	✓			
212.	นายมานพ จรัสดำรงนิตย์	✓			
213.	นายมานะ กุศลกุล	✓			
214.	นายมานะ มหาสุวีระชัย	✓			
215.	นายมาโนช เขาวรัตน์	✓			
216.	นายมาโนชญ์ วิชัยกุล	✓			
217.	ศาสตราจารย์มารุต บุนนาค	✓			
218.	นางมุกดา พงษ์สมบัติ	✓			
219.	นายमुख สู่โลมาน	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
220.	นายขงยศ อรุณเวสสะเศรษฐ		✓		
221.	นายขงบุท ติยะไพรัช	✓			
222.	นายขรรยง ร่วมพัฒนา	✓			
223.	นายบึงพันธ์ มนะสิการ	✓			
224.	นายบุท อังกินันท์	✓			
225.	นายรณฤทธิชัย คานเขต	✓			
226.	นายระวี หิรัญโชติ	✓			
227.	นายรักเกียรติ สุขธนะ	✓			
228.	นายรักษ์ คำนกุล	✓			
229.	นายรักษ์ ตันติสุนทร	✓			
230.	นางรัตนา จงสุทธนามณี	✓			
231.	นางสาวรัตนา อนันต์นาคินทร์	✓			
232.	นายร่ำวี มามะ	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
233.	นายเรวัต สิริบุญกุล	✓			
234.	นายเรืองวิทย์ ลิกค์	✓			
235.	นางลดาวัลลี วงศ์ศรีวงศ์	✓			
236.	นางลลิตา ฤกษ์สำราญ	✓			
237.	นายลากศักดิ์ ลาภาโรจน์กิจ	✓			
238.	นายวรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล	✓			
239.	นางวรศุณี ชาวศิริกุล	✓			
240.	นายวราเทพ รัตนากร	✓			
241.	นายวัชรินทร์ ศรีธำพร	✓			
242.	พลเอก วัฒนชัย วุฒิศิริ	✓			
243.	ร้อยตรี วัฒนา แก้วศิริ	✓			
244.	นายวัฒนา เมืองสุข	✓			
245.	นายวัฒนา อัสวเหม	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
246.	นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา	✓			
247.	นายวัยโรจน์ พิพิธภักดี	✓			
248.	นายวัลลภ สุปรียศิลป์	✓			
249.	นายวาสิต พัคคมบุตร	✓			
250.	นายวิชัย วัฒนาประสิทธิ์	✓			
251.	นายวิจิตร แจ่มใส	✓			
252.	พันตำรวจโท วิจิตร สุวิทย์	✓			
253.	นายวิชัย ชัยจิตวณิชกุล	✓			
254.	นายวิชัย ตันศิริ	✓			
255.	นายวิชัย เขียมวงศ์	✓			
256.	นายวิเชษฐ์ เกษมทองศรี	✓			
257.	นายวิเชียร คันถ่อง	✓			
258.	นายวิฑูรย์ นามบุตร	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
259.	นายวิทยา แก้วภราดัย	✓			
260.	นายวิทยา คุณปลื้ม	✓			
261.	นายวิทยา เทียนทอง	✓			
262.	นายวิทยา ภูมิเหล่าแจ้ง	✓			
263.	นายวิทยา สุขิตานนท์	✓			
264.	นายวินัย เสนเนียม	✓			
265.	นายวิรัช ร่มเย็น	✓			
266.	นายวิรัช รัตนเศรษฐ	✓			
267.	นายวีรัตน์ ตยางคนนท์	✓			
268.	พลตำรวจโท วิโรจน์ เปาอินทร์	✓			
269.	นายวิลาศ จันทร์พิทักษ์	✓			
270.	นายวิเศษ ใจใหญ่		✓		
271.	นายวิสาร เตชะธีราวัฒน์	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
272.	นายวีระ ปัทมสิริวัฒน์	✓			
273.	นายวีระกร คำประกอบ	✓			
274.	นายวีระพล อติเรกสาร	✓			
275.	พลตำรวจตรี วุฒิ สุโกศล	✓			
276.	นายวุฒิชัย สงวนวงศ์ชัย	✓			
277.	นายเวียง วรรณเชษฐ์	✓			
278.	พ.ต.ท. ไวยพจน์ อารมณ์รัตน์	✓			
279.	พลตรี ศรัชัย มนตรีวัต	✓			
280.	นายศักดิ์ดา คงเพชร	✓			
281.	นางศิริวรรณ ปราศจากศัตรู	✓			
282.	นายศิริศักดิ์ อ่อนละมัย	✓			
283.	นายศุภชัย พานิชภักดิ์	✓			
284.	นายศุภสิทธิ์ เตชะตานนท์	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
285.	นายสกุล ศรีพรหม	✓			
286.	นายสง่า ธนสงวนวงศ์	✓			
287.	นายสนธยา คุณปลื้ม	✓			
288.	พลตรี สนั่น ขจรประศาสน์	✓			
289.	นายสนั่น สุธากุล	✓			
290.	นายสนธิ กุลเจริญ	✓			
291.	นายสมเกียรติ ฉันทวานิช	✓			
292.	นายสมคิด นวลเปียน	✓			
293.	พ.ต.ท.สมชาย เพศประเสริฐ	✓			
294.	นายสมชาย สหชัยรุ่งเรือง	✓			
295.	นายสมชาย สุนทรวัฒน์	✓			
296.	นายสมบัติ ศรีสุรินทร์	✓			
297.	พลอากาศเอก สมบุญ ระหงษ์	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
298.	นายสมบูรณ์ วันไชยธนวงศ์	✓			
299.	นายสมพงษ์ อมรวิวัฒน์	✓			
300.	นายสมพร อิศวเหม	✓			
301.	นายสมทัศน์ แก้วพิจิตร	✓			
302.	นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์		✓		
303.	นายสมศักดิ์ เทพสุทิน	✓			
304.	นายสมศักดิ์ ปรีศนันท์นฤกุล	✓			
305.	นายสมศักดิ์ พันธุ์เกษม	✓			
306.	นายสมศักดิ์ แสงเจริญรัตน์	✓			
307.	นายสมัคร สุนทรเวช	✓			
308.	นายสมัย เจริญช่าง	✓			
309.	นายสมาน ภูมิภักดาจนะ	✓			
310.	ว่าที่พันตรี สรชาติ สุวรรณพรหม	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
311.	นายสรอรรถ กลิ่นประทุม	✓			
312.	นายสฤทธิ ประดับศรี	✓			
313.	นายสวัสดิ์ คำวงษา	✓			
314.	นายสังข์ทอง ศรีธเรศ	✓			
315.	นายสันต์ศักดิ์ งามพิเชษฐ์	✓			
316.	นายสันติ ต้นสุหัช	✓			
317.	นายสันติ พร้อมพัฒน์	✓			
318.	นายสัมพันธ์ ทองสมัคร	✓			
319.	นายสัมพันธ์ เลิศนุวัฒน์	✓			
320.	นายสาคร พรหมภักดี	✓			
321.	นายสาทิพย์ วงศ์หนองเตย	✓			
322.	นายสาวิตรี โพธิวิหค	✓			
323.	นายสำเภา ประจวบเหมาะ	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
324.	นายสำเร็จ อัจฉริยะประสิทธิ์	✓			
325.	นายสิทธิชัย กิตติธเนศวร	✓			
326.	นายสิทธิชัย โควสุรัตน์	✓			
327.	นายสิทธิพร ขำอาจ	✓			
328.	นายสืบแสง พรหมบุญ	✓			
329.	นายสุขวิช รังสิตพล	✓			
330.	นายสุขุม เลาว์ณย์ศิริ	✓			
331.	หม่อมราชวงศ์สุขุมพันธุ์ บริพัตร	✓			
332.	นายสุชน ชามพูนท	✓			
333.	นายสุชาติ แก้วนาโพธิ์	✓			
334.	นายสุชาติ โชคชัยวัฒนากร	✓			
335.	นายสุชาติ ตันเจริญ		✓		
336.	นายสุชาติ บรรดาศักดิ์	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
337.	นายสุชาติ ศรีสิงห์	✓			
338.	นางสุดารัตน์ เกยุราพันธ์	✓			
339.	นายสุทัศน์ เงินหมื่น	✓			
340.	นายสุเทพ ดีบุญมี ณ ชุมแพ	✓			
341.	นายสุเทพ เทือกสุบรรณ	✓			
342.	นายสุนทร วิลาวลัย	✓			
343.	นายสุนัย จุลพงศธร	✓			
344.	นายสุพล พองงาม	✓			
345.	นายสุวัฒน์ ธรรมเพชร	✓			
346.	คุณหญิงสุภัตรา มาศดิตถ์	✓			
347.	นายสุมิตร สุนทรเวช	✓			
348.	นายสุเมธ พรหมพันธ์	✓			
349.	นายสุรชาติ ชำนาญศิลป์	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
350.	นายสุรเชษฐ์ มาศดิตถ์	✓			
351.	นายสุรเชษฐ์ แวอาแซ	✓			
352.	พ.ต.ท. สุรทิน พิमानเมรินทร์	✓			
353.	นายสุรพงษ์ ไทวิจักษ์ชัยกุล	✓			
354.	นายสุรพร คณบดีตระกูล	✓			
355.	นายสุรวิทย์ คนสมบูรณ์	✓			
356.	นายสุรศักดิ์ เทียมประเสริฐ			✓	
357.	นายสุรศักดิ์ อนรรฆพันธ์	✓			
358.	นายสุรสิทธิ์ นิติวุฒิวรักษ์	✓			
359.	นายสุรินทร์ หิศจุวรรณ		✓		
360.	นายสุวโรช ทะลิ่ง	✓			
361.	นายสุวัฒน์ ลิปตพัลลภ	✓			
362.	นายสุวิทย์ คุณกิตติ	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
363.	นายเสกสรร แสนภูมิ	✓			
364.	นายเสนาะ เทียนทอง	✓			
365.	นายเสริมศักดิ์ การุณ	✓			
366.	นายโสภณ เพชรสว่าง	✓			
367.	นายห้างทอง ธรรมวัฒน์	✓			
368.	นายองอาจ คล้ามไพบูลย์	✓			
369.	นายอดิศร เพียงเกษ	✓			
370.	นายอนุรักษ์ จูรีมาศ	✓			
371.	นายอนุสรณ์ วงศ์วรรณ	✓			
372.	นายอภิชาติ การิกาญจน์	✓			
373.	นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ	✓			
374.	นายอรรถพล สรสุชาติ	✓			
375.	นายอรรถสิทธิ์ ทรัพย์สิทธิ์	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
376.	นายอร่าม โฉ่หวัระ	✓			
377.	นายอวยชัย สุขรัตน์	✓			
378.	นางอัญชลี วานิช เทพบุตร	✓			
379.	นายอาคม เอ่งฉ้วน	✓			
380.	นายอาทิตย์ อุไรรัตน์	✓			
381.	นายอารยะ ชุมดวง	✓			
382.	นายอารีเพ็ญ อุตกรสินธุ์	✓			
383.	นายอำนาจ คลังผา	✓			
384.	นายอำนาจ บศสุข	✓			
385.	นายอำนาจ สุวรรณคีรี	✓			
386.	นายอิทธิ ศิริลัทธยากร	✓			
387.	นายอิสสระ สมชัย	✓			
388.	นายอุดม ไกรวัตนุสสรณ์	✓			

ลำดับที่	ชื่อ	มา	ลา	ขาด	หมายเหตุ
389.	นายอุดมศักดิ์ ทังทอง	✓			
390.	นายเอกพจน์ ปานรัมย์	✓			
391.	นายเอกพร รักความสุข	✓			
392.	นายเอกภาพ พลศรี	✓			
393.	นายเอี่ยม ทองใจสด	✓			
	รวม ๗๗๗	๓๓๖	๗	๑๕	

วันที่ ๑๗
(นายพัฒนา วุฒิกกร)
บุคลากร ๔
๕ มิ.ย. ๕๑
อนุชา แก้วสารานนท์
(นางบุญพา แก้วสารานนท์)
หัวหน้าฝ่ายทะเบียนประวัติ
๕ มิ.ย. ๕๑

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๐ ปีที่ ๒
ครั้งที่ ๕ (สมัยวิสามัญ)

วันพุธที่ ๒๗ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๑

ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๑๐ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๓๓๖ คน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขณะนี้ท่านสมาชิกได้มาลงชื่อ
เพื่อเข้าประชุมครบองค์ประชุมแล้วนะครับ ผมขอดำเนินการประชุมตามวาระ
ประชุมต่อไปครับ

ระเบียบวาระที่ ๑ กระทั่งถาม วันนี้ไม่มีนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม

เรื่องที่ ๑ เรื่องการถ่ายทอดการประชุมทางวิทยุกระจายเสียง
และโทรทัศน์ เนื่องจากในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ในวันนี้นะครับ ได้มีสถานีโทรทัศน์ ช่อง ๙ อ.ส.ม.ท. และสถานีโทรทัศน์
ช่อง ๑๑ กรมประชาสัมพันธ์ ได้ขออนุญาตจัดถ่ายทอดในการประชุม อันนี้ซึ่ง
ผมได้อนุญาตไปแล้ว และนอกจากนั้นก็จะมีถ่ายทอดทางวิทยุกระจายเสียง
ของกรมประชาสัมพันธ์ และวิทยุกระจายเสียงของรัฐสภาตามปกติ ตั้งแต่เริ่มต้น
จนเสร็จสิ้นการประชุมครับ จึงเรียนมาให้ที่ประชุมทราบ

(ที่ประชุมรับทราบ)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญคุณบุญช่วยครับ

นายบุญช่วย ภูจินาพันธ์ (เชียงใหม่) : กราบเรียนท่านประธานสภา
ที่เคารพ กระผม บุญช่วย ภูจินาพันธ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่
พรรคชาติพัฒนา ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมขออนุญาตรบกวนเวลา
ท่านประธานสัก ๑ นาทีนะครับก่อนที่จะเข้าสู่ระเบียบวาระ เนื่องจากว่าขณะนี้
ที่จังหวัดเชียงใหม่ ที่อำเภอจอมทอง ได้มีราษฎรกำลังชุมนุมเพื่อที่จะให้รัฐบาลนั้น
ทบทวนมติวังน้ำเขียว การชุมนุมครั้งนี้ถึงขั้นปิดถนน กระผมจึงถือโอกาสนี้เพื่อที่จะ
แจ้งให้รัฐบาลได้ทราบ สืบเนื่องจากเมื่อวันที่ ๒๗ เมษายนที่ผ่านมา ราษฎรก็ได้
มีการชุมนุมกันครั้งหนึ่งจำนวนนับหมื่นคน และพอวันที่ ๒๘ เมษายน ตัวแทนของ
รัฐบาลก็ไปคลี่คลายสถานการณ์ โดยที่ได้แจ้งให้ราษฎรได้ทราบว่า จะพยายาม

นำเรื่องนี้เข้าสู่คณะรัฐมนตรีเพื่อทำการทบทวนมติวงน้ำเขียวภายใน ๑๕ วัน
บัดนี้ เวลาได้ล่วงเลยมาเกิน ๑๕ วัน ทำให้ราษฎรที่ชุมนุมเกิดความไม่พอใจ
จึงได้ชุมนุมประท้วง แล้วก็ปิดถนน ทำให้การสัญจรไปมาของราษฎรโดยทั่วไปนั้น
เดือดร้อน กระผมจึงอยากจะเรียนท่านประธานผ่านไปยังรัฐบาล ให้รัฐบาลนั้น
โดยเฉพาะอย่างยิ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีบัญชาให้
ท่านอธิบดีกรมป่าไม้ได้เดินทางไปพบปะพี่น้องประชาชนที่ชุมนุมอยู่ในขณะนี้
ได้แก้ไขปัญหาและคลี่คลายสถานการณ์ กระผมเกรงว่าสถานการณ์มันจะลุกลาม
และก่อให้เกิดความเสียหาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งจะก่อให้เกิดความแตกแยก
ระหว่างคนไทยด้วยกัน โดยที่ว่าคุณชุมนุมนี้เป็นชาวพันราบ และอีกส่วนหนึ่งนั้น
เป็นผู้ที่อยู่ตามภูเขา ก็คือชาวเขา กระผมไม่อยากจะให้เกิดการณ์นี้เกิดความ
เสียหายต่อบ้านเมือง ฉะนั้นจึงกราบเรียนท่านประธานผ่านไปยังรัฐบาลให้รีบ
ดำเนินการเรื่องนี้โดยเร็ว กระผมขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ผมมีเรื่องที่จะแจ้งให้รับทราบอีก
๒ - ๓ เรื่องนะครับ เรื่องรับทราบต่อไปครับ เรื่องที่วุฒิสภาได้ลงมติอนุมัติ
พระราชกำหนด ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรมีมติอนุมัติแล้วนะครับ

ด้วยที่ประชุมวุฒิสภาได้ลงมติอนุมัติพระราชกำหนด ซึ่งสภาผู้แทนราษฎร
มีมติอนุมัติแล้วจำนวน ๕ ฉบับ คือ

๑. พระราชกำหนดพิกัตอัตราศุลกากร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

๒. พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินจากต่างประเทศ เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ พ.ศ. ๒๕๕๑

๓. พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินและจัดการกู้เงิน เพื่อช่วยเหลือกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงิน พ.ศ. ๒๕๕๑

๔. พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติธนาคารแห่งประเทศไทย พุทธศักราช ๒๕๔๕ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ พ.ศ. ๒๕๕๑

๕. พระราชกำหนดบรรษัทบริหารสินทรัพย์สถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ จึงเรียนมาให้ที่ประชุมทราบ

(ที่ประชุมรับทราบ)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เรื่องที่ ๓ เรื่องการนับครั้งที่ของการประชุมครั้ง ด้วยการนัดการประชุมเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ซึ่งได้นัดล่วงหน้าไปก่อน แต่ได้มีการประชุมเพื่อพิจารณาอนุมัติพระราชกำหนดเมื่อวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ซึ่งเป็นการประชุมนัดพิเศษนั้น เป็นการประชุมครั้งที่ ๓ เพราะฉะนั้นการประชุมในวันนี้ซึ่งเดิมเขียนไว้ว่าเป็นการประชุมครั้งที่ ๓ นั้น ขอแก้ไขว่า การประชุมครั้งนี้เป็นการประชุมครั้งที่ ๔ (สมัยวิสามัญ) และถ้าจะมีการประชุมในวันพรุ่งนี้ก็เป็นการประชุมครั้งที่ ๕ ตามลำดับ จึงเรียนมาให้ที่ประชุมทราบ

(ที่ประชุมรับทราบ)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เรื่องสุดท้ายที่จะแจ้งให้ที่ประชุมทราบคือ อึกสิทธิ์ผู้เจ้าหน้าที่จะแจ้งระเบียบวาระเพิ่มเติม เนื่องจากว่ารัฐบาลได้ส่งพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ส่งมาแล้ว แล้วตามรัฐธรรมนูญนั้น เมื่อได้รับพระราชกำหนดแล้ว ทางสภาต้องพิจารณาในวาระเริ่มแรกที่มีการประชุม แต่เนื่องจากวันนี้เราได้ออกระเบียบวาระในเรื่องพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้ง ๓ ฉบับแล้ว ผมจึงได้สั่งให้มีการพิจารณาอันนี้เป็นวาระเพิ่มเติม หลังจากที่ได้มีการพิจารณาพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับแล้วที่แจกไปก็เพื่อให้สมาชิกได้มีเวลาได้อ่านพระราชกำหนดนั้น ก่อนที่จะได้มีการพิจารณา ซึ่งไม่ทราบว่า จะได้มีการพิจารณาในวันนี้หรือในวันพรุ่งนี้จะได้รับก็เรียนให้ทราบครับ ถ้าเจ้าหน้าที่ยังไม่แจก ขอให้เจ้าหน้าที่แจกด้วยนะครับ

สผ ๔/๒๕๕๑ (ว.)

สุทธาทิพย์ ๒/๒

แต่ที่เราจะพิจารณาหลังจากที่ได้มีการพิจารณาพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ทั้ง ๓ ฉบับแล้วนะครับ

(ที่ประชุมรับทราบ)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ต่อไปนี้เป็นการพิจารณาเรื่องด่วนครับ

๑. ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการร่วมได้พิจารณาเสร็จแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.

พร้อมด้วย

รายงานของคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.
รัฐสภา

กองกรรมาธิการ 2
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ฉันทสาค

ที่ สผ ๐๐๑๗.๑๓/ ๕๕๖

(สำเนา)

รัฐสภา

ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการร่วมกัน

๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ได้ลงมติตั้งบุคคลสภาคละ ๑๐ คน ประกอบเป็น คณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๗๕ (๓) มีรายนามแต่ละสภา ดังนี้

สภาผู้แทนราษฎร

๑. นายชัย ชิดชอบ
๒. นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ
๓. นายณรงค์เลิศ สุรพล
๔. นายประวิช รัตนเพียร
๕. นายปรีชา สุวรรณทัต
๖. นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ
๗. นายโกสิน พลกุล
๘. นางสุกัญญา นาชัยเวียง
๙. นายสุรสิทธิ์ นิตวุฒิวรวัักษ์
๑๐. นายอรรถสิทธิ์ ททรัพย์สิทธิ์

วุฒิสภา

๑. นายชัยเขต สุนทรพิพิธ
๒. นายธนิต เศรษฐบุต
๓. นายปกิต พัฒนกุล
๔. นายพินิต อารยะศิริ
๕. นายวัฒนา รัตนวิจิตร
๖. พลเอก วิชิต บุญยะวัฒน์
๗. นางสาวศรีสว่าง พัววงศ์แพทย์
๘. พลเอก สิทธิ จิรโรจน์
๙. นายสุชน ชาลีเครือ
๑๐. นายอารีย์ วงศ์อารยะ

บัดนี้ คณะกรรมการร่วมกันได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เสร็จแล้ว
จึงกราบเรียนมาเพื่อให้โปรดนำเสนอสภาพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) อารีย์ วงศ์อารยะ

(นายอารีย์ วงศ์อารยะ)

ประธานคณะกรรมการร่วมกัน

กองกรรมาธิการ ๒

ฝ่ายประชุม ๒

โทร. ๒๔๔๑๘๔๖, ๒๔๔๑๖๒๔-๖

โทรสาร ๒๔๔๑๖๒๔-๖

สำเนาถูกต้อง

(นางนารีนารถ หेतานุรักษ์)

หัวหน้าฝ่ายประชุม ๒

กองกรรมาธิการ ๒

จิตภา/พิมพ์
สรศักดิ์, มานะ/ทาน

รายงานของคณะกรรมการร่วมกัน

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ได้ลงมติตั้งบุคคลสภาละ ๑๐ คน ประกอบเป็นคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. นั้น บัดนี้ คณะกรรมการร่วมกันได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผล ดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการร่วมกันได้มีมติเลือกตั้ง

๑.๑ นายอารีย์ วงศ์อารยะ	เป็นประธานคณะกรรมการ
๑.๒ นายปรีชา สุวรรณทัต	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑.๓ นายชัย ชิดชอบ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๑.๔ นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
๑.๕ นางสุกัญญา นาชัยเวียง	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
๑.๖ นายอรรถสิทธิ์ ทรัพย์สิทธิ์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ

๒. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ

๒.๑ นายชัยฤกษ์ ดิษฐอำนาจ	ที่ปรึกษาด้านกฎหมาย กระทรวงมหาดไทย
๒.๒ นายมานิต วัฒนเสน	ผู้อำนวยการสำนักงานนายทะเบียนพรรคการเมือง
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
กระทรวงมหาดไทย
๒.๓ นายคมกฤษ ทรัพย์ปรุง	หัวหน้าฝ่ายทะเบียนพรรคการเมือง
สำนักงานนายทะเบียนพรรคการเมือง
สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย
กระทรวงมหาดไทย

๓. ผู้ซึ่งคณะกรรมการร่วมกันได้เชิญมาชี้แจงแสดงความคิดเห็นเพื่อให้ข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการร่วมกัน คือ ศาสตราจารย์บวรศักดิ์ อุวรรณโณ อดีตเลขานุการคณะกรรมการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช สภาร่างรัฐธรรมนูญ

๔. บันทึกผลการพิจารณาของคณะกรรมการธิการ

๔.๑ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในคำปรารภ เป็นดังนี้

“โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งมาตรา ๓๒๓ และมาตรา ๓๒๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย”
คณะกรรมการธิการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของสภาผู้แทนราษฎร และบัญญัติไว้เป็นดังนี้

“โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง”

๔.๒ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๔ เป็นดังนี้

“ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“พรรคการเมือง” หมายความว่า พรรคการเมืองที่คณะบุคคลรวมกันจัดตั้ง

โดยได้รับการจัดตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกพรรคการเมือง

“ที่อยู่” หมายความว่า ที่อยู่ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

“การบริจาค” หมายความว่า การให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด

ที่คำนวณเป็นเงินได้ แก่พรรคการเมืองหรือสมาชิกเพื่อการดำเนินกิจการของพรรคการเมือง หรือเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของพรรคการเมืองในการเลือกตั้ง นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรคการเมืองตามข้อบังคับของพรรคการเมือง

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนพรรคการเมือง”

คณะกรรมการธิการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของสภาผู้แทนราษฎร และบัญญัติไว้เป็นดังนี้

“ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“พรรคการเมือง” หมายความว่า พรรคการเมืองที่คณะบุคคลรวมกันจัดตั้ง

โดยได้รับการจัดตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกพรรคการเมือง

“ที่อยู่” หมายความว่า ที่อยู่ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

“การบริจาค” หมายความว่า การให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด

ที่คำนวณเป็นเงินได้ แก่พรรคการเมืองหรือสมาชิกเพื่อการดำเนินกิจการของพรรคการเมือง หรือเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของพรรคการเมืองในการเลือกตั้ง นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมและค่าบำรุงพรรคการเมืองตามข้อบังคับของพรรคการเมือง

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนพรรคการเมือง”

๔.๓ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๗ เป็นดังนี้

“ในการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้นายทะเบียนมีอำนาจเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้คำชี้แจงหรือให้ส่งเอกสารมาเพื่อประกอบการพิจารณาหรือตรวจสอบได้”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๔.๔ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๘ เป็นดังนี้

“ผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ และไม่มีลักษณะที่ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญมีจำนวนตั้งแต่สิบห้าคนขึ้นไป สามารถรวมกันจัดตั้งพรรคการเมืองได้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเจตนารมณ์ทางการเมืองของประชาชนและเพื่อดำเนินกิจการในทางการเมืองให้เป็นไปตามเจตนารมณ์นั้น ตามวิถีทางการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๔.๕ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๑ เป็นดังนี้

“ข้อบังคับพรรคการเมืองอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อพรรคการเมือง

(๒) ภาพเครื่องหมายพรรคการเมือง

(๓) ที่ตั้งสำนักงานใหญ่พรรคการเมือง

(๔) การเลือกตั้ง การดำรงตำแหน่ง การสิ้นสุด และการออกจากตำแหน่ง

ของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมือง

(๕) แผนและกำหนดเวลาในการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง อำนาจหน้าที่ของสาขาพรรคการเมือง การเลือกตั้ง การดำรงตำแหน่ง การสิ้นสุด และการออกจากตำแหน่งของกรรมการสาขาพรรคการเมือง และอำนาจหน้าที่ของกรรมการสาขาพรรคการเมือง

(๖) การประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองและการประชุมของสาขาพรรคการเมือง

(๗) สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก

(๘) ความรับผิดชอบของพรรคการเมืองต่อสมาชิก

(๙) การรับเข้าเป็นสมาชิกและการทำให้ ออกจากความเป็นสมาชิก

(๑๐) วินัยและจรรยาบรรณของสมาชิก

(๑๑) หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกสมาชิกเพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิก

สภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อและแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

(๑๒) การบริหารการเงินและทรัพย์สิน และการจัดทำบัญชีของพรรคการเมือง

และสาขาพรรคการเมือง

(๑๓) การให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกและประชาชนทั่วไป

(๑๔) การเลิกพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมือง”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๔.๖ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๔ เป็นดังนี้

“เมื่อพรรคการเมืองได้รับคำขอจัดตั้งพรรคการเมืองและให้นายทะเบียน

พิจารณาตรวจสอบแล้ว เห็นว่าในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ผู้จัดตั้งพรรคการเมืองเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ และมีจำนวนไม่น้อยกว่าสิบห้าคน

(๒) นโยบายและข้อบังคับพรรคการเมืองมีลักษณะไม่ขัดต่อมาตรา ๑๐

(๓) เอกสารการขอจัดตั้งพรรคการเมืองมีรายการครบถ้วนตามมาตรา ๑๑

และมาตรา ๑๓

(๔) คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๒ และ

(๕) ชื่อพรรคการเมืองและภาพเครื่องหมายพรรคการเมืองไม่ซ้ำหรือพ้อง

หรือมีลักษณะคล้ายคลึงกับชื่อพรรคการเมืองหรือภาพเครื่องหมายพรรคการเมืองของผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองอื่นที่ได้ยื่นคำขอไว้ตามมาตรา ๑๓ หรือของพรรคการเมืองอื่นที่นายทะเบียนได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองไว้ก่อนแล้ว

ให้พรรคการเมืองนั้นสละสิทธิ์สมัครตั้งพรรคการเมืองและสมัครตั้งพรรคการเมืองใหม่
พรรคการเมืองที่สมัครตั้งในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ยื่นคำขอจัดตั้งพรรคการเมือง

ในกรณีที่นายทะเบียนตรวจสอบแล้วเห็นว่าถูกต้องและครบถ้วนให้นายทะเบียน
รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองและแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองทราบ
ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอจัดตั้งพรรคการเมือง

ในกรณีที่นายทะเบียนตรวจสอบแล้วเห็นว่าคุณสมบัติหรือจำนวนของผู้จัดตั้งพรรคการเมือง หรือนโยบายและข้อบังคับพรรคการเมือง หรือคุณสมบัติของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือชื่อพรรคการเมือง หรือภาพเครื่องหมายพรรคการเมืองไม่เป็นไปตามวรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๔) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนสั่งไม่รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองและแจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนได้รับคำขอจัดตั้งพรรคการเมือง”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๔.๗ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๕ เป็นดังนี้
“ในกรณีที่นายทะเบียนตรวจสอบแล้วเห็นว่าเอกสารการขอจัดตั้ง

พรรคการเมืองตามมาตรา ๑๔ (๓) มีรายการไม่ครบถ้วนตามมาตรา ๑๑ หรือมาตรา ๑๓
หรือมีข้อความไม่ชัดเจนหรือบกพร่อง ให้นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมือง
เมืองทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่นายทะเบียนได้รับคำขอจัดตั้งพรรคการเมือง เพื่อให้
ดำเนินการแก้ไขภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากนายทะเบียน

เมื่อผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองได้แก้ไขเอกสารการขอจัดตั้งพรรคการเมือง
ให้ถูกต้องและครบถ้วนภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้นายทะเบียนตราวสสขณสข
มีมติสั่งตราวสขณสข ๑๕ รับผิดชอบการจัดตั้งพรรคการเมืองและให้นายทะเบียนแจ้งเป็น
หนังสือให้ผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเอกสารที่แก้ไขดังกล่าว

ถ้าผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองไม่ดำเนินการแก้ไขเอกสารการขอจัดตั้งพรรค
การเมืองตามวรรคหนึ่ง หรือดำเนินการแก้ไขแล้วแต่ยังไม่ถูกต้อง ให้นายทะเบียนสั่งไม่รับ
จดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง และให้นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ขอ
จัดตั้งพรรคการเมืองทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่สั่งไม่รับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๔.๘ วุฒิสภาได้แก้ไขร่างของสภาผู้แทนราษฎรโดยตัดความในมาตรา ๒๑ ออกทั้งหมด
“พรรคการเมืองที่มีสมาชิกพรรคการเมืองที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง

มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติพรรคการเมืองที่มีสมาชิกพรรคการเมืองที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง
ต้องประกอบด้วยสมาชิกที่มีชื่ออยู่ในเขตเลือกตั้งของพรรคการเมืองที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง
และชื่อพรรคการเมืองที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองมีชื่ออยู่ในเขตเลือกตั้งของพรรคการเมือง
ให้พรรคการเมืองสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง
และวิธีที่พรรคการเมืองที่สมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง
ในพรรคการเมืองพรรคการเมืองและให้พรรคการเมืองสมัครเข้าเป็นสมาชิกพรรคการเมือง”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามที่วุฒิสภาตัดความ
ในมาตรานี้ออกทั้งหมด

๔.๙ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๒๓ เป็นดังนี้
“สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๒
- (๔) สมัครเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่น
- (๕) พรรคการเมืองมีมติให้ออกตามข้อบังคับพรรคการเมือง
- (๖) พรรคการเมืองที่ผู้นั้นเป็นสมาชิกเลิกหรือยุบไป

การสิ้นสุดของสมาชิกภาพตามวรรคหนึ่ง (๕) ถ้าสมาชิกผู้นั้นดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย มติของพรรคการเมืองต้องเป็นมติของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองนั้น และมติดังกล่าวต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมืองทั้งหมด และการลงมติให้ลงคะแนนลับ แต่ถ้าสมาชิกผู้นั้นได้อุทธรณ์ต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พรรคการเมืองมีมติคัดค้านว่ามติดังกล่าวมีลักษณะตามมาตรา ๔๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ และศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติดังกล่าวมิได้มีลักษณะตามมาตรา ๔๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ ให้ถือว่าสมาชิกภาพสิ้นสุดลงนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย แต่ถ้าศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติดังกล่าวมีลักษณะตามมาตรา ๔๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ สมาชิกผู้นั้นอาจเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย

การอุทธรณ์ของสมาชิกต่อศาลรัฐธรรมนูญตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

ให้หัวหน้าพรรคการเมืองส่งรายงานหรือเอกสารเกี่ยวกับการมีมติตามวรรคสองไปยังประธานรัฐสภาและนายทะเบียนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่พรรคการเมืองมีมติ

การสิ้นสุดของสมาชิกภาพตามวรรคหนึ่ง (๖) ถ้าสมาชิกผู้นั้นดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยและไม่อาจเข้าไปเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พรรคการเมืองเลิกหรือยุบไป ให้ถือว่าสมาชิกผู้นั้นสิ้นสุดสมาชิกภาพนับแต่วันถัดจากวันที่ครบหกสิบวันนั้น”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติให้ตัดความใน (๔) ออกทั้งหมด และบัญญัติไว้เป็นมาตรา ๒๒ ดังนี้

“สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๑
- (๔) พรรคการเมืองมีมติให้ออกตามข้อบังคับพรรคการเมือง
- (๕) พรรคการเมืองที่ผู้นั้นเป็นสมาชิกเลิกหรือยุบไป

การสิ้นสุดของสมาชิกภาพตามวรรคหนึ่ง (๔) ถ้าสมาชิกผู้นั้นดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย มติของพรรคการเมืองต้องเป็นมติของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองนั้น และมติดังกล่าวต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมืองทั้งหมด และการลงมติ

ให้ลงคะแนนลับ แต่ถ้าสมาชิกผู้นั้นได้อุทธรณ์ต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่
พรรคการเมืองมีมติคัดค้านว่ามติดังกล่าวมีลักษณะตามมาตรา ๔๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ
และศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติดังกล่าวมิได้มีลักษณะตามมาตรา ๔๗ วรรคสาม ของ
รัฐธรรมนูญ ให้ถือว่าสมาชิกภาพสิ้นสุดลงนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย แต่ถ้าศาล
รัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติดังกล่าวมีลักษณะตามมาตรา ๔๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ
สมาชิกผู้นั้นอาจเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่
ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย

การอุทธรณ์ของสมาชิกต่อศาลรัฐธรรมนูญตามวรรคสอง ให้เป็นไปตาม
วิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

ให้หัวหน้าพรรคการเมืองส่งรายงานหรือเอกสารเกี่ยวกับการมีมติตาม
วรรคสอง ไปยังประธานรัฐสภาและนายทะเบียนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่พรรคการเมืองมีมติ
การสิ้นสุดของสมาชิกภาพตามวรรคหนึ่ง (๕) ถ้าสมาชิกผู้นั้นดำรงตำแหน่ง
เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยและไม่อาจเข้าไปเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้
ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พรรคการเมืองเลิกหรือยุบไป ให้ถือว่าสมาชิกผู้นั้นสิ้นสุดสมาชิกภาพ
นับแต่วันถัดจากวันที่ครบหกสิบวันนั้น”

๔.๑๐ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๒๖ เป็นดังนี้

“เมื่อนายทะเบียนได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองแล้ว

การดำเนินกิจการดังต่อไปนี้ให้พรรคการเมืองกระทำโดยที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง

(๑) การเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรคการเมือง

(๒) การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคการเมือง

(๓) การเลือกตั้งหัวหน้าพรรคการเมือง รองหัวหน้าพรรคการเมือง

เลขาธิการพรรคการเมือง รองเลขาธิการพรรคการเมือง เหน้ญกพรรคการเมือง

โฆษกพรรคการเมือง และกรรมการบริหารอื่น

(๔) การอื่นตามที่พหุทฤษฎีกำหนดในประกาศที่พหุตของคณะกรรมการ

การเลือกตั้ง”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

และบัญญัติไว้เป็นมาตรา ๒๕

๔.๑๑ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๒๗ เป็นดังนี้

“ที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองต้องประกอบด้วย คณะกรรมการ

บริหารพรรคการเมือง ผู้แทนของสาขาพรรคการเมือง และสมาชิก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการ
ที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมือง

ในระหว่างที่พรรคการเมืองใดดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองตาม
มาตรา ๓๐ ให้ที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองนั้นประกอบด้วยคณะกรรมการบริหารพรรค
การเมือง และสมาชิก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมือง”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา
และบัญญัติไว้เป็นมาตรา ๒๖

๔.๑๒ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๒๘ เป็นดังนี้

“เมื่อปรากฏว่าหัวหน้าพรรคการเมือง คณะกรรมการบริหาร
พรรคการเมือง หรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองจัดให้พรรคการเมืองกระทำการใดๆ
ฝ่าฝืนนโยบายพรรคการเมืองหรือข้อบังคับพรรคการเมืองอันอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐ
หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือการปกครองระบอบ
ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ แต่ลักษณะการกระทำ
ยังไม่รุนแรงจนเป็นสาเหตุให้ต้องยุบเลิกพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๘ ให้นายทะเบียน
มีอำนาจเดือนเป็นหนังสือให้หัวหน้าพรรคการเมือง คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง
หรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้น ระวังหรือจัดการแก้ไขการกระทำนั้นภายในระยะ
เวลาที่นายทะเบียนกำหนด ในกรณีที่นายทะเบียนเดือนเป็นหนังสือแก่บุคคลที่ไม่ใช่หัวหน้า
พรรคการเมืองต้องส่งสำเนาหนังสือเดือนนั้นให้หัวหน้าพรรคการเมืองทราบโดยเร็ว

ถ้าหัวหน้าพรรคการเมือง คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือ
กรรมการบริหารพรรคการเมืองไม่ปฏิบัติตามคำเตือนของนายทะเบียนตามวรรคหนึ่ง
ให้นายทะเบียนมีอำนาจยื่นคำร้องเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ระวังหรือจัดการแก้ไข
การกระทำดังกล่าว หรือให้หัวหน้าพรรคการเมือง หรือตุลาการกรรมการบริหารพรรคการเมือง
ทั้งคณะหรือบางคนออกจากตำแหน่งได้

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้หัวหน้าพรรคการเมือง หรือตุลาการกรรมการ
บริหารพรรคการเมืองทั้งคณะหรือบางคนออกจากตำแหน่ง ผู้นั้นไม่มีสิทธิเป็นกรรมการบริหาร
พรรคการเมืองอีก เว้นแต่จะพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่ง”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา
และบัญญัติไว้เป็นมาตรา ๒๗

๔.๑๓ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๓๐ เป็นดังนี้

“ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียน
การจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการจัดตั้งให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป
ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่
นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองซึ่งอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา โดยแต่ละ
สาขาพรรคการเมืองต้องมีสมาชิกในเขตเลือกตั้งของแต่ละเขตเลือกตั้งซึ่งมีที่อยู่มากกว่าหนึ่งพันคน
ตั้งแต่หนึ่งร้อยคนขึ้นไป”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา
และบัญญัติไว้เป็นมาตรา ๒๙

๔.๑๔ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๔๐ เป็นดังนี้
“พรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมืองต้องปิดบัญชีครั้งแรก
ภายในวันสิ้นปีปฏิทินที่ได้จัดแจ้งการจัดตั้งขึ้น และครั้งต่อไปเป็นประจำทุกปีในวันสิ้นปีปฏิทิน
การปิดบัญชีให้จัดทำงบการเงิน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย งบดุลและ
งบรายได้ และค่าใช้จ่ายของพรรคการเมือง กรณีที่มีสาขาพรรคการเมือง งบการเงิน
ให้รวมถึงงบการเงินของสาขาพรรคการเมืองทุกสาขาพรรคการเมืองด้วย
งบดุลต้องแสดงรายการ สินทรัพย์ หนี้สิน และทุนของพรรคการเมือง
งบรายได้และค่าใช้จ่ายอย่างน้อยต้องแสดงที่มาของรายได้ ซึ่งได้รับจาก
เงินบริจาค เงินสนับสนุนจากรัฐ และรายได้อื่นที่มีกับทางใช้ไปของค่าใช้จ่ายดำเนินการ
ของพรรคการเมือง โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งต้องแสดงไว้โดยชัดเจน
งบดุลต้องจัดให้มีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบและรับรองการสอบบัญชี”
คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา
และบัญญัติไว้เป็นมาตรา ๓๙

๔.๑๕ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๔๑ เป็นดังนี้
“งบการเงินที่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบและรับรองแล้วต้อง
เสนอที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองอนุมัติภายในเดือนเมษายนของทุกปี โดยแจ้งให้สมาชิก
ทราบล่วงหน้า และปิดประกาศไว้ ณ ที่ตั้งสำนักงานของพรรคการเมือง และสาขา
พรรคการเมืองไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน
งบการเงินซึ่งที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองอนุมัติแล้วตามวรรคหนึ่ง
หัวหน้าพรรคการเมืองต้องรับรองความถูกต้องร่วมกับเหรียญกษาปณ์พรรคการเมือง และให้
หัวหน้าพรรคการเมืองส่งงบการเงินต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่
ของพรรคการเมืองอนุมัติพร้อมทั้งสำเนาบัญชีตามมาตรา ๓๙
เมื่อนายทะเบียนได้รับงบการเงินและสำเนาบัญชีตามวรรคสองแล้ว
ให้นายทะเบียนเสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อตรวจสอบและประกาศให้
สาธารณชนทราบ”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา
และบัญญัติไว้เป็นมาตรา ๔๐

๔.๑๖ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๔๒ เป็นดังนี้
“รายได้และทรัพย์สินที่พรรคการเมืองได้รับตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีตามประมวลรัษฎากร”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของสภาผู้แทนราษฎร
และบัญญัติไว้เป็นมาตรา ๔๑ ดังนี้

“รายได้และทรัพย์สินที่พรรคการเมืองได้รับตามพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีตามประมวลรัษฎากร”

๔.๑๗ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๔๓ เป็นดังนี้
“ให้หัวหน้าพรรคการเมือง กรรมการบริหารพรรคการเมือง
และกรรมการสาขาพรรคการเมือง มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน
คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เข้าดำรง
ตำแหน่งและภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่
คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งยื่นบัญชีที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สิน
และหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามกฎหมายอื่นแล้ว บุคคลนั้นอาจ
ส่งสำเนาบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นไว้ตามกฎหมายอื่นนั้นต่อนายทะเบียน
แทนก็ได้”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา
และบัญญัติไว้เป็นมาตรา ๔๒

๔.๑๘ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๔๔ เป็นดังนี้
“เมื่อได้มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองต้องควบคุมพรรคการเมืองไม่ให้ใช้
สื่อมวลชนที่สนับสนุนพรรคเดโมแครตหรือพรรคอื่นที่ตนสนับสนุนที่หาผลประโยชน์ต่อพรรค
หรือพรรคอื่นที่ตนสนับสนุน และตนจะไม่ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมือง
ไม่ให้ใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งเกินวงเงินตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของสภาผู้แทนราษฎร และบัญญัติไว้เป็นมาตรา ๔๓ ดังนี้

“เมื่อได้มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองต้องควบคุมพรรคการเมืองไม่ให้ใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งของพรรคการเมืองนั้นเกินวงเงินที่นายทะเบียนกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และควบคุมไม่ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งเกินวงเงินตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา”

๔.๑๙ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๔๙ เป็นดังนี้

“ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดให้มีบัญชีแสดงรายรับจากการบริจาค ซึ่งต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อ ที่อยู่ จำนวนเงิน และรายการทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่คำนวณเป็นเงินได้ที่มีของผู้บริจาคทุกราย ในกรณีที่เป็นการบริจาคผ่านทางสมาชิกให้ระบุชื่อสมาชิกผู้รับการบริจาคด้วย

(๒) วัน เดือน ปี ที่รับบริจาค

(๓) สำเนาหลักฐานการรับบริจาค

ในกรณีที่มีการบริจาคเป็นการให้หรือให้ใช้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่คำนวณเป็นเงินได้ ให้คิดมูลค่าโดยคำนวณตามอัตราค่าเช่าหรือค่าตอบแทนตามปกติในท้องที่นั้นหรือค่าของสิทธินั้นก่อนจึงบันทึกลงในบัญชี และในกรณีที่ไม่อาจคิดมูลค่าได้ ให้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นนั้นให้ชัดเจนเท่าที่จะกระทำได้”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา และบัญญัติไว้เป็นมาตรา ๔๘

๔.๒๐ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๕๓ เป็นดังนี้

“ห้ามมิให้พรรคการเมือง หรือสมาชิกผู้ได้รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ใด เพื่อกระทำการหรือสนับสนุนการกระทำอันเป็นการบ่อนทำลาย ความมั่นคงของราชอาณาจักร ราชบัลลังก์ เศรษฐกิจของประเทศ หรือราชการแผ่นดิน หรือกระทำการอันเป็นการก่อกวนหรือคุกคามความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือกระทำการอันเป็นการทำลายทรัพยากรของประเทศ หรือเป็นการบั่นทอนสุขภาพอนามัยของประชาชน”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา และบัญญัติไว้เป็นมาตรา ๕๒

๔.๒๑ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๕๔ เป็นดังนี้

“ห้ามมิให้พรรคการเมือง หรือสมาชิกผู้ได้รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดเพื่อดำเนินกิจการของพรรคการเมืองหรือดำเนินการในทางการเมืองจาก

(๑) บุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย

(๒) นิติบุคคลตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบ หรือกิจการ หรือจดทะเบียนในหรือนอกราชอาณาจักร

(๓) นิติบุคคลที่จดทะเบียนในราชอาณาจักร ซึ่งมีบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยมีทุน หรือเป็นผู้ถือหุ้นเกินร้อยละยี่สิบห้า

(๔) องค์กรหรือนิติบุคคลที่ได้รับทุนหรือได้รับเงินอุดหนุนจากต่างประเทศ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ดำเนินการเพื่อประโยชน์ของบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย หรือมีผู้จัดการ หรือกรรมการเป็นบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย

(๕) บุคคล องค์กร หรือนิติบุคคลที่ได้รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด เพื่อดำเนินกิจการของพรรคการเมืองหรือเพื่อดำเนินกิจการในทางการเมืองจากบุคคล องค์กร หรือนิติบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔)

(๖) บุคคล องค์กร หรือนิติบุคคลตามที่กำหนดในประกาศ ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา และบัญญัติไว้เป็นมาตรา ๕๓

๔.๒๒ วุฒิสภาได้แก้ไขร่างของสภาผู้แทนราษฎรโดยตัดความในมาตรา ๕๕ ออกทั้งหมด

“ห้ามมิให้นิติบุคคลที่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการ งบประมาณหรือนิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดในประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง บริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นแก่พรรคการเมือง”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามที่วุฒิสภาตัดความ ในมาตรานี้ออกทั้งหมด

๔.๒๓ วุฒิสภาได้เพิ่มเติมความขึ้นใหม่ในร่างของสภาผู้แทนราษฎรเป็น มาตรา ๕๖ ทวิ ดังนี้

“ห้ามมิให้นิติบุคคลที่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการ งบประมาณหรือนิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดในประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง บริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นแก่พรรคการเมือง”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา และบัญญัติไว้เป็นมาตรา ๕๕

๔.๒๔ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๕๗ เป็นดังนี้

“ให้มีกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายในการสนับสนุนพรรคการเมืองและการดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการพัฒนาพรรคการเมืองตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด โดยกองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

(๑) เงินที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่าย

(๒) เงินค่าธรรมเนียมการสมัครรับเลือกตั้ง ~~และเงินที่ประชาชนบริจาค~~

ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา

(๓) เงินค่าปรับที่ได้รับจากการลงโทษผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติ

ประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๓ ทวิ) เงินหรือทรัพย์สินที่พรรคการเมืองได้รับโดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบ

รัฐธรรมนูญนี้

(๔) เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนตามมาตรา ๖๙

(๕) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้เพื่อสมทบกองทุน

(๖) เงินดอกผลของกองทุน

(๗) เงินรายรับอื่น

การส่งเงินค่าปรับตาม (๓) หรือเงินหรือทรัพย์สินตาม (๓ ทวิ) เข้ากองทุน

ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด”

คณะกรรมการการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

และบัญญัติไว้เป็นมาตรา ๕๖

๔.๒๕ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๕๘ เป็นดังนี้

“ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดสรร

เงินสนับสนุนแก่พรรคการเมือง และควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินทุนหมุนเวียน

ในการจัดสรรเงินสนับสนุนแก่พรรคการเมืองและควบคุมดูแลกองทุน

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่แทน

โดยคณะกรรมการดังกล่าวให้ประกอบด้วย นายทะเบียนเป็นประธานกรรมการ กรรมการ

การเลือกตั้งซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายหนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงการคลังหนึ่งคน

ผู้แทนสำนักงานประมาทหนึ่งคน ผู้แทนสำนักงานชئونสหกรณ์สหกรณ์หนึ่งคน

ผู้แทนของพรรคการเมืองซึ่งสมาชิกในสังกัดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเลือกกันเอง

จำนวนห้าสามคน และผู้แทนของพรรคการเมืองซึ่งไม่มีสมาชิกในสังกัดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ซึ่งเลือกกันเองจำนวนสองหนึ่งคน เป็นกรรมการ และให้เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

เป็นกรรมการและเลขานุการ

วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการซึ่งเป็นผู้แทน
ของพรรคการเมือง และการประชุมของคณะกรรมการตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่
คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา
และบัญญัติไว้เป็นมาตรา ๕๗

๔.๒๖ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๖๕ เป็นดังนี้

“พรรคการเมืองใดได้รับเงินสนับสนุนไปแล้ว ภายหลังปรากฏว่า
มีเหตุต้องยุบหรือเลิกหรือยุบพรรคการเมืองตามหมวด ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญนี้ ให้พรรคการเมืองนั้นคืนเงินสนับสนุนแก่กองทุนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่
คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา
และบัญญัติไว้เป็นมาตรา ๖๔

๔.๒๗ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๖๖ เป็นดังนี้

“พรรคการเมืองย่อยเล็กหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง
- (๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน
- (๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปพร้อมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕
- (๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง
- (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๐

มาตรา ๓๖ หรือมาตรา ๖๓

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑)
(๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่
วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าว
เกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรค
การเมืองนั้น คำสั่งหรือยุบพรรคการเมืองที่ตามมาตรา (๓) และ (๔) ให้นำบทบัญญัติ
คำสั่งยุบพรรคการเมืองที่ตามมาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๐

ให้นำบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับพรรคการเมืองมาใช้บังคับโดยอนุโลม
เช่นเดียวกับที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับพรรคการเมือง

ในกรณีที่นายทะเบียนหรือศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้ว
ให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา และบัญญัติไว้เป็นมาตรา ๖๕

๔.๒๘ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๖๗ เป็นดังนี้

“เมื่อพรรคการเมืองกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

อาจถูกศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคการเมือง

(๑) กระทำการล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

(๒) กระทำการอันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ

(๓) กระทำการอันอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐหรือขัดต่อกฎหมายหรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือ

(๔) กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๒๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๓ หรือมาตรา ๕๔”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา และบัญญัติไว้เป็นมาตรา ๖๖

๔.๒๙ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๖๘ เป็นดังนี้

“เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียน หรือเมื่อนายทะเบียนได้รับแจ้งจาก

คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองว่า พรรคการเมืองใดกระทำการตามมาตรา ๖๗

ให้นายทะเบียนแจ้งต่ออัยการสูงสุดพร้อมด้วยหลักฐาน ถ้าอัยการสูงสุดเห็นสมควรก็ให้ยื่น

คำร้องเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองดังกล่าว ถ้าอัยการสูงสุดไม่ยื่น

คำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ให้นายทะเบียนตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งโดยมีผู้แทนจากนายทะเบียน

และผู้แทนจากอัยการสูงสุด เพื่อดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐาน แล้วส่งให้อัยการสูงสุด

เพื่อยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญต่อไป ในกรณีที่คณะกรรมการดังกล่าวไม่อาจหาข้อยุติเกี่ยวกับการ

ดำเนินการยื่นคำร้องได้ ให้นายทะเบียนมีอำนาจยื่นคำร้องเอง

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้ว ให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา

หากนายทะเบียนเห็นสมควรจะให้ระงับการดำเนินการของพรรคการเมืองซึ่งกระทำการตามมาตรา ๖๗ ให้นายทะเบียนแจ้งต่ออัยการสูงสุดขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งระงับการกระทำดังกล่าวของพรรคการเมืองไว้เป็นการชั่วคราว”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา และบัญญัติไว้เป็นมาตรา ๖๗

๔.๓๐ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๗๓ เป็นดังนี้

“เมื่อนายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมืองตาม มาตรา ๗๒ แล้ว ให้นายทะเบียนดำเนินการตามมาตรา ๖๖ วรรคสอง เพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้พรรคการเมืองที่รวมเข้ากันเป็นอันยุบไปตั้งแต่วันที่พ้นวัน วันสวดมนต์พระรัตนตรัย โดยให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองเดิม เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองใหม่ที่จัดตั้งขึ้น หรือเป็นสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคการเมืองอื่นในกรณีที่สามารถเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้ ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง และสมาชิก พรรคการเมืองเดิมเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใหม่ที่จัดตั้งขึ้น และให้บรรดาทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบของพรรคการเมืองเดิมโอนไปเป็นของพรรคการเมืองใหม่ตั้งแต่ วันพ้นวันพ้นต้น วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่ง และมีให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๒๓ (๔) มาใช้บังคับ

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้นายทะเบียนประกาศ คำสั่งการยุบและการรวมพรรคการเมืองในราชกิจจานุเบกษา”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา โดยมีการแก้ไขความในวรรคหนึ่งและบัญญัติไว้เป็นมาตรา ๗๒ ดังนี้

“เมื่อนายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมืองตาม มาตรา ๗๒ แล้ว ให้นายทะเบียนดำเนินการตามมาตรา ๖๖ วรรคสอง เพื่อให้ศาล รัฐธรรมนูญสั่งให้พรรคการเมืองที่รวมเข้ากันเป็นอันยุบไป โดยให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่สังกัดพรรคการเมืองเดิมเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองใหม่ที่จัดตั้งขึ้น หรือเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคการเมืองอื่นในกรณีที่สามารถเข้าเป็นสมาชิก ของพรรคการเมืองอื่นได้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้ง พรรคการเมือง และสมาชิกพรรคการเมืองเดิมเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใหม่ที่จัดตั้งขึ้น และให้บรรดาทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบของพรรคการเมืองเดิมโอนไปเป็น ของพรรคการเมืองใหม่ตั้งแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่ง

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้นายทะเบียนประกาศ คำสั่งการยุบและการรวมพรรคการเมืองในราชกิจจานุเบกษา”

๔.๓๑ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๗๔ เป็นดังนี้

“ในกรณีที่การรวมพรรคการเมืองเป็นการรวมพรรคการเมืองหนึ่ง หรือหลายพรรคการเมืองเข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกันกับอีกพรรคการเมืองหนึ่งที่เป็นหลัก ให้พรรคการเมืองที่จะรวมกันขอความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคการเมือง

๔.๓๕ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๘๗ เป็นดังนี้

“ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๖ หรือมาตรา ๔๗ หรือมาตรา ๕๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่น้อยกว่าสามเท่าของจำนวนเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่พรรคการเมือง หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิ พรรคเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา และบัญญัติไว้เป็นมาตรา ๘๖

๔.๓๖ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๘๐ เป็นดังนี้

“พรรคการเมือง หรือสมาชิกผู้ใดกระทำการฝ่าฝืน มาตรา ๕๓ หรือมาตรา ๕๔ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่ สองแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิ พรรคเลือกตั้ง มีกำหนดห้าปี”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา และบัญญัติไว้เป็นมาตรา ๘๓

๔.๓๗ วุฒิสภาได้แก้ไขร่างของสภาผู้แทนราษฎรโดยตัดความในมาตรา ๘๑ ออกทั้งหมด

“นิติบุคคลใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๕ ต้องระวางโทษปรับไม่น้อยกว่า สิบเท่าของทรัพย์สิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่บริษัคนั้นให้แก่พรรคการเมือง”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามที่วุฒิสภาตัดความ ในมาตรานี้ออกทั้งหมด

๔.๓๘ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๘๒ เป็นดังนี้

“ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๖ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และถ้าผู้ฝ่าฝืนใดไม่มีสัญชาติไทย ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งเนรเทศออกจากราชอาณาจักรด้วย”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา และบัญญัติไว้เป็นมาตรา ๘๐

๔.๓๙ วุฒิสภาได้เพิ่มเติมความขึ้นใหม่ในร่างของสภาผู้แทนราษฎรเป็น มาตรา ๘๒ ทวิ ดังนี้

“นิติบุคคลใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๖ ทวิ ต้องระวางโทษปรับ ไม่น้อยกว่าสามเท่าของจำนวนเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่บริจาคให้แก่พรรค การเมือง”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา และบัญญัติไว้เป็นมาตรา ๘๑

๔.๔๐ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๙๓ เป็นดังนี้

“ให้พรรคการเมืองซึ่งจดทะเบียนพรรคการเมืองตาม

พระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๒๔ เป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และในกรณีที่พรรคการเมืองดังกล่าวพรรคใดยังมีได้ดำเนินการ ตามมาตรา ๓๐ ให้พรรคการเมืองพรรคนั้นดำเนินการให้ครบถ้วนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา และบัญญัติไว้เป็นมาตรา ๙๒

๔.๔๑ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๙๔ เป็นดังนี้

“ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ใช้บังคับให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งให้พรรคการเมืองตามมาตรา ๙๓ และพรรคการเมือง ซึ่งนายทะเบียนได้รับแจ้งการจัดตั้งไว้ตามพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๒๔ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ดำเนินการจัดให้มีการประชุมเพื่อกำหนดนโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมือง แต่หรือเลือกตั้งกรรมการบริหาร พรรคการเมือง แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๙ และดำเนินการอื่นใด ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้พรรคการเมืองดังกล่าวดำเนินการ ตามที่ได้รับแจ้งจากนายทะเบียนให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ ได้รับหนังสือแจ้ง จากนายทะเบียน

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งนายทะเบียนทราบภายในสิบห้าวัน ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่พรรคการเมืองหรือพรรคการเมืองอื่นใด หรือพรรคการเมืองอื่นใด ซึ่งนายทะเบียน ได้รับแจ้งจัดตั้งไว้ตามพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๒๔ มิได้ดำเนินการตามที่ ได้รับแจ้งสวทนายทะเบียนภายในระยะเวลาที่กำหนดตมวรรคหนึ่ง ให้พรรคการเมืองหรือพรรค เมือง ๑๓ มีอันยุบไป หรือให้หนังสือรับรองพรรคการเมืองที่นายทะเบียน ได้รับแจ้งจัดตั้งไว้ตามพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๒๔ มีอันยุติโดยเด็ดขาดแล้วแต่กรณี”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา และบัญญัติไว้เป็นมาตรา ๙๓

๔.๔๒ วุฒิสภาได้เพิ่มเติมความขึ้นใหม่ในร่างของสภาผู้แทนราษฎรเป็น มาตรา ๙๔ ทวิ ดังนี้

“ในกรณีที่พรรคการเมืองใดตามมาตรา ๙๓ ไม่ดำเนินการ ให้ครบถ้วนตามมาตรา ๓๐ ให้พรรคการเมืองนั้นเป็นอันยุบไปตามมาตรา ๖๖ และให้ นายทะเบียนดำเนินการตามมาตรา ๖๖ วรรคสอง

พรรคการเมืองซึ่งนายทะเบียนได้รับแจ้งการจัดตั้งไว้ตามพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๒๔ มิได้ดำเนินการตามที่ได้รับแจ้งจากนายทะเบียนภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๙๔ ให้หนังสือรับรองการแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองที่นายทะเบียนได้ออกให้ตามพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๒๔ เป็นอันยกเลิกไป”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภาและบัญญัติไว้เป็นมาตรา ๙๔

๔.๔๓ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๙๕ เป็นดังนี้

“ภายหลังจากที่พรรคการเมืองได้ดำเนินการเลือกตั้งเหรียญพรรคการเมืองตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว ให้หัวหน้าพรรคการเมือง กรรมการบริหารพรรคการเมือง กรรมการสาขาพรรคการเมือง และสมาชิกรีบดำเนินการนำเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ได้รับห้อมมืออยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ส่งต่อเหรียญพรรคการเมืองภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้เลือกตั้งเหรียญพรรคการเมือง

ในกรณีที่หัวหน้าพรรคการเมือง กรรมการบริหารพรรคการเมือง กรรมการสาขาพรรคการเมือง หรือสมาชิกคนใดไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้นั้นไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๕๐”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๕. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามมติของคณะกรรมการร่วมกันมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ)

เลขานุการคณะกรรมการร่วมกัน

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

"พรรคการเมือง" หมายความว่า พรรคการเมืองที่คณะบุคคลรวมกันจัดตั้ง โดยได้รับการจดทะเบียนจัดตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

"สมาชิก" หมายความว่า สมาชิกพรรคการเมือง

"ที่อยู่" หมายความว่า ที่อยู่ตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎร

"การบริจาค" หมายความว่า การให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด

ที่คำนวณเป็นเงินได้ แก่พรรคการเมืองหรือสมาชิกเพื่อการดำเนินกิจการของพรรคการเมือง หรือเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายของพรรคการเมืองในการเลือกตั้ง นอกเหนือจากค่าธรรมเนียมและ ค่าบำรุงพรรคการเมืองตามข้อบังคับของพรรคการเมือง

"กองทุน" หมายความว่า กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

"นายทะเบียน" หมายความว่า นายทะเบียนพรรคการเมือง

มาตรา ๕ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งรักษาการตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้มีอำนาจออกประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อ ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๖ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นนายทะเบียนมีอำนาจหน้าที่ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่รับคำขอจดทะเบียนจัดตั้ง พรรคการเมือง ควบคุม ตรวจสอบการดำเนินงานของพรรคการเมือง และปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ของนายทะเบียนตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้ ให้นายทะเบียนมีอำนาจเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้คำชี้แจงหรือให้ส่งเอกสาร มาเพื่อประกอบการพิจารณาหรือตรวจสอบได้

หมวด ๑
การจัดตั้งพรรคการเมือง

มาตรา ๘ ผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ และไม่มีลักษณะที่ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญมีจำนวนตั้งแต่สิบห้าคนขึ้นไป สามารถรวมกันจัดตั้งพรรคการเมืองได้ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างเจตนารมณ์ทางการเมืองของประชาชนและเพื่อดำเนินกิจการในทางการเมืองให้เป็นไปตามเจตนารมณ์นั้น ตามวิถีทางการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

มาตรา ๙ ในการจัดตั้งพรรคการเมือง ให้ผู้จัดตั้งพรรคการเมืองจัดให้มีการประชุมเพื่อกำหนดนโยบายพรรคการเมือง กำหนดข้อบังคับพรรคการเมือง และเลือกตั้ง คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง

การประชุมตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดใน ประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มาตรา ๑๐ พรรคการเมืองต้องมีนโยบายและข้อบังคับพรรคการเมืองซึ่งต้อง ไม่ก่อให้เกิดความแตกแยกในเรื่องเชื้อชาติหรือศาสนาระหว่างชนในชาติ ไม่เป็นภัยต่อ ความมั่นคงของรัฐ และไม่ขัดต่อกฎหมายหรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๑ ข้อบังคับพรรคการเมืองอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อพรรคการเมือง

(๒) ภาพเครื่องหมายพรรคการเมือง

(๓) ที่ตั้งสำนักงานใหญ่พรรคการเมือง

(๔) การเลือกตั้ง การดำรงตำแหน่ง การสิ้นสุด และการออกจากตำแหน่ง ของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองและอำนาจหน้าที่ ของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมือง

(๕) แผนและกำหนดเวลาในการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง อำนาจหน้าที่ของ สาขาพรรคการเมือง การเลือกตั้ง การดำรงตำแหน่ง การสิ้นสุด และการออกจากตำแหน่ง ของกรรมการสาขาพรรคการเมือง และอำนาจหน้าที่ของกรรมการสาขาพรรคการเมือง

- (๖) การประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองและการประชุมของสาขาพรรคการเมือง
- (๗) สิทธิและหน้าที่ของสมาชิก
- (๘) ความรับผิดชอบของพรรคการเมืองต่อสมาชิก
- (๙) การรับเข้าเป็นสมาชิกและการให้ออกจากการเป็นสมาชิก
- (๑๐) วินัยและจรรยาบรรณของสมาชิก
- (๑๑) หลักเกณฑ์และวิธีการเลือกสมาชิกเพื่อส่งเข้าสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อและแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง
- (๑๒) การบริหารการเงินและทรัพย์สิน และการจัดทำบัญชีของพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมือง
- (๑๓) การให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกและประชาชนทั่วไป
- (๑๔) การเลิกพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมือง

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองประกอบด้วย หัวหน้าพรรคการเมือง รองหัวหน้าพรรคการเมือง เลขานุการพรรคการเมือง รองเลขานุการพรรคการเมือง เทร่ญญิกพรรคการเมือง โฆษกพรรคการเมือง และกรรมการบริหารอื่นซึ่งเลือกตั้งจากสมาชิกซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

มาตรา ๑๓ ให้ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งเป็นหัวหน้าพรรคการเมืองยื่นคำขอจัดตั้งพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนพร้อมกันนโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมือง บัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สินของพรรคการเมือง และสำเนารายงานการประชุมของผู้จัดตั้งพรรคการเมือง

คำขอจัดตั้งพรรคการเมืองให้เป็นไปตามแบบที่นายทะเบียนกำหนดซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อพรรคการเมือง
- (๒) ภาพเครื่องหมายพรรคการเมือง
- (๓) ที่ตั้งสำนักงานใหญ่พรรคการเมือง
- (๔) ชื่อ อาชีพ ที่อยู่ และลายมือชื่อของผู้จัดตั้งพรรคการเมือง
- (๕) ชื่อ อาชีพ ที่อยู่ และลายมือชื่อของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง

มาตรา ๑๔ เมื่อได้รับคำขอจัดตั้งพรรคการเมืองให้นายทะเบียนพิจารณาตรวจสอบ ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ผู้จัดตั้งพรรคการเมืองเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ และมีจำนวนไม่น้อยกว่าสิบห้าคน

(๒) นโยบายและข้อบังคับพรรคการเมืองมีลักษณะไม่ขัดต่อมาตรา ๑๐

(๓) เอกสารการขอจัดตั้งพรรคการเมืองมีรายการครบถ้วนตามมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๓

(๔) คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๒ และ

(๕) ชื่อพรรคการเมืองและภาพเครื่องหมายพรรคการเมืองไม่ซ้ำหรือพ้องหรือมีลักษณะคล้ายคลึงกับชื่อพรรคการเมืองหรือภาพเครื่องหมายพรรคการเมืองของผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองอื่นที่ได้ยื่นคำขอไว้ตามมาตรา ๑๓ หรือของพรรคการเมืองอื่นที่นายทะเบียนได้รับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองไว้ก่อนแล้ว

ในกรณีที่นายทะเบียนตรวจสอบแล้วเห็นว่าถูกต้องและครบถ้วนให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองและแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขอจัดตั้งพรรคการเมือง

ในกรณีที่นายทะเบียนตรวจสอบแล้วเห็นว่าคุณสมบัติหรือจำนวนของผู้จัดตั้งพรรคการเมือง หรือนโยบายและข้อบังคับพรรคการเมือง หรือคุณสมบัติของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือชื่อพรรคการเมือง หรือภาพเครื่องหมายพรรคการเมืองไม่เป็นไปตามวรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๔) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนสั่งไม่รับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองและแจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนได้รับคำขอจัดตั้งพรรคการเมือง

มาตรา ๑๕ ในกรณีที่นายทะเบียนตรวจสอบแล้วเห็นว่าเอกสารการขอจัดตั้งพรรคการเมืองตามมาตรา ๑๔ (๓) มีรายการไม่ครบถ้วนตามมาตรา ๑๑ หรือมาตรา ๑๓ หรือมีข้อความไม่ชัดเจนหรือบกพร่อง ให้นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่นายทะเบียนได้รับคำขอจัดตั้งพรรคการเมือง เพื่อให้ดำเนินการแก้ไขภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากนายทะเบียน

เมื่อผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองได้แก้ไขเอกสารการขอจัดตั้งพรรคการเมืองให้ถูกต้องและครบถ้วนภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองและแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเอกสารดังกล่าว

ถ้าผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองไม่ดำเนินการแก้ไขเอกสารการขอจัดตั้งพรรคการเมืองตามวรรคหนึ่ง หรือดำเนินการแก้ไขแล้วแต่ยังไม่ถูกต้อง ให้นายทะเบียนสั่งไม่รับจดทะเบียนการตั้งพรรคการเมือง และให้นายทะเบียนแจ้งเป็นหนังสือพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่สั่งไม่รับจดทะเบียนการตั้งพรรคการเมือง

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่นายทะเบียนเห็นว่าชื่อพรรคการเมืองหรือภาพเครื่องหมายพรรคการเมืองตามที่ปรากฏในเอกสารการขอจัดตั้งพรรคการเมืองซ้ำหรือพ้อง หรือมีลักษณะคล้ายคลึงกับชื่อพรรคการเมืองหรือภาพเครื่องหมายพรรคการเมืองของผู้จัดตั้งพรรคการเมืองอื่นที่ได้ยื่นคำขอไว้ในวันเดียวกัน ให้นายทะเบียนดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) แจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ทำความเข้าใจความตกลงกันว่าผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองคนใดจะเป็นผู้มีสิทธิใช้ชื่อพรรคการเมืองหรือภาพเครื่องหมายพรรคการเมืองนั้น เมื่อได้ตกลงกันเป็นประการใดแล้ว ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนการตั้งพรรคการเมืองตามที่ได้มีการตกลงกัน การตกลงกันดังกล่าวให้กระทำให้เสร็จสิ้นภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งจากนายทะเบียน

(๒) ในกรณีที่ผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองที่เกี่ยวข้องยืนยันไม่ยอมตกลงกันหรือเมื่อพ้นกำหนดเวลาดังกล่าวใน (๑) แล้วยังคงกันไม่ได้ ให้นายทะเบียนพิจารณารับจดทะเบียนการตั้งพรรคการเมืองจากผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองที่เห็นว่ามีสิทธิที่จะใช้ชื่อพรรคการเมืองหรือภาพเครื่องหมายพรรคการเมืองนั้นดีกว่า โดยพิจารณาตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(ก) ผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองคนใดมีจำนวนผู้จัดตั้งพรรคการเมืองซึ่งเคยได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของการเลือกตั้งทั่วไปครั้งล่าสุดในนามของพรรคการเมืองตามหลักฐานใบสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เคยใช้ชื่อพรรคการเมืองหรือภาพเครื่องหมายพรรคการเมืองนั้นมากกว่า ผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองคนนั้นย่อมมีสิทธิดีกว่า

(ข) ในกรณีที่จำนวนผู้จัดตั้งพรรคการเมืองตาม (ก) มีจำนวนเท่ากัน ผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองคนใดมีจำนวนผู้จัดตั้งพรรคการเมืองซึ่งเคยสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของการเลือกตั้งทั่วไปครั้งล่าสุดในนามของพรรคการเมืองตามหลักฐานใบสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เคยใช้ชื่อพรรคการเมืองหรือภาพเครื่องหมายพรรคการเมืองนั้นมากกว่า ผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองคนนั้นย่อมมีสิทธิดีกว่า

(ค) ในกรณีที่จำนวนผู้จัดตั้งพรรคการเมืองตาม (ข) มีจำนวนเท่ากัน ให้นายทะเบียนดำเนินการจับสลากโดยเปิดเผยเพื่อให้ได้ผู้มีสิทธิใช้ชื่อพรรคการเมืองหรือภาพเครื่องหมายพรรคการเมืองนั้น

(๓) ในกรณีที่ชื่อพรรคการเมืองหรือภาพเครื่องหมายพรรคการเมืองนั้น เป็นชื่อหรือภาพเครื่องหมายพรรคการเมืองที่ไม่เคยมีการใช้มาก่อนและตกลงกันไม่ได้ ให้นายทะเบียนดำเนินการจับสลากโดยเปิดเผยเพื่อให้ได้ผู้มีสิทธิใช้ชื่อพรรคการเมืองหรือ ภาพเครื่องหมายพรรคการเมืองนั้น

ให้นายทะเบียนแจ้งการรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองตาม (๒) และ (๓) เป็นหนังสือไปยังผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองที่เกี่ยวข้องเพื่อทราบภายใน เจ็ดวันนับแต่วันที่รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง

มาตรา ๑๗ ผู้ขอจัดตั้งพรรคการเมืองซึ่งไม่เห็นด้วยกับคำสั่งไม่รับจดแจ้ง การจัดตั้งพรรคการเมืองของนายทะเบียนตามมาตรา ๑๔ หรือมาตรา ๑๕ มีสิทธิยื่นคำร้อง ต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้วินิจฉัยชี้ขาดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งคำสั่ง ไม่รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองจากนายทะเบียน

เมื่อศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยชี้ขาดเป็นประการใดแล้ว ให้นายทะเบียนปฏิบัติ ให้เป็นไปตามนั้น

มาตรา ๑๘ ให้นายทะเบียนจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองในทะเบียน พรรคการเมืองและให้ประกาศการจัดตั้งพรรคการเมืองในราชกิจจานุเบกษา โดยระบุ ชื่อพรรคการเมือง ภาพเครื่องหมายพรรคการเมือง นโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับ พรรคการเมือง ชื่อหัวหน้าพรรคการเมือง รองหัวหน้าพรรคการเมือง เลขานุการพรรค การเมือง รองเลขานุการพรรคการเมือง เหรัญญิกพรรคการเมือง โฆษกพรรคการเมือง และกรรมการบริหารอื่นของพรรคการเมือง

มาตรา ๑๙ ให้พรรคการเมืองที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้ง พรรคการเมืองแล้วเป็นนิติบุคคล

หมวด ๒
การดำเนินกิจการของพรรคการเมือง

ส่วนที่ ๑
การดำเนินกิจการในทางการเมือง

มาตรา ๒๐ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองให้เป็นไปตามนโยบายพรรคการเมือง ข้อบังคับพรรคการเมือง และมติของที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง

ให้หัวหน้าพรรคการเมืองเป็นผู้แทนของพรรคการเมืองในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้หัวหน้าพรรคการเมืองจะมอบหมายเป็นหนังสือให้กรรมการบริหารคนหนึ่งหรือหลายคนทำการแทนก็ได้

มาตรา ๒๑ ผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ และไม่มีลักษณะที่ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๒๒ สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๒๑
- (๔) พรรคการเมืองมีมติให้ออกตามข้อบังคับพรรคการเมือง
- (๕) พรรคการเมืองที่ผู้นั้นเป็นสมาชิกเลิกหรือยุบไป

การสิ้นสุดของสมาชิกภาพตามวรรคหนึ่ง (๔) ถ้าสมาชิกผู้นั้นดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วย มติของพรรคการเมืองต้องเป็นมติของที่ประชุมร่วมของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองนั้น และมติดังกล่าวต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมืองทั้งหมด และการลงมติ

ให้ลงคะแนนลับ แต่ถ้าสมาชิกผู้นั้นได้อุทธรณ์ต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่
พรรคการเมืองมีมติคัดค้านว่ามติดังกล่าวมีลักษณะตามมาตรา ๔๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ
และศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติดังกล่าวมิได้มีลักษณะตามมาตรา ๔๗ วรรคสาม ของ
รัฐธรรมนูญ ให้ถือว่าสมาชิกภาพสิ้นสุดลงนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัย แต่ถ้าศาล
รัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติดังกล่าวมีลักษณะตามมาตรา ๔๗ วรรคสาม ของรัฐธรรมนูญ
สมาชิกผู้นั้นอาจเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่
ศาลรัฐธรรมนูญมีคำวินิจฉัย

การอุทธรณ์ของสมาชิกต่อศาลรัฐธรรมนูญตามวรรคสอง ให้เป็นไปตาม
วิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ

ให้หัวหน้าพรรคการเมืองส่งรายงานหรือเอกสารเกี่ยวกับการมีมติตาม
วรรคสองไปยังประธานรัฐสภาและนายทะเบียนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่พรรคการเมืองมีมติ
การสิ้นสุดของสมาชิกภาพตามวรรคหนึ่ง (๕) ถ้าสมาชิกผู้นั้นดำรงตำแหน่ง
เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรด้วยและไม่อาจเข้าไปเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้
ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พรรคการเมืองเลิกหรือยุบไป ให้ถือว่าสมาชิกผู้นั้นสิ้นสุดสมาชิกภาพ
นับแต่วันถัดจากวันที่ครบหกสิบวันนั้น

มาตรา ๒๓ ห้ามมิให้พรรคการเมืองรับบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
เข้าเป็นสมาชิกหรือดำรงตำแหน่งใด ๆ ในพรรคการเมือง หรือยอมให้กระทำการอย่างใด
อย่างหนึ่งเพื่อประโยชน์ของพรรคการเมือง

ห้ามมิให้ผู้ไม่มีสัญชาติไทยโดยการเกิดเข้าเป็นสมาชิกหรือดำรงตำแหน่งใด ๆ ใน
พรรคการเมือง หรือร่วมกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งในการดำเนินกิจการของพรรคการเมือง

มาตรา ๒๔ ห้ามมิให้ผู้ใดใช้ชื่อหรือถ้อยคำในประการที่น่าจะทำให้ประชาชน
เข้าใจว่าเป็นพรรคการเมือง หรือใช้ชื่อที่มีอักษรไทยประกอบว่า "พรรคการเมือง"
หรืออักษรต่างประเทศซึ่งแปลหรืออ่านว่า "พรรคการเมือง" ในดวงตรา ป้าย ชื่อ จดหมาย
ใบแจ้งความ หรือเอกสารอย่างอื่น หรือในข้อมูลทางการสื่อสารใด ๆ โดยมีได้เป็น
พรรคการเมือง

มาตรา ๒๕ เมื่อนายทะเบียนได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองแล้ว การดำเนินกิจการดังต่อไปนี้ให้พรรคการเมืองกระทำโดยที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมือง

(๑) การเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรคการเมือง

(๒) การเปลี่ยนแปลงข้อบังคับพรรคการเมือง

(๓) การเลือกตั้งหัวหน้าพรรคการเมือง รองหัวหน้าพรรคการเมือง

เลขาธิการพรรคการเมือง รองเลขาธิการพรรคการเมือง เภรัญญาพรรคการเมือง โฆษกพรรคการเมือง และกรรมการบริหารอื่น

(๔) การอื่นตามที่กำหนดในประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มาตรา ๒๖ ที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองต้องประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง ผู้แทนของสาขาพรรคการเมือง และสมาชิก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมือง

ในระหว่างที่พรรคการเมืองใดดำเนินการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองตาม มาตรา ๒๕ ให้ที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองนั้นประกอบด้วยคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง และสมาชิก ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับพรรคการเมือง

มาตรา ๒๗ เมื่อปรากฏว่าหัวหน้าพรรคการเมือง คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองจัดให้พรรคการเมืองกระทำการใดๆ ผ่าฝืนนโยบายพรรคการเมืองหรือข้อบังคับพรรคการเมืองอันอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐ หรือขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนหรือการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ แต่ลักษณะการกระทำยังไม่รุนแรงจนเป็นสาเหตุให้ต้องยุบพรรคการเมืองตามมาตรา ๖๗ ให้นายทะเบียน มีอำนาจเตือนเป็นหนังสือให้หัวหน้าพรรคการเมือง คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้น ระวังหรือจัดการแก้ไขการกระทำนั้นภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด ในกรณีที่นายทะเบียนเตือนเป็นหนังสือแก่บุคคลที่ไม่ใช่หัวหน้าพรรคการเมืองต้องส่งสำเนาหนังสือเตือนนั้นให้หัวหน้าพรรคการเมืองทราบโดยเร็ว

ถ้าหัวหน้าพรรคการเมือง คณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือ กรรมการบริหารพรรคการเมืองไม่ปฏิบัติตามคำเตือนของนายทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนมีอำนาจยื่นคำร้องเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ระงับหรือจัดการแก้ไข การกระทำดังกล่าว หรือให้หัวหน้าพรรคการเมือง หรือกรรมการบริหารพรรคการเมือง ทั้งคณะหรือบางคนออกจากตำแหน่งได้

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้หัวหน้าพรรคการเมือง หรือกรรมการบริหารพรรคการเมืองทั้งคณะหรือบางคนออกจากตำแหน่ง ผู้นั้นไม่มีสิทธิเป็นกรรมการบริหารพรรคการเมืองอีก เว้นแต่จะพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่ง

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่มีสมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรรมการบริหารพรรคการเมืองจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือสมาชิกจำนวนไม่น้อยกว่าห้าสิบคน เห็นว่ามติหรือข้อบังคับในเรื่องใดของพรรคการเมืองที่ตนเป็นสมาชิกอยู่นั้นจะขัดต่อสถานะและการปฏิบัติหน้าที่ของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามรัฐธรรมนูญ หรือขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีสิทธิร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามติหรือข้อบังคับดังกล่าวขัดหรือแย้งกับหลักการพื้นฐานแห่งการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ให้มติหรือข้อบังคับดังกล่าวนั้นเป็นอันยกเลิกไป

มาตรา ๒๙ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่พรรคการเมืองใดจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองขึ้น ให้หัวหน้าพรรคการเมืองมีหนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่จัดตั้งสาขาพรรคการเมืองนั้น

หนังสือแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองให้เป็นไปตามแบบที่นายทะเบียนกำหนดและอย่างน้อยจะต้องมีรายการแสดงที่ตั้งสาขาพรรคการเมือง รายชื่อ อาชีพ และที่อยู่ของกรรมการสาขาพรรคการเมืองนั้น

เมื่อนายทะเบียนได้รับแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองแล้ว ให้ออกหนังสือรับรองการจัดตั้งสาขาพรรคการเมืองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

มาตรา ๓๑ คณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองประกอบด้วย ประธานสาขาพรรคการเมือง รองประธานสาขาพรรคการเมือง เลขานุการสาขาพรรคการเมือง รองเลขานุการสาขาพรรคการเมือง เภรัญญาสาขาพรรคการเมือง โฆษกสาขาพรรคการเมือง และกรรมการอื่นของสาขาพรรคการเมือง

มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองมีหน้าที่ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามนโยบายและข้อบังคับพรรคการเมืองตามที่ได้รับมอบหมาย

มาตรา ๓๓ เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายพรรคการเมือง ข้อยบังคับพรรคการเมือง หรือรายการตามมาตรา ๑๓ วรรคสอง (๕) ที่จัดแจ้งไว้กับนายทะเบียน หรือรายละเอียดที่แจ้งไว้ในแบบตามมาตรา ๓๐ ให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้มีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้พิจารณาแก้ไขรายละเอียดดังกล่าว

การเปลี่ยนแปลงตามวรรคหนึ่งจะสมบูรณ์ต่อเมื่อได้รับแจ้งการตอบรับการเปลี่ยนแปลงจากนายทะเบียน และให้นำมาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าหัวหน้าพรรคการเมืองไม่แจ้งการเปลี่ยนแปลงตามวรรคหนึ่งภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งการเปลี่ยนแปลงนั้นภายในระยะเวลาที่กำหนด

การแก้ไขรายการที่ได้ประกาศไว้ตามมาตรา ๑๘ ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๔ หัวหน้าพรรคการเมืองต้องจัดทำทะเบียนสมาชิกให้ตรงตามความเป็นจริงเก็บรักษาไว้ ณ ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของพรรคการเมือง และพร้อมที่จะให้นายทะเบียนหรือผู้ซึ่งนายทะเบียนมอบหมายตรวจสอบได้

ให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งจำนวนสมาชิกที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาพร้อมด้วยรายชื่อ อาชีพ และที่อยู่ของสมาชิกดังกล่าวตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมกราคมของทุกปี

ถ้าหัวหน้าพรรคการเมืองไม่แจ้งนายทะเบียนภายในระยะเวลาตามวรรคสอง ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งภายในระยะเวลาที่กำหนด ทะเบียนสมาชิกให้เป็นไปตามแบบที่นายทะเบียนกำหนด

มาตรา ๓๕ ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดทำรายงานการดำเนินกิจการของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินที่ผ่านมาให้ถูกต้องตามความเป็นจริงตามวิธีการที่นายทะเบียนกำหนดและแจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในเดือนมีนาคมของทุกปีเพื่อประกาศให้สาธารณชนทราบ เว้นแต่พรรคการเมืองที่จัดตั้งขึ้นยังไม่ถึงเก้าสิบวันนับจนถึงวันสิ้นปีปฏิทิน

มาตรา ๓๖ ห้ามมิให้พรรคการเมืองช่วยเหลือหรือสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

ส่วนที่ ๒
การเงินของพรรคการเมือง

มาตรา ๓๗ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารการเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดของพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมือง ตลอดจนจัดให้มีการทำบัญชีตามมาตรา ๓๘ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง

ในกรณีที่มีการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง ให้ประธานสาขาพรรคการเมืองจัดให้มีการทำบัญชีของสาขาพรรคการเมืองตามมาตรา ๓๘ และรับรองความถูกต้อง ตลอดจนจัดส่งบัญชีของสาขาพรรคการเมืองเพื่อแสดงรวมไว้ในบัญชีของพรรคการเมือง

มาตรา ๓๘ บัญชีของพรรคการเมืองและบัญชีของสาขาพรรคการเมืองประกอบด้วย

- (๑) บัญชีรายวันแสดงรายได้หรือรายรับ และแสดงค่าใช้จ่ายหรือรายจ่าย
- (๒) บัญชีแสดงรายรับจากการบริจาคตามมาตรา ๔๘
- (๓) บัญชีแยกประเภท
- (๔) บัญชีแสดงสินทรัพย์และหนี้สิน

การลงรายการบัญชีต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีที่ถูกต้องสมบูรณ์ โดยครบถ้วน

บัญชีตาม (๑) และ (๒) ต้องลงรายการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่รายการนั้นเกิดขึ้น

บัญชีตาม (๓) และ (๔) ต้องลงรายการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นเดือนของเดือนที่รายการนั้นเกิดขึ้น

มาตรา ๓๙ พรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมืองต้องปิดบัญชีครั้งแรกภายในวันสิ้นปีปฏิทินที่ได้จัดแจ้งการจัดตั้งขึ้น และครั้งต่อไปเป็นประจำทุกปีในวันสิ้นปีปฏิทิน

การปิดบัญชีให้จัดทำงบการเงิน ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย งบดุลและงบรายได้ และค่าใช้จ่ายของพรรคการเมือง กรณีที่มีสาขาพรรคการเมือง งบการเงินให้รวมถึงงบการเงินของสาขาพรรคการเมืองทุกสาขาพรรคการเมืองด้วย

งบดุลต้องแสดงรายการ สินทรัพย์ หนี้สิน และทุนของพรรคการเมือง งบรายได้และค่าใช้จ่ายอย่างน้อยต้องแสดงที่มาของรายได้ ซึ่งได้รับจากเงินบริจาค เงินสนับสนุนจากรัฐ และรายได้อื่นที่มีกับทางใช้ไปของค่าใช้จ่ายดำเนินการของพรรคการเมือง โดยเฉพาะค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งต้องแสดงไว้โดยชัดเจน

งบดุลต้องจัดให้มีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบและรับรองการสอบบัญชี

มาตรา ๔๐ งบการเงินที่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตรวจสอบและรับรองแล้วต้องเสนอที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองอนุมัติภายในเดือนเมษายนของทุกปี โดยแจ้งให้สมาชิกทราบล่วงหน้า และปิดประกาศไว้ ณ ที่ตั้งสำนักงานของพรรคการเมือง และสาขาพรรคการเมืองไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน

งบการเงินซึ่งที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองอนุมัติแล้วตามวรรคหนึ่ง หัวหน้าพรรคการเมืองต้องรับรองความถูกต้องร่วมกับเหรียญกษาปณ์พรรคการเมือง และให้หัวหน้าพรรคการเมืองส่งงบการเงินต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ของพรรคการเมืองอนุมัติพร้อมทั้งสำเนาบัญชีตามมาตรา ๓๘

เมื่อนายทะเบียนได้รับงบการเงินและสำเนาบัญชีตามวรรคสองแล้วให้นายทะเบียนเสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อตรวจสอบและประกาศให้สาธารณชนทราบ

มาตรา ๔๑ รายได้และทรัพย์สินที่พรรคการเมืองได้รับตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีตามประมวลรัษฎากร

มาตรา ๔๒ ให้หัวหน้าพรรคการเมือง กรรมการบริหารพรรคการเมือง และกรรมการสาขาพรรคการเมือง มีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เข้าดำรงตำแหน่งและภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

บัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งได้ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามกฎหมายอื่นแล้ว บุคคลนั้นอาจส่งสำเนาบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ยื่นไว้ตามกฎหมายอื่นนั้นต่อนายทะเบียนแทนก็ได้

มาตรา ๔๓ เมื่อได้มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองต้องควบคุมพรรคการเมืองไม่ให้ใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งของพรรคการเมืองนั้นเกินวงเงินที่นายทะเบียนกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และควบคุมไม่ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งเกินวงเงินตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา

มาตรา ๔๔ ให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองจัดสรรเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมือง ดังนี้

(๑) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ให้จัดสรรเป็นจำนวนรวม โดยพิจารณาตามจำนวนผู้สมัครรับเลือกตั้งที่พรรคการเมืองเสนอไว้ในบัญชีรายชื่อที่ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๒) ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ให้จัดสรรให้แก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองเป็นรายบุคคล

ค่าใช้จ่ายที่จัดสรรตาม (๑) และ (๒) ให้เป็นไปตามมติของที่ประชุมคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง

ห้ามมิให้คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองจัดสรรเงินเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองตาม (๑) และ (๒) เกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา

หมวด ๓

การสนับสนุนพรรคการเมือง

ส่วนที่ ๑

การบริจาคแก่พรรคการเมือง

มาตรา ๔๕ การบริจาคแก่พรรคการเมือง ให้กระทำโดยเปิดเผยตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๔๖ เมื่อมีการบริจาคแก่พรรคการเมือง ให้พรรคการเมืองออกหลักฐานการรับบริจาคให้แก่ผู้บริจาคตามแบบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

เมื่อพรรคการเมืองได้รับการบริจาคเงิน ให้พรรคการเมืองเปิดเผยรายชื่อผู้บริจาคและจำนวนเงินที่ได้รับการบริจาคตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๔๗ ผู้บริจาคเงินแก่พรรคการเมืองมีสิทธินำจำนวนเงินที่บริจาคไปหักเป็นค่าลดหย่อนตามที่กำหนดในประมวลรัษฎากรได้

มาตรา ๔๘ ให้หัวหน้าพรรคการเมืองจัดให้มีบัญชีแสดงรายรับจากการบริจาค ซึ่งต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อ ที่อยู่ จำนวนเงิน และรายการทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่คำนวณเป็นเงินได้ของผู้บริจาคทุกราย ในกรณีที่เป็นกรบริจาคผ่านทางสมาชิกให้ระบุชื่อสมาชิกผู้รับการบริจาคด้วย

(๒) วัน เดือน ปี ที่รับบริจาค

(๓) สำเนาหลักฐานการรับบริจาค

ในกรณีที่การบริจาคเป็นการให้หรือให้ใช้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่คำนวณเป็นเงินได้ ให้คิดมูลค่าโดยคำนวณตามอัตราค่าเช่าหรือค่าตอบแทนตามปกติในท้องถิ่นหรือค่าของสิทธินั้นก่อนถึงวันที่ลงในบัญชี และในกรณีที่ไมอาจคิดมูลค่าได้ ให้ระบุรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินหรือประโยชน์อย่างอื่นนั้นให้ชัดเจนเท่าที่จะกระทำได้

มาตรา ๔๙ หัวหน้าพรรคการเมือง กรรมการบริหารพรรคการเมือง กรรมการสาขาพรรคการเมือง และสมาชิกซึ่งได้รับการบริจาคต้องนำส่งเข้าบัญชีแสดงรายรับจากการบริจาคตามมาตรา ๔๘ ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้รับการบริจาค

มาตรา ๕๐ บรรดาเงินที่พรรคการเมืองได้รับการบริจาคมา ให้หัวหน้าพรรคการเมืองและเหรัญญิกพรรคการเมืองนำไปฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์โดยระบุชื่อเจ้าของบัญชีในนามของพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่หัวหน้าพรรคการเมืองและเหรัญญิกพรรคการเมืองนำเงินไปฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์ ให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งหมายเลขบัญชีของบัญชีเงินฝากและจำนวนเงินที่เปิดบัญชีของทุกบัญชี พร้อมทั้งส่งสำเนาบัญชีเงินฝากที่ธนาคารพาณิชย์รับรอง แก่นายทะเบียนภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้เปิดบัญชี

มาตรา ๕๑ ห้ามมิให้หัวหน้าพรรคการเมือง กรรมการบริหารพรรคการเมือง กรรมการสาขาพรรคการเมือง หรือสมาชิกผู้ได้รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่เป็นการบริจาคโดยไม่เปิดเผย

มาตรา ๕๒ ห้ามมิให้พรรคการเมือง หรือสมาชิกผู้ได้รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากผู้ใด เพื่อกระทำการหรือสนับสนุนการกระทำอันเป็นการป้อนทำลายความมั่นคงของราชอาณาจักร ราชบัลลังก์ เศรษฐกิจของประเทศ หรือราชการแผ่นดิน หรือกระทำการอันเป็นการก่อกวนหรือคุกคามความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือกระทำการอันเป็นการทำลายทรัพยากรของประเทศ หรือเป็นการบั่นทอนสุขภาพอนามัยของประชาชน

มาตรา ๕๓ ห้ามมิให้พรรคการเมือง หรือสมาชิกผู้ได้รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดเพื่อดำเนินกิจการของพรรคการเมืองหรือดำเนินการในทางการเมืองจาก

- (๑) บุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย
- (๒) นิติบุคคลตามกฎหมายต่างประเทศที่ประกอบธุรกิจหรือกิจการ หรือจดทะเบียนสาขาอยู่ในหรือนอกราชอาณาจักร
- (๓) นิติบุคคลที่จดทะเบียนในราชอาณาจักร ซึ่งมีบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยมีทุน หรือเป็นผู้ถือหุ้นเกินร้อยละยี่สิบห้า
- (๔) องค์การหรือนิติบุคคลที่ได้รับทุนหรือได้รับเงินอุดหนุนจากต่างประเทศ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ดำเนินการเพื่อประโยชน์ของบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย หรือมีผู้จัดการ หรือกรรมการเป็นบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทย
- (๕) บุคคล องค์การ หรือนิติบุคคลที่ได้รับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด เพื่อดำเนินกิจการของพรรคการเมืองหรือเพื่อดำเนินกิจการในทางการเมืองจากบุคคล องค์การ หรือนิติบุคคลตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔)
- (๖) บุคคล องค์การ หรือนิติบุคคลตามที่กำหนดในประกาศของคณะกรรมการ การเลือกตั้ง

มาตรา ๕๔ ห้ามมิให้บุคคล องค์การ หรือนิติบุคคลตามมาตรา ๕๓ บริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่พรรคการเมืองหรือสมาชิกผู้ใดเพื่อดำเนิน กิจการของพรรคการเมือง หรือเพื่อดำเนินกิจการในทางการเมือง

มาตรา ๕๕ ห้ามมิให้นิติบุคคลที่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการ บงประมาณหรือนิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดในประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง บริจาคเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดแก่พรรคการเมือง

ส่วนที่ ๒

การสนับสนุนพรรคการเมืองโดยรัฐ

มาตรา ๕๖ ให้มีกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในสำนักงานคณะกรรมการ การเลือกตั้ง เพื่อใช้เป็นทุนหมุนเวียนและใช้จ่ายในการสนับสนุนพรรคการเมืองและการ ดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวกับการพัฒนาพรรคการเมืองตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด โดยกองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

- (๑) เงินที่ได้รับจากงบประมาณรายจ่าย
 - (๒) เงินค่าธรรมเนียมการสมัครรับเลือกตั้งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา
 - (๓) เงินค่าปรับที่ได้รับจากการลงโทษผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
 - (๔) เงินหรือทรัพย์สินที่พรรคการเมืองได้รับ โดยฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
 - (๕) เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุนตามมาตรา ๖๘
 - (๖) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้เพื่อสมทบกองทุน
 - (๗) เงินดอกผลของกองทุน
 - (๘) เงินรายรับอื่น
- การส่งเงินค่าปรับตาม (๓) หรือเงินหรือทรัพย์สินตาม (๔) เข้ากองทุนให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๕๗ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดสรรเงินสนับสนุนแก่พรรคการเมือง และควบคุมดูแลการใช้จ่ายเงินทุนหมุนเวียน

ในการจัดสรรเงินสนับสนุนแก่พรรคการเมืองและควบคุมดูแลกองทุน ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อทำหน้าที่แทน โดยคณะกรรมการดังกล่าวให้ประกอบด้วย นายทะเบียนเป็นประธานกรรมการ กรรมการการเลือกตั้งซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายหนึ่งคน ผู้แทนกระทรวงการคลังหนึ่งคน ผู้แทนสำนักงานงบประมาณหนึ่งคน ผู้แทนของพรรคการเมืองซึ่งสมาชิกในสังกัดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเลือกกันเองจำนวนสามคน และผู้แทนของพรรคการเมืองซึ่งไม่มีสมาชิกในสังกัดเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งเลือกกันเองจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ และให้เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นกรรมการและเลขานุการ

วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนของพรรคการเมือง และการประชุมของคณะกรรมการตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๕๘ ในการจัดสรรเงินสนับสนุนแก่พรรคการเมือง ให้จัดสรรให้เป็นรายปีตามโครงการและแผนงานในการดำเนินกิจการของแต่ละพรรคการเมืองที่ยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด โดยให้คำนึงถึงจำนวนสมาชิกซึ่งดำรงตำแหน่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคการเมือง จำนวนคะแนนเสียงจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองที่พรรคการเมืองได้รับในการเลือกตั้งทั่วไปครั้งหลังสุด จำนวนสมาชิกของพรรคการเมือง และจำนวนสาขาพรรคการเมือง ตามลำดับ

มาตรา ๕๙ ให้พรรคการเมืองใช้จ่ายเงินสนับสนุนเป็นจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของเงินสนับสนุนที่พรรคการเมืองได้รับเพื่อการบริหารพรรคการเมืองและสาขาพรรคการเมือง การหาสมาชิกเพิ่ม การใช้จ่ายในการเลือกตั้ง และการให้ความรู้ทางการเมืองแก่สมาชิกและประชาชนทั่วไป

มาตรา ๖๐ ให้นายทะเบียนประสานงานกับผู้มีหน้าที่รับผิดชอบสถานีวิทยุกระจายเสียง และสถานีวิทยุโทรทัศน์ของรัฐให้จัดสรรเวลาออกอากาศให้แก่พรรคการเมืองที่มีสมาชิกได้รับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกพรรค โดยคำนึงถึงจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละพรรคการเมือง เพื่อให้แถลงผลงานของพรรคการเมืองปีหนึ่งไม่น้อยกว่าสามครั้งโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๖๑ คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจกำหนดให้พรรคการเมืองได้รับการสนับสนุนในเรื่องค่าไปรษณียากร ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสาธารณูปโภค และด้านอื่น ๆ เพื่อดำเนินกิจการในทางการเมืองอย่างเท่าเทียมกันตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๖๒ พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป

มาตรา ๖๓ ในกรณีที่พรรคการเมืองใดได้รับเงินสนับสนุนไปแล้ว ถ้าต่อมาปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองนั้นไม่ดำเนินการตามมาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ หรือมาตรา ๔๐ ให้นายทะเบียนเรียกคืนเงินสนับสนุนดังกล่าวและให้นายทะเบียนนำเงินสนับสนุนที่เรียกคืนส่งเข้ากองทุน

มาตรา ๖๔ พรรคการเมืองใดได้รับเงินสนับสนุนไปแล้ว ภายหลังปรากฏว่ามีเหตุต้องเลิกหรือยุบพรรคการเมืองตามหมวด ๔ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้พรรคการเมืองนั้นคืนเงินสนับสนุนแก่กองทุนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

หมวด ๔

การเลิกหรือยุบพรรคการเมือง

มาตรา ๖๕ พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

- (๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพรรคการเมือง
- (๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน
- (๓) มีการยุบพรรคการเมืองไปรวมกับพรรคการเมืองอื่นตามหมวด ๕
- (๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพรรคการเมือง
- (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๙

มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำสั่งของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้วให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๖๖ เมื่อพรรคการเมืองกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ อาจถูกศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคการเมือง

(๑) กระทำการล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ หรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

(๒) กระทำการอันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามรัฐธรรมนูญ

(๓) กระทำการอันอาจเป็นภัยต่อความมั่นคงของรัฐหรือขัดต่อกฎหมายหรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือ

(๔) กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๒ หรือมาตรา ๕๓

มาตรา ๖๗ เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียน หรือเมื่อนายทะเบียนได้รับแจ้งจากคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองว่า พรรคการเมืองใดกระทำการตามมาตรา ๖๖ ให้นายทะเบียนแจ้งต่ออัยการสูงสุดพร้อมด้วยหลักฐาน ถ้าอัยการสูงสุดเห็นสมควรก็ให้ยื่นคำร้องเพื่อให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคการเมืองดังกล่าว ถ้าอัยการสูงสุดไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ให้นายทะเบียนตั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งโดยมีผู้แทนจากนายทะเบียนและผู้แทนจากอัยการสูงสุด เพื่อดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐาน แล้วส่งให้อัยการสูงสุดเพื่อยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญต่อไป ในกรณีที่คณะกรรมการดังกล่าวไม่อาจหาข้อยุติเกี่ยวกับการดำเนินการยื่นคำร้องได้ ให้นายทะเบียนมีอำนาจยื่นคำร้องเอง

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคการเมืองใดแล้ว ให้นายทะเบียนประกาศคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา

หากนายทะเบียนเห็นสมควรจะให้ระงับการดำเนินการของพรรคการเมืองซึ่งกระทำการตามมาตรา ๖๖ ให้นายทะเบียนแจ้งต่ออัยการสูงสุดขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งระงับการกระทำดังกล่าวของพรรคการเมืองไว้เป็นการชั่วคราว

มาตรา ๖๘ ในกรณีที่พรรคการเมืองเล็กหรือยุบตามมาตรา ๖๕ นอกจากกรณีตามมาตรา ๖๕ (๓) ให้หัวหน้าพรรคการเมืองส่งบัญชีและงบดุลรวมทั้งเอกสารเกี่ยวกับการเงินของพรรคการเมืองต่อนายทะเบียนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่พรรคการเมืองเล็กหรือยุบ และให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้ชำระบัญชีให้เสร็จสิ้นภายในหกเดือนนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากนายทะเบียน ถ้าสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินชำระบัญชีไม่เสร็จภายในเวลาดังกล่าวให้ขอขยายเวลาได้อีกไม่เกินหกเดือน

ในการชำระบัญชี เมื่อได้หักหนี้สินและค่าใช้จ่ายแล้วยังมีทรัพย์สินเหลืออยู่เท่าใด ให้โอนให้แก่องค์การสาธารณกุศลตามที่ระบุไว้ในข้อบังคับพรรคการเมือง ถ้าในข้อบังคับพรรคการเมืองไม่ได้ระบุไว้ ให้ทรัพย์สินที่เหลือนั้นตกเป็นของกองทุน

ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ ๓ ลักษณะ ๒๒ หมวด ๕ ว่าด้วยการชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด มาใช้บังคับกับการชำระบัญชีของพรรคการเมืองโดยอนุโลม

มาตรา ๖๙ ในกรณีที่พรรคการเมืองต้องยุบไปเพราะไม่ดำเนินการตาม
มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒ หรือกระทำการตามมาตรา ๖๖ ผู้ซึ่งเคยดำรงตำแหน่ง
กรรมการบริหารของพรรคการเมืองที่ต้องยุบไปจะขอจัดตั้งพรรคการเมืองขึ้นใหม่ หรือ
เป็นกรรมการบริหารของพรรคการเมือง หรือมีส่วนร่วมในการขอจัดตั้งพรรคการเมือง
ขึ้นใหม่ตามมาตรา ๘ อีกไม่ได้ ทั้งนี้ ภายในกำหนดห้าปีนับแต่วันที่พรรคการเมืองนั้น
ต้องยุบไป

หมวด ๕

การรวมพรรคการเมือง

มาตรา ๗๐ การรวมพรรคการเมืองอาจเป็นการรวมกันเพื่อจัดตั้งเป็น
พรรคการเมืองใหม่ หรืออาจเป็นการรวมเข้าเป็นพรรคเดียวกับอีกพรรคการเมืองที่
เป็นหลักก็ได้

มาตรา ๗๑ ในกรณีที่การรวมพรรคการเมืองเป็นการรวมกันเพื่อจัดตั้ง
เป็นพรรคการเมืองใหม่ ให้พรรคการเมืองที่จะรวมกันขอความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่
ของแต่ละพรรคการเมือง

เมื่อที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคการเมืองเห็นชอบให้รวมกันแล้ว
ให้หัวหน้าพรรคการเมืองและกรรมการบริหารพรรคการเมืองจำนวนพรรคการเมืองละ
สิบคนประชุมร่วมกันเพื่อกระทำการเกี่ยวกับพรรคการเมืองที่จะจัดตั้งขึ้นใหม่ ดังนี้

(๑) กำหนดนโยบายพรรคการเมือง

(๒) กำหนดข้อบังคับพรรคการเมือง

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคสองแล้ว ให้ดำเนินการจัดให้มีการประชุมร่วมกัน
ระหว่างสมาชิกของทุกพรรคการเมืองที่จะรวมกันเพื่อประชุมจัดตั้งพรรคการเมืองตามมาตรา ๙
การเรียกประชุมจัดตั้งพรรคการเมืองต้องแจ้งให้สมาชิกของพรรคการเมืองที่จะรวมกันทราบ
ก่อนวันประชุมไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน และให้ดำเนินการต่อไปตามบทบัญญัติว่าด้วยการจัดตั้ง
พรรคการเมือง

มาตรา ๗๒ เมื่อนายทะเบียนรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมืองตาม
มาตรา ๗๑ แล้ว ให้นายทะเบียนดำเนินการตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง เพื่อให้ศาล
รัฐธรรมนูญสั่งให้พรรคการเมืองที่รวมเข้ากันเป็นอันยุบไป โดยให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ที่สังกัดพรรคการเมืองเดิมเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่สังกัดพรรคการเมืองใหม่
ที่จัดตั้งขึ้น หรือเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดพรรคการเมืองอื่นในกรณีที่สามารถเข้าเป็น
สมาชิกของพรรคการเมืองอื่นได้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนจัดตั้ง
พรรคการเมือง และสมาชิกพรรคการเมืองเดิมเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใหม่ที่จัดตั้งขึ้น
และให้บรรดาทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบของพรรคการเมืองเดิมโอนไปเป็นของ
พรรคการเมืองใหม่ตั้งแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่ง

ในกรณีที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้นายทะเบียนประกาศ
คำสั่งการยุบและการรวมพรรคการเมืองในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๗๓ ในกรณีที่การรวมพรรคการเมืองเป็นการรวมพรรคการเมืองหนึ่ง
หรือหลายพรรคการเมืองเข้าเป็นพรรคการเมืองเดียวกันกับอีกพรรคการเมืองหนึ่งที่เป็นหลัก
ให้พรรคการเมืองที่จะรวมกันขอความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคการเมือง
เมื่อที่ประชุมใหญ่ของแต่ละพรรคการเมืองเห็นชอบให้รวมกันแล้ว ให้หัวหน้า
พรรคการเมืองที่จะรวมกันทุกพรรคการเมืองร่วมกันแจ้งการรวมพรรคการเมืองต่อ
นายทะเบียน และให้นายทะเบียนดำเนินการตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง เพื่อให้ศาล
รัฐธรรมนูญสั่งให้พรรคการเมืองที่รวมเข้ากับอีกพรรคการเมืองที่เป็นหลักนั้นยุบไป
นับแต่วันที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งและให้นำมาตรา ๗๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๖

บทกำหนดโทษ

มาตรา ๗๔ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียนซึ่งสั่งตามมาตรา ๗
ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๗๕ ผู้ใดโดยเจตนาสมคบกันตั้งแต่สิบห้าคนขึ้นไปดำเนินกิจการ
เช่นเดียวกับพรรคการเมืองหรือเข้าลักษณะเป็นพรรคการเมืองโดยมิได้จดทะเบียนจัดตั้ง
พรรคการเมือง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท
หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๖ หัวหน้าพรรคการเมืองผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๒ พรรคสี่
มาตรา ๓๐ พรรคหนึ่ง มาตรา ๓๓ พรรคหนึ่ง มาตรา ๔๐ พรรคสอง หรือมาตรา ๖๘
พรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าร้อยบาท
ตลอดเวลาที่ยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๗๗ กรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือกรรมการสาขา
พรรคการเมืองผู้ใดรู้อยู่แล้ว แต่จัดให้พรรคการเมืองกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๒๓
พรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ
และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๗๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๓ พรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และถ้าผู้ฝ่าฝืนใดไม่มี
สัญชาติไทยโดยการเกิด ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งเพิกถอนสัญชาติไทย
และเนรเทศออกนอกราชอาณาจักรด้วย

มาตรา ๗๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๔ ต้องระวางโทษปรับตั้งแต่หนึ่งหมื่นบาท
ถึงหนึ่งแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละห้าร้อยบาทตลอดเวลาที่ยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๘๐ หัวหน้าพรรคการเมืองผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายทะเบียน
ซึ่งสั่งตามมาตรา ๓๓ พรรคสามหรือมาตรา ๓๔ พรรคสาม หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๕
หรือมาตรา ๖๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๘๑ หัวหน้าพรรคการเมืองผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๔ พรรคหนึ่ง
หรือพรรคสอง หรือมาตรา ๔๐ พรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

มาตรา ๘๒ พรรคการเมืองใดช่วยเหลือหรือสนับสนุนผู้สมัครรับเลือกตั้ง
เป็นสมาชิกวุฒิสภาตามมาตรา ๓๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๘๓ คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองหรือประธานสาขาพรรคการเมืองผู้ใดไม่จัดให้มีการทำบัญชีของพรรคการเมืองหรือสาขาพรรคการเมืองแล้วแต่กรณี ตามมาตรา ๓๗ หรือจัดให้มีการทำบัญชีของพรรคการเมืองหรือสาขาพรรคการเมืองโดยละเว้นการลงรายการในบัญชี ลงรายการเท็จในบัญชี แก้ไขบัญชี ซ่อนเร้นหรือทำหลักฐานในการลงบัญชีอันจะเป็นผลให้การแสดงที่มาของรายได้และการใช้จ่ายของพรรคการเมืองไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๙ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๘๔ หัวหน้าพรรคการเมือง กรรมการบริหารพรรคการเมือง หรือกรรมการสาขาพรรคการเมืองผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๒ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทและปรับอีกไม่เกินวันละห้าร้อยบาทตลอดเวลาที่ยังมีได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๘๕ คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๓ หรือมาตรา ๔๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๖ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๕ หรือมาตรา ๔๖ หรือมาตรา ๕๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่น้อยกว่าสามเท่าของจำนวนเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่พรรคการเมือง หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๘๗ หัวหน้าพรรคการเมืองผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๘ หรือมาตรา ๕๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๘๘ หัวหน้าพรรคการเมือง กรรมการบริหารพรรคการเมือง กรรมการสาขาพรรคการเมือง หรือสมาชิกผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๔๙ ต้องระวางโทษปรับไม่น้อยกว่าสองเท่าแต่ไม่เกินสี่เท่าของจำนวนเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ได้รับบริจาค

มาตรา ๘๙ พรรคการเมือง หรือสมาชิกผู้ใดกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๕๒ หรือมาตรา ๕๓ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงสิบปี หรือปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๙๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และถ้าผู้ฝ่าฝืนใดไม่มีสัญชาติไทย ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยสั่งเนรเทศออกนอกราชอาณาจักรด้วย

มาตรา ๙๑ นิติบุคคลใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๕ ต้องระวางโทษปรับไม่น้อยกว่า สามเท่าของจำนวนเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่บริจาคให้แก่พรรคการเมือง

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๙๒ ให้พรรคการเมืองซึ่งจดทะเบียนพรรคการเมืองตาม พระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๒๔ เป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และในกรณีที่พรรคการเมืองดังกล่าวพรรคใดยังมีได้ดำเนินการ ตามมาตรา ๒๙ ให้พรรคการเมืองพรรคนั้นดำเนินการให้ครบถ้วนภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

มาตรา ๙๓ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ใช้บังคับให้นายทะเบียนมีหนังสือแจ้งให้พรรคการเมืองตามมาตรา ๙๒ และพรรคการเมือง ซึ่งนายทะเบียนได้รับแจ้งการจัดตั้งไว้ตามพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๒๔ อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ดำเนินการจัดให้มีการประชุมเพื่อ กำหนดนโยบายพรรคการเมือง ขอบบังคับพรรคการเมือง หรือเลือกตั้งกรรมการบริหาร พรรคการเมือง แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๙ และดำเนินการอื่นใด ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ และให้พรรคการเมืองดังกล่าวดำเนินการ ตามที่ได้รับแจ้งจากนายทะเบียนให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง จากนายทะเบียน

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้หัวหน้าพรรคการเมืองแจ้งนายทะเบียน ทราบภายในสิบห้าวัน ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๙๔ ในกรณีที่พรรคการเมืองใดตามมาตรา ๙๒ ไม่ดำเนินการให้ครบถ้วนตามมาตรา ๒๙ ให้พรรคการเมืองนั้นเป็นอันยุบไปตามมาตรา ๖๕ และให้นายทะเบียนดำเนินการตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง

พรรคการเมืองซึ่งนายทะเบียนได้รับแจ้งการจัดตั้งไว้ตามพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๒๔ มิได้ดำเนินการตามที่ได้รับแจ้งจากนายทะเบียนภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๙๓ ให้หนังสือรับรองการแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมืองที่นายทะเบียนได้ออกให้ตามพระราชบัญญัติพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๒๔ เป็นอันยกเลิกไป

มาตรา ๙๕ ภายหลังจากที่พรรคการเมืองได้ดำเนินการเลือกตั้งเหรียญกษาปณ์พรรคการเมืองตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว ให้หัวหน้าพรรคการเมือง กรรมการบริหารพรรคการเมือง กรรมการสาขาพรรคการเมือง และสมาชิกรีบดำเนินการนำเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่มีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ส่งต่อเหรียญกษาปณ์พรรคการเมืองภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ออกเลือกตั้งเหรียญกษาปณ์พรรคการเมือง

ในกรณีที่หัวหน้าพรรคการเมือง กรรมการบริหารพรรคการเมือง กรรมการสาขาพรรคการเมือง หรือสมาชิกคนใดไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้นั้นไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๕

.....

.....

ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่
(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ในระหว่างที่ก่อนที่กรรมการร่วม
จะขอชี้แจงนั้น ผมอยากจะเรียนว่าการประชุมเพื่อพิจารณาพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญทั้ง ๓ ฉบับนั้น ก็เป็นการพิจารณาตามมาตรา ๑๗๕ (๓)
ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งได้กำหนดไว้ให้
คณะกรรมการร่วม ได้รายงานและเสนอพระราชบัญญัติหรือร่างพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญ ที่คณะกรรมการร่วมได้พิจารณาแล้วต่อสภาทั้งสอง
แล้วถ้าหากสภาทั้งสองเห็นชอบ ก็จะดำเนินการต่อไปตามรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๙๓ ต่อไป และเป็นการพิจารณาสู่สภานี้เป็นครั้งที่ ๔ แล้ว
เราได้พิจารณารับหลักการไปแล้ว มีการแปรญัตติและลงมติไปแล้ว ส่งไปให้
วุฒิสภา วุฒิสภาได้มีการแก้ไข แล้วเราได้มาพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง เราไม่เห็นชอบ
ตามที่วุฒิสภาแก้ไข ก็มีการตั้งกรรมการร่วม และกรรมการร่วมก็ได้พิจารณาแล้ว
วันนี้ก็มาเสนออีกครั้งหนึ่ง เพราะฉะนั้นวันนี้การซักถามก็คงเป็นการซักถาม
ในบางประเด็นที่เรายังข้องใจต่อคณะกรรมการร่วม คงจะไม่ย้อนไปถึงหลักการ
หรือว่าแปรญัตติอะไรนะครับ เชิญท่านประธานกรรมการครับ

นายอารีย์ วงศ์อารยะ (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน ท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติที่เคารพ กระผม นายอารีย์ วงศ์อารยะ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะประธานคณะกรรมการร่วมกัน เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ขอกราบเรียนให้ที่ประชุมแห่งนี้ทราบว่า ตามที่ที่ประชุม สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ได้ลงมติตั้งบุคคลสภาละ ๑๐ คน ประกอบเป็น คณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มาตรา ๑๗๕ (๓) นั้น บัดนี้ คณะกรรมการร่วมกัน ได้ดำเนินการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวเสร็จสิ้นแล้ว ในการดำเนินงาน ของคณะกรรมการร่วมกัน คณะกรรมการร่วมกันได้จัดประชุมเพื่อพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวทั้งสิ้นจำนวน ๖ ครั้ง ซึ่งผลการพิจารณาของ คณะกรรมการร่วมกันมีความเห็นชอบตามร่างฯ ของวุฒิสภาจำนวน ๓๗ มาตรา และมีความเห็นแตกต่างจากร่างฯ ของวุฒิสภาในเรื่องของ คำปรารภ มาตรา ๔ มาตรา ๒๓ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๔ และมาตรา ๗๓ โดยมีรายละเอียดที่เสนอไว้ในรายงานเอกสารที่ส่งให้ท่านผู้มีเกียรติแล้ว จึงขอให้ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติได้โปรดพิจารณา ถ้าหากท่านสมาชิกท่านใด มีความประสงค์จะซักถามหรือมีข้อเสนอแนะใด ๆ คณะกรรมการป็นดี ที่จะชี้แจง หรือรับฟังความคิดเห็นของท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติทุกท่าน ก่อนที่จะมีการลงมติให้ความเห็นชอบ หรือไม่ให้ความเห็นชอบต่อไป ขอขอบพระคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญครับ ท่านสมาชิกครับ
เชิญท่านพิณิจ จันทรสุรินทร์ ครับ

นายพิณิจ จันทรสุรินทร์ (ลำปาง) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพิณิจ จันทรสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดลำปาง พรรคชาติพัฒนา ท่านประธานครับ กระผมมีเรื่องที่ยากจะกราบเรียน หรือท่านประธาน และประธานคณะกรรมการร่วม กล่าวคือใน มาตรา ๘ มาตรา ๒๑ มาตรา ๒๕ รวมถึงมาตรา ๕๓ และมาตรา ๕๔ ซึ่งเกี่ยวข้องกัน ผมอยากขอประทานกราบเรียนว่าในมาตรา ๘ ซึ่งทาง วุฒิสมาชิกได้เพิ่มเติมในท้ายของการพิจารณาร่วมกันก็คือ กล่าวคือใน

มาตรา ๘ ผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิดซึ่งมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ และไม่มีลักษณะที่ต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญมีจำนวนตั้งแต่ สิบห้าคนขึ้นไปสามารถรวมกันจัดตั้งพรรคการเมืองได้ โดยเติมว่า โดยมี วัตถุประสงค์เพื่อสร้างเจตนารมณ์ทางการเมืองของประชาชนเพื่อดำเนิน กิจการในทางการเมืองให้เป็นไปตามเจตนารมณ์นั้น ตามวิถีทางการเมืองการปกครอง ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ท่านประธานครับ ตรงนี้ถ้าไม่เติมจะมีอะไรเกิดขึ้น ถ้าไม่เติมนี้ คนที่เขาจัดตั้งพรรคการเมือง มานี้ ถ้าเขาไม่มีวัตถุประสงค์ร่วมกัน ไม่มีเจตนารมณ์ รัฐธรรมนูญบังคับแล้วนี้ มันเสียหายไหม ไม่ได้เสียหาย อ้ายที่เขาบอกว่าให้มีเกิดให้มีได้ ถามว่า ถ้าไม่มีเจตนารมณ์ร่วมกัน ๑๕ คนนี้มาอยู่ด้วยกันได้ไหม ไม่ได้ มันไม่ได้ครับ ท่านประธานครับ ทำไมต้องบังคับบอกว่า ต้องมีเจตนารมณ์ร่วมกัน ไม่บังคับ ได้ไหม ให้เขาฟรีเลย เขาจะทำอย่างไรก็ช่างตั้งมาพรรคการเมืองนะ ครับ อันนี้เป็นเรื่องที่เขียนขึ้นมา ความจริงน่าจะเขียนอย่างอื่นโดยเกี่ยวข้องกับ มาตรา ๘ ผมอยากจะขอประทานกราบเรียนว่า เดิมทีนี่นะครับ ต้องเลยไป ถึงตรงนั้น ถึงมาตรา ๘ ซึ่งในมาตรา ๘ ในพระราชบัญญัติเดิม ในการประชุม การจัดตั้งนี่น่าจะเป็นสาระสำคัญในการจัดตั้งพรรคการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เวลาตั้งพรรคการเมืองแล้วต้องมีข้อกำหนดให้ชัดเจนว่า เขาจะต้องมีอะไรบ้าง แต่เปล่า ไม่มีหรอกครับ แล้วแต่คณะกรรมการไปกำหนด ปกติแล้วเราจะต้อง กำหนดให้ดำเนินการ พอผมไปดูมาตรา ๒๑ ครับท่านครับ ซึ่งน่าจะไปฟังใน มาตรา ๒๑ ได้บ้าง ปรากฏว่าคณะกรรมการไปตัดออกเสียอีกนะ ครับ -----

ในข้อความที่สำคัญอย่างยิ่งก็คือในเรื่องกฎเกณฑ์ที่ประกาศของกรรมการ
การเลือกตั้งแตกต่างไปจากเดิมที่ว่า การประชุมตั้งพรรคการเมืองต้องมีผู้ลงชื่อ
เข้าร่วมเป็นสมาชิกไม่น้อยจำนวนเท่าไร แล้วมีสมาชิกเท่าไรแต่ละภาค
แต่แต่ละจังหวัดมันถึงจะเกิดพรรคการเมืองในภูมิภาคต่าง ๆ ได้ แต่สาระสำคัญ
อีกอันหนึ่งก็คือในมาตรา ๒๑ ท่านประธานลงไปดู เขากำหนดไว้ชัดเจนเลยครับ
ปรากฏว่าไปตัดออกทั้งหมดเลยในมาตรา ๒๑ ซึ่งเกี่ยวข้องกับมันน่าจะมีผลประโยชน์
มีผลเกี่ยวข้องกัน พรรคการเมืองที่ประสงค์จะส่งสมาชิกสมัครรับเลือกตั้งเป็น
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องเป็นพรรคการเมืองที่มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป
ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคไม่น้อยกว่าภาคละ
ห้าจังหวัดตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขา
พรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา คิดว่าจะไปฟังตรงนี้ เมื่อไม่มีองค์ประชุม
ก็อยากจะบอก ตรงนี้น่าจะบังคับไว้ แต่ก็ไม่ได้บังคับ เดิมเราก็อยากจะให้มีประชุม
กันทุกภาค ไม่เช่นนั้นครั้งตั้งพรรคการเมืองมาก็เรียกออกมาได้ เพราะฉะนั้น
ถึงอย่างไรก็ตามคงแก้ไขไม่ได้ ก็อยากจะฝากคณะกรรมการการเลือกตั้งไว้
เป็นข้อสังเกต มันเกี่ยวข้องกันครับ ท่านประธานครับ เกี่ยวข้องกับมาตรา ๒๙
ด้วย มาตรา ๙๓ มาตรา ๙๔ ซึ่งในการดำเนินการด้วยพรรคการเมืองนั้น
ในรัฐธรรมนูญได้แจ้งว่า เมื่อหลังจากที่ประกาศกฎหมายลูกออกไปแล้วภายใน
๑๘๐ วัน แจ้งให้พรรคการเมืองเดิมในพระราชบัญญัติตั้งพรรคการเมือง
พ.ศ. ๒๕๒๔ แล้วนี้ก็สามารถที่จะดำเนินการได้ แต่ต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลง
ตามเงื่อนไขและวิธีการที่กำหนดที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด มีปัญหาอยู่
ว่าขณะนี้ถ้าสมมุติใน ๑๘๐ วันรัฐธรรมนูญกำหนดพอดี พออีก ๓ วัน ๗ วัน
ท่านนายกรัฐมนตรีบอกว่าจะยุบสภา แต่พรรคการเมืองยังไม่เสร็จใน ๑๘๐ วัน
จะกระทำได้อย่างไร อันนี้ผมอยากจะเรียนไว้ เพราะในมาตรา ๒๙ มาตรา ๙๓
และมาตรา ๙๔ มีความต่อเนื่องกัน อันนี้ก็เป็นประเด็นที่สำคัญว่าใน ๑๘๐ วัน
นายกรัฐมนตรีจะยุบสภาได้หรือไม่ ซึ่งมันก็เกี่ยวข้องกันบอกว่า ถ้ายุบสภา
แล้วพรรคการเมืองต่าง ๆ ไม่สามารถดำเนินการได้ตามรัฐธรรมนูญจะทำอย่างไร
อันนี้ก็เป็นเรื่องขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่อย่างไร ผมก็อยากจะขอตั้งเป็นข้อสังเกตว่า
ถ้าในเรื่องอย่างนี้จะกระทำอย่างไร อยากจะฟังท่านคณะกรรมการได้ชี้แจง
ในประเด็นต่าง ๆ ที่กระผมกราบเรียนมาแล้ว ถ้ามีอย่างไรถ้ายังไม่ชัดเจน
ผมก็ขออนุญาตที่จะซักถามต่อไป ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญคณะกรรมาธิการครับ

นายอารีย์ วงศ์อารยะ (ประธานคณะกรรมาธิการ) : ผมขอให้คุณวัฒนาช่วยกรุณาชี้แจงครับ

นายวัฒนา รัตนวิจิตร (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอชี้แจงท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติที่มีข้อสอบถามเกี่ยวกับการเติมเรื่อง วัตถุประสงค์ในมาตรา ๘ กระผมอยากกราบเรียนอย่างนี้ครับ การที่ทางวุฒิสภา ได้เติมเรื่องวัตถุประสงค์ไว้ก็เนื่องจากพิจารณาเห็นว่า พรรคการเมืองที่ จดทะเบียนแล้วนั้นมีสภาพเป็นนิติบุคคลตามมาตรา ๑๙ แต่ว่าในมาตรา ๑๙ นั้น มิได้ระบุวัตถุประสงค์ของนิติบุคคลไว้ เพราะฉะนั้นทางวุฒิสภาจึงได้เติม วัตถุประสงค์ โดยนำถ้อยคำจากรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๗ วรรคหนึ่งมาใส่ไว้ เพื่อให้ชัดเจน และเพื่อให้ถูกต้องตามแบบของการเขียนเรื่องนิติบุคคลว่าจะต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินการอย่างไรครับ อันนี้กระผมขอชี้แจงเหตุผลของการ ที่ระบุวัตถุประสงค์ไว้ในมาตรา ๘ ครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญครับ กรรมการสภานิติบัญญัติ

นายสุชน ชาลีเครือ (กรรมการ) : กราบเรียน

ท่านประธานที่เคารพ กระผม สุชน ชาลีเครือ สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะ

กรรมการ กระผมใคร่ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานผ่านไปยัง

ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรท่านผู้อาวุโส ท่านพินิจ จันทรสุรินทร์ ที่ได้กรุณา

ตั้งข้อสังเกตและมีประเด็นที่สงสัยว่า ทำไมในชั้นกรรมาธิการร่วมของสภานั้น

ต้องตัดมาตรา ๓๑ ออกไปนะครับ กระผมขออนุญาตกราบเรียนเป็นเบื้องต้น

ดังนี้ครับ ในชั้นของการพิจารณาของคณะกรรมการชั้นวุฒิสภาเดิมนั้น

ในมาตรา ๓๑ ทางคณะกรรมการได้มีการพิจารณากันอย่างรอบคอบ

และพิจารณากันค่อนข้างละเอียดว่าสมควรจะยังคงมาตรา ๓๑ ซึ่งเป็นหลักการ

ในการที่จะเสริมสร้างให้พรรคการเมืองเข้มแข็งเอาไว้หรือไม่ ทางคณะกรรมการ

ก็ได้มีการยืนยันว่ามาตรา ๓๑ เดิมที่ผ่านร่างสภาผู้แทนราษฎรมานั้นยังมีอยู่นะครับ

แต่มาในชั้นของการพิจารณาของวุฒิสภา คณะกรรมการเสียงข้างน้อยในวุฒิสภา

ได้หยิบยกเรื่องนี้ขึ้นมา และเสียงส่วนใหญ่ของวุฒิสภาได้มีมติเกือบเป็นเอกฉันท์

ให้ตัดร่างฯ มาตรา ๓๑ ออกไป ด้วยเหตุผลนั้น ในชั้นของคณะกรรมการร่วม

และวุฒิสภานั้นมีเหตุผลประการที่ ๑ นั้น ยืนยันว่าให้มีการตัดมาตรา ๓๑ ออกไป

ตามร่างฯ ของวุฒิสภา เราได้มีการพิจารณากัน และมีข้อโต้แย้ง มีข้อถกเถียงกัน

ได้หยิบยกประเด็นปัญหาต่าง ๆ มาพูดกันว่า หลักการในมาตรา ๓๑ เดิมนั้น

ควรจะเอาไว้ได้อย่างไร ในที่สุดเสียงของคณะกรรมการร่วมได้มีการโหวตเสียงกัน

เราได้เสียงข้างมากให้ตัดมาตรา ๓๑ ออกไป ด้วยเหตุผล ๓ หลักการด้วยกัน

หลักการที่ ๑ นั้น เราได้พิจารณากฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๒๘

ใน (๑) ได้กำหนดเอาไว้ว่า ในการจัดตั้งพรรคการเมืองนั้น ให้บุคคลตั้งแต่ ๑๕ คน

จัดตั้งพรรคการเมืองได้ หลักการนี้ถ้าหากว่าเราคงไว้ในมาตรา ๓๑ เดิมนั้น

ท่านจะเห็นว่าการจดทะเบียนจัดตั้งพรรคการเมือง ในประเด็นที่ท่านพินิจได้กรุณาได้เรียนไป

เมื่อสักครู่นี้ว่า ๕,๐๐๐ คนนั้นจะต้องมี และจะต้องมีสาขาพรรคใน ๕ ภาคด้วย

เราเกรงว่าเราไม่สามารถจะวินิจฉัยเองได้ เพราะเราไม่ใช่ศาลรัฐธรรมนูญ

เป็นเพียงแต่กรรมาธิการเป็นห่วงว่า จะไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๓๒๘ และหลักเสรีภาพในมาตรา ๔๗ ว่าด้วยเสรีภาพของบุคคลในการที่จะ

รวมตัวกันจัดตั้งพรรคการเมือง ตามเจตนารมณ์ของประชาชน ตามวิถีทาง

การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หลักการตรงนี้

เราได้นำมาพิจารณารวมกันแล้วเห็นว่า ถ้าตัดมาตรา ๓๑ ออกไปแล้วนั้น

ก็จะไม่ให้หลักการเสรีภาพเบื้องต้นนี้เสียไป แต่อย่างไรก็ตามคณะกรรมการ
ได้เป็นห่วงเรื่องนี้ จึงได้ยกข้อความเกือบทั้งหมดบางตอนของมาตรา ๒๑
ไปไว้ในมาตรา ๒๔ หลักการตรงนั้นเราให้เวลาภายใน ๑๘๐ วัน ถ้าหากว่า
พรรคการเมืองใดที่จะส่งสมาชิกสมัครสภาผู้แทนราษฎรนั้น ไม่สามารถจัดตั้ง
สาขาพรรคได้ ก็เป็นอันว่าต้องถูกศาลรัฐธรรมนูญสั่งยกเลิกไปตามมาตรา ๖๖
(๕) เราได้ไปล็อกไว้ตรงนั้น อันนี้เป็นหลักประกันว่า เราต้องการที่จะให้
พรรคการเมืองนั้น มีโอกาสพัฒนาทางการเมืองเป็นไปตามขั้นตอนนะครับ
ในระยะเริ่มแรกนั้นเราให้ตั้งพรรคการเมืองได้ และส่งสมาชิกสมัคร
สภาผู้แทนราษฎรได้ แต่ว่าภายใน ๑๘๐ วัน ถ้าหากไม่ดำเนินการตามมาตรา ๒๔
พรรคการเมืองนั้นต้องถูกสั่งยุบโดยศาลรัฐธรรมนูญ จึงกราบเรียนท่านประธาน
และท่านสมาชิกมาเพื่อทราบ ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญคุณนิพิฐก่อน แล้วก็ไปที่
คุณประเทืองนะครับ

นายนิพิฐ อินทรสมบัติ (พัทลุง) : ท่านประธานที่เคารพครับ
กระผม นิพิฐ อินทรสมบัติ พรรคประชาธิปัตย์ จังหวัดพัทลุงครับ กระผม
ขออนุญาตกราบเรียนท่านกรรมาธิการ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขออนุญาตนิดหนึ่ง พอดีคุณพิณิจยกมือ
อาจจะประเด็นที่เกี่ยวข้องเหมือนกัน หลังจากที่คุณพิณิจแล้วก็ไปที่คุณนิพิฐครับ

นายพิณิจ จันทรสุรินทร์ (ลำปาง) : ขอขอบคุณครับ ขออนุญาต
ท่านนิพิฐนะครับ ขอโทษ ขอกราบขอบคุณ กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ
ไม่ชัดเจนนะครับ ที่ทางท่านกรรมาธิการร่วมได้กรุณาชี้แจงนั้น ผมอยากจะ
กราบเรียนอย่างนั้นนะครับ ในมาตราที่ว่า ว่าต้องใส่วัตถุประสงค์นี้ พอมาดู
มาตรา ๑๕ ผมก็พยายามหาวัตถุประสงค์ที่ว่านั้นมีไหม ไม่มี มีแต่นโยบาย
มีข้อบังคับอะไรต่าง ๆ ว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองจะรับจดทะเบียนได้
ประกอบด้วยอะไรบ้าง ไม่มีวัตถุประสงค์ครับ -----

มีแต่นโยบาย เพราะฉะนั้นผมจึงบอกว่า มาตรา ๘ เขียนขึ้นมาลอย ๆ
 เอาละไม่ว่ากัน ดูมาตรา ๑๔ แล้วไม่มี ที่ผมต้องเรียนถามเพราะว่า
 ในกฎหมายก็อยากจะให้สั้นและก็ให้มีประโยชน์มากที่สุด แต่ไปแก้แล้วไม่ได้
 เกิดประโยชน์อะไร สำหรับมาตรา ๒๑ ที่ว่า ผมอยากจะกราบเรียนอย่างนี้
 ท่านประธานครับ ที่บอกว่าจะเอาออกไปแล้วบังคับโดยมาตรา ๒๙ กระผมดู
 ตรงนี้ ในการเขียนรัฐธรรมนูญเราเคยต่อว่าว่า ในการเขียนรัฐธรรมนูญ
 เขียนรายละเอียดเสียเหลือเกิน พอมาเรื่องพรรคการเมืองแล้วบอกว่า
 จะให้ฟรี มันไม่ใช่ เราก็บอกว่า จะต้องให้เขียนอีกหรือที่จะต้องกำหนดเป็นภาค
 เป็นอะไรในรัฐธรรมนูญ เปล่า เขาเขียนแม่บทแล้วเราก็มานั่งเสียดสีในทาง
 ปฏิบัติ ไม่ใช่หรือนะครับ แล้วผู้ที่สอนรัฐธรรมนูญก็เคยบอกว่า ในการเขียน
 แม่บทเขียนอย่างไร การเขียนกฎหมายลูกทำอย่างไร เพราะฉะนั้นผมอยากจะ
 กราบเรียนว่า ถ้าเราจะให้ฟรีก็ไปให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้กำหนด
 ไปว่าตรงนั้น เพราะฉะนั้นตรงนี้เป็นไม่กล้าเขียนใช่ไหม ไม่กล้าปรับปรุงตรงนี้
 จึงให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้กำหนด ก็แสดงว่ายังให้โอกาสเขาอีก
 แต่ในการเลือกตั้ง ในการจัดตั้งพรรคการเมืองเป็นหัวใจในการที่บริหาร
 ประเทศ พรรคการเมืองเป็นหัวใจสำคัญในการบริหารประเทศ ถูกต้องไหมครับ
 ที่ผมกราบเรียน แต่เปล่า จะต้องปล่อยให้คนไปดำเนินการกันเอง แต่ถ้าหาก
 เรามากำหนดไว้ในสภา ไว้ในกฎหมายอย่างชัดเจนแล้วก็สามารถที่จะปรากฏชัด
 ทุกเรื่องแล้วก็โปร่งใส ผมอยากจะกราบเรียนว่า ถ้าเขียนอย่างนี้แล้วไม่ไป
 แก้ไขในสิ่งที่ไม่น่าจะเป็นไปได้ แล้วก็บอกว่าไปล็อก (Lock) ในมาตรา ๒๙
 บอกเอาตาม ๑๘๐ วัน ก็ต้องไปเขียน เขียนทำไม เขียนให้ชัดเจน ทำไม
 ไปเขียนตรงนั้น ทำไมไม่เอาให้ชัดเจนตรงนี้อีก นี่ผมขอติงไว้ สำหรับ
 มาตรา ๙๓ มาตรา ๙๔ ไม่ตอบก็ไม่เป็นไร เพราะว่าเป็นเรื่องต้องต่อเนื่องกัน
 ซึ่งเป็นเงื่อนงำ เป็นบทเฉพาะกาลตั้งแต่มาตรา ๙๒ มาตรา ๙๓ มาตรา ๙๔
 เป็นต้นมา ผมก็อยากจะกราบเรียนว่า ควรจะมีความชัดเจนในเรื่องนี้มากยิ่งกว่านี้
 ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญคุณนิพิฏฐ์ครับ เกี่ยวกับกรรมาธิการ
 ค่อยตอบพร้อม ๆ กันเลยนะครับ อีก ๒ - ๓ ท่านกำลังยกมือ เชิญคุณนิพิฏฐ์ครับ

นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ (พัทลุง) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
 นิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ พรรคประชาธิปัตย์ จากจังหวัดพัทลุง ผมขออนุญาตกราบเรียนถาม

กรรมการในมาตรา ๒๓ ในมาตรา ๒๓ เดิม ผมขออนุญาตอ่าน สมาชิกภาพ
 ของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่อ (๑) ตาย (๒) ลาออก (๓) ขาดคุณสมบัติตาม
 มาตรา ๒๒ (๔) สมัครเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่น คณะกรรมการ
 ได้ตัด (๔) ออกทั้งหมด คือตัดข้อความว่า สมัครเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่น
 ผมขออนุญาตเรียนถามท่านกรรมการว่า แสดงว่าต่อไปนี้บุคคลสามารถสมัคร
 เข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองได้มากกว่า ๑ พรรคอย่างนั้นหรือเปล่าครับ
 ผมขออนุญาตให้ตอบก่อนนะครับ ถ้ามีข้อสงสัยผมจะขอความกรุณาถามต่อครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญครับ กรรมการจะเลือกตอบ
 ตอนนี้อย่าได้

นายวัฒนา รัตนวิจิตร (กรรมการ) : เรียนท่านสมาชิก
 ที่เคารพ ท่านประธานที่เคารพ สำหรับกรณีของมาตรา ๒๒ ที่ทางท่านกรรมการ
 ได้เรียนถามว่าทำไมถึงตัดข้อความใน (๔) ออก กรณีนี้เนื่องจากทางกรรมการร่วม
 เห็นว่าข้อความดังกล่าวที่เขียนไว้อาจจะทำให้เกิดปัญหาว่า การที่จะสมัครเข้าเป็น
 สมาชิกของพรรคอื่น เพราะฉะนั้นที่ว่าจะขาดจากการเป็นสมาชิกรับขาดจากการ
 เป็นสมาชิกของพรรคใด เพราะฉะนั้นทางกรรมการร่วมก็เห็นว่าข้อความ
 ในตอนนี้ควรจะปล่อยให้เป็นเรื่องของข้อบังคับพรรคที่จะกำหนดขึ้นตาม
 มาตรา ๑๑ (๔) -----

เพราะว่าในข้อบังคับนั้นควรจะกำหนดว่า การที่จะรับสมาชิกพรรคนั้นจะต้องมีเงื่อนไขหรือว่ามีหลักเกณฑ์อย่างไร อันนี้ทางกรรมการร่วมเห็นอย่างนั้น ส่วนในกรณีที่จะใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ในกรณีนั้นในรัฐธรรมนูญได้มีบัญญัติห้ามไว้ชัดเจนแล้วว่า จะต้องเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง แต่เพียงพรรคเดียว เพราะว่าการสมัครเข้าเป็นสมาชิกรวมกันจะต้องระบุด้วยว่าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองใด ดังนั้นด้วยเหตุผลที่กระผมกราบเรียนนี้ ทางกรรมการร่วมก็เห็นว่าน่าจะตัดออกได้เพื่อกันความสับสนครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญคุณนิพิฏฐ์ต่อครับ

นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ (พัทลุง) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ พรรคประชาธิปัตย์ จังหวัดพัทลุง ผมกราบเรียน ท่านประธานเพราะว่าผมอยากให้พระราชบัญญัติว่าด้วยพรรคการเมือง สร้างความเข้มแข็งให้กับพรรคการเมือง ถ้าเราไม่ชัดเจนในเรื่องเหล่านี้แล้ว แทนที่จะสร้างความมั่นคง สร้างความเข้มแข็งให้กับพรรคการเมือง เราอาจจะเป็นการซ้ำเติมให้พรรคการเมืองนั้นอ่อนแอมากยิ่งขึ้น ท่านประธานที่เคารพ อย่างนี้ก็แสดงว่าชัดเจนแล้วนะครับในขณะนี้ สมาชิกคือบุคคลแต่ละคนนั้น สามารถสมัครเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองได้หลายพรรค เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองได้ตั้งแต่ ๑ พรรค ๒ พรรค อาจจะเป็น ๕ พรรคก็ได้ เพราะว่าไม่ได้ขาดสมาชิกภาพ ที่ผมเรียนอย่างนี้ผมเป็นห่วงพรรคการเมืองที่กำลังจะเกิดขึ้นใหม่ พรรคการเมืองใหญ่ ๆ อย่างในสภานี้ผมไม่วิตกหรือครับ แต่พรรคการเมืองที่จะเกิดขึ้นใหม่ ผมเรียนท่านประธานว่าต่อไปผมไม่แน่ใจว่าเขาจะระบุไว้หรือไม่ว่า ถ้าสมัครเป็นสมาชิกของพรรคอื่นแล้วจะขาดสมาชิกภาพบุคคลตั้งแต่ ๑๕ คนขึ้นไปรวมตัวกันจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองได้ ผมไม่ได้ห่วงพรรคการเมืองใหญ่ที่อยู่ในสภานี้ ผมเป็นห่วงพรรคที่จะเกิดขึ้น ผมเรียนท่านประธานถ้าเป็นอย่างนี้ผมยืนยันได้เลยว่าพรรคที่จะเกิดขึ้นใหม่จะไม่เขียนไว้เลยว่า สมาชิกภาพของสมาชิกรวมกันสิ้นสุดลงเมื่อสมัครเป็นสมาชิกของพรรคอื่นนั้นเป็นประเด็นที่ ๑

ท่านประธานครับ ประเด็นต่อไปที่ผมเรียนว่าอาจจะเกิดปัญหาขึ้นก็คือ ผมขออนุญาตยกตัวอย่าง สมมุติว่าผมเป็นสมาชิกของพรรคประชาธิปัตย์ ผมไปสมัครเป็นสมาชิกของพรรคชาติไทย พรรคความหวังใหม่ได้ มันมีปัญหว่าสมมุติในสมัยหน้าผมไปสมัครลงสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ พรรคประชาธิปัตย์

ไม่ได้ส่งผม ผมลาออกจากสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ ผมลงพรรคความหวังใหม่ได้
ผมลงพรรคชาติไทยได้ ตรงไหนล่ะครับที่จะสร้างความมั่นคงให้กับพรรคการเมือง
ท่านกรรมการคิดในประเด็นนี้หรือเปล่าครับ จริงอยู่ครับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ นั้น
มาตรา ๑๐๗ ผมเห็นด้วย ผมไม่ได้ขัดแย้งมาตรา ๑๐๗ นะครับ ผู้ที่สมัครเป็น
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นต้องเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองเพียงพรรคเดียว
เท่านั้น แต่ในวันที่ผมสมัคร สมมุติว่าผมเป็นสมาชิกทั้ง ๕ พรรคการเมือง
ถ้าพรรคประชาธิปัตย์ไม่ส่งผม ผมลาออกจากพรรคประชาธิปัตย์ ผมลาออกจาก
พรรคความหวังใหม่ ผมมีสมาชิกภาพเป็นสมาชิกพรรคชาติไทยอยู่แล้วผมก็ลง
พรรคชาติไทยได้ อย่างนี้หรือเปล่าครับ ท่านต้องการอย่างนั้นไหมครับ ถ้าท่าน
ต้องการอย่างนั้นอย่างไรผมก็ต้องผ่านให้อยู่แล้วครับ แต่ผมคิดว่าสิ่งเหล่านี้
จะสร้างความอ่อนแอให้กับพรรคการเมืองครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เอาไว้ให้กรรมการได้หารือกัน
เดี่ยวจะได้ตอบพร้อม ๆ กัน เพราะว่าถ้าตอบทันทีอาจจะไม่ได้หารือกัน
ผมได้เชิญคุณประเทือง วิจารณ์ปรีชา แล้ว และยกมืออีก ๒ ท่าน คุณสุรชาติและ
คุณวิลาศ เชิญครับคุณประเทือง

นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา (สิงห์บุรี) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม ประเทือง วิจารณ์ปรีชา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสิงห์บุรี พรรคชาติไทย ร่างพระราชบัญญัติพรรคการเมืองที่มีปัญหาทางวุฒิว ได้ไปแก้ไข และจนกระทั่งสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นด้วยและก็ได้ตั้งคณะกรรมการร่วมกันพิจารณาและส่งกลับเข้ามารายงานในสภาฯ ถ้าอ่านจากรายงานในเหตุผลต่าง ๆ ซึ่งเคยได้หยิบยกพูดกันก่อนที่จะตั้งกรรมการร่วมนั้นก็เห็นว่า ไม่เห็นด้วยในประเด็นที่วุฒิสมาชิกไปแก้ไข แต่ว่าถ้าอ่านจากรายงานที่กลับมาแล้วไม่ทราบว่ามีเหตุผลประการใด เพราะในรายงานนี้ไม่ได้เขียนให้ชัด ได้แต่บอกว่า คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้วเห็นชอบตามวุฒิว ส่วนใหญ่จะเป็นอย่างนั้น แต่ว่าไม่ได้บอกเหตุผลว่ามีอะไรทั้ง ๆ ที่ตอนแรกเราไม่ได้เห็นชอบในประเด็นที่กำลังหยิบยกขึ้นมาพูดกันนั้นก็คือ เรื่องของพรรคการเมือง พรรคการเมืองนี้กระผมต้องขออนุญาตท่านประธานที่เคารพสักนิดหนึ่งว่าตามเจตนารมณ์หรือตามความต้องการของประชาชนนี้ถ้าใครได้ลองไปฟังประชาชนวิพากษ์วิจารณ์กันนั้นคือไม่ต้องการให้มีพรรคการเมืองมาก แต่ตรงนี้เราปิดกันไม่ได้ ไปจำกัดสิทธิเขาไม่ได้ ก็ได้มีการพยายามแก้ปัญหาดังนี้ และจากการที่มีพรรคการเมืองมากทำให้เกิดปัญหาอย่างไร เราเห็นกันได้มาตั้งแต่ปี ๒๕๑๘ พรรคการเมืองเกิดขึ้นมากมาย รัฐบาลในลักษณะของการผสมหลายพรรค มีปัญหาอย่างไร ในปี ๒๕๑๙ ก็ยังมีปัญหาดังนี้อยู่ และจนกระทั่งต้องแก้รัฐธรรมนูญใหม่ แล้วไปสกัดกั้นพรรคการเมืองโดยวิธีการจะจดทะเบียนพรรคการเมืองต้องมีจำนวนประชาชนที่จะร่วมกันตั้งพรรคการเมืองให้มากพอสมควร ให้เกิดการยากแก่การปฏิบัติขึ้น

ประการที่ ๒ เมื่อเป็นพรรคการเมืองแล้วต้องส่งจำนวนสมาชิกให้เกินกว่ากึ่งหนึ่ง ตรงนี้เพื่ออะไรครับ ด้วยเหตุผลตรงที่ว่าไม่ต้องการให้มีพรรคการเมืองเกิดขึ้นมาก จริง ๆ แล้ว การมีพรรคการเมืองเกิดขึ้นมาก ถ้ามีเจตนารมณ์ทางการเมืองโดยตรงแล้วไม่มีใครที่จะปฏิเสธตรงนี้ แต่เราต้องยอมรับกันว่าพรรคการเมืองที่เกิดขึ้นนั้นมีเจตนารมณ์ที่แอบแฝง เป็นพรรคการเมืองเฉพาะกิจก็มีมาก และเมื่อไม่สามารถดำเนินการไปได้ เพราะประชาชนไม่ยอมรับตรงนี้ก็ต้องล่มสลายไป ต้องยุบตัวเองไป ต้องอะไรไป เราก็บอกว่าให้เป็นไปตามบทบัญญัติที่กฎหมายใช้บังคับเพื่อให้ยุบพรรคการเมืองกันไปเอง แต่วิธีเกิดเราก็พยายามสกัดกั้นให้เกิดได้แต่อย่างว่าให้เกิดได้โดยง่ายตาย ตรงนี้พอมาถึงในปัจจุบันนี้ก็ไปแก้ไขให้เกิดขึ้นได้

เหมือนกับเปิดไฟเขียวให้วิ่งไปแล้วไปติดไฟแดงอีกจุดหนึ่ง นึกถึงประเด็นของความต้องการของประชาชนกันบ้างหรือเปล่าในกรณีทำอย่างนี้ เพราะการที่ปล่อยให้พรรคการเมืองเกิดขึ้นเป็นการมอมเมาประชาชนหรือหลอกลวงประชาชนในพรรคการเมืองที่ดั่งขึ้นมาเฉพาะกิจเพื่อผลประโยชน์อย่างหนึ่งอย่างใด จริงอยู่ท่านอาจจะบอกว่าในปัจจุบันนี้ผู้สมัครผู้แทนราษฎรนั้นได้กำหนดคุณสมบัติหรือวุฒิการศึกษาของผู้ที่จะสมัครไว้แล้วว่า ต้องจบปริญญาตรี แต่ท่านเชื่อหรือว่าคนที่จบปริญญาตรีนี้หลอกลวงประชาชนไม่เป็น หลอกลวงได้เก่งกว่าคนที่ไม่มีวุฒิการศึกษาอีกก็มี ตรงนี้พรรคการเมืองเราจะเกิดแล้วท่านก็ปล่อยให้เกิด เพราะฉะนั้นในประเด็นที่กระผมอยากถามตรงนี้ก็คือว่า ทำไมในเบื้องต้นแรกๆที่บอกว่าไม่เห็นด้วยกับวุฒิสภา พอไปตั้งกรรมาธิการร่วมประชุมร่วมกัน คณะกรรมาธิการร่วมเห็นด้วยกับร่างฯ ที่วุฒิสภา ไปแก้ไขอธิบายเหตุผลตรงนี้ให้ชัดเจนสักนิดเถอะครับ เพราะท่านไม่ได้เขียนในรายงานและการที่ไม่ได้เขียนรายงานไว้นี้ก็ก่อให้เกิดปัญหาในการพิจารณาเราจะต้องมาเสียเวลานั่งซักถามกัน ถ้าท่านเขียนมาในรายงานอย่างนี้ว่าประชุมร่วมกันแล้วมีเหตุผลว่าเห็นด้วยตามวุฒิสภา เพราะ ๑ ๒ ๓ บอกเหตุผลตรงนี้มา ผมจะไม่ลุกขึ้นมาซักถามให้เสียเวลาของสภาเลย ผมอยากฟังคำชี้แจงตรงนี้ด้วยครับว่า ในประเด็นที่บอกว่าร่วมกันและไปเห็นด้วยกับวุฒิสภา ทั้ง ๆ ที่ตอนแรกบอกว่าไม่เห็นด้วยจนต้องตั้งร่วมมีประเด็นอะไรที่ทำให้เกิดความกลับใจกันตรงนั้น ผมยอมรับว่าเรื่องของเหตุผลเป็นเรื่องต้องรับฟัง แต่ท่านไม่ได้บอกเหตุผลตรงนี้ครับขอขอบคุณท่านประธาน

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญคุณสุรชาติครับ

นายสุรชาติ ชำนาญศิลป์ (อุดรธานี) : ท่านประธานที่เคารพครับ

ผม สุรชาติ ชำนาญศิลป์ ส.ส. อุดรธานี พรรคเสรีธรรม ท่านประธานครับ
 ผมตั้งใจเล็กน้อย ถ้าท่านแก้ได้ผมอยากให้คล้อยจองกัน คือผมตั้งใจส่วนที่ ๒
 การสนับสนุนพรรคการเมืองโดยรัฐ แต่ในเนื้อหาการพิจารณางบประมาณ
 หรือการจัดตั้งคณะกรรมการต่าง ๆ ก็ตาม โยงใยไปถึงคณะกรรมการ
 การเลือกตั้งให้อำนาจกรรมการการเลือกตั้งมากเกินไปทุกอย่าง ในการ
 จัดสรรงบประมาณ เงินกองทุนหรือตั้งอนุกรรมการขึ้นมาให้อำนาจคณะกรรมการ
 การเลือกตั้งหมด ท่านมองไหมครับว่า ปัจจุบันโดนเขาโจมตีว่ากระทรวง
 มหาดไทยถืออำนาจรัฐเกี่ยวกับเรื่องการเลือกตั้ง เวียนเทียนหมุนเวียนซื้อเสียง
 ขยายสิทธิ์ตามหาดไทยตลอด แต่อดีตท่านปลัด ขอโทษนะครับ ท่านมาเป็น
 ประธานด้วย ท่านทำไมถึงไม่ตัดตัวนี้ออกไป คืออย่าให้กรรมการการเลือกตั้ง
 มาวุ่นวายมากเกินไปขอบเขตได้หรือไม่ การจัดสรรงบประมาณเพื่ออุดหนุน
 พรรคการเมืองก็ให้กรรมการการเลือกตั้งมีส่วนทั้งหมด แล้วท่านคิดไหมว่า
 กรรมการการเลือกตั้งผมไม่มั่นใจว่าร้อยเปอร์เซ็นต์ ว่าจะมีความบริสุทธิ์ผุดผ่อง
 ผมไม่ได้โจมตีคณะกรรมการการเลือกตั้งนะครับ พวกเราสรรหาไปก็ถาม
 แต่อย่าลืมว่าท่านให้อำนาจทุกขั้นตอนทุกอย่างทุกสัดส่วน หน่วยเลือกตั้งไหน
 ถ้าสงสัยเวียนเทียนต้องยื่นคำร้องโมฆะนับกันทั้งปีทั้งชาติไม่เชื่อคอยดู ยิ่งกว่า
 ฟิลิปปีนส์อีกคอยดูแล้วกัน หลังเลือกตั้งใหญ่ทั่วไปเสร็จจะรู้ว่า หน่วยนั้น
 เวียนเทียน หน่วยนี้โกงกัน หน่วยนี้จะแนนเขียนเพิ่ม ผู้แพ้ก็แพ้ชวนดีแล้วกัน
 ไม่เชื่อท่านคอยดูเหตุการณ์อย่างนี้ต้องเกิดขึ้นแน่นอน แม้กระทั่งการจัดสรร
 งบประมาณให้รัฐดูแล ส่วนที่ ๒ การสนับสนุนพรรคการเมืองโดยรัฐ แต่ท่าน
 ในอำนาจกรรมการการเลือกตั้งแล้วรัฐจะไปดูแลได้อย่างไร กรรมการ
 การเลือกตั้งเสนอมาอย่างไรก็เอาอย่างนั้นหมดนะครับ ฉะนั้นกรรมการ
 การเลือกตั้งท่านไม่คิดหรือว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องไปจากพรรค
 การเมืองหรือผู้สนับสนุนพรรคการเมือง อนาคตข้างหน้าถ้าเป็นอย่างนั้น
 มหาดไทยโดนตำ แต่ต่อไปกรรมการการเลือกตั้งต้องถูกตำแน่นอน ผมเป็น
 ห่วงอย่างยิงไม่อยากให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง ๕ ท่านที่เงินเดือน

แสนกว่าบาทฝึกไฟพรรคการเมือง หนุนนักการเมือง หนุนพรรคการเมือง
 ผมอยากเห็นความบริสุทธิ์ยุติธรรม ผมอยากเห็นความซื่อสัตย์สุจริตด้วย
 บ้านเมืองเราจะล่มจมก็เพราะอย่างนี้เราด่าทอกัน นักวิชาการด่านักการเมือง
 ผู้นำเชื่อเสียงเข้ามานั่งในสภา แต่ท่านบริหารควบคุมกำกับดูแลโดยรัฐของ
 กฎหมายพรรคการเมืองไม่ชัดเจน ผมเป็นห่วงอย่างยิ่งครับ พร้อมกันนั้น
 พรรคการเมืองใดที่ไม่ได้รับการเลือกตั้งหรือไม่มี ส.ส. ในสภา ก็เป็น
 อนุกรรมการจัดสรรงบประมาณกับเขาด้วย และต่อไปไม่มีทางหรือครับ
 พรรคการเมืองประเทศไทยมีเป็นร้อยเป็นพันพรรค เพราะคน ๑๕ คน
 ตั้งพรรคการเมืองได้ และท่านให้อำนาจเขาก็กิน เขาต้องจัดสรรงบประมาณ
 เข้าไปอยู่ถึงแม้ว่า ส.ส. ในสภาไม่มีเขาก็ยังเป็นพรรคการเมืองอยู่ตลอดไป
 ชั่วชีพ จะยุบพรรคเล็กพรรคน้อย เพื่อรวมกันให้เป็นพรรคใหญ่พรรคโต
 เพื่อให้ประชาชนเลือกตั้งได้เกิดความบริสุทธิ์ยุติธรรม หรือประชาชนเลือกตั้ง
 ได้ถูกหลัก เลือกบุคคลก็ได้เลือกพรรคก็ได้ ก็ร้อยพรรคเขาจะเลือกอย่างไร
 ก็เลือกได้เบอร์เดียวท่านลองคิดดูสิครับ ถ้าไม่มีของสิ่งจูงใจเสียแล้วแก้ไม่ได้
 แต่กระบวนการยังฝึกไฟอยู่อย่างนี้ ผมยังไม่มีเชื่อมั่นใจว่าแก้ระบบนี้ได้
 ผมฝากท่านประธานไปยังคณะกรรมการวิสามัญร่วมด้วยว่า ท่านต้องมองให้
 ชัดเจนครับ ผมห่วงอย่างยิ่ง ถ้าระบบพรรคการเมืองไม่บริสุทธิ์ยุติธรรมแล้ว
 ไม่มีทาง การกำกับดูแลโดยรัฐ แต่ท่านให้อำนาจกรรมการการเลือกตั้ง
 รัฐไม่มีสิทธิจัดสรรงบประมาณ กรรมการการเลือกตั้งเสนอมาเราถึงจัดลงไป
 ให้แล้วก็ประชุมกันอะไรกันอย่างนี้ ฉะนั้นจุดประเด็นต่าง ๆ ผมอยากให้
 สะอาดบริสุทธิ์ตั้งแต่กระบวนการจัดตั้งพรรค กระบวนการจัดสรรงบประมาณ
 บอกไปเลยว่าพรรคไหนมา ๑๐ คนเอาไปเท่านั้นบาท พรรคไหนมา ๑๐๐ คน
 เอาไปเท่านั้นล้านบาท บอกให้ชัดเจนไปเลยยิ่งดี ไม่ใช่มาโดนคณะอนุกรรมการ
 อะไรต่าง ๆ ผมคิดว่าประเทศเราเมืองเรา คณะอนุกรรมการหรือ
 กรรมการต่าง ๆ ยังไม่มีความชอบธรรมพอสมควร ผมฝากข้อสังเกต
 ท่านประธานไปด้วยความเคารพ ขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญคุณวิลาศครับ

นายวิลาศ จันทรพิทักษ์ (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธาน
ที่เคารพครับ ผม วิลาศ จันทรพิทักษ์ ประชาธิปัตย์ กรุงเทพมหานคร
ท่านประธานครับ ผมค่อนข้างจะเห็นด้วยกับท่านสมาชิกท่านนิพนธ์นะครับว่า
ในมาตรา ๒๓ (๔) ที่อยู่ดี ๆ ท่านกรรมาธิการร่วมได้ไปตัดออก แล้วผมได้ฟัง
คำชี้แจงจากท่านกรรมาธิการ ผมยิ่งสับสนเข้าไปใหญ่ ท่านบอกว่าเหตุผล
ที่ตัด เพราะว่าถ้าเขียนไว้แล้วจะทำให้เกิดความสับสนว่าเป็นสมาชิก
พรรคการเมืองไหนแน่ -----

ความจริงแล้วนี้ถ้าเขาขึ้นสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใหม่ เก่ายกเลิก
โดยปริยาย ถ้าเขียนไว้แบบนี้ ไม่ต้องไปตีความอะไรเลย แล้วที่สำคัญคือ
ท่านบอกว่ามีอยู่แล้วในมาตรา ๑๑ (๕) นั่นก็ยิ่งสับสนถ้าพรรคการเมืองทุกพรรคนี้
ไม่เขียนเลย หรือว่าบางพรรคเขียนบางพรรคไม่เขียน ก็เปิดโอกาสให้ประชาชน
เป็นสมาชิกได้หลายพรรคการเมือง แล้วทำให้เกิดการได้เปรียบเสียเปรียบเวลา
ลงสมัครรับเลือกตั้ง

ท้ายที่สุดท่านประธานครับ ผมอยากจะเรียนปรึกษาท่านประธานว่า
กรรมาธิการร่วมนี้มีอำนาจมากน้อยแค่ไหนที่ไปตัดมาตรา ๒๓ (๔) ออก ผมขอเรียน
นะครับว่า ในเบื้องต้นนี้ผมเป็นคนแปรญัตติร่างฯ นี้ตอนเข้ามาสู่สภาผู้แทนราษฎร
ครั้งแรกไม่มี (๔) ผมแปรญัตติเข้าไปในชั้นกรรมาธิการ กรรมาธิการรับ กลับมา
สภาผู้แทนราษฎรอนุมัติ คำว่า เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่น พอส่งต่อไปวุฒิสภา
วุฒิสภาก็ไปเติมคำว่า สมัครเข้า ขณะนี้มีข้อขัดแย้งระหว่างสภาผู้แทนราษฎรกับ
วุฒิสมาชิกว่า คำว่า สมัครเข้า เพราะฉะนั้นน่าจะไปพิจารณาคำว่า สมัครเข้า
นี้เอาหรือไม่เอา กลับไปทำกินอำนาจ ไปตัดคำว่า เป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่น
เพิ่มเข้าไปอีก ถ้ามว่า คำว่า เป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่น นี้ทั้ง ๒ สภา
ทั้งสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภารับแล้ว รับคำนี้ เพียงแต่ขัดแย้งเฉพาะคำว่า
สมัครเข้า กรรมาธิการร่วมน่าจะไปพิจารณาเฉพาะคำว่า สมัครเข้า เท่านั้น
ไม่ใช่ไปเล่นกินอำนาจเลย เอาส่วนที่เกินเข้าไปอีก ผมว่าไม่น่าจะถูกต้อง
ผมเรียนถามท่านประธานเป็นบันทึกการประชุมไว้ด้วยนะครับ ขอบพระคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญคุณเอกภาพครับ

นายเอกภาพ พลซื่อ (ร้อยเอ็ด) : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม
นายเอกภาพ พลซื่อ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดพรรคเสรีธรรม
ท่านประธานครับ ผมก็สงสัยประเด็นเดียวกัน คือมาตรา ๒๓ ที่ทางคณะกรรมการร่วม
ได้ไปเพิ่มเป็นมาตรา ๒๒ ใหม่ ผมอ่านนะครับ ที่สงสัยและข้องใจก็คือคำชี้แจงของ
คณะกรรมการที่ชี้แจงในมาตรา ๒๓ (๔) ท่านเน้นประเด็นบอกว่า กฎหมายบังคับ
ไว้ชัดแจ้งในรัฐธรรมนูญบอกว่า ผู้ที่จะสมัครผู้แทนราษฎรได้นั้นจะต้องสังกัดพรรคการเมือง
พรรคเดียว ก็แสดงว่าท่านคำนึงแต่เฉพาะคนที่สมัครผู้แทนราษฎร แต่มาตรา ๒๕
ท่านเปิดดูนะครับ มาตรา ๒๕ ที่ท่านถืออยู่ไม่เกี่ยวกับผู้แทนราษฎร เกี่ยวกับสมาชิก
พรรคการเมือง ขออนุญาตอ่านให้ฟังนะครับ

มาตรา ๒๕ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียน
การจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคน
ขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาค
และจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อย
ภาคละหนึ่งสาขา ๕,๐๐๐ คนนั้นก็จะเป็นสมาชิกพรรคการเมือง อาจจะมีการซ้ำกันได้
ในมาตรา ๒๓ เดิม ร่างฯ ของสภาผู้แทนราษฎร (๔) ตามมาตรา ๒๓ เดิม บอกว่า
สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่อ (๑) ตาย (๒) ลาออก (๓) ขาดคุณสมบัติ
ตามมาตรา ๒๒ ก็คือไม่ได้เกิดเป็นคนไทยนั่นเอง (๔) เป็นสมาชิกพรรคการเมืองอื่น
ก็แสดงว่าร่างฯ เดิมของสภาผู้แทนราษฎรนั้นให้มีสมาชิกภาพได้พรรคหนึ่งพรรคเดียว
เมื่อพรรคนั้นรับเข้าเป็นสมาชิกแล้วจะไปเป็นสมาชิกพรรคอื่นไม่ได้ แต่ของวุฒิสภา
ไปเพิ่มคำว่า สมัครเข้า ก็หมายความว่า ของวุฒิสภานั้นไม่ต้องรับเข้า เพียงแต่สมัคร
ก็ถือว่าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองนั้นแล้ว ไปสมัครพรรคอื่นไม่ได้ ถ้าผมเข้าใจไม่ผิด
นะครับ ของสภาผู้แทนราษฎรนั้นการที่จะขาดสมาชิกภาพจะต้องเป็นพรรคการเมือง
พรรคอื่นแล้ว หมายความว่าพรรคนั้นรับแล้ว แต่ของวุฒิสภา ไม่จำเป็นต้องรับ เพียงแต่
สมัครก็ขาดสมาชิกภาพอีกพรรคหนึ่งแล้ว พอมาเป็นของคณะกรรมการร่วมกัน
หลังจากส่งกลับมามาตั้งคณะกรรมการร่วมกัน กรรมการร่วมกันชุดนี้ไปตัด (๔) ออก
ก็หมายความว่าต่อไปนี้สมาชิกพรรคการเมืองนั้นจะเป็นที่พรรคการเมืองก็ได้ ๕ พรรค
๖ พรรคก็ได้ เพราะไม่มีกฎหมายบังคับห้ามไว้ เพียงแต่การที่จะให้ออกจาก
พรรคการเมืองนั้นให้มาดู (๕) เดิมก็คือ พรรคการเมืองมีมติให้ออกตามข้อบังคับ
พรรคการเมือง-----

ถ้าพรรคการเมืองนั้นไม่มีข้อบังคับ หรือมีข้อบังคับแต่ไม่มีมติให้ออก ก็คงเป็นสมาชิกพรรคการเมืองหลาย ๆ พรรค อย่างนี้จะขัดมาตรา ๒๕ หรือไม่ หรือขัดรัฐธรรมนูญหรือไม่ ที่ต้องการให้มีสมาชิกพรรค ๕๐ คน ในการที่จะร่วมกันตั้งพรรคการเมือง หลังจากมาตรา ๑๕ แล้ว มาตรา ๒๕ เมื่อจัดแจ้งแล้ว ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่นายทะเบียนรับจัดแจ้ง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป เห็นไหมครับ เราจะเห็นว่าถ้าปล่อยไว้อย่างนี้ของที่กรรมการร่วมพิจารณาที่ผ่านมา ก็แสดงว่าคน ๆ หนึ่งนั้นสามารถเป็นสมาชิกพรรคการเมืองได้หลายพรรคอย่างนั้นใช่หรือไม่ อย่างนี้ชัดเจนนารมณ์ของกฎหมาย แล้วก็ขัดรัฐธรรมนูญด้วยนะครับ ขอฝากกรรมการครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เตียวผมจะให้สมาชิกได้อภิปรายสัก ๒ ท่าน แล้วก็ให้กรรมการได้ตอบต่อไป เชิญคุณวัฒนา แล้วคุณนิพนธ์ หลังจากนั้นจะให้กรรมการได้ตอบ คุณถาวรอีกคนก็ได้ ๓ ท่าน แล้วให้กรรมการได้ตอบครับ

นายวัฒนา เมืองสุข (ปราจีนบุรี) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม นายวัฒนา เมืองสุข สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี พรรคชาติพัฒนา ในเบื้องต้นต้องเรียนท่านประธานด้วยความเคารพว่าโดยเจตนารมณ์ของการเมืองนั้น น่าจะทำให้สถาบันพรรคการเมืองมีความเข้มแข็งเพราะถือว่าเป็นสถาบันหลักของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย แต่ผมดูพระราชบัญญัติพรรคการเมืองประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว ไม่ทราบเจตนาว่าผู้เขียนรัฐธรรมนูญเขียนตรงนี้ด้วยวัตถุประสงค์อะไร ในเบื้องต้นเกี่ยวกับในเรื่องของผู้ที่จะร่วมกันจัดตั้งเป็นพรรคการเมืองจะต้องประกอบด้วยสมาชิกไม่น้อยกว่า ๑๕ คนนั้น ดูจะเป็นเรื่องที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เพราะว่าเป็นการบัญญัติให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๒๘ ซึ่งเป็นแม่บทซึ่งบังคับไว้แล้วผมเห็นพ้องกับท่านสมาชิกหลาย ๆ ท่านที่ได้แสดงความคิดเห็นนะครับว่าพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติพรรคการเมืองนี้ ดูจะส่งเสริมให้ประชาชนคนหนึ่งสามารถจะเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองได้หลาย ๆ พรรค ตรงนี้จะเป็นปัญหาหลายประการครับท่านประธานครับ เพราะว่ารัฐมีหน้าที่ที่จะต้องอุดหนุนพรรคการเมือง ตรงนี้คือจะเป็นภาระให้เกิดขึ้นกับรัฐ แล้วผมกำลังจะสงสัยว่าเรากำลังจะสร้างองค์กรสกัดองค์กรหนึ่ง ซึ่งไม่ได้มีภาระที่จะต้อง

เสียภาษีขึ้นมาให้เป็นภาระทางสังคมหรือเปล่า ซึ่งผมจะได้กล่าวต่อไปนะครับ
ท่านประธานครับ ในพระราชบัญญัติพรรคการเมืองฉบับนี้ได้ให้คำจำกัดความ
ในมาตรา ๘ ไว้ว่า บุคคลตั้งแต่สิบห้าคนขึ้นไปสามารถจะจัดตั้งพรรคการเมืองได้
โดยมีวัตถุประสงค์เพียงเพื่อสร้างเจตนารมณ์ทางการเมืองของประชาชน
และเพื่อดำเนินกิจการทางการเมือง ซึ่งคำว่า กิจการในทางการเมือง ตรงนี้
กฎหมายก็ไม่ได้ให้คำจำกัดความไว้ที่ชัดเจนว่าหมายถึงอะไร จึงจะเพียงพอที่จะ
ทำให้พรรคการเมืองนี้ดำรงสถานะเป็นพรรคการเมืองในอันที่จะได้รับการอุดหนุน
ในอันที่จะได้รับการสนับสนุนจากรัฐได้

ประการต่อมา ข้อบกพร่องที่เห็นได้ชัดอีกอันหนึ่งก็คือว่ากรณีตาม
มาตรา ๒๘ ซึ่งกฎหมายระบุว่า จะต้องมีการหาสมาชิกเพิ่มให้ได้ไม่น้อยกว่า
๕,๐๐๐ คน จึงจะทำให้พรรคการเมืองนั้นดำรงคงอยู่ หลังจากที่ได้มีการยื่นคำร้อง
ขอจดทะเบียนแล้ว แต่ในมาตรา ๒๘ นั้น ก็ไม่ได้ระบุว่าสัดส่วนของสมาชิก
แต่ละภาคนั้นมีเท่าไร ประการแรก ซึ่งจะทำให้การกระจายสัดส่วนของสมาชิก
แต่ละภาคนั้นมีความเป็นธรรมหรือเปล่า ประการที่ ๒ เราไม่ได้ระบุว่า
สมาชิกที่จะเข้าชื่อที่จะหาเพิ่มของพรรคการเมืองแต่ละพรรคนั้น มีสิทธิที่จะเข้า
กันได้หรือเปล่า ไม่ได้มีบทบัญญัติให้มีการตรวจสอบ และประการที่สำคัญ
ท่านประธานจะได้เปิดดูในมาตรา ๖๕ เกี่ยวกับเรื่องของการยุบเลิก
พรรคการเมืองนั้น แม้สมาชิกที่หาเพิ่มจำนวน ๕,๐๐๐ คน ท้ายสุดแล้วจะเหลือ
๒๐ คน พรรคการเมืองก็ไม่ถูกยุบ -----

เหตุที่จะยุบพรรคการเมืองได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๖๕ ใน (๒) ท่านจะเห็นว่า เขาเขียนว่า มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน จึงจะยุบ นั่นคือหมายความว่า กฎหมายเริ่มต้นด้วย ๑๕ คน จดทะเบียนเป็นพรรคการเมือง และบังคับให้หา สมาชิกให้ได้ ๕,๐๐๐ คนภายใน ๑๘๐ วัน แต่หลังจาก ๑๘๐ วันหาได้ครบแล้ว มีอันสมบูรณ์เป็นพรรคการเมืองตามกฎหมายแล้ว หลังจากนั้นจะเหลือกี่คน กฎหมายไม่ได้คำนึง ขอให้เหลือเกิน ๑๕ คนเป็นพอ จริงอยู่ครึบในมาตรา ๖๕ (๕) เขียนไว้ว่า ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๘ เหล่านี้ แต่ว่ามาตราเหล่านี้โดยเฉพาะมาตรา ๒๘ ก็คือการหาสมาชิกให้ได้ ๕,๐๐๐ คนภายในระยะเวลาที่กำหนดเท่านั้น ไม่ได้หมายความว่าหลังจากที่กำหนดแล้วสมาชิกเหลือน้อยกว่า ๕,๐๐๐ คน จะต้องมีเหตุอันเป็นเหตุต้องยุบ ตรงนี้หรือเปล่าครับที่เป็นเจตนารมณ์ของผู้เขียนกฎหมาย แล้วเราจะเขียน ๕,๐๐๐ คนไว้ทำไม หากทำไม เพราะผลบังคับไม่มีครึบ หลัง ๑๘๐ วันแล้ว เขาจะล้มหายตายจาก เขาจะไปไหนเราก็ไม่ได้บังคับไว้ ผมไม่เข้าใจตรงนี้ อย่างไรก็ช่วยกรุณาตอบให้เกิดความชัดเจนด้วยว่ามีวัตถุประสงค์อะไร มีจุดมุ่งหมายอะไร ท่านประธานครับ สิ่งหนึ่งที่เห็นได้ชัดเจนเลยว่าจะไม่น่าจะต้อง ด้วยเจตนารมณ์ของกฎหมาย ก็คือการทำให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นสมาชิกของ พรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งได้หลายพรรคการเมือง ตรงนี้ท่านจะไปแก้ โดยข้อบังคับของพรรคการเมืองนั้นอาจจะบังคับให้เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองใด พรรคการเมืองหนึ่งได้เพียงพรรคการเมืองเดียว ผมยังสงสัยว่าจะไปขัดกับกฎหมาย พระราชบัญญัติพรรคการเมืองหรือเปล่า ในเมื่อ พ.ร.บ. พรรคการเมืองเอง ไม่ได้บัญญัติห้ามไว้ และถ้าข้อบังคับไปแย้งกับตัวพระราชบัญญัติพรรคการเมืองตรงนี้ จะใช้บังคับได้หรือเปล่า ตรงนี้หรือเปล่าครับอุดมการณ์ทางการเมืองที่เรา กำลังจะสร้างให้กับคนไทย ว่าท่านมีสิทธิจะเป็นสมาชิกพรรคการเมืองก็พรรคก็ได้ ซึ่งตรงนี้ได้เรียนท่านประธานต่อไปว่าจะ เป็นองค์กรทางการเมืององค์กรใหม่ จะเป็นมาเพียตัวใหม่ซึ่งเกิดขึ้นมาแล้วเป็นภาระกับรัฐด้วย ท่านประธานครับ พรรคการเมืองที่เราได้ เขียนในพระราชบัญญัติพรรคการเมืองนี้มีข้อที่น่าสังเกต อันหนึ่งครับว่า เป็นองค์กรที่ไม่ต้องเสียภาษีตามกฎหมายตามประมวลรัษฎากร และมีสิทธิที่จะมีรายได้เป็นของตัวเองด้วย ถ้ามว่าพรรคการเมืองมีรายได้ทางอื่น นอกเหนือจากเงินบริจาคตามมาตรา ๓๘ (๑) และ (๒) ได้หรือเปล่า ก็อยากจะได้เรียนว่าดูตามกฎหมายแล้วไม่ได้ห้ามพรรคการเมืองนั้นสามารถที่จะ

มีรายได้ทางอื่นได้ ในกรณีมาตรา ๓๘ เราจะเห็นได้ชัดว่าใน (๒) แสดงให้เห็นว่ามีบัญชีรายรับจากการบริจาคตามมาตรา ๔๘ แต่ (๑) ให้มีการแสดงรายได้ด้วย นอกจากนี้ในการจัดการทรัพย์สินของพรรคการเมืองได้เขียนไว้ในมาตรา ๓๗

บอกว่า คณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการบริหารการเงิน ทรัพย์สิน เพราะฉะนั้นพรรคการเมืองคงจะมีรายได้จากทางอื่น

นอกเหนือจากเงินบริจาคได้ อาจจะได้รับบริจาคเป็นที่ดิน อาจจะไปเอาที่ดินไปให้เช่าหรือไปทำอะไรก็ได้ที่เป็นประโยชน์ของพรรคการเมือง ตรงนี้ที่จะเป็นปัญหาต่อไป

เพราะว่าอาจจะมีกลุ่มบุคคลที่หวังประโยชน์โดยอาศัยช่องว่างของกฎหมายฉบับนี้ มาเข้าก๊วนเข้าแก๊งกันตั้งขึ้นมาเป็นพรรคการเมือง โดยอาศัยช่องว่างของกฎหมาย

ซึ่งจะต้องได้รับการสนับสนุนจากรัฐในเรื่องของงบประมาณด้วย ในขณะที่เดียวกัน ช่องว่างของกฎหมายก็คือเขาไม่ต้องเสียภาษี ตรงนี้จะเป็นปัญหาใหญ่ที่จะเกิดขึ้น

กับระบบ จะเกิดขึ้นกับประเทศต่อไป ท่านประธานครับ นอกจากนั้นเราจะดู มาตรา ๕๐ เขาเขียนบอกว่า บรรดาเงินที่พรรคการเมืองได้รับจากการ

บริจาคมานำให้หัวหน้าพรรคการเมืองนำไปฝากไว้กับธนาคารพาณิชย์โดยไม่ระบุ

ชื่อเจ้าของบัญชี ผมสงสัยว่าแล้วทรัพย์สินอื่นหรือถ้าได้รับมาในรูปแบบของตัวสัญญาใช้เงิน หรือเช็คบังคับหรือเปล่า เพราะเขียนออกมาว่าเงิน ตรงนี้กำลังจะหมายความว่า

ถ้าเกิดได้รับมาในรูปแบบอื่นไม่ต้องนำไปฝากหรือเปล่า เอาไปเบิกใช้ได้เองเลยหรือเปล่า

ท่านประธานครับ เรายังมีข้อที่น่าสังเกตเกี่ยวกับเรื่องของพรรคการเมือง โดยเฉพาะรายได้ของพรรคการเมืองซึ่งได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียภาษี เพราะฉะนั้นตั้งที่ผมได้กราบเรียนว่ารายได้ของพรรคการเมืองอาจจะมาจาก ทางอื่นนอกเหนือจากการบริจาคก็ได้ ตรงนี้เองครับจะเป็นช่องทางให้กลุ่ม บุคคลเข้ามาแสวงหาประโยชน์ รวบรวมคนเข้ามา และที่สำคัญอาจจะ เป็น แหล่งฟอกเงินก็ได้ เพราะว่าในเรื่องของกฎหมายพรรคการเมืองฉบับนี้ ไม่ได้ระบุนำห้ามที่มาของเงินเลย เขาระบุเพียงว่าการรับเงินบริจาคของ พรรคการเมืองให้รับจากบุคคลหรือนิติบุคคลก็ได้ แต่ไม่ได้สอบแหล่งที่มา ของเงิน อาจจะเป็นแหล่งของเงินที่มาโดยไม่ถูกต้องตามกฎหมายและ เข้ามาผ่านทางพรรคการเมือง แล้วก็มาใช้ประโยชน์จากเงินจำนวนนี้กัน เพราะกฎหมายก็ไม่ได้ห้ามว่าสมาชิกพรรคการเมือง กรรมการบริหาร พรรคการเมืองจะมีรายได้จากพรรคการเมือง กฎหมายไม่ได้ห้ามไว้ครับ อาจจะได้ในรูปแบบประโยชน์ของเงินเดือนหรืออะไรก็แล้วแต่ก็ทำได้ ท่านได้ ป้องกันตรงนี้หรือยังครับ เรากำลังจะมีกฎหมายในเรื่องของการฟอกเงิน แต่ทำไมเหตุที่เกิดขึ้นกับพระราชบัญญัติพรรคการเมืองตรงนี้เราไม่อดช่องว่างไว้ แล้วที่สำคัญเราไม่ได้ระบุจำนวนสูงสุดที่จะบริจาคได้ไว้ เพราะฉะนั้นตรงนี้ จะเป็นช่องทางของการนำเงินที่ไม่สะอาด นำเงินที่ไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เข้ามาสู่กระบวนการฟอกเงินโดยผ่านพรรคการเมืองก็ได้ ไม่ทราบว่าเป็น ท่านกรรมาธิการได้คิดตรงนี้ไว้หรือเปล่าว่าจะมีปัญหาที่จะต้องเกิดขึ้น กรณี อีกอันหนึ่งบอกว่าเงินที่บริจาคให้กับพรรคการเมืองให้นำไปหักเป็นค่าใช้จ่าย ตามประมวลรัษฎากรได้ ผมสงสัยว่าถ้าเกิดส่วนที่ไม่ใช่เป็นเงิน ถ้าเป็น การบริจาคทรัพย์สินอย่างอื่น ที่ดินหรือในรูปแบบอื่นเอาไปหักเป็นค่าใช้จ่าย ตามประมวลรัษฎากรได้หรือเปล่า เขียนไว้ในมาตรา ๔๗ ว่า ผู้บริจาคเงิน แก่พรรคการเมืองมีสิทธินำจำนวนเงินที่บริจาคไปหักเป็นค่าลดหย่อนตามที่ กำหนดไว้ในประมวลรัษฎากรได้ และผู้ที่บริจาคในรูปแบบของทรัพย์สินอย่างอื่นละครับ ที่ดินหรือว่ารูปทรัพย์สินอย่างอื่นเอาไปหักได้ไหม หรือว่าต้องบริจาคเฉพาะ เป็นเงินเท่านั้น ท่านประธานครับ ตามที่ผมได้กราบเรียนว่าในมาตรา ๔๕ ได้เขียนในเรื่องของการบริจาคแก่พรรคการเมือง กฎหมายเขียนไว้เพียงว่า ให้กระทำโดยเปิดเผยตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด . จริงอยู่ครับ มาตรา ๕๓ ได้กำหนดไม่ให้พรรคการเมืองหรือสมาชิกผู้ใดรับเงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดจากบุคคลที่ระบุไว้ใน (๑) ถึง (๖) แต่ใน (๑)

ถึง (๖) ตามที่ผมได้กราบเรียนไม่ได้ระบุว่าต้องชี้แจงแหล่งที่มาของเงินด้วย ตรงนี้จะเป็นช่องว่างของกฎหมายหรือเปล่า ก็ฝากท่านกรรมาธิการนำไปพิจารณา ในอันที่เราอาจจะต้องนำไปสู่การแก้ไขต่อไป ท่านประธานครับ ผมมีความเป็นห่วง โดยเฉพาะในเรื่องของการบริจาคเงินที่เราไม่ได้ระบุ เราไม่ได้กำหนดเพดานไว้ รวมทั้งการบริจาคทรัพย์สินด้วย นอกจากนี้ในรูปแบบของการบริจาคเงินอาจจะไม่ใช่บริจาคให้กับพรรคการเมืองอย่างเดียวก็น่าจะได้ เพราะสมาชิกก็มีสิทธิที่จะได้รับการบริจาคด้วย เพราะว่าผมได้ดูในรูปแบบของเงินได้ของพรรคการเมืองได้เขียนไว้ในมาตรา ๕ ในส่วนของการบริจาค เขียนว่า หมายถึง การให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่คำนวณเป็นเงินได้แก่พรรคการเมืองหรือสมาชิก นั่นคือหมายความว่า การบริจาคนี้อาจจะบริจาคให้กับพรรคหรือให้กับสมาชิก เป็นการส่วนตัว อย่างนั้นก็ใช้ได้หรือเปล่า เป็นเสนห่าอย่างนั้นได้หรือเปล่า เพราะกฎหมายเขียนไว้ชัดเจนครับ แก่พรรคการเมืองหรือสมาชิก ตรงนี้คือวัตถุประสงค์ของการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองที่เราต้องการให้เกิดขึ้นอย่างนั้นหรือเปล่า อยากให้ท่านกรรมาธิการได้ทำความเข้าใจตรงนี้ด้วย ซึ่งเรามีความเห็นใจว่าระยะเวลาของการร่างกฎหมาย โดยเฉพาะพระราชบัญญัติ ๓ ฉบับนี้มีระยะเวลาจำกัด และถูกจำกัดไว้โดยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ แต่เราได้เห็นช่องว่างหลาย ๆ ตัว

ส่วนสิ่งที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติจากจังหวัดพัทลุงท่านเกรงในเรื่องของสมาชิกที่จะเป็นสมาชิกหลายพรรคได้อาจจะเป็นช่องว่าง ของรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๐๗ (๔) ตรงนั้นก็คงจะไม่เป็นที่กังวลเพราะกฎหมายเขียนว่า ต้องเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใด พรรคการเมืองหนึ่งแต่เพียงพรรคเดียวนับถึงวันสมัครเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน เพราะฉะนั้นถ้าไปสมัครซ้อนกันมันคงไม่เห็นเหตุที่จะนำไปสู่การเลือกตั้งของพรรคใหม่ที่พรรคเก่าปฏิเสธได้ แต่ปัญหาที่สำคัญคือเรากำลังมีวัตถุประสงค์ เรากำลังจะมีเจตนาที่เราจะสร้างองค์กรทางการเมืองขึ้นมา โดยเราเริ่มต้นว่าเขาต้องมีคนตั้ง ๕,๐๐๐ คน และท้ายสุดจะเหลือกี่คนก็ได้ อย่างนั้นหรือเปล่าครับ

ขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญครับ คุณนิพนธ์

นายนิพนธ์ บุญญามณี (สงขลา) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
 กระผม นิพนธ์ บุญญามณี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา พรรคประชาธิปัตย์
 ท่านประธานครับ ผมได้พิจารณาในมาตรา ๒๓ เดิม ซึ่งปัจจุบันนี้เป็นมาตรา ๒๒
 ประเด็นที่เพื่อนสมาชิกได้หยิบยกขึ้นมาคือประเด็นใน (๔) เดิมซึ่งบอกว่า
 ในมาตรา ๒๓ เดิมนั้น บอกว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่อ (๔) สมักร
 เข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่น ครึ่งนี้ผมเข้าใจว่าเจตนารมณ์ของกฎหมาย
 ที่ให้มีใน (๔) นี้ขึ้นมาขึ้นเพื่อที่จะรองรับคามกฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗
 ซึ่งได้บัญญัติไว้ชัดเจนว่า บุคคลผู้มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้เป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
 เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (๔) เป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง
 แต่เพียงพรรคเดียวนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน
 นั้นหมายความว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญมีเจตนารมณ์ที่ชัดเจนอยู่แล้วว่าผู้ที่จะสมัครเป็น
 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นจะต้องสมัครเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง
 เพียงพรรคเดียวเป็นระยะ เวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน เพราะฉะนั้นการที่
 กฎหมายพรรคการเมืองได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๓ เดิมนั้น บัญญัติไว้ใน (๔) ว่า
 สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่อ (๔) สมัครเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่น
 ผมถือว่าเป็นการบัญญัติที่สอดคล้องกับกฎหมายรัฐธรรมนูญแล้ว กรรมาธิการร่วมไม่น่า
 ที่จะไปตัดใน (๔) นี้ออก เพราะว่ามันเป็นการแสดงถึงเจตนารมณ์ของกฎหมาย
 รัฐธรรมนูญว่าต่อแต่ไปจะป้องกันไม่ให้เกิดการย้ายพรรคการเมืองเกิดขึ้นในช่วง
 ก่อนการเลือกตั้ง เพราะอดีตที่ผ่านมาท่านประธานจะต้องยอมรับว่าการเมือง
 ของเมืองไทยนั้นบางครั้งเมื่อมีการยุบสภาแล้วช่วงนั้นจะเป็นช่วงที่มีฝุ่นตลบมากที่สุด
 เพราะไม่มีความชัดเจน เพราะว่าสมาชิกสภายามที่จะเปลี่ยนพรรคการเมือง
 ที่ได้รับการนิยามในขณะนั้น โดยตนเองจะผันไปเป็นสมาชิกได้ แล้วไปลงเลือกตั้ง
 ในนามพรรคการเมืองที่ได้รับการนิยามในขณะนั้น แม้ว่าในอดีตตัวเองจะอยู่
 ในพรรคการเมืองที่ทำให้ประเทศชาติเกิดความเสียหายขึ้นมา แล้วพรรคนั้น
 มีแนวโน้มว่าจะไม่ได้รับการเลือกตั้งก็วิ่งไปสมัครยังพรรคการเมืองอื่น ซึ่งคิดว่า
 จะได้รับการเลือกตั้ง เมื่อกฎหมายรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๐๗ บัญญัติไว้เช่นนี้แล้ว
 ป้องกันไม่ให้เกิดการเปลี่ยนพรรค ป้องกันไม่ให้เกิดการย้ายพรรคเกิดขึ้นก่อนมีการสมัคร
 รับเลือกตั้ง นั้นหมายความว่าถ้าเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดอยู่แล้ว แล้วมีการ
 ยุบสภาเกิดขึ้นย่อมจะเปลี่ยนพรรคไม่ได้ เพราะไม่ได้สมัครสมาชิกของพรรคการเมือง

ที่จะลงสมัครนั้นมาก่อนกำหนดเก้าสิบวัน เพราะฉะนั้นผมคิดว่าเจตนารมณ์ของ
กฎหมายรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๐๗ นั้น เป็นเจตนารมณ์ที่ถูกต้องแล้ว เป็นเจตนารมณ์
ที่ต้องการจะให้สมาชิกพรรคการเมืองนั้นมีความรับผิดชอบต่อความเป็นไป
ต่อการตัดสินใจทางการเมืองในแต่ละกรณี เพราะฉะนั้นการที่กรรมการร่วม
ได้มาตัดข้อความใน (๔) ของมาตรา ๒๓ ออกนั้น ผมคิดว่าเป็นสิ่งที่
ไม่น่าจะมีเหตุผลได้ เพราะฉะนั้นเมื่อท่านตัดไปตรงนี้ผมไม่อยากจะตั้ง
ข้อสังเกตว่าท่านกำลังที่จะเปิดโอกาสให้มีการสมัครสมาชิกพรรคการเมือง
ในขณะที่เดียวกันได้หลายพรรค แต่ผมอยากจะใคร่ขอความเห็นของท่านว่า
ทำไมท่านมีเหตุผลอย่างไรถึงได้ตัดมาตรานี้ออกไป ทั้ง ๆ ที่มาตรา ๒๒
ใหม่หรือว่ามาตรา ๒๓ เดิมใน (๔) นั้นน่าจะเป็นกฎหมายที่สนับสนุน
ในมาตรา ๑๐๗ ของกฎหมายรัฐธรรมนูญ ผมขอทราบเหตุผลของกรรมการ
ขอทราบขอบพระคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ขอคุณถาวร ๑ ท่าน แล้วผม
จะสลับให้กรรมาธิการได้ตอบก่อน แล้วสมาชิกอีกทีหลังครับ

นายถาวร กาสมสัน (ตลก) : ท่านประธานที่เคารพ
กระผม ถาวร กาสมสัน พรรคประชาธิปัตย์จากจังหวัดตาก จากการศึกษา
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติพรรคการเมืองที่ทางคณะกรรมการได้สรุปแล้ว
กระผมมีความเป็นห่วงประการหนึ่งในเรื่องความมั่นคงของพรรคการเมือง
ในมาตรา ๖๖ ความว่า เมื่อพรรคการเมืองกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง
ดังต่อไปนี้ อาจถูกศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคการเมือง ใน (๔) คือกระทำการ
ฝ่าฝืนมาตรา ๖๓ วรรคหนึ่ง เมื่อศึกษามาตรา ๖๓ วรรคหนึ่ง จะเห็นว่า
ห้ามมิให้พรรคการเมืองรับบุคคลผู้ไม่มีสัญชาติไทยโดยการเกิด เข้าเป็นสมาชิก
หรือดำรงตำแหน่งใด ๆ ในพรรคการเมือง หรือยอมให้กระทำการอย่างใด
อย่างหนึ่งเพื่อประโยชน์ของพรรคการเมือง เมื่อเราพิจารณาถึงคำว่า
ผู้ไม่มีสัญชาติไทยโดยการเกิด ในเมืองไทยเรามีมากมาย กระผมยกตัวอย่าง
สมมติว่าผู้ไม่มีสัญชาติไทยโดยการเกิด เป็นคนไทยมีสัญชาติไทยหรือไม่ก็ตาม
เกิดยกป้ายโฆษณาพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งไว้ แล้วพรรคก็ไม่ทราบ
เกิดมีผู้ร้องเรียนไปยังศาลรัฐธรรมนูญ บอกว่าพรรคนั้นพรรคนี้ปล่อยให้
ผู้ไม่มีสัญชาติไทยโดยการเกิดให้การสนับสนุนพรรคการเมือง แค่นี้ก็เพียงพอ
ที่จะให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคการเมืองได้แล้ว อันนี้เป็นข้อสังเกตที่ผม
มีความเป็นห่วงจริง ๆ เพราะว่าในบรรดาคนที่ไม่มีสัญชาติไทยในเมืองไทยเรา
มีจำนวนมาก ไม่ว่าจะเป็นนักธุรกิจการค้าต่าง ๆ ที่เข้ามาทำงานในเมืองไทยเรา
หรือว่าคนที่ได้รับการโอนสัญชาติ แล้วที่พี่น้องชาวไทยเราที่ยังไม่มีสัญชาติไทยนั้น
โดยเฉพาะในพื้นที่บริเวณชายแดน เช่นพวกพี่น้องชาวเขาที่อพยพจากเขาลงมาแล้ว
ยังไม่ให้สัญชาติไทย พวกคนไทยที่อพยพไปอยู่ต่างประเทศ ไปอยู่ประเทศเพื่อนบ้าน
แล้วอพยพกลับมา ยังไม่มีสัญชาติไทย แล้วโดยเฉพาะอย่างยิ่งคนไทยที่เกิดโดยพ่อ
หรือแม่ไม่ใช่สัญชาติไทย แล้วมีระเบียบกระทรวงมหาดไทยไม่ยอมออกสัญชาติไทย
ให้เขาเป็นคนเถื่อนอยู่ทุกวันนี้ ถ้าเกิดในช่วงเลือกตั้งบุคคลเหล่านี้เกิดมาช่วย
หาเสียงเลือกตั้ง เอารถมาโฆษณา มาช่วยประชาสัมพันธ์การเลือกตั้งให้พรรคใด
พรรคหนึ่ง จะมีเป็นเหตุให้มีผู้ไปร้องเรียนต่อศาลรัฐธรรมนูญให้ยุบพรรคการเมือง
หรือครับ อันนี้เป็นข้อสังเกตที่จะเรียนถาม คงไม่ใช่เฉพาะคณะกรรมการร่วมชุดนี้
เพราะจริง ๆ แล้วก็เป็นอย่างที่ว่ามีมาตั้งแต่เดิมก่อนที่จะเราจะเสนอกลับไปให้วุฒิสภา
ขอขอบคุณท่านประธานครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญคณะกรรมการมารับ

นายประวิช รัตนเพชร (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ
 กระผม ประวิช รัตนเพชร กรรมาธิการ ผมใคร่กราบเรียนต่อที่ประชุมว่า
 ในการพิจารณาของคณะกรรมการนั้น เรามีจิตใจที่ไม่แตกต่างกัน จิตใจที่
 อยากทำให้พรรคการเมืองนั้นแข็งแรง แล้วก็ป็นองค์กรสำคัญในการพัฒนา
 การเมืองในระบอบประชาธิปไตย แต่ปัญหามีอยู่ว่าในการดำเนินการพิจารณานั้น
 เราต้องพบกับอุปสรรคมากพอสมควร เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้เป็น
 ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ มีกรอบของรัฐธรรมนูญที่กำหนดไว้
 ในข้อสังเกตของท่านสมาชิกที่ได้กรุณาให้ข้อสังเกต โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
 การจัดตั้งพรรคการเมืองซึ่งเป็นไปโดยง่าย และการได้กำหนดในการที่จะ
 ตัดมาตรา ๒๑ เดิมออก กระผมขอกราบเรียนว่า จริง ๆ แล้วด้วยเหตุผล
 ที่ท่านสุชนได้กรุณาตอบที่ประชุมไปเมื่อตอนต้น ก็คงจะเห็นได้ถึงข้อจำกัดที่เกิดขึ้น

ผมใคร่ขอทราบเรียนเพิ่มเติมในประเด็นที่เกี่ยวกับเรื่องนี้ เพื่อว่าจะเป็นประโยชน์มากขึ้น เพราะพรรคการเมืองที่เราได้กำหนดไว้ในมาตรา ๒๑ เดิม และส่งไปสู่วุฒิสภานั้น จะเกิดข้อจำกัดในเรื่องของคุณสมบัติของพรรคการเมืองเพิ่มเติมขึ้นอีก ๑ ข้อ ถ้าเรากำหนดไว้ในมาตรา ๒๑ ว่า พรรคการเมืองที่ประสงค์จะส่งสมาชิกสมัครเข้ารับเลือกตั้งนั้นจะต้องมีคุณสมบัติต่าง ๆ ตามมาตรา ๒๑ เดิม แปลว่าพรรคการเมืองซึ่งจัดแจ้งจัดตั้งโดยง่ายตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๓๒๘ จะไม่สามารถส่งสมาชิกลงสมัครรับเลือกตั้งได้ กระผมอยากจะทำให้ที่ประชุมได้กรุณาพิจารณาในมาตรา ๑๐๗ (๔) ครั้น ซึ่งพูดถึงสิทธิของบุคคลซึ่งมีสิทธิที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร มาตรา ๑๐๗ (๔) นั้น ได้ให้สิทธิไว้ว่าถ้าบุคคลใดนั้นเป็นสมาชิกพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง แต่เพียงพรรคเดียวก็มีสิทธิที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งได้ การที่กฎหมายหรือพระราชบัญญัติพรรคการเมืองซึ่งเราเขียนประกอบรัฐธรรมนูญนั้น ถ้าเราไปเขียนในมาตรา ๒๑ ไว้ดังเดิม คือแบ่งพรรคการเมืองออกเป็น ๒ ลักษณะ คำถามมีอยู่ว่าถ้าเราไปกำหนดว่าให้บุคคลนั้นที่ไปสมัครสมาชิกมีสิทธิที่จะลงสมัครรับเลือกตั้งนั้น เกิดไปเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองซึ่งมีสมาชิกเพียงแค่ ๑๕ คน แล้วไม่สามารถที่จะเข้าตามมาตรา ๒๑ ที่กำหนดไว้เดิมได้ เราจะเป็นการตัดสิทธิเขาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๐๗ (๔) หรือไม่ เพราะเขาก็สามารถที่จะอ้างสิทธิของเขาตามรัฐธรรมนูญได้ เพราะเขาสังกัดเป็นสมาชิกพรรคการเมือง ถามว่าพรรคการเมืองซึ่งไม่ได้ตามมาตรา ๒๑ มีสมาชิก ๕,๐๐๐ คน เป็นพรรคการเมืองถูกต้องหรือไม่ คำตอบก็คือว่าถูกต้อง เป็นพรรคการเมืองที่สมาชิกในสังกัดสามารถไปลงสมัครรับเลือกตั้งได้ด้วยเหตุนี้ครับ จึงได้ต้องมีการพิจารณาไปกำหนดไว้ในมาตรา ๒๔ ปัจจุบัน เพราะจิตใจที่ตรงกัน จิตใจที่ตรงกันที่คิดว่าถ้าพรรคการเมืองปล่อยไว้ให้เป็นพรรคเบี้ยหัวแตก เป็นพรรคท้องถิ่น เป็นพรรคการเมืองที่มีกระจัดกระจายอยู่ทั่วไปหมด การเมืองก็จะไม่มั่นคง และด้วยเหตุนี้ครับ จึงได้ตกลงใจกันเห็นชอบว่าควรจะไปกำหนดไว้ว่าถ้าพรรคการเมืองใดไม่สามารถทำตามเงื่อนไข ซึ่งเดิมนั้นจัดเป็นเงื่อนไขของพรรคการเมืองที่จะมีสิทธิส่งสมาชิกลงสมัครรับเลือกตั้งได้ ตรงนั้น จึงจะให้พ้นจากความเป็นพรรคการเมืองไปภายใน ๑๕๐ วัน ทั้งหมดเป็นช่องทางออกครับ ไม่ใช่ทางแก้ไขปัญหาที่ดีที่สุด แต่เราอยู่ตามกรอบรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๓๒๘ ตามมาตรา ๕๗ จึงต้องหาวิธีการในการแก้ไขเป็นดังนี้ เพื่อจะได้เกิดมติร่วมกันในส่วนของมาตรา ๑๐๗ ที่ได้กำหนดไว้ในส่วนของการเป็นสมาชิกพรรคการเมือง พรรคเดียวซึ่งมีสมาชิกได้ตั้งข้อสังเกต กระผมอยากขอความกรุณาเพื่อความสบายใจ

ของท่านสมาชิกครับ ได้กรุณาพิจารณาในมาตรา ๑๑๘ ควบคู่ไปด้วยครับ เพราะแม้ว่าสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นจะต้องสังกัดพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง เพียงพรรคเดียวตามมาตรา ๑๐๗ ซึ่งเรากำลังวิตกกังวลกันอยู่นั้นว่า ถ้าเกิดไปสมัครหลายพรรคพร้อม ๆ กัน เข้าจะเป็นอย่างไร ถ้าบุคคลนั้นยังไม่ก้าวเท้าเข้ามาสู่วงการการเมือง ยังไม่ลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแล้ว ก็อาจจะไม่ได้อยู่ในบังคับของมาตรา ๑๐๗ อย่างที่ว่าได้ แต่มาตรา ๑๑๘ ก็กำหนดเช่นเดียวกันครับ การเปลี่ยนพรรคในขณะที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ก็ไม่สามารถที่จะกระทำได้เช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นเพื่อความสบายใจ และเพื่อความเข้าใจนะครับ

อีกประการหนึ่งผมขออนุญาตกราบเรียนท้ายที่สุดครับ ผมขออนุญาตกราบเรียนที่ประชุมว่า ในส่วนของคำว่า พรรคการเมืองอื่น ที่เป็นปัญหานั้น กระผมขออนุญาตยกตัวอย่างอย่างนี้ครับ ถ้าคำว่า ไปสังกัดพรรคการเมืองอื่นนั้น ปรากฏอยู่ในข้อบังคับของพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง สมมติว่าขณะนี้ ปัจจุบันผมเป็นสมาชิกของพรรคชาติพัฒนา ในข้อบังคับของพรรคชาติพัฒนาปรากฏไว้ว่าไปสังกัดเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่น แล้วผมไปสมัครเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่น อย่างนี้ก็จะเข้าใจได้ทันทีว่า ผมนั้นพ้นจากพรรคชาติพัฒนา ผิดข้อบังคับ แต่ในกรณีซึ่งเราไปกำหนดไว้ในกฎหมายพรรคการเมือง ซึ่งเป็นกฎหมายเป็นกลาง แล้วทุกพรรคต้องใช้อันนี้อยู่ ถ้าเราไปเขียนว่าไปสังกัดพรรคการเมืองอื่น คำถามที่จะต้องตามมาก็คือว่า พรรคการเมืองไหน พรรคการเมืองที่ ๑ หรือพรรคการเมืองที่ ๒ พรรคการเมืองแรก หรือ พรรคการเมืองหลัง เพราะตรงนั้นแหละครับจึงเป็นปัญหา แล้วจึงได้มีการดำเนินการตามที่ผมกราบเรียนครับ กราบขอบพระคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญครับ

นายสุรสิทธิ์ นิติวรรักษ์ (กรรมธิการ) : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายสุรสิทธิ์ นิติวรรักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี พรรคชาติไทย ในฐานะกรรมธิการ ประการแรกผมขอกราบเรียนตอบคำถามของท่านสมาชิก ท่านประเทือง วิจารณ์ปรีชา สักเล็กน้อยในประเด็นที่ท่านได้สอบถามว่าในการพิจารณาของคณะกรรมการร่วม ทำไมจึงไม่มีการกำหนดหรือว่าบันทึกไว้ว่ามีเหตุผลอย่างไร ผมอยากกราบเรียนว่าในเรื่องของเหตุผลนั้น ในชั้นกรรมธิการร่วมได้มีการพิจารณาในแต่ละประเด็นมีเหตุผลมากมาย -----

ฉะนั้นถ้าหากว่าจะใส่เหตุผลลงไป ผมคิดว่าคงอาจจะไม่เกิดความสะดวกนัก แล้วก็โดยเฉพาะอย่างยิ่งในรูปแบบตรงนี้อาจจะมีลักษณะที่ใกล้เคียงกันกับชั้นกรรมาธิการของสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งท่านคงเห็นแล้วว่าในรายงานของคณะกรรมาธิการของสภาผู้แทนราษฎรนั้นจะเขียนเพียงแต่ว่า มีการแก้ไข ไม่มีการแก้ไข หรือว่าคณะกรรมาธิการเห็นด้วยกับผู้แปรญัตติหรือกรรมาธิการหรือไม่ ตรงนี้ก็ เป็นประเด็นหนึ่ง

ส่วนประเด็นที่ ๒ ที่ท่านได้เรียนถามว่า เมื่อสภาผู้แทนราษฎรไม่เห็นด้วยกับที่วุฒิสภาแก้ไข แต่ปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีจำนวนไม่น้อยที่กรรมาธิการร่วมได้เห็นชอบกับที่วุฒิสภาแก้ไขนั้น ผมอยากจะกราบเรียนว่า ในกระบวนการของพระราชบัญญัตินั้นหลังจากที่ผ่านสภาผู้แทนราษฎรไปแล้ว วุฒิสภาได้ดำเนินการแก้ไขมาแล้วก็ย้อนกลับมาสู่สภาผู้แทนราษฎรนั้น เราไม่สามารถที่จะพิจารณาตามมาตราได้ เราคงจะพิจารณาในภาพรวมทั่วไปว่ามีบางข้อบางประการที่มีความสำคัญหรือไม่ ถ้าหากว่ามีบางประเด็นที่มีความสำคัญแล้วเราอาจจะเห็นชอบในบางประเด็น และไม่เห็นชอบอยู่ในบางประเด็น แต่เนื่องจากกระบวนการของกฎหมายนั้นใช้คำว่า เห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ เท่านั้น ฉะนั้นเราไม่สามารถที่จะพิจารณาเรียงประเด็นได้ อย่างไรก็ตามผมอยากจะกราบเรียนว่าในการแก้ไขครั้งนี้มีอยู่ประมาณ ๔๓ มาตราด้วยกัน แต่มาตราที่มีความสำคัญแล้วได้มีการถกแล้วก็มีการพิจารณากัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในคำปรารภ มาตรา ๔ มาตรา ๒๓ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๔ และ มาตรา ๗๓ ซึ่งก็มีความเห็นที่มีความแตกต่างกันกับความเห็นของวุฒิสภา นอกนั้นเป็นประเด็นที่มีการแก้ไขเพียงเล็กน้อย แก้ไขถ้อยคำปรับมาตราให้ถูกต้องตามกระบวนการเท่านั้น

ผมขอกราบเรียนชี้แจงท่านวัฒนา เมืองสุข ลัก เล็กน้อยนะ ครับ ในประเด็นแรกที่เกี่ยวข้องกับถ้อยคำในคำจำกัดความในมาตรา ๔ ของคำว่า การบริจาคนั้น เดิมที่เตียวทางสภาผู้แทนราษฎรได้ผ่านคำจำกัดความตรงนี้ไปแล้ว เนื่องจากวุฒิสภาได้ตัดคำว่า หรือสมาชิก ออกไป เพราะเกรงว่ากลัวจะมีปัญหาอย่างที่ท่านวัฒนาได้พูดถึงนะ ครับ แต่ในขณะที่เตียวกันทางคณะกรรมาธิการร่วมก็มองเห็นว่า การที่จะตัดสมาชิกออกไปอาจจะก่อให้เกิด

ปัญหา เพราะว่าผู้บริจาคที่มาบริจาคสมานึกนั้น สมาชิกอาจจะอ้างว่าผู้บริจาค้นั้น ให้เป็นส่วนตัวของสมาชิก แต่เนื่องจากวัตถุประสงค์จริง ๆ หรือว่าเจตนารมณ์ ของกฎหมายฉบับนี้ต้องการที่จะให้การบริจาค้นั้นเป็นการบริจาคแก่พรรคการเมือง และข้อเท็จจริงแล้วความจริงบริจาคกับพรรคการเมืองนั้นก็เป็นส่วนหนึ่ง แต่บางส่วนนั้นอาจจะบริจาคผ่านสมาชิกพรรคการเมืองได้ ซึ่งจะเห็นได้ว่าใช้ คำว่า แก่พรรคการเมืองหรือสมาชิกเพื่อดำเนินกิจการของพรรคการเมือง นั้นหมายความว่า จะบริจาคต่อพรรคการเมืองเองหรือว่าบริจาคผ่านสมาชิกก็ตาม ก็จะต้องไปดำเนินการให้กับพรรคการเมือง ซึ่งผมอยากเรียนว่าตรงนี้จะต้อง ดำเนินการตามกฎหมายก็คือจะต้องดำเนินการส่งเข้าบัญชีในมาตรา ๔๕ จะต้องดำเนินการเอาไว้ ซึ่งถ้าหากว่าไม่ดำเนินการตรงนี้ก็ถือว่ามีความผิดใหม่ มีความผิดครับ ที่จะต้องถูกลงโทษสมาชิกหรือว่าพรรคการเมืองในมาตรา ๔๗ และ มาตรา ๔๘ ผมอยากจะกราบเรียนเพิ่มเติมไปอีกนิดหนึ่งนะครับ สำหรับ ข้อสังเกตของท่านวัฒนา เมืองสุข เกี่ยวกับใน มาตรา ๔๗ ว่า เรื่องการไป ลดหย่อนภาษีเฉพาะ เงินอย่างเดียวยังได้ไหม ผมอยากกราบเรียนว่าในเรื่องนี้ ความจริงมีสมาชิกในกรณีการบางท่านได้หยิบยกขึ้นมา แต่เนื่องจากในที่ ประชุมเห็นว่าในมาตรา ๔๗ นั้นเป็นเรื่องที่วุฒิสภาไม่ได้มีการแก้ไขมาจึงไม่ได้ มีการพิจารณาเรื่องนี้ซึ่งเป็นข้อสังเกตข้อหนึ่งนะครับ ขอกราบเรียน ท่านประธานครับ ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญคุณเรวัตครับ

นายเรวัต สิริกุล (กาญจนบุรี) : ท่านประธานที่เคารพครับ
 กระผม นายเรวัต สิริกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดกาญจนบุรี
 พรรคชาติไทย เท่าที่กระผมได้รับฟังท่านสมาชิกได้อภิปรายไปนะครับใน
 ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ซึ่งกระผมคิดว่า
 ทั้ง ๒ ฉบับที่เหลืออยู่ก็คงจะ เช่นเดียวกัน ที่ได้รับฟังมานะครับท่านประธาน
 ก็ได้ฟังว่าเท่าที่พูดกันนะครับ ก็เหมือนกับที่ได้พูดไปแล้ว ผมเองเห็นด้วย
 กับท่านประเทืองนะครับ ที่ว่าในช่วงที่วุฒิสภาแก้ไขส่งมาให้สภาผู้แทนฯ ช่วงนั้น
 ท่านประธานเราก็พูดกันมาก พูดกันมากไม่เห็นด้วยกับวุฒิสภา ที่แก้ไขจนตั้ง
 คณะกรรมาธิการร่วม เสร็จแล้วนะครับท่านประธานก็เสนอเข้ามาใหม่
 พิจารณาใหม่ ปรากฏว่าการแก้ไขทั้งหมดมี ๔๓ มาตรา เห็นด้วยกับ
 วุฒิสภา ๓๘ มาตรา ร่วมกันเห็นด้วย ๑ มาตรา เห็นกับร่างฯ ของสภาผู้แทนฯ
 ๔ มาตรา อย่างนี้เป็นต้น แล้วก็ได้รับฟังท่านกรรมาธิการร่วมนี้ครับได้ชี้แจง
 เหตุผลต่าง ๆ มากมาย ไม่สามารถจะเขียนได้ เมื่อเป็นอย่างนี้ก็ทำให้
 กระผมสงสัย กระผมสงสัยอยู่หลายมาตราครับท่านประธาน เมื่อถึงนี้
 ฟังท่านกรรมาธิการได้ชี้แจงไป อย่างเช่นในมาตรา ๘ นี้ครับท่านประธาน
 ได้ชี้แจงบอกว่า ที่เพิ่มวัตถุประสงค์นั้นไม่มี ก็เลยเพิ่มให้มีเสีย ผมมาอ่าน
 ที่เพิ่มนี้ครับท่านประธาน คล้ายกับว่าจะให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๔๗
 แต่จริง ๆ แล้วก็เขียนมาไม่หมด ก็เลยทำให้เข้าใจว่าความจริงรัฐธรรมนูญ
 มาตรา ๔๗ ไม่ได้บังคับวัตถุประสงค์ว่าพรรคการเมืองจะต้องทำอะไร เขียนไว้
 กว้าง ๆ ครับ แต่การกำหนดอย่างนี้ของวุฒิสภาที่แก้ไขไปกำหนดให้แคบเข้า
 ที่นี้สมมุติว่าเจตนารมณ์ทางการเมืองที่จะต้องเป็นไปตามวิถีทางการปกครอง
 ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สมมุติว่าเจตนารมณ์ตรงนี้
 มีการแตกต่างกันไปแล้วจะทำอย่างไร อย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นการจากที่
 เขียนเพิ่มเติมตรงนี้ครับเขียนไม่หมด ก็ทำให้ดูว่าวัตถุประสงค์นั้นแคบลงไป
 มามาตรา ๑๑ นะครับท่านประธาน ก็มีท่านสมาชิกพูดไปแล้วอย่างใน (๔)
 การรับเข้าเป็นสมาชิกและการให้ออกจากการเป็นสมาชิก ที่วุฒิสภานี้ครับ
 แก้ไขเป็นอย่างนี้ กระผมก็มองดูว่าจะเป็นการจำกัดสิทธิและสิทธิรอนสิทธิ
 ของพรรคการเมือง นี้เป็นอย่างนี้ครับเพราะฉะนั้นกระผมจึงกราบเรียนว่า
 ผมสงสัยมากครับ ที่นี้มาอีกอันหนึ่งในมาตรา ๑๔ ก็เช่นเดียวกัน ก็ไปเติม
 พิจารณาตรวจสอบ คำว่า พิจารณา ปกติแล้วของเดิมนี้ นะครับร่างฯ เดิมไม่มี

มีแต่ ตรวจสอบ เฉย ๆ ที่นี้ไปเดิม พิจารณาตรวจสอบ ก็ทำให้เข้าใจไปว่า นายทะเบียนนี้มีอำนาจ มีอำนาจในการตรวจสอบและพิจารณา เกิดความขัดแย้งกันขึ้น ทำให้นายทะเบียนมีอำนาจมากขึ้น ที่นี้ในมาตรา ๑๕ นะครับ

ท่านประธานไม่มี ไม่มีคำว่า พิจารณา มีแต่ ตรวจสอบ เฉย ๆ ก็เลยทำให้สงสัยว่า อำนาจการพิจารณาตรวจสอบ กับอำนาจตรวจสอบนี้เป็นอย่างไรกัน แตกต่างกันอย่างไรวางนี้เป็นต้น ที่นี้มามาตรา ๒๒ นะครับ ซึ่งตัดข้อความใน (๔) ออก อันนี้ก็มีส่วนสมาชิกได้พูดกันไป กระผมก็คิดว่าการตัดออกอย่างนี้ ก็ทำให้เข้าใจว่า เราสามารถที่จะเข้าไปอยู่ในพรรคการเมืองหลายพรรคได้ ทั้ง ๆ ที่รัฐธรรมนูญระบุว่าเป็นไปไม่ได้ แต่ไม่มีกฎหมายหรือข้อใดที่เขียนรองรับอันนี้ไว้ก็ทำให้สงสัย มาอีกมาตราหนึ่งนะครับท่านประธาน ในมาตรา ๔๓ ตรงนี้ก็พูดกันมาก เรื่องที่คณะกรรมการมีการตรวจสอบทรัพย์สินของ คณะกรรมการสาขาพรรคการเมืองให้แสดงบัญชีทรัพย์สิน ตรงนี้ก็พูดกันมาก เมื่อเข้ามาในสภาช่วงนั้นพูดกันมาก ว่าจะเป็นการกีดกันไม่ให้ตั้งสาขา หรือไม่นะครับแทนที่จะส่งเสริมอย่างนี้เป็นต้น มาตราต่าง ๆ ครับมีอีกครับ-----

มาตราต่าง ๆ มีอีกครึ่ง ในมาตรา ๕๖ ทวิ นี้ก็เช่นเดียวกัน ห้ามมิให้นิติบุคคลที่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือนิติบุคคลอื่นตามที่กำหนดในประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้งบริจาคเงิน บริจาคทรัพย์สินหรือประโยชน์อันใดแก่พรรคการเมือง ตรงนี้ก็เช่นเดียวกัน โดยปกติแล้วท่านประธานครับ โดยทั่วไปในสากลเขาก็ไม่ได้จำกัดในเรื่องนี้ไว้ แต่ผมเองก็ไม่ทราบว่าถ้าจำกัดอย่างนี้เป็นการณ์ที่ลิดรอนสิทธิเสรีภาพของบุคคลหรือไม่ นี่คือสิ่งที่กระผมสงสัยว่าการแก้ไขนี้ที่ไปเห็นด้วยตามร่างฯ นี้ครับ ซึ่งเราพูดกันมากนี้ ซึ่งคณะกรรมการของเราที่ได้ชี้แจงก็ไม่ชัดเจน ผมจึงขออนุญาตกราบเรียนด้วยความสงสัยครับ ขอให้ท่านกรรมการได้กรุณาชี้แจงให้กระผมได้กระจ่างด้วย ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญครับ คุณยงยุทธครับ แล้วก็
คุณฉัตรวิภา

นายยงยุทธ ดิยะไพรัช (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม ยงยุทธ ดิยะไพรัช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ ผมต้องขอร้องขออนุญาตท่านประธานด้วยความเคารพว่าในมาตรา ๔๓ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมืองนั้นมีความเกี่ยวข้องกับมาตรา ๔๑ ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง ซึ่งผมอยากจะขอท่านกรรมการได้โปรดพิจารณามาตรา ๔๓ กับมาตรา ๔๑ ควบคู่กันไป แล้วผมขออนุญาตท่านประธานที่จะดำเนินการอภิปรายในส่วนนี้ที่เกี่ยวข้องด้วยความห่วงใยครับ เนื่องจากมาตรา ๔๓ นั้นได้กำหนดในการใช้จ่ายเงินของพรรคการเมืองนั้นจะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมของนายทะเบียน โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ทั้งนี้จะต้องให้เป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เมื่อไปพิจารณามาตรา ๔๑ ของกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งนั้น อันนี้ก็เกี่ยวข้องกัน ผมต้องขออนุญาตนิดหนึ่งนะครับอาจจะยังไม่ได้มีการพิจารณากันนั้น จะเห็นได้อย่างชัดเจนว่ามาตรา ๔๑ นั้นไม่ได้ให้อำนาจคณะกรรมการการเลือกตั้งเลยในการพิจารณาค่าใช้จ่ายโดยรวมของพรรค กำหนดแค่เฉพาะ ๒ เรื่องเองครับ ข้อที่ ๑ ก็คือเรื่องเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของผู้สมัครแต่ละคนที่ใช้จ่ายในการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งกับค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ แต่พอมากล่าวถึงเรื่องเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายของพรรคการเมืองนั้น

อยู่ในดุลยพินิจข้อตกลงกันระหว่างคณะกรรมการการเลือกตั้งกับหัวหน้า
พรรคการเมือง ปัญหาที่ตามมาก็คือว่าเมื่อหัวหน้าพรรคการเมืองกับคณะกรรมการ
การเลือกตั้งนั้นใช้ดุลยพินิจที่ต่างกันในเรื่องของการกำหนดวงเงินที่เป็นค่าใช้จ่าย
ในการเลือกตั้งของพรรคการเมือง ก็จะทำให้เกิดปัญหาขึ้นมาว่าเราจะใช้เกณฑ์อะไร
ในการตัดสิน เพราะดุลยพินิจอำนาจตรงนี้เราไม่ได้เพิ่มเติมให้กับคณะกรรมการ
การเลือกตั้งพิจารณาเลยครับ ผมอยากจะกราบถามท่านกรรมาธิการ ขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญครับ คุณณัฐวุฒิครับ

นายณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ (สุพรรณบุรี) : กราบเรียนท่านประธาน
สภาที่เคารพ กระผม ณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัด
สุพรรณบุรี พรรคชาติไทย ต่อการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
พรรคการเมืองในมาตรา ๔๓ นั้น กระผมต้องขอขอบคุณท่านกรรมาธิการร่วมที่ได้
พิจารณาเปลี่ยนแปลงให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการสภาผู้แทนราษฎรได้จัดทำขึ้น

อย่างไรก็ตามในมาตรา ๔๓ นั้น สิ่งที่น่าเป็นห่วงในอนาคตก็คือ องค์กรสำคัญ
 ในพรรคการเมืองก็คือ คณะกรรมการบริหารของพรรคการเมือง ซึ่งมีความสำคัญ
 เป็นอย่างยิ่ง นอกจากจะเป็นมาตรา ๔๒ ที่กำหนดให้คณะกรรมการบริหารที่
 จะต้องแจ้งบัญชีทรัพย์สินแล้ว ในมาตรา ๔๓ นั้นยังกำหนดให้คณะกรรมการ
 บริหารของพรรคการเมืองจะต้องควบคุมการใช้จ่ายในการเลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็น
 เรื่องของการควบคุมการใช้จ่ายแบบบัญชีรายชื่อหรือแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง
 ผมขออนุญาตกราบเรียนตามท่านประธานผ่านไปยังท่านกรรมาธิการร่วมว่า
 ทำอย่างไรครับ คณะกรรมการบริหารของพรรคการเมืองนั้นจะควบคุมการ
 ใช้จ่ายของสมาชิกที่ไปสมัครแบบแบ่งเขตได้ ทั้งประเทศครับ จะไปดูแลอย่างไร
 ให้เขาใช้จ่ายตามที่กฎหมายบัญญัติ และในบทกำหนดโทษในมาตรา ๘๕ ยังได้
 กำหนดเพิ่มเติมคือ ท่านสมาชิกกรรมาธิการของวุฒิสภาได้เพิ่มเติมบทกำหนดโทษ
 ให้มีบทกำหนดโทษถึงจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือทั้งจำทั้งปรับ ในเมื่อการ
 กระทำผิดของผู้สมัครแบบแบ่งเขตนั้น เป็นการกระทำผิดส่วนบุคคล ในอนาคต
 จะทำอย่างไรครับ จะหาคนที่มาเป็นคณะกรรมการบริหารพรรคการเมือง
 ค่อนข้างจะลำบากทีเดียว เพราะว่าต้องไปปรับผิดชอบกับการใช้จ่ายของสมาชิก
 แบบแบ่งเขตด้วย ก็ฝากเป็นข้อสังเกตให้กรรมาธิการได้พิจารณา และผมเชื่อว่า
 ในอนาคตอาจจะต้องมีการแก้ไขในมาตราในส่วนนี้ต่อไป ขอขอบคุณท่านประธานครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : เชิญครับคุณสุวโรช ท่านผู้ใดที่อยาก
 จะอภิปรายในพระราชบัญญัตินี้ ผมจะให้อภิปรายเสียที่เดียวเลย แล้วกรรมาธิการ
 จะได้ตอบ และขอให้ตอบหมดครบประเด็น และคิดว่าคงจะขออนุญาตยุติการอภิปราย
 เพื่อจะได้ลงมติต่อไป เชิญครับ

นายสุวโรช พะลัง (ชุมพร) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
 กระผม สุวโรช พะลัง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชุมพร พรรคประชาธิปัตย์
 ในเบื้องต้นผมต้องขอกราบเรียนต่อทางคณะกรรมาธิการร่วมว่า ผมขอสนับสนุน
 ในร่างฯ ที่ท่านได้มีการแก้ไข เพียงแต่ขอความกระจ่าง ความชัดเจน โดยเฉพาะ
 อย่างยิ่งผมเข้าใจว่าเราท่านทั้งหลายที่นั่งอยู่ตรงนี้ต้องการจะให้มีการปฏิรูป
 ทางด้านการเมือง ต้องการที่จะให้การเมืองเป็นระบบที่มีความโปร่งใส มีการ
 ตรวจสอบอย่างตรงไปตรงมา และเป็นสิ่งที่หวังของประชาชนได้มากกว่าสภาพ
 ที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพราะฉะนั้นสิ่งหนึ่งที่จะเป็นประเด็นที่น่าไปสู่ความหวังของ
 พี่น้องประชาชนตรงนั้น นั่นก็คือความเข้มแข็งของพรรคการเมือง กฎหมายฉบับนี้

เป็นกฎหมายที่จะบ่งบอกให้เห็นถึงอนาคต ว่าการปฏิรูปทางการเมืองนั้น จะเดินไปถึงจุดตรงนั้นตามที่พี่น้องประชาชนคนไทยทั้งประเทศนั้นหวังได้แค่ไหน เพียงไร ท่านประธานครับ ผมคงมีประเด็นที่อยากจะกราบเรียนต่อท่านประธาน ผ่านไปยังคณะกรรมการ ก็อยู่ในมาตรา ๒๒ นั้นแหละครับ เพราะเมื่อสักครู่นี้ ทางคณะกรรมการก็ได้ลุกขึ้นมาชี้แจงตอบข้อข้องใจ ข้อซักถามของทางเพื่อน สมาชิกในสภาแห่งนี้ แต่ผมคงมีประเด็นที่อยากจะขอความกระจ่างเพิ่มเติม ซึ่งผมคิดว่าทางคณะกรรมการเองก็ไม่อยากจะให้สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้น -----

ในประการที่ ๑ ที่อยากจะถามก็คือ เราอยากจะเห็นระบบของการเข้า ส.ส. ชื่อ ส.ส. เมื่อถึงเวลาที่มีการยุบสภาหรือมีการเลือกตั้งใหม่ใหม่ครับ เราอยากจะเห็นความสับสนความอลหม่านของการแย่งตัว ส.ส. เหมือนในอดีต ใหม่ครับ ท่านประธานเองก็คงจะได้เห็นเช่นเดียวกับที่พวกเราได้เห็นกันอยู่ เมื่อไรก็ตามที่มีพระราชกฤษฎีกายุบสภาและมีการประกาศเลือกตั้งใหม่เมื่อไรก็ตาม จะเห็นครับ หลากหลายแม้กระทั่งสมาชิกในสภาแห่งนี้หลายท่านครับ หลาย พรรค เดิมอยู่พรรค ก วันนี้อยู่พรรค ข พรุ่งนี้อยู่พรรค ค แล้วเราก็ อยากจะเห็นใช้ใหม่ครับว่าในสิ่งเหล่านี้หมดไปเสียที่ ยุติเสียที่ได้ใหม่ครับ ในสิ่งเหล่านี้ เพราะฉะนั้นสิ่งใดที่จะทำให้สิ่งนี้ยุติลงครับ ก็คือบทบัญญัติ ของกฎหมายในเรื่องตรงนี้ผมอยากจะกราบเรียนครับว่า ถ้าหากมาดูในร่างฯ ที่ทางสภาผู้แทนราษฎรได้ยกร่างมา ท่านจะเห็นใหม่ครับ ใน (๘) สมาชิกภาพ ของการเป็นสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่อ (๘) เป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่น ความชัดเจนตรงนี้มีอยู่แล้วในตัวใช้ใหม่ครับ และเมื่อทางวุฒิสภาไปเพิ่มขึ้น มาอีกชนิดหนึ่งว่า สมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลงเมื่อ (๘) สมัครเข้าเป็นสมาชิก ของพรรคการเมืองอื่น นั้นหมายความว่า เจตนาธรรมของทั้งสภาผู้แทนราษฎร ก็ดี วุฒิสภาก็ตาม เห็นพ้องกันในหลักการที่เหมือนกันครับ คืออยากจะให้ (๘) ดำรงอยู่ใช้ใหม่ครับ เพียงแต่มีความหมายเพิ่มหรือคงไว้ชนิดเดียวเท่านั้นเอง คือของวุฒิสภา บอกว่า สมัครเข้าเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองอื่นก็ถือว่าสิ้นสุด สมาชิกภาพของสมาชิกไปแล้ว ส่วนของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรบอกว่าต้องเป็น สมาชิกของพรรคการเมืองอื่นถึงจะถือว่าสมาชิกภาพของการเป็นสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรของบุคคลนั้นสิ้นสุดลง ตรงนี้เข้มแข็งอยู่ในตัวใหม่ละครับ และจู่ ๆ ท่านไปตัดตรงนี้ออก และเมื่อสักครู่นี้ท่านก็ลุกขึ้นมาชี้แจง ซึ่งคำชี้แจง ที่ทางคณะกรรมการร่วมได้ชี้แจงตรงนั้นเห็นได้ชัดครับว่า การเป็นสมาชิกนั้น มีอยู่ ๒ ระดับ คือการเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองแต่ไม่ประสงค์ที่จะลงสมัคร เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตรงนี้ดูประหนึ่งท่านบอกว่าจะไปอยู่ที่พรรคก็ได้ กับผู้ที่ลงสมัครเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรท่านบอกว่าตรงนี้ถือว่าถ้าไม่มี การบัญญัติเอาไว้การเข้าอดีต ส.ส. การซื้ออดีต ส.ส. การให้ค่าหัวอดีต ส.ส. และไปอยู่ในพรรคการเมืองอีกพรรคหนึ่งเกิดขึ้นได้ใหม่ละครับ และถ้ามีอยู่ลักษณะอย่างนี้ ตรงนี้ละครับจะถือเป็นการปฏิรูปทางด้าน การเมืองครับ เพราะฉะนั้นผมขอความกระจ่างครับ ว่าถ้าหากมีการเข้าชื่อ ส.ส. มีการให้ค่าตัวค่าหัวของ ส.ส. ตามที่เป็นลือกันในสื่อมวลชน ถ้าหาก

ท่านตัด (๕) นี้ออกไปจะแก้ปัญหานี้ได้ไหมครับ นั่นคือประการที่ ๑

ในประการที่ ๒ เมื่อตัดตรงนี้ออกไปความเข้มแข็งของระบบการเมือง
จะมีไหมครับ ในอดีตเช่นเดียวกันครับท่านเห็นไหมครับ พรรค ก แย่ง

ตัว ส.ส. ของพรรค ข พรรค ข บอกว่า พรรค ก เอาไปเพราะให้ค่าหา
เสียงเลือกตั้งสูงกว่าพรรคของเขา มีการประมุขกันในลักษณะอย่างนี้ แล้วพรรค
การเมืองของเราจะเข้มแข็งได้อย่างไรครับ นี่คือประการที่ ๒ ที่ผมอยากจะ
กราบเรียน ทั้งประการที่ ๑ และประการที่ ๒ ท่านคณะกรรมการธิการร่วมครับ
ถ้าท่านเห็นว่าความกระจ่างในเรื่องดังกล่าวนี้ท่านไม่สามารถที่จะให้คำตอบต่อ
สมาชิกที่ข้องใจในเรื่องดังกล่าวนี้ได้ความกระจ่างชัดเจนเพียงพอ ผมคิดว่าถ้าเรา
ท่านทั้งหลายหันหน้าเข้าหากัน แล้วเรานำไปสู่สิ่งที่ดีที่สุดที่เราคิดว่าน่าจะเป็นการ
ปฏิรูปทางด้านการเมือง เราใส่ (๕) เข้าไปเหมือนเดิมได้ไหมครับ หรือท่านจะ
มาปรับปรุงจะมาแก้ไขกันอย่างไรมากที่สุดแล้วแต่ แต่ต้องมีความกระจ่างว่าการเข้า
ชื่อ ส.ส. การโอบ ส.ส. การให้ค่าหัวให้ค่าตัวกันในการที่จะแน่วแน่มั่นาวให้เขา
มาลงสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเหมือนในอดีตที่ผ่านมา
ให้หมดตรงนี้ไป ทั้ง ๒ - ๓ ประการเหล่านี้ผมอยากจะได้รับความกระจ่างที่ชัดเจน
จากทางคณะกรรมการครับ ขอขอบคุณครับ

ประธานสภาผู้แทนราษฎร : ครั้น ไม่มีสมาชิกขออภิปราย ก็คงเป็นเรื่องของคณะกรรมการจะชี้แจงต่อไปประเด็นที่สำคัญของท่านสมาชิกยังติดใจมาก แล้วก็ต้องการความชัดเจนก็คงเป็นมาตรา ๒๒ นะครับ เชิญคณะกรรมการครั้น

นายสุรสิทธิ์ นิติวุฒิวิรัช (กรรมธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายสุรสิทธิ์ นิติวุฒิวิรัช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชลบุรี พรรคชาติไทย ในฐานะกรรมธิการ จะกราบเรียนชี้แจงในประเด็นของมาตรา ๔๓ นะครับ ที่ท่านสมาชิกของทุกขได้เรียนถาม ผมอยากกราบเรียนว่า ในมาตรา ๔๓ นั้น เดิมในร่างฯ ของสภาผู้แทนราษฎรเป็นมาตรา ๔๔ ซึ่งมีข้อความเป็นแบบนี้ะครับ เหมือนกับมาตรา ๔๓ แต่เนื่องจากวุฒิสภานั้นได้ตัดข้อความ ผมเข้าใจว่าในมาตรานี้เป็นการกำหนดค่าใช้จ่ายของพรรคการเมืองกับสมาชิก ซึ่งแบ่งเป็น ๒ ตอน แต่ว่าทางวุฒิสภาคงเข้าใจว่า เป็นการตัดข้อความเพื่อให้สั้นลงและกะทัดรัด แต่พอตัดถ้อยคำแล้วนะครับคณะกรรมการร่วมมาดูแล้วปรากฏว่า พอตัดแล้วมีการโยนเกี่ยวกับการกำหนดค่าใช้จ่ายไปเป็นไปตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งทั้ง ๒ กรณี ซึ่งหากว่าเรามาดูมาตรา ๓๒๘ (๕) มาตรา ๓๒๘ (๕) บอกว่าในสาระสำคัญของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง จะต้องมีการพูดถึงการจำกัดวงเงินค่าใช้จ่ายของพรรคการเมือง ถ้าหากว่าเราตัดถ้อยคำตรงนี้ไปแล้วนี้ แล้วไปโยนให้ พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งอย่างเดี๋ยวนี ก็จะต้องถือว่าในสาระตรงนี้ไม่ได้ครบถ้วนตามมาตรา ๓๒๘ (๕) ฉะนั้นในกรรมธิการจึงเห็นว่าการกลับไปสู่ร่างฯ เดิมของสภาผู้แทนราษฎรนั้น จะครอบคลุมทั้ง ๒ ประเด็นก็คือของพรรคการเมืองใน พ.ร.บ. นี้ และในเรื่องของค่าใช้จ่ายของผู้สมัครก็เป็นไปตาม พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง ซึ่งจะมีความสมบูรณ์มากกว่า สำหรับในกรณีที่ท่านสมาชิกได้สอบถามว่า ในกรณีที่กำหนดนี้ะครับ ค่าใช้จ่ายทำไมจึงกำหนดให้เป็นเรื่องของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผมอยากกราบเรียนว่า แม้กระทั่งในการพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรเองเราก็ไม่กล้าที่จะกำหนดว่า ค่าใช้จ่ายของพรรคการเมืองจะเป็นอย่างไร หรือสมาชิกจะเป็นอย่างไร เพราะนั่นจะก่อให้เกิดปัญหาการวิพากษ์วิจารณ์ว่า มีการกำหนดเพื่อที่จะเป็นการเอื้อประโยชน์ของพรรคการเมืองหรือของสมาชิกหรือไม่ การที่จะไปให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้กำหนดนั้น ถ้าบอกว่ามีอำนาจอยู่หรือไม่นี้ ผมอยากกราบเรียนว่า ถ้าหากว่า

ท่านสมาชิกได้ดูรัฐธรรมนูญในมาตรา ๑๕๕ (๑) จะบอกถึงอำนาจของ คณะกรรมการการเลือกตั้งไว้แน่ครับว่า มีอำนาจหน้าที่ในการออกประกาศ กำหนด ประกาศทั้งหลายที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายมาตรา ๑๕๕ วรรคสอง ก็คือในฐานะที่ประธานกรรมการการเลือกตั้งนั้นเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติ พรรคการเมือง ฉะนั้นอำนาจตรงนี้เข้าใจว่าสามารถดำเนินการได้ครับ ขอกราบขอบคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายวันมูหะมัดนอร์ มะทา ประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายโสภณ เพชรสว่าง รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา คนที่หนึ่ง) : เมื่อท่านสมาชิกไม่ติดใจอภิปรายก็ถือว่าปิดอภิปรายนะครับ ต่อไป ผมจะขอมตินะครับ

(ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา คนที่หนึ่ง) มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา คนที่หนึ่ง) : ครับ ขอเชิญท่านสมาชิกที่อยู่ข้างนอกกรรมา เข้ามาใช้สิทธิด้วยครับ ท่านสมาชิกที่เข้ามาแล้วก็กรรมาใช้บัตรนะครับ ใช้บัตรลงคะแนนเหมือนอย่าง เช่นเคยนะครับ ถ้าท่านใดมีปัญหาเรื่องบัตรก็กรรมาแจ้งให้ผมทราบด้วยนะครับ ที่จะให้เจ้าหน้าที่ไปช่วยแก้ไข -----

ท่านสมาชิกท่านใดที่ลืมเอาบัตรมามีไหมครับ ถ้าไม่ได้เอาบัตรมากรุณายกมือ
ด้วยนะครับ จะให้เจ้าหน้าที่เอาบัตรสำรองไปให้ เจ้าหน้าที่ครับ

ท่านเด็ดดวงดอกกรีก ท่านยกมือขึ้นช่วยดูหน่อยครับ มีปัญหาอะไร เมื่อสมาชิก
พร้อมแล้วนะครับ ผมขออนุญาตขอเรียนถามมติจากที่ประชุมว่า จะเห็นชอบด้วย
กับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ.

หรือไม่ครับ กรุณาใช้สิทธิได้ครับ

(สมาชิกทำการเลียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : ถ้าท่านเห็นชอบก็กรุณากดปุ่มที่เห็นชอบ ถ้าไม่มีเห็นชอบก็กดปุ่มที่
ไม่เห็นชอบ หรืองดออกเสียง ท่านสมาชิกที่เพิ่งเข้ามาก็ใช้สิทธิได้เลยนะครับ
เจ้าหน้าที่รอไว้ก่อนนะครับ กดปุ่มแสดงตน ๒ ครั้งนะครับ ท่านใดมีปัญหาไหมครับ
ไม่มีนะครับ เจ้าหน้าที่รอสักนิดครับ รอท่านดอกเตอร์มานะ เชิญครับ ท่านสวัสดิ์
เชิญครับ เจ้าหน้าที่รวมคะแนนได้ครับ ผลคะแนนออกมาเป็นอย่างนี้นะครับ
เห็นด้วย ๒๘๑ คะแนน ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ไม่มีนะครับ เป็นอันว่า
ที่ประชุมเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง
พ.ศ. นะครับ

เรื่อง
วันที่ 27 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2541 เวลา 12:06:32
จำนวนผู้เข้าประชุม 281
เห็นด้วย 281
ไม่เห็นด้วย 0
งดออกเสียง 0
ไม่ลงคะแนนเสียง 0

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง
พ.ศ.

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ	ผลการลงคะแนน
001	002	กมล จิระพันธุ์วานิช ชท.	เห็นด้วย
002	005	กรรณา ชิดชอบ อภ.	เห็นด้วย
003	006	กฤษฎาง แก้วโสภา ชพน.	เห็นด้วย
004	007	กวี สุภธีระ ความ.	เห็นด้วย
005	010	กิงกาญจน์ ณ เชียงใหม่ ความ.	เห็นด้วย
006	012	ร.ท. กุเทพ ไสูกระจ่าง ความ.	เห็นด้วย
007	013	กมลพล สภาวสุ กค.	เห็นด้วย
008	014	กฤษ รมีเทศ ความ.	เห็นด้วย
009	016	เกษม รุ่งธนเกียรติ ความ.	เห็นด้วย
010	020	โกวิทย์ ธารณา ปชป.	เห็นด้วย
011	021	ไกรสร นันทมานพ ปชป.	เห็นด้วย
012	022	ไกรสิทธิ์ ไกรสิทธิพงศ์ ปชท.	เห็นด้วย
013	025	ขจิตร์ ชัยนิคม ความ.	เห็นด้วย
014	026	คมคาย พลบุตร ปชป.	เห็นด้วย
015	027	คำารณ ณ ลำพูน ปชป.	เห็นด้วย
016	028	เงิน ไชยศิวิมมงคล ความ.	เห็นด้วย
017	030	จรัส พัวช่วย ปชป.	เห็นด้วย
018	032	จองชัย เทียงธรรม ชท.	เห็นด้วย
019	033	จักรพันธ์ ยมจินดา ปชป.	เห็นด้วย
020	034	จาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ ชท.	เห็นด้วย
021	035	จาตุรนต์ ฉายแสง ความ.	เห็นด้วย
022	036	จำลอง ครุฑขุนทด ชพน.	เห็นด้วย
023	037	จตุติ ไกรฤกษ์ ปชป.	เห็นด้วย
024	038	จรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ ปชป.	เห็นด้วย

025	039	เจริญ การบุญ ความ.	เห็นด้วย
026	040	เจริญ คันทวงค์ ปชป.	เห็นด้วย
027	042	เจอะอามิง โตะตาหยง ปชป.	เห็นด้วย
028	043	พ.ต.ท.เจ๊ะอิสมาแอ เจ๊ะโมง ปชป.	เห็นด้วย
029	044	เจ็ย กักผล ความ.	เห็นด้วย
030	046	ฉลาด ขามช่วง ปชป.	เห็นด้วย
031	051	เฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย ความ.	เห็นด้วย
032	052	น.ส.ชรินทร์ พุทธรูปวน ปชป.	เห็นด้วย
033	053	ชวน หลีกภัย ปชป.	เห็นด้วย
034	055	ชัย ชิดชอบ อภ.	เห็นด้วย
035	057	ชัยวุฒิ บรรณวัฒน์ ปชป.	เห็นด้วย
036	058	ชาญชัย ปทุมารักษ์ ชท.	เห็นด้วย
037	059	ชาญชัย อิศระเสนารักษ์ ปชป.	เห็นด้วย
038	060	ชาญศักดิ์ ขวลิตนิติธรรม ชท.	เห็นด้วย
039	061	ชาติรี พิริยะกิจไพบูลย์ ชท.	เห็นด้วย
040	063	ชานี คักดิเศรษฐ์ ปชป.	เห็นด้วย
041	064	ชิงชัย มงคลธรรม ความ.	เห็นด้วย
042	065	ชินวรณ์ บุญยเกียรติ ปชป.	เห็นด้วย
043	066	ชุมพล กาญจนะ ปชป.	เห็นด้วย
044	068	ชูชาติ หาญสวัสดิ์ ความ.	เห็นด้วย
045	069	ชูชีพ หาญสวัสดิ์ ความ.	เห็นด้วย
046	071	ชูศักดิ์ แอทอง กค.	เห็นด้วย
047	073	ไชยยศ สะสมทรัพย์ อภ.	เห็นด้วย
048	074	ไชยา สะสมทรัพย์ อภ.	เห็นด้วย
049	076	ณรงค์ ภูอิทธิวงศ์ ชพน.	เห็นด้วย
050	077	ณรงค์เลิศ สุรพล กค.	เห็นด้วย
051	078	ณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ ชท.	เห็นด้วย
052	079	दनัยฤทธิ์ วัชรภรณ์ ความ.	เห็นด้วย
053	080	น.ท.เดชา สุขารมณ์ รน. ชท.	เห็นด้วย
054	081	พ.อ.อ.เด็ดดวงดอกกรัก คู่มาฯ ชท.	เห็นด้วย
055	083	ตรีพล เจาะจิตต์ ปชป.	เห็นด้วย
056	084	ตุ่น จินตะเวช ความ.	เห็นด้วย
057	085	ไตรรงค์ สุวรรณคีรี ปชป.	เห็นด้วย
058	086	ถวิล ไพโรจน์ ปชป.	เห็นด้วย
059	087	ถวิล ฤกษ์ทราย ชพน.	เห็นด้วย

060	088	ถาวร กาสมสัน ปชป.	เห็นด้วย
061	089	ถาวร ตริรัตน์ณรงค์ ความ.	เห็นด้วย
062	092	ทรงพล โกวิทศิริกุล ปชป.	เห็นด้วย
063	094	ทวี ไกรคุปต์ ปชป.	เห็นด้วย
064	095	ทวี สุระบาล ปชป.	เห็นด้วย
065	096	ทวีวัฒน์ ฤทธิฤทัย ความ.	เห็นด้วย
066	099	ทศพร เสรีรักษ์ ชท.	เห็นด้วย
067	100	ทิวา เงินยวง ปชป.	เห็นด้วย
068	101	ชนเทพ ทิมสุวรรณ ความ.	เห็นด้วย
069	102	ธวัช วิชัยดิษฐ ปชป.	เห็นด้วย
070	103	ธวัชชัย สัจจกุล ปชป.	เห็นด้วย
071	105	ธวัชวงศ์ ณ เชียงใหม่ ความ.	เห็นด้วย
072	106	ธัญ การวัฒนาศิริกุล ความ.	เห็นด้วย
073	107	ธานินทร์ ใจสมุทร ปชป.	เห็นด้วย
074	110	ธีรพันธ์ วีระยุทธวัฒน์ ชท.	เห็นด้วย
075	111	ธีระ สลักเพชร ปชป.	เห็นด้วย
076	112	ธีระชัย เตียวเจริญโสภา ความ.	เห็นด้วย
077	113	ธีระชัย ศิริจันทร์ ความ.	เห็นด้วย
078	114	ธีระวัฒน์ ศิริวันสาณฑ์ กค.	เห็นด้วย
079	115	เธียร มโนทรทัต ปชป.	เห็นด้วย
080	116	นพดล ปัทมะ ปชป.	เห็นด้วย
081	117	นิพนธ์ ธาราภูมิ ปชป.	เห็นด้วย
082	118	นิพนธ์ บุญญามณี ปชป.	เห็นด้วย
083	119	นิพนธ์ พร่อมพันธ์ ปชป.	เห็นด้วย
084	120	นิพิฐร์ อินทรสมบัติ ปชป.	เห็นด้วย
085	121	นิภา พริ้งสุลกะ ปชป.	เห็นด้วย
086	122	นิยม วรปัญญา ชท.	เห็นด้วย
087	124	ร.ต.นฤกุล ธนกุล ความ.	เห็นด้วย
088	125	เนวิน ชิดชอบ อภ.	เห็นด้วย
089	127	บวร ภูจรีต ความ.	เห็นด้วย
090	128	บัญญัติ บรรทัดฐาน ปชป.	เห็นด้วย
091	129	บุญเกิด หิรัญคำ ความ.	เห็นด้วย
092	131	บุญช่วย ภูจินาพันธ์ ชพน.	เห็นด้วย
093	132	บุญชู ตรีทอง ชท.	เห็นด้วย
094	133	บุญชู โรจนเสถียร ปชป.	เห็นด้วย

095	134	พล.ต.อ.บุญชู ว่างานนท์ ความ.	เห็นด้วย
096	135	บุญพันธ์ แซ่วฒนะ กค.	เห็นด้วย
097	136	บุญมาก ศิริเนากุล ปชป.	เห็นด้วย
098	137	ปณวัตร เลี้ยงผ่องพันธุ์ ปชป.	เห็นด้วย
099	138	ประกอบ จีรกิติ ปชป.	เห็นด้วย
100	140	ประกิจ พลเดช ความ.	เห็นด้วย
101	142	ประชา โพธิพิพิธ ปชป.	เห็นด้วย
102	143	ประชาธิปไตย คำสิงห์นอก ชพน.	เห็นด้วย
103	144	ประดิษฐ์ ภัทรประสิทธิ์ ปชป.	เห็นด้วย
104	145	ประทวน เขียวฤทธิ์ ชพน.	เห็นด้วย
105	146	ประทีป กรีกาเวช ชพน.	เห็นด้วย
106	147	ประเทือง วิจารณ์ปรีชา ชท.	เห็นด้วย
107	148	ประภัตร โพธสุชน ชท.	เห็นด้วย
108	149	ประมวลศิลป์ ไภคสวัสดิ์ กค.	เห็นด้วย
109	150	ประยุทธ นิลพานิชย์ ความ.	เห็นด้วย
110	151	ประยุทธ์ ศิริพานิชย์ ชท.	เห็นด้วย
111	153	ประวิช นิลวัชรมณี ปชป.	เห็นด้วย
112	154	ประวิช รัตนเพียร ชพน.	เห็นด้วย
113	157	ประสิทธิ์ ตั้งศรีเกียรติฯ อภ.	เห็นด้วย
114	159	ประเสริฐ มงคลศิริ ปชป.	เห็นด้วย
115	161	ปรีชา มุสิกกุล ปชป.	เห็นด้วย
116	162	ปรีชา เร่งสมบุญรส กค.	เห็นด้วย
117	163	ปรีชา เลาทพงศ์ชนะ ชพน.	เห็นด้วย
118	164	ปรีชา สุวรรณทัต ปชป.	เห็นด้วย
119	167	ปัญญา เกสรทอง ชท.	เห็นด้วย
120	168	ปัญญา จินตะเวช ความ.	เห็นด้วย
121	169	ปัญญา จินาคำ ปชป.	เห็นด้วย
122	170	ปิยะ ปิตุเตชะ ชพน.	เห็นด้วย
123	171	ปิยะ อังกินันท์ กค.	เห็นด้วย
124	173	เปรมศักดิ์ เพียยุระ ความ.	เห็นด้วย
125	174	เผด็จชัย สะสมทรัพย์ อภ.	เห็นด้วย
126	175	พงศกร อรรณนพพร ชพน.	เห็นด้วย
127	177	พรเทพ เตชะไพบูลย์ ปชป.	เห็นด้วย
128	178	พรรคศักดิ์ เจริญประเสริฐ ชพน.	เห็นด้วย
129	179	พลกฤษณ์ หงษ์ทอง กค.	เห็นด้วย

130	180	พวงเพชร ชุนละเอียด ชพน.	เห็นด้วย
131	183	พิชาญ พิบูลย์วัฒนวงษ์ ความ.	เห็นด้วย
132	188	พินิจ จารุสมบัติ สธ.	เห็นด้วย
133	189	พิมพา จันทรประสงค์ ความ.	เห็นด้วย
134	190	พิษณุ พลไวย์ ปชป.	เห็นด้วย
135	191	พีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค ปชป.	เห็นด้วย
136	193	น.ส.พูนสุข โลหะโชติ ชท.	เห็นด้วย
137	194	พุลผล อัครวเหม ปชท.	เห็นด้วย
138	195	ไพจิต ศรีวรขาน ความ.	เห็นด้วย
139	196	ไพฑูรย์ แก้วทอง ปชป.	เห็นด้วย
140	197	ไพโร พัฒโน ปชป.	เห็นด้วย
141	198	ไพโรจน์ ต้นบวรจง ปชป.	เห็นด้วย
142	200	ไพศาล จันทรภักดี ความ.	เห็นด้วย
143	201	ไพศาล ยิ่งสมาน ความ.	เห็นด้วย
144	202	ภิญโญ นิโรจน์ ชพน.	เห็นด้วย
145	204	ภูมินทร์ ลีธีระประเสริฐ ความ.	เห็นด้วย
146	205	มงคล จงสุทธนามณี ชพน.	เห็นด้วย
147	206	มณฑล ไกรวัตนุสสรณ์ ความ.	เห็นด้วย
148	207	มณฑิเยร สงฆ์ประชา ชท.	เห็นด้วย
149	209	มนตรี พงษ์พานิช กค.	เห็นด้วย
150	212	มานพ จรัสดำรงนิตย์ ความ.	เห็นด้วย
151	213	มานะ คูสกุล ความ.	เห็นด้วย
152	214	มานะ มหาสุวีระชัย ปชป.	เห็นด้วย
153	216	มานิชญ์ วิชัยกุล ปชป.	เห็นด้วย
154	217	ศ.มารุต บุณนาค ปชป.	เห็นด้วย
155	221	ยงยุทธ ดิยะไพรัช ปชป.	เห็นด้วย
156	223	ยิ่งพันธ์ มนะสิการ ปชท.	เห็นด้วย
157	225	รณฤทธิชัย คานเขต ความ.	เห็นด้วย
158	226	ระวี หิรัญโชติ กค.	เห็นด้วย
159	227	รักเกียรติ สุขชนะ กค.	เห็นด้วย
160	229	รักษ์ ตันตีสุนทร ปชป.	เห็นด้วย
161	230	รัตนา จงสุทธนามณี ชพน.	เห็นด้วย
162	231	น.ส.รัตนา อนันต์นาคินทร ปชป.	เห็นด้วย
163	232	รารี มามะ ปชป.	เห็นด้วย
164	233	เรวัต สิริบุญกุล ชท.	เห็นด้วย

165	234	เรื่องวิทย์ ลิกค์ ความ.	เห็นด้วย
166	235	ลดาวัลลี วงศ์ศรีวงศ์ ปชป.	เห็นด้วย
167	237	ลามกักดี ลามาโรจน์กิจ ปชป.	เห็นด้วย
168	238	วรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล ชท.	เห็นด้วย
169	239	วรศุลี เซาว์ศิริกุล ปชป.	เห็นด้วย
170	240	วราเทพ รัตนากร ความ.	เห็นด้วย
171	242	พล.อ.วัฒนชัย วุฒิศิริ ปชป.	เห็นด้วย
172	243	ร.ต.วัฒนา แก้วศิริ ความ.	เห็นด้วย
173	244	วัฒนา เมืองสุข ชพน.	เห็นด้วย
174	245	วัฒนา อัครวเหม ปชท.	เห็นด้วย
175	247	วัยโรจน์ พิพิธภักดี ปชป.	เห็นด้วย
176	248	วัลลภ สุปรียศิลป์ ชพน.	เห็นด้วย
177	249	วาสิต พยัคฆบุตร ชท.	เห็นด้วย
178	250	วิชัย วัฒนาประสิทธิ์ ปชป.	เห็นด้วย
179	252	พ.ต.ท.วิจิตร สุวิทย์ ปชป.	เห็นด้วย
180	253	วิชัย ชัยจิตวณิชกุล ความ.	เห็นด้วย
181	254	วิชัย ตันศิริ ปชป.	เห็นด้วย
182	255	วิชัย เอี่ยมวงศ์ ความ.	เห็นด้วย
183	256	วิเชษฐ เกษมทองศรี ชพน.	เห็นด้วย
184	257	วิเชียร คันฉ่อง ปชป.	เห็นด้วย
185	258	วิฑูรย์ นามบุตร ปชป.	เห็นด้วย
186	259	วิทยา แก้วภราดัย ปชป.	เห็นด้วย
187	262	วิทยา ภูมิเหล่าแจ้ง ความ.	เห็นด้วย
188	263	วิทยา สุขิตานนท์ ปชป.	เห็นด้วย
189	265	วิรัช ร่มเย็น ปชป.	เห็นด้วย
190	266	วิรัช รัตนเศรษฐ ชท.	เห็นด้วย
191	267	วิรัตน์ ตยางคนนท์ ความ.	เห็นด้วย
192	268	พล.ต.ท.วิโรจน์ เปาอินทร์ ชท.	เห็นด้วย
193	269	วิลาศ จันทรพิทักษ์ ปชป.	เห็นด้วย
194	271	วิสาร เตชะธีราวัฒน์ ปชป.	เห็นด้วย
195	273	วีระกัร คำประกอบ ความ.	เห็นด้วย
196	275	พล.ต.ต.วุฒิ สุโกศล ชพน.	เห็นด้วย
197	276	วุฒิชัย สงวนวงศ์ชัย ชพน.	เห็นด้วย
198	277	เวียง วรเชษฐ ความ.	เห็นด้วย
199	278	พ.ต.ท.ไวพจน์ อารณรัตน์ ความ.	เห็นด้วย

200	281	ศิริวรรณ ปราศจากศัตรู ปชป.	เห็นด้วย
201	282	ศิริศักดิ์ อ่อนละมัย ปชป.	เห็นด้วย
202	286	สง่า ชนสงวนวงศ์ ชท.	เห็นด้วย
203	287	สนธยา คุณปลื้ม ชท.	เห็นด้วย
204	288	พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ ปชป.	เห็นด้วย
205	289	สนั่น สุชากุล ปชป.	เห็นด้วย
206	291	สมเกียรติ ฉันทวานิช ปชป.	เห็นด้วย
207	292	สมคิด นวลเปียน ปชป.	เห็นด้วย
208	294	สมชาย สหชัยรุ่งเรือง ชท.	เห็นด้วย
209	295	สมชาย สุนทรวัฒน์ ปชป.	เห็นด้วย
210	296	สมบัติ ศรีสุรินทร์ ความ.	เห็นด้วย
211	298	สมบูรณ์ วันไชยธนวงศ์ ความ.	เห็นด้วย
212	300	สมพร อัครเวม ปชท.	เห็นด้วย
213	301	สมพัฒน์ แก้วพิจิตร ชท.	เห็นด้วย
214	303	สมศักดิ์ เทพสุทิน กค.	เห็นด้วย
215	305	สมศักดิ์ พันธุ์เกษม ชพน.	เห็นด้วย
216	306	สมศักดิ์ แสงเจริญรัตน์ ปชป	เห็นด้วย
217	308	สมัย เจริญช่าง ปชป.	เห็นด้วย
218	310	ว่าที่พต.สรชาติ สุวรรณฯ ความ.	เห็นด้วย
219	311	สรอรรถ กลิ่นประทุม ความ.	เห็นด้วย
220	316	สันติ ดันสุหัช ความ.	เห็นด้วย
221	317	สันติ พร้อมพัฒน์ ความ.	เห็นด้วย
222	318	สัมพันธ์ ทองสมัคร ปชป.	เห็นด้วย
223	319	สัมพันธ์ เลิศนุวัฒน์ ความ.	เห็นด้วย
224	320	สาคร พรหมภักดี กค.	เห็นด้วย
225	321	สาทิตย์ วงศ์หนองเตย ปชป.	เห็นด้วย
226	322	สาวิตต์ โพธิวิหค ปชป.	เห็นด้วย
227	323	สำเนา ประจวบเหมาะ ความ.	เห็นด้วย
228	324	สำเร็จ อัจฉริยะประสิทธิ์ ปชท.	เห็นด้วย
229	325	สิทธิชัย กิตติธเนศวร ชท.	เห็นด้วย
230	327	สิทธิพร ขำอาจ ปชป.	เห็นด้วย
231	328	สีบแสง พรหมบุญ ปชป.	เห็นด้วย
232	329	สุขวิช รังสิตพล ความ.	เห็นด้วย
233	331	มรว.สุขุมพันธุ์ บริพัตร ปชป.	เห็นด้วย
234	332	สุชน ชามพูนท ชพน.	เห็นด้วย

235	333	สุชาติ แก้วนาโพธิ์ ปชป.	เห็นด้วย
236	334	สุชาติ ไชคชัยวัฒนากกร กค.	เห็นด้วย
237	336	สุชาติ บรรดาศักดิ์ ปชท.	เห็นด้วย
238	337	สุชาติ ศรีสังข์ ความ.	เห็นด้วย
239	339	สุทัศน์ เงินหมื่น ปชป.	เห็นด้วย
240	340	สุเทพ ดิบุญมี ณ ชุมแพ ความ.	เห็นด้วย
241	341	สุเทพ เทือกสุบรรณ ปชป.	เห็นด้วย
242	343	สุนัย จุลพงศธร ชพน.	เห็นด้วย
243	344	สุพล ฟองงาม ความ.	เห็นด้วย
244	345	สุพัฒน์ ธรรมเพชร ปชป.	เห็นด้วย
245	346	คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์ ปชป.	เห็นด้วย
246	348	สุเมธ พรหมพันท้าว สธ.	เห็นด้วย
247	350	สุรเชษฐ์ มาศดิตถ์ ปชป.	เห็นด้วย
248	352	พ.ต.ท.สุรทิน พیمانฯ ความ.	เห็นด้วย
249	353	สุรพงษ์ ไตวิจักษณ์ชัยกุล ปชป.	เห็นด้วย
250	354	สุรพร ดนัยตั้งตระกูล ความ.	เห็นด้วย
251	355	สุรวิทย์ คนสมบูรณ์ ความ.	เห็นด้วย
252	357	สุรศักดิ์ อนรรฆพันธ์ กค.	เห็นด้วย
253	358	สุรสิทธิ์ นิติวุฒิวรรักษ์ ชท.	เห็นด้วย
254	360	สุวโรช พะลัง ปชป.	เห็นด้วย
255	361	สุวจน์ ลิปตพัลลภ ชพน.	เห็นด้วย
256	362	สุวิทย์ คุณกิตติ กค.	เห็นด้วย
257	363	เสกสรร แสนภูมิ อภ.	เห็นด้วย
258	365	เสริมศักดิ์ การุญ ปชป.	เห็นด้วย
259	367	ห้างทอง ธรรมวัฒนะ ปชท.	เห็นด้วย
260	368	องอาจ คล้ามไพบูลย์ ปชป.	เห็นด้วย
261	369	อดิศร เพียงเกษ ความ.	เห็นด้วย
262	370	อนุรักษ์ จุริมาศ ชท.	เห็นด้วย
263	371	อนุสรณ์ วงศ์วรรณ ชพน.	เห็นด้วย
264	372	อภิชาติ การิกาญจน์ ปชป.	เห็นด้วย
265	373	อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ปชป.	เห็นด้วย
266	374	อรรถพล สรสุชาติ ปชป.	เห็นด้วย
267	375	อรรถสิทธิ์ ทรัพย์สิทธิ์ ความ.	เห็นด้วย
268	376	อร่าม โล่ห์วีระ ความ.	เห็นด้วย
269	377	อวยชัย สุขรัตน์ ความ.	เห็นด้วย

270	378	อัญชลี วานิช เทพบุตร ปชป.	เห็นด้วย
271	379	อาคม เอ่งฉ้วน ปชป.	เห็นด้วย
272	380	อาทิตย์ อุไรรัตน์ ปชป.	เห็นด้วย
273	382	อารีเพ็ญ อุตรสินธุ์ ความ.	เห็นด้วย
274	384	อำนาจ ยศสุข ความ.	เห็นด้วย
275	386	อิทธิ ศิริลัทธยากร ชพน.	เห็นด้วย
276	387	อิสสระ สมชัย ปชป.	เห็นด้วย
277	388	อุดม ไกรวัตนุสสรณ์ ความ.	เห็นด้วย
278	390	เอกพจน์ ปานแย้ม ปชป.	เห็นด้วย
279	391	เอกพร รักความสุข ความ.	เห็นด้วย
280	392	เอกภาพ พลซื่อ สธ.	เห็นด้วย
281	393	เอี่ยม ทองใจสด ความ.	เห็นด้วย

ต่อไปเป็นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการร่วมกัน
พิจารณาเสร็จแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.

พร้อมด้วย
รายงานของคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.
ไว้แล้ว

ด่วนที่สุด

ที่ สผ ๐๐๑๗.๑๓/๗๗

(สำเนา)

รัฐสภา

ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

๑๘

พฤษภาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการธิการร่วมกัน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ได้ลงมติตั้งบุคคลสภาละ ๑๐ คน ประกอบเป็น คณะกรรมการธิการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๗๕ (๓) นั้น มีรายนามแต่ละสภา ดังนี้

สภาผู้แทนราษฎร

๑. นายทวี สุภธีระ
๒. นายจาตุรนต์ ฉายแสง
๓. นายจำลอง ครุฑขุนทด
๔. นายชัย ชิดชอบ
๕. นายโชคสมาน สีลาวงษ์
๖. นายถวิล ไพรสณฑ์
๗. นายทิวา เงินยวง
๘. นายธวัช วิชัยดิษฐ
๙. นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์
๑๐. นายสัมพันธ์ เลิศนุวัฒน์

วุฒิสภา

๑. นายไพศาล กุศลย์วิสัย
๒. นายวิษณุ เครืองาม
๓. คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์
๔. พลเรือเอก เกาะหลัก เจริญรุกษ์
๕. นายเกษม สุวรรณกุล
๖. นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศักดิ์
๗. นายเพชร ยุติธรรมดำรง
๘. นายวิจิตร ศรีสอ้าน
๙. นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์
๑๐. นายวิชัย โสสุวรรณจินดา

บัดนี้ คณะกรรมการร่วมกันได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เสร็จแล้ว จึงกราบเรียน
มาเพื่อให้โปรดนำเสนอสภาพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ถวิล ไพรสณฑ์
 (นายถวิล ไพรสณฑ์)
ประธานคณะกรรมการร่วมกัน

สำเนาถูกต้อง

(นายสันติย์ โลหะชาละ)

หัวหน้าฝ่ายประชุม ๔

กองกรรมการ ๒

กองกรรมการ ๒

ฝ่ายประชุม ๔

โทร. ๒๔๔๑๘๔๘

โทรสาร ๒๔๔๑๖๒๕-๖

กาญจนา/พิมพ์

ยุทธนา/ทาน

kp๑๙/kp

รายงานของคณะกรรมการร่วมกัน

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ได้ลงมติตั้งบุคคลสภาละ ๑๐ คน ประกอบเป็นคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. นั้น บัดนี้ คณะกรรมการร่วมกันได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการร่วมกันได้มีมติเลือกตั้ง

๑.๑ นายถวิล ไพรสณฑ์	เป็นประธานคณะกรรมการ
๑.๒ นายไพศาล กุมาลย์วิสัย	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑.๓ นายชัย ชิดชอบ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๑.๔ นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศาสตร์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
๑.๕ นายทิวา เงินยวง	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
๑.๖ นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์	เป็นโฆษกคณะกรรมการ

๒. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ นายอัชพร จารุจินดา ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๓. บันทึกผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่วมกัน

๓.๑ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในคำปรารภ เป็นดังนี้
“โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๓๒๓ และมาตรา ๓๒๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของสภาผู้แทนราษฎร

๓.๒ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๔ เป็นดังนี้

“ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“เลือกตั้ง” หมายความว่า เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น แล้วแต่กรณี

“จังหวัด” หมายความว่ารวมถึง กรุงเทพมหานคร

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง

“รองเลขาธิการ” หมายความว่า รองเลขาธิการคณะกรรมการการเลือกตั้ง”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

การลงมติในการประชุมของคณะกรรมการการเลือกตั้งให้ใช้คะแนนเสียงข้างมาก โดยให้กรรมการการเลือกตั้งคนหนึ่งมีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด เว้นแต่การลงมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในมาตรา ๑๐ (๕) (๖) (๗) และ (๘) ให้ใช้คะแนนเสียงเอกฉันท์

ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการการเลือกตั้งไม่มาประชุม ให้กรรมการการเลือกตั้งที่มาประชุมเลือกกรรมการการเลือกตั้งคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม”

๓.๕ วุฒิสภาได้เพิ่มความขึ้นใหม่ในร่างของสภาผู้แทนราษฎรเป็นมาตรา ๘ ทวิ ดังนี้

“ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการการเลือกตั้งหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการการเลือกตั้งเลือกกรรมการการเลือกตั้งคนหนึ่งทำหน้าที่แทนประธานกรรมการการเลือกตั้ง”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา และบัญญัติเป็นมาตรา ๘

๓.๖ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๘ เป็นดังนี้

“ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ควบคุมและดำเนินการจัด หรือจัดให้มีการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

(๒) ออกประกาศกำหนดการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การปฏิบัติตามที่ตงหนดในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๒ ทวิ) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐปฏิบัติกรทั้งหลายอันจำเป็นตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๓) ออกข้อกำหนดเป็นแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ

(๔) ดำเนินการแบ่งเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งที่ใช้วิธีการแบ่งเขตเลือกตั้ง และจัดให้มีบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

(๖) สืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ หรือกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๗) สั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือออกเสียงประชามติใหม่ในหน่วยเลือกตั้งใดหน่วยเลือกตั้งหนึ่งหรือทุกหน่วยเลือกตั้ง หรือสั่งให้มีการนับคะแนนใหม่ เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติในหน่วยเลือกตั้งนั้น ๆ มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีพิจารณาที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

(๘) ประกาศผลการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ

(๙) ดำเนินการหรือประสานงานกับหน่วยราชการ ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือสนับสนุนองค์การเอกชนในการให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๑๐) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีและข้อสังเกตเสนอต่อรัฐสภา

(๑๑) ดำเนินการอื่นตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญอื่น หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง”

๓.๗ วุฒิสภาได้เพิ่มความขึ้นใหม่ในร่างของสภาผู้แทนราษฎรเป็นมาตรา ๙ ทวิ ดังนี้

“ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด บุคคล คณะบุคคลหรือผู้แทนองค์การเอกชน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายได้

หลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้ง การพ้นจากตำแหน่ง และค่าตอบแทน รวมทั้งวิธีปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด บุคคล คณะบุคคล หรือผู้แทนองค์การเอกชนตามวรรคหนึ่ง และคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๒ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด”

คณะกรรมการฯ ร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมและบัญญัติเป็น

มาตรา ๑๑ ดังนี้

“ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด บุคคล คณะบุคคลหรือผู้แทนองค์การเอกชน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายได้

หลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และค่าตอบแทน รวมทั้งวิธีปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด บุคคล คณะบุคคลหรือผู้แทนองค์การเอกชนตามวรรคหนึ่ง และคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๔ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด”

๓.๘ วุฒิสภาได้แก้ไขร่างของสภาผู้แทนราษฎร โดยตัดความในมาตรา ๑๐ ออกทั้งหมด

"ให้ยึดคณะกรรมกรการเลือกตั้งประจำจังหวัดไว้ทุกจังหวัด มีสิทธิเสนอขอเลือกตั้งคน
ประจำจังหวัดบุคคลซึ่งยึดคณะกรรมกรการเลือกตั้งประจำจังหวัดไว้ซึ่งวิธีสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มี
ลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายมาตรา ๑๓๗ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) และ (๗) ของรัฐธรรมนูญ และมีคุณสมบัติ
อยู่ในจังหวัดนั้น

กรรมกรการเลือกตั้งประจำจังหวัดมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และให้
ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว กรรมกรการเลือกตั้งประจำจังหวัดซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ
ต้องอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมกรการเลือกตั้งประจำจังหวัดซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่
จะเข้ารับหน้าที่

นอกจากนี้พ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมกรการเลือกตั้งประจำจังหวัดพ้นจาก
ตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่

(๔) คณะกรรมกรการเลือกตั้งให้ถอดถอนหรือตัดถอนหน้าที่ มีกรรมกรการปฏิบัติ
เสียหน้าที่ หรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ได้

ในกรณีที่กรรมกรการเลือกตั้งประจำจังหวัดพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุอื่น นอกจาก
ที่กล่าวออกตามวาระ ให้ยึดคณะกรรมกรการเลือกตั้งประจำจังหวัดไว้ซึ่งวิธีสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มี
ลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายมาตรา ๑๓๗ มีในกรรมกรการเลือกตั้งประจำจังหวัดแทนตำแหน่งที่ว่าง และให้ผู้ที่ได้รับ
แต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งตามวาระที่เหลืออยู่ของผู้ที่แทนแทน

ให้ในมาตรา ๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม"

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมและบัญญัติเป็น

มาตรา ๑๒ ดังนี้

"คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตามมาตรา ๑๑ ให้มีจำนวนจังหวัดละ
ไม่เกินสิบเอ็ดคน ประกอบด้วยบุคคลซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้ง โดยวิธีสรรหาจากผู้ที่มี
คุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓๗ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) และ (๗) ของรัฐธรรมนูญ
โดยให้สรรหาจากผู้มีภูมิลำเนาในจังหวัดนั้นเป็นหลัก

กรรมกรการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว"

๓.๙ วุฒิสภาได้แก้ไขร่างของสภาผู้แทนราษฎรโดยตัดความในมาตรา ๑๑ ออกทั้งหมด

"ให้ยึดคณะกรรมกรการเลือกตั้งประจำจังหวัดไว้ทุกจังหวัด มีสิทธิเสนอขอเลือกตั้งคน

(๑) ออกจากกรรมกรการเลือกตั้งและพรรคการเมืองที่พรรคที่ตายในจังหวัดนั้น
ตามที่ยึดคณะกรรมกรการเลือกตั้งมอบหมาย

(๒) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามที่วิธีสรรหาบุคคลเลือกตั้ง
ตัดคณะกรรมกรการเลือกตั้ง

(๓) สรรวมและตรวจสอบข้อพิพาทที่มีส่วนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ

(๔) เสนอแนะต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณาดำเนินการกับผู้มีส่วนหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ ตามที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ หรือกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นกำหนดไว้

(๕) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย

หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด”

คณะกรรมการการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของสภาผู้แทนราษฎร โดยได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมและบัญญัติเป็นมาตรา ๑๓ ดังนี้

“คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจมอบหมายให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) อำนวยการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ที่กระทำภายในจังหวัดนั้น

(๒) เสนอแนะการแบ่งเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งที่ใช้วิธีการแบ่งเขตเลือกตั้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๓) รวบรวมและตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ

(๔) เสนอแนะต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณาแต่งตั้งบุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ ตามที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ หรือกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นกำหนดไว้

(๕) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ

หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด”

๓.๑๐ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๓ เป็นดังนี้

“ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งเกี่ยวกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้หน่วยราชการ ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามอำนาจหน้าที่ หรือให้หน่วยงานดังกล่าวมีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐปฏิบัติการณ์อันจำเป็นเกี่ยวกับการเลือกตั้ง หรือการออกเสียงประชามติได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างซึ่งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของ คณะกรรมการการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่งหรือมาตรา ๙ (๒ ทวิ) ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งโดยไม่มีเหตุอันสมควรให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดทางวินัย และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งส่งเรื่องให้ผู้มีอำนาจ ดำเนินการทางวินัยของผู้นั้นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา และ บัญญัติเป็นมาตรา ๑๕

๓.๑๑ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎร ในมาตรา ๑๕ เป็นดังนี้

“ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าผู้ใดกระทำความผิดตามกฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบ รัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ หรือ กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้มีอำนาจแจ้งพนักงานสอบสวน เพื่อดำเนินการสอบสวน และให้มีอำนาจดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลไม่ว่าจะเป็นเรื่องในทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางปกครอง โดยให้ถือว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา ความอาญา

ในการดำเนินการของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการ การเลือกตั้งอาจมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการแทนได้ และให้พนักงานสอบสวน พนักงาน อัยการ หรือศาลอำนวยความสะดวกแก่ผู้ฟ้องและเร่งรัดให้การดำเนินคดีเสร็จสิ้นไปโดยเร็ว และในการนี้ให้ ได้รับยกเว้นค่าฤชาธรรมเนียมทั้งปวง”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา และ บัญญัติเป็นมาตรา ๑๖

๓.๑๒ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๕ เป็นดังนี้

“เมื่อสหประชาชาติไทยได้ประกาศสิทธิมนุษยชนราษฎรตามสหประชาชาติสหประชาชาติสหประชาชาติ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการทำทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามหลักฐาน ทะเบียนบ้านของผู้นั้นแยกเป็นรายจังหวัดไว้เป็นประจำทุกปี

ทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามวรรคหนึ่งให้ผู้นั้นมีส่วนได้เสียมีสิทธิตรวจสอบ และขอแก้ไขให้ถูกต้องได้”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมและบัญญัติเป็น มาตรา ๑๗ ดังนี้

“ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการทำทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งจาก หลักฐานทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรแยกเป็นรายจังหวัดไว้เป็นประจำ

ทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามวรรคหนึ่งให้ผู้นั้นมีส่วนได้เสียมีสิทธิตรวจสอบ และขอแก้ไขให้ถูกต้องได้”

๓.๑๓ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๖ เป็นดังนี้

“ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการแบ่งเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งไว้ทุกจังหวัด เพื่อให้ประชาชนได้ทราบล่วงหน้า

การแบ่งเขตเลือกตั้งตามวรรคหนึ่งจะต้องกำหนดพื้นที่ในแต่ละเขตเลือกตั้งให้ติดต่อกันและมีจำนวนราษฎรในแต่ละเขตเลือกตั้งใกล้เคียงกัน โดยถือเกณฑ์ดังนี้

(๑) ในกรณีที่อำเภอหรือตำบลใดมีจำนวนราษฎรเพียงพอที่จะกำหนดเป็นเขตเลือกตั้งได้ ให้กำหนดอำเภอหรือตำบลนั้นเป็นเขตเลือกตั้ง

(๒) ในกรณีที่ไม่เป็นไปตาม (๑) ให้รวมอำเภอต่าง ๆ เป็นเขตเลือกตั้ง โดยคำนึงถึงพื้นที่ที่ติดต่อกันใกล้เคียงกัน ความสะดวกในการคมนาคมระหว่างกัน และการเคยอยู่ในเขตเลือกตั้งเดียวกัน ถ้าการรวมอำเภอในลักษณะนี้จะทำให้มีจำนวนประชากรมากหรือน้อยเกินไป ให้แยกหรือรวมพื้นที่ตำบลเพื่อให้ได้จำนวนประชากรพอเพียงสำหรับการเป็นเขตเลือกตั้ง แต่จะแยกหรือรวมเฉพาะเพียงบางส่วนของตำบลไม่ได้

(๓) ในกรณีที่มีการกำหนดพื้นที่ตามเกณฑ์ใน (๒) จะทำให้จำนวนราษฎรในแต่ละเขตเลือกตั้งมีจำนวนไม่ใกล้เคียงกันหรือไม่มีสภาพเป็นชุมชนเดียวกัน ให้ดำเนินการแบ่งเขตเลือกตั้งตามสภาพของชุมชนที่ราษฎรมีการติดต่อกันเป็นประจำในลักษณะที่เป็นชุมชนเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน และสามารถเดินทางติดต่อกันได้โดยสะดวก โดยจะต้องทำให้จำนวนราษฎรของแต่ละชุมชนในเขตเลือกตั้งแต่ละแห่งมีจำนวนใกล้เคียงกันมากที่สุด

*ในพระราชบัญญัติการแบ่งเขตเลือกตั้ง พ.ศ. ๒๕๖๓ ได้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖ แห่งรัฐธรรมนูญให้
คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้จัดทำแผนเขตเลือกตั้งที่กำหนด โดยคำนึงถึงสภาพ
พื้นที่และความสะดวกในการคมนาคมระหว่างกัน*

เมื่อได้ดำเนินการแบ่งเขตเลือกตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดการแบ่งเขตเลือกตั้ง ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงเขตเลือกตั้งให้กระทำได้เฉพาะเมื่อต้องมีการรวมเขตเลือกตั้งหรือเพิ่มเขตเลือกตั้งใหม่เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ในวรรคสอง

ในกรณีที่มีการเลือกตั้งทั่วไป ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดเขตเลือกตั้งในคราวนั้น โดยถือเขตเลือกตั้งที่มีการประกาศกำหนดไว้ตามมาตรานี้ เว้นแต่ มีกรณีจำเป็นที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงเขตเลือกตั้งตามวรรคสาม”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา และบัญญัติเป็นมาตรา ๑๘

๓.๑๔ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๗ เป็นดังนี้

“ในกรณีที่มีเหตุให้คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องสืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ หรือกฎหมายว่าด้วย

การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ให้คณะกรรมการ
การเลือกตั้งดำเนินการโดยพลัน

ในการสืบสวนสอบสวนตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องให้โอกาส
ผู้ร้อง ผู้ถูกคัดค้าน หรือผู้ถูกกล่าวหา มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงและแสดงหลักฐาน รวมทั้งต้องให้โอกาส
มาให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ในกรณีที่ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้พ้นจาก
ตำแหน่ง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น หรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกพรรคการเมือง
หรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกพรรคการเมือง หรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกพรรคการเมือง หรือพ้นจากตำแหน่ง
สมาชิกพรรคการเมือง หรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกพรรคการเมือง หรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกพรรคการเมือง

การวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการการเลือกตั้งให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อ
ของกรรมการการเลือกตั้งที่พิจารณาวินิจฉัยทุกคน

วิธีพิจารณาคดีในการสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัยชี้ขาดให้เป็นไปตามระเบียบที่
คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา และ
บัญญัติเป็นมาตรา ๑๙

๓.๑๕ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๙ เป็นดังนี้

“องค์การเอกชนใดที่มีความประสงค์จะได้สิทธิช่วยเหลือการปฏิบัติงาน
ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการตรวจสอบการเลือกตั้ง ให้ยื่นคำขอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง
และเมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่า องค์การเอกชนที่ยื่นคำขอมีความเป็นกลาง
ในทางการเมือง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจรับรองให้องค์การเอกชนนั้นว่าเป็นพรรคการเมือง
หรือพรรคการเมืองที่สิทธิช่วยเหลือในการตรวจสอบการเลือกตั้งได้

ในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งผู้แทนของ
องค์การเอกชนที่ได้รับรองตามวรรคหนึ่ง เพื่อช่วยดูแลตรวจสอบการเลือกตั้ง และรายงานให้คณะ
กรรมการการเลือกตั้งทราบในกรณีที่พบเห็นว่าการเลือกตั้งเป็นไปโดยไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือไม่
ถูกต้องตามกฎหมาย

หลักเกณฑ์และวิธีการการขอให้รับรอง การรับรอง การเพิกถอนการรับรอง
และการปฏิบัติงานขององค์การเอกชนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด โดย
ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา และ
บัญญัติเป็นมาตรา ๒๐

๓.๑๖ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๙ เป็นดังนี้

“ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการ
การเลือกตั้งมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือ ราชการส่วนท้องถิ่น หรือสหประชาชาติหรือรัฐ หรือสหภาพที่ซึ่งสหประชาชาติตั้งตนไว้ที่ซึ่งสหประชาชาติมีหนังสือ ชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือสหภาพที่ซึ่งสหประชาชาติตั้งตนไว้ที่ซึ่งสหประชาชาติมีหนังสือ หรือส่งวัสดุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

(๒) ให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานตาม (๑) เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือบุคคลใดที่ มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือมาให้อภัยคำ หรือ ส่งวัสดุ เอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

(๓) เข้าไปในที่เลือกตั้ง ที่ออกเสียงประชามติ หรือสถานที่นับคะแนนเลือกตั้ง หรือนับคะแนนการออกเสียงประชามติ”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมและบัญญัติเป็น มาตรา ๒๑ ดังนี้

“ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการ การเลือกตั้งมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือส่งเอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐาน อื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

(๒) ให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานตาม (๑) เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวน หรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง หรือมาให้อภัยคำ หรือส่งเอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

(๓) ขอให้ศาลส่งเอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อประกอบการพิจารณา

(๔) เข้าไปในที่เลือกตั้ง ที่ออกเสียงประชามติ หรือสถานที่นับคะแนนเลือกตั้ง หรือนับคะแนนการออกเสียงประชามติ”

๓.๑๗ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๒๐ เป็นดังนี้

“ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้กรรมการ การเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด และอนุกรรมการ ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา และ บัญญัติเป็นมาตรา ๒๒

๓.๑๘ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๒๑ เป็นดังนี้

“เงินเดือน เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นของ คณะกรรมการการเลือกตั้งและกรรมการการเลือกตั้งให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยเงินเดือน เงินประจำตัว ตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนของคณะกรรมการการเลือกตั้ง การนั้น

ให้กรรมการพรรคเพื่อชาติพรรคสังคมนิยมพรรคธรรมที่คณะกรรมการพรรคเพื่อชาติพรรคเพื่อชาติ
ได้รับแต่งตั้งให้รับต่อสหพันธพันธ์ประชาคมและพันธ์เดี่ยวสหที่คณะกรรมการพรรคเพื่อชาติพรรคเพื่อชาติ

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา และ
บัญญัติเป็นมาตรา ๒๓

๓.๑๙ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๒๒ เป็นดังนี้

“ห้ามมิให้กรรมการการเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดหรือ
ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด และอนุกรรมการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้ง
อันมิชอบด้วยหน้าที่เพื่อเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด หรือกระทำการหรือละเว้น
กระทำการโดยทุจริตหรือประพฤติมิชอบในการปฏิบัติหน้าที่

ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งกระทำการตามหน้าที่โดยสุจริตย่อมได้รับความ
คุ้มครอง ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่งหรือทางอาญา”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา และ
บัญญัติเป็นมาตรา ๒๔

๓.๒๐ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๒๓ เป็นดังนี้

“ให้มีสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็น
นิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยมีประธานกรรมการการ
เลือกตั้งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด

กิจการของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมาย
ว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ สหภาพสหว่าด้วยพันธ์สหวิสหที่สห
พันธ์ และกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา และ
บัญญัติเป็นมาตรา ๒๕

๓.๒๑ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๒๔ เป็นดังนี้

“สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการ
ทั่วไปของคณะกรรมการการเลือกตั้งและนายทะเบียนพรรคการเมือง และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการการเลือกตั้งและนายทะเบียน
พรรคการเมือง ศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งและ
นายทะเบียนพรรคการเมือง

(๒) ศึกษาและสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเลือกตั้งหรือการออก
เสียงประชามติและการพัฒนาพรรคการเมือง

(๓) เผยแพร่วิชาการและให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการ
ปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๔) รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ ผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในการเลือกตั้ง หรือเกี่ยวกับการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง หรือเกี่ยวกับการทุจริตหรือประพฤตินิยมชอบในการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ผู้เลือกตั้ง พรรคการเมือง หรือบุคคลอื่นใด เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา และบัญญัติเป็นมาตรา ๒๖

๓.๒๒ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๒๕ เป็นดังนี้

“ในการกำกับดูแลสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่น ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว

(๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน และค่าตอบแทนอื่นของเลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัย และการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขาธิการ รองเลขาธิการ และพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง รวมทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๔) การคัดเลือก การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ตลอดจนการกำหนดเงินพิเศษให้แก่ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้าง ซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งชั่วคราวตามมาตรา ๒๙

(๕) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สินของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๖) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่เลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา และบัญญัติเป็นมาตรา ๒๗

๓.๒๓ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๒๖ เป็นดังนี้

“ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีเลขาธิการคนหนึ่ง ซึ่งตมข.ประธานกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน

คณะกรรมการการเลือกตั้งขึ้นตรงต่อประธานกรรมการการเลือกตั้ง และจะให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่ง และปฏิบัติงานรองจากเลขาธิการก็ได้

ให้เลขาธิการทำหน้าที่เป็นเลขานุการในคณะกรรมการการเลือกตั้ง”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา และ
บัญญัติเป็นมาตรา ๒๘

๓.๒๔ วุฒิสภาได้เพิ่มความขึ้นใหม่ในร่างของสภาผู้แทนราษฎรเป็นมาตรา ๒๖ ทวิ ดังนี้

“เลขาธิการต้องเป็นผู้มีความเป็นกลางทางการเมืองมีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่
ประจักษ์ มีสัญชาติไทยโดยการเกิด มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และมีคุณสมบัติ ประสบการณ์และ
ความสำเร็จด้านการบริหารตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปีนับแต่วันที่เข้ารับแต่งตั้ง และอาจได้รับ
แต่งตั้งใหม่ได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติม และบัญญัติเป็น
มาตรา ๒๘ ดังนี้

“เลขาธิการต้องเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทยโดยการ
เกิด มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และมีคุณสมบัติ ประสบการณ์และความสำเร็จด้านการบริหารตามที่
คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งห้าปีนับแต่วันที่เข้ารับแต่งตั้ง และอาจได้รับ
แต่งตั้งใหม่ได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน”

๓.๒๕ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๒๗ เป็นดังนี้

“เลขาธิการมีหน้าที่ควบคุมดูแลงานโดยทั่วไปของสำนักงานคณะกรรมการการ
เลือกตั้ง ให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับระเบียบ ประกาศ และมติของคณะกรรมการการเลือกตั้ง
และให้มีอำนาจ ดังนี้

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัย
พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างของ
สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งออกจากตำแหน่ง

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงาน
คณะกรรมการการเลือกตั้ง และข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้าง ซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือ
ลูกจ้างในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๒๘

(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง
ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด และเท่าที่
ไม่ขัดกับระเบียบหรือประกาศ หรือมติของคณะกรรมการการเลือกตั้ง”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา และ
บัญญัติเป็นมาตรา ๓๐

๓.๒๖ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๒๘ เป็นดังนี้

“ในกิจการของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขาธิการเป็นผู้แทนของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อการนี้ เลขาธิการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา และบัญญัติเป็นมาตรา ๓๑

๓.๒๗ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๒๘ เป็นดังนี้

“คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจขอให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ขอมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาของผู้นั้นแล้ว

ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างผู้ใดได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการได้รับอนุญาตให้ออกจากราชการไปปฏิบัติงานใด ๆ ซึ่งให้นับเวลาระหว่างที่มาปฏิบัติงานในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญเหมือนเต็มเวลาราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติม และบัญญัติเป็นมาตรา ๓๒ ดังนี้

“คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจขอให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของผู้นั้น แล้วแต่กรณี

ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างผู้ใดได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการได้รับอนุญาตให้ออกจากราชการหรือออกจากงานไปปฏิบัติงานใด ๆ และให้นับเวลาระหว่างที่มาปฏิบัติงานในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญ หรือประโยชน์ตอบแทนอื่นทำนองเดียวกันเสมือนอยู่ปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานเต็มเวลาดังกล่าว แล้วแต่กรณี”

๓.๒๘ คณะกรรมการร่วมกันได้พิจารณามาตรา ๓๐ แล้ว มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับมาตรา ๓๒ และบัญญัติเป็นมาตรา ๓๓ ดังนี้

“ในกรณีที่ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างตามมาตรา ๓๒ ขอกลับเข้ารับราชการหรือปฏิบัติงานในสังกัดเดิมภายในกำหนดเวลาที่อนุมัติ ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามข้อตกลงที่ทำไว้ใน การอนุมัติตามมาตรา ๓๒”

๓.๒๙ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๓๑ เป็นดังนี้

“ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเสนองบประมาณรายจ่ายตามมติของ คณะกรรมการการเลือกตั้งต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปของ คณะกรรมการการเลือกตั้งและสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่มีค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งหรือการจัดทำประชามติมากกว่างบประมาณที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับ ให้รัฐอุดหนุนค่าใช้จ่ายให้พอเพียงกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติม และบัญญัติเป็น มาตรา ๓๔ ดังนี้

“ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเสนองบประมาณรายจ่ายตามมติของ คณะกรรมการการเลือกตั้งต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของ คณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่มีค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งหรือการจัดทำประชามติมากกว่างบประมาณที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับ ให้รัฐอุดหนุนค่าใช้จ่ายให้พอเพียงกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง”

๓.๓๐ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๓๒ เป็นดังนี้

“รายได้และทรัพย์สินในการดำเนินกิจการของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกอบด้วย

(๑) เงินอุดหนุนทั่วไปตามมาตรา ๓๑

(๒) รายได้จากค่าธรรมเนียมและดอกผลของเงินหรือรายได้จากทรัพย์สินของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๓) รายได้อื่นตามที่กฎหมายกำหนด”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติม และบัญญัติเป็น มาตรา ๓๕ ดังนี้

“รายได้และทรัพย์สินในการดำเนินกิจการของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกอบด้วย

(๑) เงินอุดหนุนตามมาตรา ๓๔

(๒) รายได้จากค่าธรรมเนียมและดอกผลของเงินหรือรายได้จากทรัพย์สินของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๓) รายได้อื่นตามที่กฎหมายกำหนด”

๓.๓๗ วุฒิสภาได้แก้ไขร่างของสภาผู้แทนราษฎร โดยตัดความในมาตรา ๔๔ ออกทั้งหมด

“ในระบอบที่ซึ่งมิได้ตราบทลงโทษผู้กระทำความผิดในคดีอาญา และในระบอบที่ซึ่งมิได้ตราบทลงโทษผู้กระทำความผิดในคดีอาญา และในระบอบที่ซึ่งมิได้ตราบทลงโทษผู้กระทำความผิดในคดีอาญา”

(๑) ประชามติที่สภาผู้แทนราษฎรได้ตราขึ้นในสมัยประชุมสามัญสามัญครั้งที่ ๕๙/๒๕๖๒ พ.ท. และในสมัยประชุมสามัญสามัญครั้งที่ ๖๑/๒๕๖๒ พ.ท.

(๒) ประชามติที่สภาผู้แทนราษฎรได้ตราขึ้นในสมัยประชุมสามัญสามัญครั้งที่ ๕๙/๒๕๖๒ พ.ท. และในสมัยประชุมสามัญสามัญครั้งที่ ๖๑/๒๕๖๒ พ.ท.

ให้ประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎรได้รับประโยชน์ตอบแทนและสิทธิประโยชน์อื่นเช่นเดียวกับข้าราชการ โดยให้ได้รับในอัตราสูงสุดตามที่กฎหมายกำหนดไว้

ให้ประธานและรองประธานสภาผู้แทนราษฎรได้รับเงินเดือน และในสมัยประชุมสามัญสามัญครั้งที่ ๖๑/๒๕๖๒ พ.ท. และในสมัยประชุมสามัญสามัญครั้งที่ ๖๑/๒๕๖๒ พ.ท.

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๓๘ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๔๕ เป็นดังนี้

“ให้ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้งซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ พร้อมทั้งเอกสารตามมาตรา ๗ ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติตั้งแต่วันถัดจากวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา และ

บัญญัติเป็นมาตรา ๔๗

๔. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามมติของคณะกรรมการร่วมกันมาพร้อมกับรายงานนี้ด้วยแล้ว

(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)

เลขานุการคณะกรรมการร่วมกัน ฯ

มาตรา ๕ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

หมวด ๑
คณะกรรมการการเลือกตั้ง

มาตรา ๖ คณะกรรมการการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ได้แก่ คณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งมีองค์ประกอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วิธีการสรรหาและการเลือกตั้ง วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งเป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๗ ให้กรรมการการเลือกตั้งมีหน้าที่ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ภายในสามสิบวันนับตั้งแต่วันที่เข้าดำรงตำแหน่งและภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง และต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินอีกครั้งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง ดังกล่าวเป็นเวลาหนึ่งปี

บัญชีตามวรรคหนึ่งให้ยื่นพร้อมเอกสารประกอบซึ่งเป็นสำเนาหลักฐานที่พิสูจน์ความมีอยู่จริงของทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าว รวมทั้งสำเนาแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในรอบปีภาษีที่ผ่านมา โดยผู้ยื่นจะต้องลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องกำกับไว้ในบัญชีและสำเนาหลักฐานที่ยื่นไว้ทุกหน้าด้วย

มาตรา ๘ การประชุมของคณะกรรมการการเลือกตั้งต้องมีกรรมการการเลือกตั้งมาประชุมไม่น้อยกว่าสี่ในห้าของจำนวนกรรมการการเลือกตั้งทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม ในกรณีที่กรรมการการเลือกตั้งคนใดไม่อาจมาประชุมได้ ให้จัดแจ้งเหตุนั้นไว้ในรายงานการประชุม

การลงมติในการประชุมของคณะกรรมการการเลือกตั้งให้ใช้คะแนนเสียงข้างมาก โดยให้กรรมการการเลือกตั้งคนหนึ่งมีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมมีสิทธิออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด เว้นแต่การลงมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ในมาตรา ๑๐ (๕) (๖) (๗) และ (๘) ให้ใช้คะแนนเสียงเอกฉันท์

ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการการเลือกตั้งไม่มาประชุม ให้กรรมการการเลือกตั้งที่มาประชุมเลือกกรรมการการเลือกตั้งคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๙ ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการการเลือกตั้งหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการการเลือกตั้งเลือกกรรมการการเลือกตั้งคนหนึ่งทำหน้าที่แทนประธานกรรมการการเลือกตั้ง

มาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ควบคุมและดำเนินการจัด หรือจัดให้มีการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

(๒) ออกประกาศกำหนดการทั้งหลายอันจำเป็นแก่การปฏิบัติตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๓) มีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของหน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐปฏิบัติภารกิจทั้งหลายอันจำเป็นตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ และกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๔) ออกข้อกำหนดเป็นแนวทางการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้มีอำนาจหน้าที่ เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ

(๕) ดำเนินการแบ่งเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งที่ใช้วิธีการแบ่งเขตเลือกตั้ง และจัดให้มีบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

(๖) สืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้น เกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ หรือกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๗) สั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือออกเสียงประชามติใหม่ในหน่วยเลือกตั้งใดหน่วยเลือกตั้งหนึ่งหรือทุกหน่วยเลือกตั้ง หรือสั่งให้มีการนับคะแนนใหม่ เมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติในหน่วยเลือกตั้งนั้น ๆ มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีพิจารณาที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

(๘) ประกาศผลการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ

(๙) ดำเนินการหรือประสานงานกับหน่วยราชการ ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือสนับสนุนองค์การเอกชนในการให้การศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๑๐) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีและข้อสังเกตเสนอต่อรัฐสภา

(๑๑) ดำเนินการอื่นตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญอื่น หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด บุคคล คณะบุคคลหรือผู้แทนองค์การเอกชน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายได้

หลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และค่าตอบแทน รวมทั้งวิธีปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด บุคคล คณะบุคคลหรือผู้แทนองค์การเอกชนตามวรรคหนึ่ง และคณะอนุกรรมการตามมาตรา ๑๔ ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตามมาตรา ๑๑ ให้มีจำนวนจังหวัดละไม่เกินสิบเอ็ดคน ประกอบด้วยบุคคลซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้ง โดยใช้วิธีสรรหาจากผู้ที่มิคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓๗ (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) และ (๗) ของรัฐธรรมนูญ โดยให้สรรหาจากผู้มีภูมิลำเนาในจังหวัดนั้นเป็นหลัก

กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว

มาตรา ๑๓ คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจมอบหมายให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) อำนวยการการเลือกตั้งและการออกเสียงประชามติ ที่กระทำภายในจังหวัดนั้น

(๒) เสนอแนะการแบ่งเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งที่ใช้วิธีการแบ่งเขตเลือกตั้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๓) รวบรวมและตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ

(๔) เสนอแนะต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณาแต่งตั้งบุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ ตามที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ หรือกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นกำหนดไว้

(๕) ปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ

หลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๑๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่มอบหมายได้

มาตรา ๑๕ ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งเกี่ยวกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้หน่วยราชการ ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามอำนาจหน้าที่ หรือให้หน่วยงานดังกล่าวมีคำสั่งให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐปฏิบัติกรอันจำเป็นเกี่ยวกับการเลือกตั้ง หรือการออกเสียงประชามติได้ตามที่เห็นสมควร

ในกรณีที่ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างซึ่งมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่งหรือมาตรา ๑๔ (๓) ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งโดยไม่มีเหตุอันสมควรให้ถือว่าเป็นการกระทำความผิดทางวินัย และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งส่งเรื่องให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยของผู้นั้นดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

มาตรา ๑๖ ในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าผู้ใดกระทำความผิดตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ หรือกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้มีอำนาจแจ้งพนักงานสอบสวนเพื่อดำเนินการสอบสวน และให้มีอำนาจดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลไม่ว่าจะเป็นเรื่องในทางแพ่ง ทางอาญา หรือทางปกครอง โดยให้ถือว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในการดำเนินการของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ของรัฐดำเนินการแทนได้ และให้พนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ หรือศาลอำนวยความสะดวกและเร่งรัดให้การดำเนินคดีเสร็จสิ้นไปโดยเร็ว และในการนี้ให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมทั้งปวง

มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการทำทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งจากหลักฐานทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรแยกเป็นรายจังหวัดไว้เป็นประจำ ทะเบียนรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามวรรคหนึ่งให้ผู้มีส่วนได้เสียมีสิทธิตรวจสอบ และขอแก้ไขให้ถูกต้องได้

มาตรา ๑๘ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการแบ่งเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งไว้ทุกจังหวัด เพื่อให้ประชาชนได้ทราบล่วงหน้า

การแบ่งเขตเลือกตั้งตามวรรคหนึ่งจะต้องกำหนดพื้นที่ในแต่ละเขตเลือกตั้งให้ติดต่อกัน และมีจำนวนราษฎรในแต่ละเขตเลือกตั้งใกล้เคียงกัน โดยถือเกณฑ์ดังนี้

(๑) ในกรณีที่อำเภอหรือตำบลใดมีจำนวนราษฎรเพียงพอที่จะกำหนดเป็นเขตเลือกตั้งได้ ให้กำหนดอำเภอหรือตำบลนั้นเป็นเขตเลือกตั้ง

(๒) ในกรณีที่ไม่เป็นไปตาม (๑) ให้รวมอำเภอต่าง ๆ เป็นเขตเลือกตั้ง โดยคำนึงถึงพื้นที่ที่ติดต่อกันใกล้เคียงกัน ความสะดวกในการคมนาคมระหว่างกัน และการเคยอยู่ในเขตเลือกตั้งเดียวกัน ถ้าการรวมอำเภอในลักษณะนี้จะทำให้มีจำนวนประชากรมากหรือน้อยเกินไป ให้แยกหรือรวมพื้นที่ตำบลเพื่อให้ได้จำนวนประชากรพอเพียงสำหรับการเป็นเขตเลือกตั้ง แต่จะแยกหรือรวมเฉพาะเพียงบางส่วนของตำบลไม่ได้

(๓) ในกรณีที่มีการกำหนดพื้นที่ตามเกณฑ์ใน (๒) จะทำให้จำนวนราษฎรในแต่ละเขตเลือกตั้งมีจำนวนไม่ใกล้เคียงกันหรือไม่มีสภาพเป็นชุมชนเดียวกัน ให้ดำเนินการแบ่งเขตเลือกตั้งตามสภาพของชุมชนที่ราษฎรมีการติดต่อกันเป็นประจำในลักษณะที่เป็นชุมชนเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน และสามารถเดินทางติดต่อกันได้โดยสะดวก โดยจะต้องทำให้จำนวนราษฎรของแต่ละชุมชนในเขตเลือกตั้งแต่ละแห่งมีจำนวนใกล้เคียงกันมากที่สุด

เมื่อได้ดำเนินการแบ่งเขตเลือกตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดการแบ่งเขตเลือกตั้ง ทั้งนี้ การเปลี่ยนแปลงเขตเลือกตั้งให้กระทำได้เฉพาะเมื่อต้องมีการรวมเขตเลือกตั้งหรือเพิ่มเขตเลือกตั้งใหม่เพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์ในวรรคสอง

ในกรณีที่มีการเลือกตั้งทั่วไป ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดเขตเลือกตั้งในคราวนั้น โดยถือเขตเลือกตั้งที่มีการประกาศกำหนดไว้ตามมาตรานี้ เว้นแต่ มีกรณีจำเป็นที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงเขตเลือกตั้งตามวรรคสาม

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่มีเหตุให้คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องสืบสวนสอบสวนเพื่อหาข้อเท็จจริงและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาหรือข้อโต้แย้งที่เกิดขึ้นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ หรือกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการโดยพลัน

ในการสืบสวนสอบสวนตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องให้โอกาสผู้ร้องผู้ถูกคัดค้าน หรือผู้ถูกกล่าวหา มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงและแสดงหลักฐาน รวมทั้งต้องให้โอกาสมาให้อัยคำต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

การวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการการเลือกตั้งให้ทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อของกรรมการการเลือกตั้งที่พิจารณาวินิจฉัยทุกคน

วิธีการสืบสวนสอบสวนและวินิจฉัยชี้ขาดให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๐ องค์การเอกชนใดที่มีความประสงค์จะช่วยเหลือการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการตรวจสอบการเลือกตั้ง ให้ยื่นคำขอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง และเมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ตรวจสอบแล้วเห็นว่า องค์การเอกชนที่ยื่นคำขอมีความเป็นกลาง ในทางการเมือง คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจรับรองให้้องค์การเอกชนนั้นช่วยเหลือในการตรวจสอบการเลือกตั้งได้

ในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งผู้แทนขององค์การเอกชนที่ได้รับรองตามวรรคหนึ่ง เพื่อช่วยดูแลตรวจสอบการเลือกตั้ง และรายงานให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทราบในกรณีที่พบเห็นว่าการเลือกตั้งเป็นไปโดยไม่สุจริตหรือเที่ยงธรรม หรือไม่ถูกต้องตามกฎหมาย

หลักเกณฑ์และวิธีการการขอให้รับรอง การรับรอง การเพิกถอนการรับรอง และการปฏิบัติงานขององค์การเอกชนให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้หน่วยราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นในการปฏิบัติงาน หรือส่งเอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

(๒) ให้เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานตาม (๑) เจ้าหน้าที่ของรัฐ พนักงานอัยการ พนักงานสอบสวน หรือบุคคลใด มีหนังสือชี้แจงข้อเท็จจริง หรือมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

(๓) ขอให้ศาลส่งเอกสาร หลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา

(๔) เข้าไปในที่เลือกตั้ง ที่ออกเสียงประชามติ หรือสถานที่นับคะแนนเลือกตั้งหรือนับคะแนนการออกเสียงประชามติ

มาตรา ๒๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้กรรมการการเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด และอนุกรรมการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๒๓ เงินเดือน เงินประจำตำแหน่งและประโยชน์ตอบแทนอื่นของประธานกรรมการการเลือกตั้งและกรรมการการเลือกตั้งให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๒๔ ห้ามมิให้กรรมการการเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด และอนุกรรมการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้ง กระทำการอันมิชอบด้วยหน้าที่เพื่อเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด หรือกระทำการหรือละเว้นกระทำการโดยทุจริตหรือประพฤติมิชอบในการปฏิบัติหน้าที่

ในกรณีที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำการตามหน้าที่โดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่งหรือทางอาญา

หมวด ๒

สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มาตรา ๒๕ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยมีประธานกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด

กิจการของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๒๖ สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับกิจการทั่วไปของคณะกรรมการการเลือกตั้งและนายทะเบียนพรรคการเมือง และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการการเลือกตั้งและนายทะเบียนพรรคการเมือง ศึกษาและรวบรวมข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการการเลือกตั้งและนายทะเบียนพรรคการเมือง

(๒) ศึกษาและสนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเลือกตั้ง การออกเสียงประชามติ และการพัฒนาพรรคการเมือง

(๓) เผยแพร่วิชาการและให้ความรู้และการศึกษาแก่ประชาชนเกี่ยวกับการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(๔) รับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ ผู้มีอำนาจหน้าที่ดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยในการเลือกตั้งหรือเกี่ยวกับการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง หรือเกี่ยวกับการทุจริต หรือประพฤติมิชอบในการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ผู้เลือกตั้ง พรรคการเมือง หรือบุคคลอื่นใดเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย

มาตรา ๒๗ ในการกำกับดูแลสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่น ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การจัดแบ่งส่วนงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว

(๒) การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน และค่าตอบแทนอื่นของเลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๓) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน วินัย และการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับเลขาธิการ รองเลขาธิการ และพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง รวมทั้งวิธีการและเงื่อนไขในการจ้างลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๔) การคัดเลือก การกำหนดอัตราค่าจ้างหรือค่าตอบแทน ตลอดจนการกำหนดเงินเพิ่มพิเศษให้แก่ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้าง ซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งชั่วคราวตามมาตรา ๓๒

(๕) การบริหารและจัดการการเงินและทรัพย์สินของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๖) การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแก่เลขาธิการ รองเลขาธิการ พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มาตรา ๒๘ ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีเลขาธิการคนหนึ่ง ซึ่งประธานกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งและรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งขึ้นตรงต่อประธานกรรมการการเลือกตั้ง และจะให้มีรองเลขาธิการเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติงานรองจากเลขาธิการก็ได้

ให้เลขาธิการทำหน้าที่เป็นเลขานุการในคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มาตรา ๒๙ เลขานุการต้องเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ มีสัญชาติไทย โดยกาเกิด มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีบริบูรณ์ และมีคุณวุฒิ ประสบการณ์และความสำเร็จด้านการบริหาร ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

เลขานุการมีวาระการดำรงตำแหน่งห้าปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่ได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๓๐ เลขานุการมีหน้าที่ควบคุมดูแลงานโดยทั่วไปของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ และมติของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และให้มีอำนาจ ดังนี้

(๑) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน เลื่อน ลดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตลอดจนให้พนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งออกจากตำแหน่ง

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้าง ซึ่งมาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นการชั่วคราวตามมาตรา ๓๒

(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด และเท่าที่ไม่ขัดกับระเบียบหรือประกาศ หรือมติของคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มาตรา ๓๑ ในกิจการของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เลขานุการเป็นผู้แทนของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพื่อการนี้ เลขานุการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๒ คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจขอให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยราชการ ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับการอนุมัติจากผู้บังคับบัญชา หรือนายจ้างของผู้นั้น แล้วแต่กรณี

ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างผู้ใดได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการได้รับอนุญาตให้ออกจากราชการหรือออกจากงานไปปฏิบัติงานใด ๆ และให้นับเวลาระหว่างที่มาปฏิบัติงานในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญ หรือประโยชน์ตอบแทนอื่นทำนองเดียวกัน เสมือนอยู่ปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานเต็มเวลาดังกล่าว แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างตามมาตรา ๓๒ ขอกลับเข้ารับราชการหรือปฏิบัติงานในสังกัดเดิมภายในกำหนดเวลาที่อนุมัติ ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนตามข้อตกลงที่ทำไว้ในการอนุมัติตามมาตรา ๓๒

มาตรา ๓๔ ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเสนองบประมาณรายจ่ายตามมติของคณะกรรมการการเลือกตั้งต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่มีค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งหรือการจัดทำประชามติมากกว่างบประมาณที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับ ให้รัฐอุดหนุนค่าใช้จ่ายให้พอเพียงกับการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มาตรา ๓๕ รายได้และทรัพย์สินในการดำเนินกิจการของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกอบด้วย

(๑) เงินอุดหนุนตามมาตรา ๓๔

(๒) รายได้จากค่าธรรมเนียมและดอกผลของเงินหรือรายได้จากทรัพย์สินของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

(๓) รายได้อื่นตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๓๖ รายได้ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งกระทรวงการคลังตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ หรือกฎหมายอื่น ให้สิทธิหาริมทรัพย์ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจัดหาด้วยเงินรายได้ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สินของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มาตรา ๓๗ ทรัพย์สินของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นทรัพย์สินของแผ่นดิน ไม่อยู่ในความรับผิดชอบแห่งการบังคับคดี

มาตรา ๓๘ ให้สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง รวมทั้งประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยแสดงให้เห็นด้วยว่า การใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด แล้วทำรายงานเสนอผลการสอบบัญชีต่อรัฐสภาและคณะรัฐมนตรีโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๓๙ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณารายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทำขึ้นตามมาตรา ๑๐ (๑๐) สมาชิกวุฒิสภาหรือวุฒิสภาอาจมีมติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งชี้แจงเป็นหนังสือ หรือมาชี้แจงด้วยวาจา หรือส่งเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการพิจารณารายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือการปฏิบัติงานใดๆ ของคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ และในกรณีที่มีเหตุอันควรจะมีข้อสังเกตเกี่ยวกับการปฏิบัติงานก็ได้

หมวด ๓ บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๐ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติงานของคณะกรรมการการเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำจังหวัด คณะอนุกรรมการ หรืออนุกรรมการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งในการปฏิบัติตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญนี้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการขัดขวางการปฏิบัติงานตามวรรคหนึ่ง ได้กระทำโดยใช้กำลังประทุษร้ายหรือขู่เข็ญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๑ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๑(๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๒ กรรมการการเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการ
การเลือกตั้งประจำจังหวัด หรืออนุกรรมการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๔
ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่ง
เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๓ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๓๒๗ (๙) ของรัฐธรรมนูญ ให้คณะกรรมการการ
เลือกตั้งเสนอร่างกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นต่อคณะรัฐมนตรี
เพื่อนำเสนอสภาผู้แทนราษฎรภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ
ทั้งนี้ กฎหมายดังกล่าวจะต้องกำหนดระยะเวลาการยกเลิกกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิก
สภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นทุกฉบับที่ใช้บังคับอยู่ในขณะที่กฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิก
สภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่ตราขึ้นใหม่ประกาศใช้บังคับ ซึ่งจะกำหนดระยะเวลาให้แตกต่างกัน
ตามสภาพความพร้อมที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะควบคุมและดำเนินการจัดหรือจัดให้มีการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นแต่ละแห่งก็ได้ แต่ต้องมีให้เกินห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๔ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งดำเนินการแบ่งเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้ง
แบบแบ่งเขตเลือกตั้งตามมาตรา ๑๘ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
ใช้บังคับ

ในกรณีที่มีการเลือกตั้งก่อนที่จะมีประกาศกำหนดเขตเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้คณะ
กรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจประกาศกำหนดการแบ่งเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งคราวนั้นเป็นการ
เฉพาะคราวได้ โดยให้นำความในมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๕ ภายในระยะเวลาสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้
ใช้บังคับ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งร้องขอ ให้หน่วยราชการ ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หรือ
หน่วยงานอื่นของรัฐสนับสนุนข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างมาช่วยปฏิบัติงานในสำนักงานคณะ
กรรมการการเลือกตั้งได้เป็นการชั่วคราว โดยให้ได้รับเงินเดือนทางสังกัดเดิม แต่อยู่ในบังคับบัญชาของ
ประธานกรรมการการเลือกตั้ง

การมาปฏิบัติงานในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งของข้าราชการ พนักงาน หรือ
ลูกจ้างตามวรรคหนึ่งให้ถือเป็นการปฏิบัติราชการ

มาตรา ๔๖ ในวาระเริ่มแรกก่อนที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปี ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทำแผนการดำเนินการของคณะกรรมการการเลือกตั้งและแผนการจัดตั้งและการบริหารงานของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อขอรับเงินอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการและการบริหารงานตามแผนดังกล่าว

ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามแผนที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเสนอตามความจำเป็น

มาตรา ๔๗ ให้ประธานกรรมการและกรรมการการเลือกตั้งซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ พร้อมทั้งเอกสารตามมาตรา ๗ ต่อคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ

.....

.....

ขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : ต้องขอขอบคุณคณะกรรมการด้วยนะครับ ท่านประทีปมีอะไร
เชิญครับ

นายประทีป กรีธาเวช (นครราชสีมา) : ท่านประธานที่เคารพ
กระผม นายประทีป กรีธาเวช ส.ส. โคราช ชาติพัฒนา ผมอยากจะปรึกษา
ท่านประธานสักนิดหนึ่งครับว่า การประชุมในวันนี้ในเรื่องกฎหมายลูกก็ได้ผ่าน
ไป ๑ ฉบับแล้ว ผมเห็นว่าผมอยากให้ท่านประธานรวบรัดสักหน่อยนะครับ
หมายความว่า คนถามคนหนึ่งนี่ย่าเพิ่งรีบตอบ ถามหลาย ๆ คนแล้วก็ตอบ
คนเดียวเลยเวลามันจะได้กระชั้นขึ้น คือทำงานวันเดียวให้จบครับ ไม่จำเป็นต้อง
ทำ ๒ วันครับ ผมอยากจะฝากท่านประธานเป็นการบ้านท่านประธาน
สักนิดนะครับ อยากรจะสรุปตรงนี้เพราะเราได้พูดกันมามากแล้วในเรื่องนี้ครับ
ขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : คือท่านประทีปครับ ผมต้องขอขอบคุณนะครับ คิดว่าประธานคง
ไม่รวบรัดแต่ก็อยู่ที่ท่านสมาชิกนะครับ อยากรจะขอความกรุณาว่าให้อภิปราย
ตรงประเด็นที่มีปัญหาอยู่ และถ้าหากว่าท่านสมาชิกท่านใดอภิปรายไปแล้ว
ถ้าท่านอื่นมีความเห็นลักษณะเดียวกันก็ไม่น่าที่จะนำมาอภิปรายอีกนะครับ ซึ่ง
อย่างนั้นก็จะทำให้รวดเร็วขึ้น ผมก็พยายามที่จะทำตามที่สมาชิกต้องการนะครับ
เชิญท่านประธานกรรมการแถลงครับ

นายถวิล ไพรสณฑ์ (ประธานคณะกรรมการ) : กราบเรียน
ท่านประธานที่เคารพ กระผม ถวิล ไพรสณฑ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
กรุงเทพมหานคร พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะเป็นประธานคณะกรรมการร่วม
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง
พ.ศ.

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาได้ลงมติตั้งบุคคล สภาละ
๑๐ คน ประกอบเป็นคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. ตาม
รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๗๕ (๓) นั้น

คณะกรรมการร่วมได้พิจารณาเสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้วตามรายงานของ
คณะกรรมการร่วมที่ได้เสนอมา จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาต่อไปครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านสมาชิกอภิปรายครับ เชิญท่านชิงชัย มงคลธรรม

นายชิงชัย มงคลธรรม (กาฬสินธุ์) : ท่านประธานที่เคารพครับ
กระผม นายชิงชัย มงคลธรรม ผู้แทนราษฎรจากจังหวัดกาฬสินธุ์ พรรค
ความหวังใหม่ ต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการ
การเลือกตั้งฉบับนี้ กระผมเองต้องขอกราบเรียนว่า ด้วยความตั้งใจนั้นคือ
จะต้องผ่านพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับนี้อยู่แล้ว แต่ในขณะเดียวกันภายใต้
บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ได้อ่านได้ตรวจสอบดูแล้ว
มันยังมีประเด็นที่จะต้องทำให้เกิดความชัดเจนขึ้นในที่ประชุมสภาแห่งนี้
เพื่อจะได้เป็นแบบอย่างและมาตรฐานในการที่จะต้องปฏิบัติ เพื่อให้เป็นไปได้
เราต้องยอมรับว่าภายใต้บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญฉบับนี้ มีข้อถกเถียงและ
ข้อโต้แย้งในแง่ของรายละเอียดที่จะนำไปสู่ผลของการปฏิบัติ ซึ่งจะต้อง
ทำให้ความเบี่ยงเบนในการปฏิบัติอย่างหลักเลียงไม่ได้หลายประเด็น-----

เพราะฉะนั้นแล้วกระผมเองอยากกราบเรียนว่าสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่มันเป็น
 ความรับผิดชอบที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจะต้องมีต่อประชาชน เพราะฉะนั้น
 การที่จะอภิปรายใด ๆ ไปนั้นต่อท่านคณะกรรมการร่วมกันทั้งสองสภา
 เพื่อต้องการคำชี้แจงและคำยืนยันเพื่อให้เกิดข้อเท็จจริงที่ปรากฏ เพราะฉะนั้น
 กระผมอยากกราบเรียนว่า อาจจะเกิดความเข้าใจผิดว่า เป็นการทำให้เกิด
 ความล่าช้าในการพิจารณาหรือไม่ ซึ่งไม่ใช่ครับ เรามีเวลามากมายในการ
 ที่จะพิจารณา กฎหมายที่จะใช้กับรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นหลักปฏิบัติที่น่าจะต้อง
 ถกรายละเอียดกันมากมาย ผมกราบเรียนว่า เพียงคำว่า มันจะขัดกับรัฐธรรมนูญ
 เท่านั้นเองที่นักวิชาการจากภายนอกได้ชี้มาก็ยังส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง
 เพื่อให้เกิดความถูกต้องตามมาภายหลังซึ่งปรากฏชัดเจนแล้ว เพราะฉะนั้นวันนี้
 เมื่อพวกกระผมจะต้องลุกขึ้นมาอภิปรายในส่วนที่มันเกี่ยวข้องกับข้อสงสัยที่บัญญัติ
 ไว้เป็นลายลักษณ์อักษรในกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้นั้นจึงเป็นเรื่อง
 ที่จะต้องขอคำชี้แจงและจะต้องขอคำยืนยันว่าจะปฏิบัติอย่างไรด้วยครับ
 นั่นก็คือกระผมมีความข้องใจในมาตรา ๑๒ ซึ่งผมขอประทานอนุญาตท่านประธาน
 ได้อ่าน มาตรา ๑๒ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดตามมาตรา ๑๑
 ให้มีจำนวนจังหวัดละไม่เกินสิบเอ็ดคน ประกอบด้วยบุคคลซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้ง
 แต่งตั้งโดยใช้วิธีสรรหาจากผู้ที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓๓
 (๑) (๒) (๔) (๕) (๖) และ (๗) ของรัฐธรรมนูญ โดยให้สรรหาจากผู้มี
 ภูมิลำเนาในจังหวัดนั้นเป็นหลัก นี่คือรายละเอียดคร่าว ๆ ซึ่งกระผมอยากจะ
 กราบเรียนว่า ในส่วนที่กระผมอยากจะซักถามไปยังท่านคณะกรรมการร่วมก็คือ
 ประการแรกนั้นมาตรา ๑๒ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
 คณะกรรมการการเลือกตั้งนั้น มีความชัดเจนในการกำหนดความหมายที่มีลักษณะ
 ต้องห้ามตามมาตรา ๑๓๓ ทั้ง (๔) นะครับ ของรัฐธรรมนูญ ผมอยาก
 กราบเรียนว่า (๔) นั้น เป็นข้อห้ามซึ่งมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐๖
 มาตรา ๑๐๘ ท่านดูตามผมไปนะครับ ซึ่งในมาตรา ๑๐๘ นั้น เป็นคุณสมบัติ
 ของคนที่จะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งมาตรา ๑๒ นั้นได้ไปยกเอามา
 เป็นคุณสมบัติของคณะกรรมการการเลือกตั้ง และในขณะเดียวกันก็ได้ใส่ (๘)
 เอาไว้ด้วย (๘) ของมาตรา ๑๐๘ บัญญัติไว้เป็นเรื่องข้อต้องห้ามอ่านได้ใจความ
 ว่า เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนนอกจากข้าราชการการเมือง
 นั่นคือความใน (๘) ซึ่งยกออก การตัดความใน (๘) ออกไปแปลว่าไม่ห้าม
 เมื่อไม่ห้ามก็คือเป็นได้นั้นเอง นี่คือการตีความตามตัวอักษรที่มีอยู่ ขอให้

ท่านกรรมาธิการได้พิจารณาตามกระผมด้วย เพราะผมไม่ใช่นักกฎหมายนะครับ ผมอ่านแล้วได้ความว่า เป็นได้ ข้าราชการประจำ สรุปลงแล้วผมเห็นว่า มาตรา ๑๒ ของพระราชบัญญัติคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้นอนุญาตให้ข้าราชการประจำ เป็นกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดได้ ซึ่งคณะกรรมการร่วมกัน ส.ส. และ ส.ว. ก็มีเจตนาจะให้เป็นอย่างนั้นด้วยหรือไม่ ถ้าอ่านตามความแล้ว เมื่อเป็นอย่างนั้นผมอยากจะกราบเรียนต่อไปว่า ถ้าเจตนาให้เป็นเช่นนั้น ผมไม่ได้คิดว่าใครจะเป็น กระผมขอชี้แจงว่า เป็นการผิดเจตนารมณ์ ของกฎหมายรัฐธรรมนูญหรือไม่ การปฏิรูปการเมืองนั้นสาระสำคัญอันหนึ่ง คือ เราต้องการที่จะให้ความเป็นอิสระกับคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้นสูงสุด คงไม่ตำหนิ ผมไม่ตำหนิว่าใครเป็น แต่ต้องการให้เกิดความเป็นอิสระนั้นคือ เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นเมื่อยกเอา (๘) ออก ก็เท่ากับว่า ข้าราชการประจำเป็นได้ท่านประธานที่เคารพครับ ตรงนี้คือเรื่องสำคัญ ถ้าให้ข้าราชการประจำเป็นได้นั้นมันก็จะไปขัดกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ และในขณะเดียวกันมาตราที่เขียนไว้ชัดเจนหรือมาตรา ๑๓๙ (๑) บอกไว้ ชัดเจนเลยครับ ข้าราชการประจำเป็นไม่ได้ เพราะฉะนั้นสิ่งนี้คือสิ่งที่จะนำไปสู่ ข้อสงสัยว่าจะปฏิบัติอย่างไร และในทางปฏิบัติขณะนี้ได้ทราบข่าวว่าได้มีการ ส่งเอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลของบุคคลที่จะเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยคณะกรรมการการเลือกตั้งระดับชาติไปยังจังหวัดต่าง ๆ เพราะฉะนั้นผู้ที่ ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคณะกรรมการการเลือกตั้งที่จะออกไปนั้น ตัวอักษร ได้บัญญัติไว้ชัดเจนครับ ว่าถ้าในมาตรา ๑๓๗ ที่เห็นอยู่ที่อ้างถึงโดย พระราชบัญญัติมาตรา ๑๒ ของพระราชบัญญัติคณะกรรมการการเลือกตั้ง ชัดเจนว่าข้าราชการประจำเป็นได้ -----

เพราะฉะนั้นผมอยากกราบเรียนท่านประธานที่เคารพว่าเมื่อเป็นเช่นนี้ข้อสงสัยที่จะนำไปสู่การปฏิบัตินั้นจะสามารถปฏิบัติได้หรือไม่ กระทบจึงอยากกราบเรียนต่อไปว่า มาตรา ๖ ของพระราชบัญญัติคณะกรรมการการเลือกตั้งได้เขียนไว้ชัดเจนครับว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้แก่คณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งมีองค์ประกอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วิธีการสรรหาและการเลือกตั้ง วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นเมื่อรัฐธรรมนูญได้มีบทบัญญัติเอาไว้ชัดเจนและพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็ได้รับบัญญัติในมาตรา ๖ ไว้ชัดเจนว่า จะต้องปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญโดยเคร่งครัดอย่างนี้แล้วข้อสงสัยทั้งปวงของกระทบที่มีต่อวิธีการที่จะได้มานั้น ซึ่งในมาตรา ๑๒ นั้นชัดเจนว่าข้าราชการประจำเป็นได้ในความเห็นของผม ผมอยากกราบเรียนถามท่านคณะกรรมการร่วมกันว่าในมาตรา ๑๒ นั้น ข้าราชการประจำเป็นได้หรือไม่นี่คือสิ่งที่สำคัญที่สุด ถ้าเป็นได้กระทบอยากถามต่อไปว่าแล้วจะไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญที่ตราไว้หรือครับ ในเบื้องต้นนี้กระทบขอกราบเรียนถามเพื่อให้เวลากระทบชี้แจงและสั้นเข้า เพื่อให้ท่านกรรมการได้ชี้แจงตอบครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : เชิญท่านกฤเทพครับ

ร้อยโท กฤเทพ ไสภะจ่าง (ศรีสะเกษ) : ท่านประธานที่เคารพ กระทบ กฤเทพ ไสภะจ่าง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดศรีสะเกษ พรรคความหวังใหม่ กระทบมีคำถามที่คล้ายคลึงหรือตรงกับท่านชิงชัย มงคลธรรม ที่ได้กรุณาถามกรรมการไปเมื่อสักครู่นี้ ในประเด็นคำถามเกี่ยวกับมาตรา ๑๒ นั้นคงต้องถามถึงเจตนารมณ์ที่กรรมการต้องการให้เป็น กระทบเข้าใจครับตั้งแต่ชั้นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเราก็ได้บัญญัติกันมาอย่างนั้น ผ่านไปวุฒิก็นั้นมาแต่ต้น ดีความเป็นอื่นไปไม่ได้ นั้นหมายถึงว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเปิดโอกาสให้คนเป็นข้าราชการประจำเป็นได้ ตรงนี้ผมเข้าใจว่าเป็นความเข้าใจตรงกันมาแต่ต้น แต่จากการที่เราพิจารณากฎหมายอาจจะด้วยความไม่รอบคอบพอหรืออย่างไรก็แล้วแต่ เราต้องมาทำให้เกิดความชัดเจนตรงนี้ เพราะจากการที่เราได้พูดคุยกับกรรมการบางท่าน ท่านยังเข้าใจว่าเป็นไม่ได้อยู่ แต่เมื่อเราไปดูข้อกฎหมายที่บัญญัติขึ้นเห็นว่า เป็นได้แน่นอน เมื่อเป็นได้แน่นอนอย่างนี้ก็เกิดความสับสนในเชิงปฏิบัติอยู่พอสมควร เพราะขณะนี้ในจังหวัดต่าง ๆ นั้น

ได้มีการแจกใบสมัครให้ผู้สมัครเป็นกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดทำกันอย่าง
เป็นกระบวนการและมีข้าราชการประจำก็ออกมาเคลื่อนไหวตรงนี้และมีการไป
แบ่งเขตเลือกตั้ง มีการไปทำอะไรทุกอย่าง เพราะฉะนั้นการที่หลายฝ่าย
แสดงความกังวลว่าจะต้องใช้เวลาอีกยาวนานกว่าจะพร้อมในการเลือกตั้งครั้งใหม่
คงไม่ใช่ละครับ เพราะขณะนี้เขาเตรียมพร้อมกันหมดแล้ว เขาจับกระแสจาก
การที่เราร่างกฎหมายตรงนี้และไปดำเนินการเตรียมรับไว้หมดแล้ว เพราะฉะนั้น
กระผมอยากทราบเรียนถามในเชิงปฏิบัติ ค่อนข้างเป็นคำตอบชัดเจนคงไม่ต้อง
ถามหรือท้าวถามว่ากรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนั้นข้าราชการประจำเป็นได้
หรือไม่ ผมค่อนข้างแน่ใจว่าท่านตอบว่าเป็นได้ด้วยเหตุผลหลาย ๆ ประการ
แต่อยากถามว่าเมื่อเป็นแล้วในมาตรา ๑๑ ที่ท่านไปเขียนว่า หลักเกณฑ์วิธีการ
แต่งตั้งการพ้นจากตำแหน่งและค่าตอบแทน รวมทั้งวิธีปฏิบัติงานของคณะกรรมการ
การเลือกตั้งประจำจังหวัด เป็นต้น ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง
กำหนด กระผมอยากทราบเรียนถามว่าเมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ
จังหวัดนั้นประกอบด้วยข้าราชการประจำ คนเหล่านี้จะต้องมาปฏิบัติหน้าที่เป็นวาระ
ในร่างฯ ของสภาผู้แทนราษฎรนั้นเรากำหนดไว้ ๔ ปี แต่ตรงนี้ท่านเปิดกว้างให้
คณะกรรมการการเลือกตั้งไปกำหนดวาระเท่าไร ก็ไม่รู้และมีค่าตอบแทนด้วย
อยากให้คณะกรรมการร่วมซึ่งไปพิจารณาอาจจะได้พูดถึงเรื่องนี้ ตอบให้ปรากฏ
ในสภาแห่งนี้ว่าท่านคาดว่าจะไปกำหนดเป็นวาระเท่าไร-----

การมีค่าตอบแทนตรงนั้นเมื่อเขามาเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด
เขาไม่พ้นจากการเป็นข้าราชการประจำ เขาจะรับเงินเดือนทั้งสองทาง
หรืออย่างไร จะมีหลักให้คณะกรรมการการเลือกตั้งไปพิจารณาอย่างไร สภานี้
จะรับทราบเจตนารมณ์ตรงนี้ได้ขนาดไหน อยากเรียนถามผ่านท่านประธานไป
ยังกรรมการที่ท่านมีแนวความคิดตรงนี้อย่างไร ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : สมาชิกท่านอื่นไม่ติดใจอภิปราย เชิญกรรมการชี้แจงครับ

นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศาสตร์ (กรรมการ) : กราบเรียนท่านสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรผู้ทรงเกียรติ กระผม นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศาสตร์ กรรมการ
อยากกราบเรียนเป็นเบื้องต้นก่อนว่าความในมาตรา ๑๒ อันนี้เป็นความใน
วรรคหนึ่งซึ่งผ่านมาตั้งแต่ชั้นสภาผู้แทนราษฎรบัญญัติไว้แล้วว่าเป็นอย่างนี้ สำหรับ
ปัญหาที่ว่าในเนื้อหาตรงนี้จะขัดกับรัฐธรรมนูญหรือไม่นั้น จริงอยู่ในมาตรา ๑๓๗ (๔)
ของรัฐธรรมนูญได้โยงเอามาตรา ๑๐๘ มาใช้บังคับ โดยยกเว้น (๘)
ถึง (๑๒) ไว้ ซึ่งอันนั้นจริง ๆ แล้วก็เป็นผู้สมบัติของกรรมการการเลือกตั้ง
นั่นเองในมาตรา ๑๓๗ ผมอยากจะกราบเรียนอีกนิตหนึ่งว่าตามรัฐธรรมนูญ
กรรมการการเลือกตั้งมาตรา ๑๓๗ กำหนดคุณสมบัติไว้เป็นเช่นนั้น แต่ถ้าบุคคลนั้น
ได้รับการคัดเลือกมาเป็นกรรมการการเลือกตั้งแล้วก็ต้องเป็นกรรมการการเลือกตั้ง
เต็มเวลา เพราะฉะนั้นในมาตรา ๑๓๘ ของรัฐธรรมนูญจึงกำหนดว่า บุคคลนั้นจะ
ต้องไม่เป็นข้าราชการ ไม่เป็นลูกจ้างในบริษัท อะไรต่าง ๆ เหล่านี้คือมาทำงาน
เต็มเวลา แต่คุณสมบัติตรงนั้นกับคุณสมบัติของคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าแต่เดิม
จริง ๆ ไม่ได้ห้ามข้าราชการ คัดเลือกจากข้าราชการได้ ที่นี้พอมาถึงคณะกรรมการ
การเลือกตั้งประจำจังหวัดในชั้นการพิจารณาของกรรมการก็พิจารณาว่าบุคคล
เหล่านี้ก็คงจะมีการคัดเลือกที่กว้างขวางขึ้น เปิดโอกาสให้กรรมการการเลือกตั้ง
พิจารณาตรงจุดนี้ได้เต็มที่ จริงอยู่ในมาตรา ๑๑ ได้กำหนดเรื่องวาระการดำรง
ตำแหน่งไว้หรือว่าค่าตอบแทนไว้ แต่ก็ขึ้นกับรายละเอียดในการดำเนินการต่อไป
ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเหล่านี้ก็อาจจะไม่ใช่เป็นบุคคลทำงาน
เต็มเวลาก็ได้ คือหมายความว่ามีความว่า มีตำแหน่งอื่นอยู่ด้วยและมีตำแหน่งนี้อยู่ด้วย
ซึ่งกรณีอันนั้นค่าตอบแทนก็คงจะน้อย คล้าย ๆ เป็นอนุกรรมการหรือกรรมการ
ชุดหนึ่งเท่านั้นเอง แต่ถ้ากรรมการการเลือกตั้งจะกำหนดเป็นอย่างอื่นนั้น
ก็อาจจะแล้วแต่ ส่วนวาระการดำรงตำแหน่งนั้นก็เป็นเรื่องปกติกระผมเข้าใจว่า

ไม่ขัด เพราะการที่เป็นกรรมการอยู่หรืออนุกรรมการกันอยู่ก็อาจจะมึนงานมากกว่า
 หนึ่งหน้าที่ก็ได้กรณีอันนั้น เพราะฉะนั้นทางคณะกรรมการคิดว่าประเด็นครั้งนี้
 คงไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
 คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านชิงชัยครับ

นายชิงชัย มงคลธรรม (กาฬสินธุ์) : ผมขออนุญาตนะครับ
 ผมยังไม่ชัดเจนใหญ่ ผมคงไม่ได้โทษท่านในการพิจารณา คือในประเด็นที่เป็น
 รายละเอียดบางอย่างยิ่งเลยตรงนั้นเองที่เราต้องการขณะนี้ เพราะฉะนั้นเมื่อ
 ไปสู่การปฏิบัติจะนำไปสู่ความไม่ชัดเจนและจะมีผลต่อการตีความภายหลัง
 แน่นนอนที่สุดผมย้ำตรงนี้ว่าไม่ได้คิดที่จะเป็นอันใด ๆ ทั้งสิ้น แต่ต้องการ
 รายละเอียดที่ชัดเจน สภาแห่งนี้จะต้องรับผิดชอบต่อการลงมติด้วย เพราะฉะนั้น
 เมื่อมีการพิจารณาอย่างถ่องแท้แล้ว ขณะนี้ตัวกระผมเองก็ดี ท่านคณะกรรมการ
 ร่วมก็ดียังไม่ชัดเจนเลยว่าวิธีปฏิบัตินั้นจะปฏิบัติอย่างไร เพราะฉะนั้นผมกราบเรียน
 อย่างนี้ว่าต้องถามว่า เป็นข้าราชการได้หรือไม่ ถ้าตอบว่าได้ ต้องลาออกไหม
 เพราะคำว่า ได้ อย่างนั้นคือเป็นแล้วไม่ต้องลาออกก็ได้ แต่ถ้าตามมาตรา ๑๓๗
 เป็นได้แต่ต้องลาออก เพราะฉะนั้นการที่เจตนาที่จะไปทำให้กระบวนการใน
 การเลือกตั้งในแต่ละจังหวัดนั้นมีประสิทธิภาพอาจจะต้องเอาผู้คนจากหลายฝ่าย
 มานั้น ถ้าบอกว่าเจตนาอย่างนั้นคือเจตนาอีกเรื่องหนึ่งซึ่งเราต้องการ แต่ใน
 ขณะเดียวกันเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญนั้นชัดเจนที่สุดคือไม่ต้องการให้อยู่ใน
 วิธีการเดิม นั่นคือเป้าหมายของการปฏิรูปทางการเมืองซึ่งต้องการให้คณะกรรมการ
 การเลือกตั้งนั้นเป็นอิสระจากหน่วยงานของรัฐ ซึ่งเจตนารมณ์ของการแก้ไข
 ไปสู่การปฏิรูปก็คือไม่อยากจะให้คนที่มีความเกี่ยวข้องกับอิทธิพลหรือจะขึ้นำคน
 ไปสู่การทำให้เกิดความไม่บริสุทธิ์ยุติธรรมในการเลือกตั้ง เพราะฉะนั้นจึงมุ่งเน้น
 ไปสู่การสร้างเจตนารมณ์ขึ้นมาให้เป็นหน่วยงานอิสระ เพราะฉะนั้นเมื่อยังยึดโยง
 อยู่กับความเป็นราชการแล้วยังไม่แน่ใจต้องลาออกได้หรือไม่ตามมาตรา ๑๒
 ซึ่งอ้างเอามาตรา ๑๓๗ เป็นบรรทัดฐานนั้น ผมเชื่อว่าขณะนี้สภานี้ต้องคิด
 เสียแล้วว่าเราจะยืนยันอย่างไรต่อที่ประชุมแห่งนี้ ไหน ๆ เราก็จะต้องผ่าน
 พระราชบัญญัตินี้ออกไปแล้ว ถ้ามว่าคณะกรรมการจะต้องให้หน้าหนักกว่าควรจะ
 ถือปฏิบัติอย่างไร -----

ไม่เช่นนั้นแล้ว กระผมอยากจะกราบเรียนว่าจะเป็นที่ทราบกับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 ณ วันนี้ ผมไม่โทษหรือคิดว่ามันผ่านมาได้อย่างไร เหตุที่ผมหยิบเรื่องนี้ขึ้นมา
 ก็เพราะผมไม่ใช่ นักกฎหมายนั่นเอง เมื่อผมไม่ใช่ นักกฎหมาย ผมมาอ่านดูแล้ว
 ผมก็สับสนว่าจะถือปฏิบัติอย่างไร เมื่อไปถามนักกฎหมายหลายท่านที่มีดีกรีถึง
 ระดับปริญญาเอกทางกฎหมาย ท่านกึ่ง ๆ อยู่ ยังไม่สามารถที่จะให้คำตอบ
 อันชัดเจนแก่กระผมได้ กระผมจึงอยากจะขอย้ำกับท่านคณะกรรมการร่วมกันว่า
 ท่านจะยึดถืออย่างไร ขอให้พูดไว้เพื่อเป็นบันทึกในที่ประชุมสภาแห่งนี้ เป็น
 หลักฐานครับ ขอขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) :
 เชิญท่าน กุ เทพ ครับ

ร้อยโท กุ เทพ ไส้กระจ่าง (ศรีสะเกษ) : ท่านประธานที่เคารพครับ
 กระผม กุ เทพ ไส้กระจ่าง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดศรีสะเกษ พรรค
 ความหวังใหม่ จากคำตอบของท่านกรรมาธิการทำให้กระผมมีความสงสัยเพิ่มเติม
 ซึ่งกระผมกราบเรียนท่านประธานว่า ในมาตรา ๑๓ คณะกรรมการการเลือกตั้ง
 อาจมอบหมายให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้
 มีหลายหน้าที่ครับท่านประธาน มีถึง ๕ วงเล็บ (๑) อำนวยการการเลือกตั้งและ
 การออกเสียงประชามติ ที่กระทำภายในจังหวัดนั้น (๒) เสนอแนะการแบ่งเขตเลือกตั้ง
 สำหรับการเลือกตั้งที่ใช้วิธีการแบ่งเขตเลือกตั้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง
 เป็นต้น ผมไม่ต้องอ่านทั้งหมด แสดงให้เห็นว่าภาระหน้าที่ของคณะกรรมการ
 การเลือกตั้งประจำจังหวัดนั้น มีความสำคัญ และเราก็คิดว่าเป็นองค์กรถาวรที่
 จะทำงานการเมืองตรงนั้น การชี้แจงของท่านกรรมาธิการเมื่อสักครู่ทำให้เรา
 มองว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดจะเป็นโลว์คีย์ คอมมิตตี
 (Low-key committee) จะเป็นคณะกรรมการที่มีบทบาทค่อนข้างไม่สำคัญ
 เป็นเหมือนกับว่าหน่วยงานที่ไม่ถาวร เป็นเหมือนกับหน่วยงานที่คณะกรรมการ
 การเลือกตั้งจะใช้ในภารกิจเฉพาะ แต่กระผมมองว่าภารกิจที่เราเขียนไว้ใน
 มาตรา ๑๓ ค่อนข้างสำคัญ ที่นี้กระผมมามองอย่างนี้ท่านประธานครับ คณะกรรมการ
 การเลือกตั้งชุดใหญ่ ซึ่งเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งระดับชาติ เราให้ข้าราชการ
 ประจำสัปดาห์มาเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ แต่มาตรา ๑๓๙ ในรัฐธรรมนูญบัญญัติ
 ไว้ว่า เมื่อได้รับการสรรหามาแล้ว จะมารับตำแหน่งเขาต้องพ้นจากการเป็นข้าราชการ
 ประจำ ก็ชัดเจนไปเพราะรัฐธรรมนูญบัญญัติเป็นข้อห้ามไว้อย่างนั้น แต่คณะกรรมการ
 การเลือกตั้งประจำจังหวัด ในหลักปฏิบัติจะสับสนมาก เพราะว่าข้าราชการประจำ

เสนอตัวเองเป็นมาคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด พอได้เป็นเสรีก็เป็นข้าราชการประจำต่อ ซึ่งก็จะมีเงินเดือนเพิ่มขึ้นมา มีค่าตอบแทนเพิ่มขึ้นมา ในการทำงานผมคิดว่าอย่างน้อยที่สุดในหลักปฏิบัติก็น่าจะไม่เป็นกลางนัก เพราะวันนี้เราสู้ต่อกันมาแทบตายครับ เพื่อที่จะให้มีคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นอิสระปลอดจากการครอบงำของระบบราชการ เราจึงได้เอาอำนาจนี้มาจากกระทรวงมหาดไทย ทั้ง ๆ ที่ต้องยอมรับว่ากระทรวงมหาดไทยเอง เขาก็ทำงานของเขาได้ดีพอสมควร จะถูกกล่าวหาว่าทุจริต จะถูกกล่าวหาว่าไม่ยุติธรรมอะไรบ้างก็เป็นปัญหาธรรมดา แต่วันนี้เรากำลังจะเอาการเลือกตั้งมาอยู่ในมือขององค์กรประชาชน เราให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งมีอำนาจเป็นอิสระ ๕ ท่านอยู่ที่ส่วนกลาง แต่การดำเนินปฏิบัติกลับต้องเอาไปสู่อำนาจของข้าราชการประจำอีก ไม่น่าจะสอดคล้องกับเจตนารมณ์ที่สำคัญก็คือว่ากฎหมายฉบับนี้เอง ท่านเขียนบทบัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งโอนข้าราชการประจำ ใช้ข้าราชการประจำได้อยู่แล้วในกรณีที่ท่านต้องการหาแกนชามาทำหน้าที่ เพราะฉะนั้นเราขอเสนอเป็นทางเลือกอย่างนี้ได้ไหมท่านประธานครับ เมื่อรัฐธรรมนูญมีบทบัญญัติมาตรา ๑๓๙ บัญญัติให้ข้าราชการประจำนั้นพ้นจากตำแหน่งในกรณีที่มาเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ เราจะเพิ่มเป็นบทบัญญัติมาตราใดมาตราหนึ่งขึ้นมาตรงนี้ล้อกับรัฐธรรมนูญได้ไหมครับว่า เมื่อข้าราชการประจำได้รับการสรรหาแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดแล้ว ก็ให้พ้นจากตำแหน่งข้าราชการประจำมันจะได้ชัดเจนขึ้น เขาจะได้เลือกว่าเขาจะอยู่ที่ปี มีเงินค่าตอบแทนเท่าไร อย่างไร เขาก็จะได้คำนวณเอา ตัวนี้ผมคิดว่าถ้าจะให้มันชัดเจนอย่างนั้นก็น่าจะเป็นทางที่ดีได้ ผมก็จึงขอถามกลับไปยังกรรมาธิการในจุดนี้ครับ ขอกราบขอบคุณท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) :

เชิญท่านไพจิต

นายไพจิต ศรีวรขาน (นครพนม) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมไพจิต ศรีวรขาน พรรคความหวังใหม่ นครพนม ท่านประธานครับ ประเด็นเรื่องเจตนารมณ์ของ สสร. ที่ได้ทำรัฐธรรมนูญให้สภาให้ความไว้วางใจและเชื่อว่าจะมีการปฏิรูปการเมือง สำระสำคัญจริง ๆ ก็จะอยู่ที่กรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นองค์กรที่จะมาอำนวยการจัดการเลือกตั้ง เพราะความเชื่อที่สภาแห่งนี้ได้รับทราบและก็วิพากษ์วิจารณ์กันอยู่หลายครั้งหลายคราก็คือว่า ---

มีการทุจริต มีการใช้อิทธิพลอำนาจมืดดำเนินการโดยไม่ถูกไม่ต้อง เพราะฉะนั้น
 ควรที่จะจัดการให้มีการปลอดจากภัยพิบัติเหล่านี้ได้อย่างเด็ดขาด กรรมการการเลือกตั้ง
 จะเป็นองค์กรที่ฝากความหวังไว้อย่างจริงจังในระดับชาติ ที่เราคิดว่าเป็นอำนาจ
 สูง ๆ ที่ได้ให้กันไว้ แล้วก็เขียนไว้ค่อนข้างชัดเจนว่าเป็นองค์กรอิสระที่
 ปราศจากการกำกับควบคุมใครที่จะเข้าไปแทรกแซงอย่างเด็ดขาด กฎหมาย
 ที่กำหนดให้ข้าราชการเองซึ่งพ้นจากท่านคณะกรรมการได้ชี้แจงเมื่อสักครู่
 ก็แปลว่า ข้าราชการซึ่งได้ถูกห้ามไว้ในการเป็นกรรมการการเลือกตั้งในระดับชาติ
 แล้วก็จะมีบทบาทในการที่จะเข้ามาทำหน้าที่ในการกำกับ ในการมีบทบาทในการ
 อำนวยการจัดการเลือกตั้งตามหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง นั่นก็แปลว่าความคิดที่บอกว่า
 การจัดการอำนวยการการเลือกตั้งที่ผ่านมาอยู่ภายใต้อิทธิพล กลไกของข้าราชการ
 ผมบอกตรง ๆ ว่ามีการกล่าวหากระทรวงมหาดไทยว่าเป็นตัวการที่จะเข้าไป
 แทรกแซงจัดการเลือกตั้ง กล่าวหาทั้งหมด ผมก็ค้านไว้ในการอภิปรายทุกครั้ง
 ว่าผมไม่เห็นด้วย แต่ว่ามา ณ วันนี้กฎหมายการดำเนินการจัดการการเลือกตั้ง
 ในระดับจังหวัดกลับจะไปเปิดช่อง ไปดำเนินการที่สวนทางกับที่ได้พูดกันไว้
 ผมไม่ทราบเพราะอะไร เราคงไม่ได้คิดกันว่าเมื่อเป็นฝ่ายค้านคิดอย่างหนึ่ง
 เมื่อเป็นรัฐบาลคิดอย่างหนึ่ง แต่ต้องการความตรงไปตรงมาต่อสภา เมื่อเรา
 ได้รับรัฐธรรมนูญว่าเราต้องการความเป็นกลาง การอำนวยการของคณะกรรมการ
 การเลือกตั้งจังหวัดเป็นหน้าที่การกำหนดกรอบนโยบาย การอนุวัติให้คณะกรรมการกลาง
 ในระดับชาติให้เป็นจริงเป็นจัง เมื่อระดับชาติห้ามไว้ว่าต้องออก ต้องพ้น พอมาถึง
 ระดับจังหวัดถ้าถามตามที่ท่านคณะกรรมการบอกว่า เป็นได้ก็คือ แปลว่าไม่ต้องออก
 แปลว่าในขณะที่เป็นผู้ว่าราชการจังหวัดก็มาเป็นประธานกรรมการการเลือกตั้งใน
 จังหวัด ซึ่งจะตั้งหรือไม่ตั้งก็ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการการเลือกตั้งระดับชาติที่จะเป็นคน
 แต่งตั้ง ท่านประธานครับ ชัดแย้งกันนะครับถ้าจะบอกว่า เพราะคณะกรรมการ
 ได้เชิญท่านกรรมการการเลือกตั้งท่านหนึ่ง ขออนุญาต ท่านชูว์รัตน์ ซึ่งได้ทำหน้าที่เกี่ยวข้อง
 กับการเลือกตั้งมาชี้แจง ท่านก็บอกว่า ไม่ชัด คนละเรื่องกัน กรรมการการเลือกตั้ง
 นั้นหมายถึง กรรมการการเลือกตั้งระดับชาติที่ต้องห้ามตามรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๓๙
 แต่ถ้าเป็นกรรมการการเลือกตั้งในระดับจังหวัดไม่ชัด ซึ่งพูดแปลแบบนั้นผมคิดว่า
 น่าจะต้องใช้ความรอบคอบ ถ้าต้องการเจตจำนงว่าจะต้องให้ปลอดต่อการที่จะ
 กำกับนโยบายให้คุณให้โทษต่อการจัดการกัน ผมกราบเรียนว่า การเลือกตั้งนี้
 เป็นเรื่องที่จะต้องใช้ความรอบคอบ ละเอียดยและมีผลต่อการปฏิรูปการเมืองที่ชัดเจน
 ถ้าแปลว่าในระดับจังหวัดให้ข้าราชการเขาเป็นได้ ใ้หมวก ๒ ใบ ในขณะที่

มีหน้าที่กำกับ ควบคุมตรวจสอบรวมไปถึงการวินิจฉัยข้อร้องเรียนต่าง ๆ
 ที่จะต้องส่งความเห็นมาสู่คณะกรรมการการเลือกตั้งในระดับชาติได้แล้ว อำนาจ
 ที่คิดว่าจะทำให้เกิดความโปร่งใสบริสุทธิ์ยุติธรรมโดยกรรมการการเลือกตั้งระดับ
 จังหวัดนี้แย้งกันในหลักการ ผมคิดว่าโดยวิธีการ โดยการกำหนดควรชัดเจน
 ผมไม่ทราบว่าการอภิปราย โดยการตอบของท่านกรรมการน่าจะมีความชัดเจน
 ถึงเจตจำนงว่าต้องออกนะ ต้องพินนะ ถ้ายังบอกว่า เป็นกรรมการการเลือกตั้ง
 ในระดับจังหวัดได้ ซึ่งต่อไปก็จะเป็นไปตามกฎหมายที่สามารถที่จะมีฤทธิ์เดชต่าง ๆ
 มากมาย เรื่อยใครมาใช้ได้อย่างไร จัดอำนาจการเลือกตั้ง จะมีฝ่ายจัดการเลือกตั้ง
 ซึ่งตรงนั้นผมเห็นด้วยว่าจะต้องให้ฝ่ายราชการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะ
 แต่งตั้งใครเป็นผู้จัดการเลือกตั้งเขตที่ ๑ เขตที่ ๒ หรือระดับจังหวัด ท่านก็ตั้ง
 คนที่มีประสบการณ์ เป็นข้าราชการที่มีระเบียบวินัยที่กำกับ ควบคุมดำเนินการ
 ตรงนี้ แต่ว่ากรอบที่จะต้องไปวางเพื่อให้กำหนดคน กำหนดการวินิจฉัยเรื่องต่าง ๆ
 ที่จะเป็นปัญหาเบื้องต้นแทนกรรมการการเลือกตั้งในระดับชาติ แล้วไปให้ ผมยัง
 ไม่ได้เชื่อว่าข้าราชการจะดีหรือเลว แต่ผมพูดตามรัฐธรรมนูญที่ท่านได้แสดง
 เจตจำนงในการเขียนตั้งแต่เบื้องต้นมาแล้ว -----

และเมื่อเราได้รับรัฐธรรมนูญแล้วควรที่จะเป็นไปตามนั้น เพราะต่อไป
 ภายภาคหน้า ถ้าเพื่อเราจำเป็นที่จะต้องดำเนินการเกิดความเสียหายแล้ว
 คนจะต้องรับผิดชอบคือสภา ท่านประธานครับ ผมยังเชื่อว่าจะต้องมี
 ความชัดเจนในเรื่องการที่จะให้ข้าราชการเป็นได้แต่ต้องออก
 ตามมาตรา ๑๓๙ ของรัฐธรรมนูญที่ได้กำหนดไว้ ระดับชาติเป็นอย่างไร
 อนุวัตเค้าโคตรงลงมาไม่น่าจะแตกต่างกัน ผมไม่ทราบว่ามีเหตุผล หรือมี
 ข้อจำเป็นอย่างไรที่จะต้องเขียนให้สอดคล้อง เพื่อที่จะเข้ามาเป็น
 กรรมการในการดำเนินการในระดับจังหวัด ท่านประธานครับ ขอทราบ
 เพิ่มเติมและยืนยันตรงนี้ว่าจะเป็นที่ประเด็นที่สำคัญ พวกผมเองก็มีความเคารพ
 รัฐธรรมนูญ เพราะถือว่าเป็นบรรทัดฐานที่จะต้องทำแล้ว เพื่อให้เกิด
 ความโปร่งใสเป็นบรรทัดฐาน เป็นประวัติศาสตร์ กฎหมายตรงนี้คงจะ
 แก้กัณโถงไม่ได้ง่าย ๆ เพราะกว่าที่จะมาถึง เราเองจะทำโดยลำพัง
 คงจะไม่ได้ เราฟังความคิดเห็นของ สสร. ที่ทำกันมาทั้งหมด คงไม่ได้มี
 อะไรที่ผิดเพี้ยนไปจากการได้ยินได้ฟังจากสื่อต่าง ๆ มาโดยตลอด
 ท่านประธานครับ ขอทราบเพิ่มเติมหนึ่งว่าวิธีการสรรหากรรมการ
 การเลือกตั้งระดับจังหวัดที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะเป็นผู้กำหนดนั้น
 คณะกรรมการการได้ชี้กใช้ไล่เลยที่ว่า ณ วันนี้มีหรือยัง ณ วันนี้ได้กำหนด
 วิธีการสรรหากันอย่างไร เพราะผมทราบว่า ๑. กลุ่มข้าราชการโดยผ่าน
 องค์กรตัวแทนในภูมิภาค คือท่านผู้ว่าราชการจังหวัดก็ได้เสนอรายชื่อ
 ผู้ที่มีเหมาะสมที่จะเป็นกรรมการการเลือกตั้งในระดับจังหวัดมา ให้กับท่าน
 คณะกรรมการการเลือกตั้ง นั้นแปลว่า ได้มีการสอดคล้องความคิดเห็น
 ไปเบื้องต้นก่อนที่จะเราได้พิจารณากฎหมายฉบับนี้

ประการที่ ๒ กลุ่มองค์กรกลางเดิม ซึ่งเคยเป็นไม้เป็นมือในการ
 กำกับควบคุมการจัดการเลือกตั้ง ก็ได้มีโอกาสได้เสนอชื่อ เสนอกลุ่ม
 เสนอบุคคลมาสู่คณะกรรมการการเลือกตั้งเช่นเดียวกัน

ประการที่ ๓ กลุ่มที่ค่อนข้างจะมีบทบาทสำคัญในการจัดการเหล่านี้
 ในขณะนี้คือ สสร. ประจำจังหวัดต่าง ๆ ก็เสนอกลุ่มคนที่จะขึ้นมาเป็น
 กรรมการการเลือกตั้งในระดับจังหวัด ท่านประธานครับ ในขณะนี้กำลังเกิดการ
 สวละวงกันว่าใครจะเป็นกรรมการการเลือกตั้งในระดับจังหวัดของคน ๓ กลุ่มนี้
 ผมต้องการ ณ วันนี้อย่างที่จะให้ความเห็นชอบว่า กรรมการการเลือกตั้งได้ชี้แจง
 ต่อคณะกรรมการว่า ได้กำหนดแนวทางระเบียบที่จะว่าการสรรหาไว้อย่างไร

ควรจะปรากฏให้มีความชัดเจนในการที่จะสรรหากันจริง ๆ ว่า มาแล้วจะเป็นใครอย่างไร หรือถูกใจหรือไม่อย่างไรก็อยู่ที่กรรมการการเลือกตั้งใหญ่ จะเลือกส่งมา ๒๐ คน ๓๐ คน ก็เลือกเอา ๑๑ คน ชอบใจใครก็เอาคนนั้นคนนั้น หรืออย่างไร ซึ่งวิธีการตรงนี้จะสะท้อนให้เห็นองค์ประกอบกฎหมายที่เราจะให้มีบทบาทต่อการจัดการการเลือกตั้ง การร้องเรียนร้องทุกข์ต่อความทุจริตฉ้อฉลต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในการต่อสู้ทางการเมือง ท่านประธานครับ ตรงนี้จะต้องเป็นความชัดเจน ผมฝากท่านประธานบอกคณะกรรมการฯ ขอให้เห็นใจ เพราะการเลือกตั้งการทำหน้าที่ผมยังเชื่อว่าพื้นฐานของกฎหมายในการจัดการการเลือกตั้งไม่มีใครเลย ไม่มีใครช่วยวิสุทธิ นักการเมืองเป็นคนที่ได้ผ่านการตรวจสอบจากประชาชน เพราะฉะนั้นสังคมที่วิกฤติไม่ใช่เกิดเพราะเราท่านประธาน แต่เกิดกับคนอื่น ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ ทั้งท่านชิงชัยก็ดี ท่านกฤเทพ ไสภระจำง ท่านไพจิต ศรีวีรชาน ในประเด็นเดียวกัน ในเรื่องของกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ข้าราชการจะได้หรือไม่ ถ้าหากท่านกุศลหรือท่านอื่นจะอภิปราย ถ้าหากนอกจากประเด็นนี้ก็เชิญ ท่านกุศลเชิญครับ

นายกุศล หมีเทศ (สุโขทัย) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม กุศล หมีเทศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุโขทัย พรรคความหวังใหม่ ขออนุญาตกราบเรียนกับท่านประธานด้วยความเคารพว่า เรื่องนี้โดยเฉพาะคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นครั้งแรกในประวัติศาสตร์ของประเทศไทย ที่มีคณะกรรมการการเลือกตั้งระดับชาติ ๕ คน เพื่อควบคุมในการเลือกตั้งทั้งประเทศให้บริสุทธิ์ยุติธรรม และคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้นยังมีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการจังหวัดอีกระดับหนึ่ง แต่ท่านประธานที่เคารพ พี่น้องคนไทยทั้งชาตินั้นกำลังสนใจอยู่ว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งนั้นจริง ๆ แล้วมีอำนาจอะไรบ้าง ซึ่งพวกที่อยู่ในเมือง หรือว่านักวิชาการก็คงจะรู้จักกัน แต่ว่าคนบ้านนอกนั้นยังไม่รู้ แล้วก็ยิ่งเถียงกันในหมู่สภาภาแพ แล้วก็ชิวบ้านว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งจะคุมได้จริงหรือ-----

แม้แต่ผู้แทนในสภาแห่งนี้ก็ยังไม่ยอมว่าคราวหน้าซื้อหนักกว่าเก่า นี่คือข้อเท็จจริง
 ท่านประธานที่เคารพ แต่ทำอย่างไรท่านประธานถึงจะให้คณะกรรมการ
 การเลือกตั้งนี้มีศักดิ์สิทธิ์ มีอำนาจที่แท้จริงในการควบคุมการเลือกตั้ง ผมไม่
 อยากให้ประเทศไทยของเรานั้นตกต่ำอย่างเช่นทุกวันนี้ ท่านประธานที่เคารพ
 ผมเองก็ขออนุญาตท่านประธานว่า ประเด็นที่ว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้น
 มีอำนาจอะไรบ้าง ขออนุญาตท่านประธานว่าเพื่อให้ทำความเข้าใจยิ่งขึ้น
 และชัดเจนขึ้น ท่านประธานที่เคารพ อำนาจซึ่งในมาตรา ๑๐ นั้นได้บัญญัติไว้
 ทั้งหมด ๑๑ ประการด้วยกัน แต่ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานว่า
 ถ้าจะให้การเลือกตั้งบริสุทธิ์ยุติธรรมจริง ๆ แล้วควรที่จะเพิ่มเติมเข้าไปอีก
 ท่านประธาน เพิ่มอย่างไรท่านประธานที่เคารพ ยกตัวอย่างซึ่งกำลังถกเถียง
 กันอยู่ในขณะนี้ว่า ถ้าเกิดคณะกรรมการการเลือกตั้งระดับจังหวัด
 ซึ่งคณะกรรมการแห่งชาติตั้งไปตามมาตรา ๑๒ มีอำนาจ มาตรา ๑๓ นั้น
 คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจมอบให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด
 มีอำนาจหน้าที่ ๕ ประการ คืออะไรบ้างท่านประธานครับ (๑) อำนาจการ
 การเลือกตั้งและออกเสียงประชามติ ที่กระทำการภายในจังหวัดนั้น
 (๒) เสนอแนะแบ่งเขตเลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งที่ใช้วิธีแบ่งเขตเลือกตั้ง
 คณะกรรมการการเลือกตั้ง (๓) รวบรวมและตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับ
 จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ (๔) เสนอแนะต่อ
 คณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อพิจารณาแต่งตั้งบุคคลผู้มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้องกับการ
 การเลือกตั้งหรือออกเสียงประชามติ ตามที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
 ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา กฎหมาย
 ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ หรือกฎหมายว่าด้วยการ
 การเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นที่กำหนดไว้ ข้อสุดท้ายคือ
 (๕) ปฏิบัติการอื่นที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามติ
 ซึ่งอันนี้เป็นอำนาจหน้าที่ที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง ๕ คน ได้มอบหมาย
 ให้คณะกรรมการจังหวัด ท่านประธานที่เคารพ ถ้ามีการตั้งคณะกรรมการ
 การเลือกตั้งระดับจังหวัดมีข้าราชการบางคนเข้าไปเป็นแล้วสิ่งที่จะเกิดขึ้น
 ผมคิดว่าอย่าง สมมุติว่าจังหวัดใดจังหวัดหนึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้ง
 ได้ตั้งผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอใดอำเภอหนึ่งของจังหวัดในเขตนั้น
 ท่านประธานที่เคารพ ที่ผ่านมานั้นหรือปัจจุบันนั้นคนที่มีความรู้มีอำนาจ
 ในการบังคับบัญชาผู้ว่าราชการจังหวัด การที่ผู้ว่าราชการจังหวัดจะปฏิบัติ

หน้าที่โดยไม่ว่าถึงผู้ที่เป็นหัวหน้าหรือเป็นผู้บังคับบัญชานั้นคงเป็นไปไม่ได้ถึงแม้ว่าไม่ใช่สิ่งกันด้วยลายลักษณ์อักษรแต่ก็ด้วยวาจาด้วยโทรศัพท์หรือรับทำนก็จะทำให้การเลือกตั้งนั้นไม่บริสุทธิ์ยุติธรรม แต่คณะกรรมการการเลือกตั้งระดับประเทศนั้นควรจะมีอำนาจ ท่านประธานที่เคารพ เมื่อทราบว่ามีการร้องเรียนสมมุติว่าผู้ว่าฯ หรือว่าข้าราชการที่ได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการการเลือกตั้งนั้น เมื่อได้ร้องเรียนแล้วก็ควรจะให้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งข้อที่ ๑๒ ตามมาตรา ๑๐ อีกสักข้อหนึ่งว่าให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งพักราชการหรือให้ออกจากราชการไว้จนกว่าเลือกตั้งเสร็จ นี่แหละครับข้าราชการคนไหนก็ไม่กล้าหรือกลัวอย่างนั้น ไม่กล้าที่จะประพฤตินทางที่ไม่เป็นธรรมหรือว่าเข้าข้างใดข้างหนึ่ง ที่ผมพูดผมเคยมีบทเรียนครับท่านประธาน ผมเลือกตั้งนั้นผมถูกโกงถึง ๒ ครั้ง ดับไฟครับ นี่แหละผมถึงพูดได้หนักหนาว่า ผมไม่อยากจะให้ข้าราชการนั้นมีส่วนร่วม เพราะว่าโดยข้อเท็จจริงแล้วเลือกตั้งคราวหน้าก็คงอีกไม่นานเกินรอหลังจากกฎหมายนี้ผ่านก็คงอีกไม่เกิน ๑ ปี ต้องมีการเลือกตั้ง แล้วก็ถ้ายังไม่มีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาล พรรคที่คุมกระทรวงมหาดไทยก็เป็นพรรคประชาธิปไตย โดยเฉพาะรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยก็ไม่มั่นใจ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : ท่านบุคคลครับ ผมว่าอย่าไปเอ่ยชื่อพรรคเลย แล้วกรุณาสรุปได้แล้วประเด็นสั้น ๆ

นายบุคคล หมีเทศ (สุโขทัย) : ผมขออนุญาตถอนก็แล้วกัน แต่ว่าท่านประธานที่เคารพ ผมพูดว่าสิ่งเหล่านี้ขอฝากท่านประธานผ่านไปยังประธานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และคณะกรรมการการเลือกตั้งทุกท่าน ถ้าเขาเสนอชื่อมาเป็นข้าราชการ ผมอยากจะเสนอท่านประธานอย่างนี้ได้ไหมครับ ถ้าจะเอาข้าราชการจริง ๆ แล้ว อย่าไปเอาข้าราชการในจังหวัดนั้น เอาจากจังหวัดไหนก็ได้ สมมุติว่าสุโขทัย เอาจากจังหวัดไหน จังหวัดอีสาน จังหวัดไหนก็ได้มาเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้ง เพราะอะไร เพราะอย่างจังหวัดของผม เตี้ยวันนี้มีรัฐมนตรี ถ้าเกิดรัฐมนตรีในพรรคหรือในรัฐบาลใช้อำนาจหน้าที่ อย่างนี้ ก็ไม่เป็นธรรม ท่านประธานที่เคารพ ทำอย่างไร ถึงแม้ว่าในกฎหมายฉบับนี้ คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือว่า สสร. ผมฟังท่านวิจารณ์ว่า ใช้คณะกรรมการการเลือกตั้งระดับจังหวัดนั้น ไม่ใช่คณะกรรมการการเลือกตั้ง เขาว่าอย่างนั้น ท่านประธานที่เคารพ แต่ว่าในเมื่ออำนาจต่าง ๆ ปฏิบัติหน้าที่แทนคณะกรรมการการเลือกตั้งระดับชาติ ยกตัวอย่าง ท่านประธานที่เคารพ แบ่งเขตเลือกตั้งครับ ท่านประธาน ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งระดับจังหวัดทั้ง ๑๑ คนที่คณะกรรมการการเลือกตั้งทางราชการหรือทางจังหวัดเสนอขึ้นมา คณะกรรมการการเลือกตั้งระดับชาติตั้งเข้าไป ปรากฏว่าไม่เป็นธรรมหรือว่าโอนเอียงไปเข้าข้างใดข้างหนึ่ง ท่านประธานที่เคารพ เขตเลือกตั้งนั้นมีผลต่อผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นอย่างมาก นี่ละครับท่านประธานที่เคารพ ตรงนี้ละ โกงกันตั้งแต่เริ่มแรกเลยถ้าไม่เป็นธรรม แต่ผมเชื่อมั่นว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งทั้ง ๕ คนนั้นท่านตั้งใจทำงาน ตั้งใจที่จะทำให้ประเทศของเรานั้นถูกพ้นจากข้อครหาว่า เมืองไทยของเรานั้นปัจจุบันนี้ไม่ว่าจะเป็นนักการเมือง พ่อค้า โกงบ้านโกงเมืองครับ ท่านประธานที่เคารพ ผมไม่อยากจะให้คำนี้ได้ยินอีกเลยครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : ท่านบุคคลกรุณาสรุปเลย จะออกนอกไปแล้วครับ

นายบุคคล หมีเทศ (สุโขทัย) : ท่านประธานครับ กำลังจะสรุปแล้วว่า ท่านประธานฝากไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้งว่า เรากำลังจะหลุดพ้น เราไม่อยากจะให้กล่าวหากันว่า ถ้าพวกข้าราชการ ข้าราชการมาเป็น

กรรมการการเลือกตั้งแล้วเกิดการไม่เป็นธรรมโอนเสียง เอาอีกแล้วไปดึงไปเอาคณะกรรมการการเลือกตั้งระดับจังหวัดเอาข้าราชการมาอีกแล้ว ข้าราชการผมเชื่อว่าส่วนใหญ่ท่านเป็นคนดี ตั้งใจปฏิบัติเพื่อประเทศชาติ แต่ว่ามีบางคนครับท่านประธาน เหมือนกับนักการเมืองด้วยกันนี้ละมีบางคน แต่อีกบางคนทำให้ชื่อเสียงเสียหาย ฉะนั้นท่านประธานที่เคารพ ขอสรุปว่า ขอฝากท่านประธานผ่านไปยังประธานคณะกรรมการการเลือกตั้ง และคณะกรรมการการเลือกตั้งทุกท่านว่า ให้ท่านใช้ดุลยพินิจ ไม่จำเป็นต้องแต่งตั้งเข้ามาพวกข้าราชการที่จะเอามาคุมการเลือกตั้ง เอาอาสาสมัคร หรือถ้าจะเอาจริง ๆ ก็เอาจากจังหวัดอื่นอย่าไปเอาในจังหวัดนั้น เพราะจะตกภายใต้อิทธิพลของนักการเมืองของแต่ละจังหวัดนั้น ท่านประธานครับ ขอกราบขอบคุณท่านประธานเป็นอย่างสูงครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : เชิญท่านครับ

นายสุเทพ ตีบุญมี ณ ชุมแพ (ขอนแก่น) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม สุเทพ ตีบุญมี ณ ชุมแพ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น พรรคความหวังใหม่ คงไม่ช้าประเด็นครับ เพราะมีประเด็นเพิ่มขึ้นมา ท่านประธานที่เคารพ การแต่งตั้งกรรมการจังหวัด กฎหมายรัฐธรรมนูญได้มอบให้มิคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือกรรมการการเลือกตั้ง แต่ที่นี้เมื่อเราร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับคณะกรรมการการเลือกตั้ง เราได้ให้อำนาจขึ้นมาเอง ในมาตรา ๑๑ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด ไม่ใช่แต่เพียงให้อำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดเท่านั้น ยังมีอำนาจในการแต่งตั้งผู้อำนวยกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด บุคคล คณะบุคคล หรือผู้แทนองค์การเอกชน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายให้ ถ้าเราพิจารณาถึงจุดนี้ เรากำลังพูดกันถึงเรื่องคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดเท่านั้น ซึ่งถ้าเผื่อเราจะถือเอาตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ คำปรารภของรัฐธรรมนูญเพื่อต้องการที่จะปรับปรุงโครงสร้างของการเมืองให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งหมายความว่า ต้องการที่จะให้มีองค์กรอิสระขึ้นมาควบคุมการเลือกตั้ง -----

เพราะฉะนั้นเมื่อเรามีองค์กระอิสระขึ้นมาแล้ว องค์กระอิสระนั้นจะเขียนกฎหมายให้ตัวเองมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติผิดจากที่รัฐธรรมนูญต้องการ ผมคิดว่าคงเป็นไปได้ยาก หรือไม่สมเจตนาธรรมเนียมรัฐธรรมนูญ นี้ผมพูดประเด็นสั้น ๆ แต่เพียงแค่นี้

ประเด็นที่ ๒ ที่ผมอยากถามต่อไปด้วย คือเกี่ยวกับเรื่องของวาระการดำรงตำแหน่ง ขอให้ท่านกรรมาธิการดูที่กฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕๐ กรรมาธิการเลือกตั้งมีวาระการดำรงตำแหน่งเจ็ดปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้ง และให้ดำรงตำแหน่งนั้นได้เพียงวาระเดียว คำว่า วาระเดียว ในที่นี้กระผมคงเข้าใจว่าเป็น ๗ ปี ใช่ไหมครับ แต่ที่นี้ในการที่จะให้ดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัด ซึ่งเป็นอำนาจซึ่งเขียนขึ้นมาเอง ปรากฏว่าใช้คำพูดแบบเดียวกันบอกว่าให้ดำรงตำแหน่งเพียงวาระเดียว กระผมจึงอยากถามท่านกรรมาธิการด้วยว่า คำว่า วาระเดียว ในที่นี้มันจะเท่ากับ ๗ ปี เหมือนกับที่รัฐธรรมนูญให้การดำรงตำแหน่งวาระของกรรมการการเลือกตั้งหรือไม่ กระผมถามแต่เพียงเท่านี้ กราบขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : เชิญท่านสุชาติครับ

นายสุชาติ ศรีสังข์ (มหาสารคาม) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม สุชาติ ศรีสังข์ พรรคความหวังใหม่ จังหวัดมหาสารคาม ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมอยากจะกราบเรียนข้อสังเกต ซึ่งเป็นขั้นตอนและวิธีปฏิบัติในการสรรหาคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด คือข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นที่จังหวัดของกระผมเอง คือจังหวัดมหาสารคาม ขณะนี้ได้มีการให้ส่งใบสมัครโดยผ่านทางประธานองค์กรกลาง อดีตประธานองค์กรกลาง ขออนุญาตเอ่ยนาม คือท่านอาจารย์เรืองยศ จันทรสัมภามาส่งมาแล้ว ส่งมาเท่าไรไม่ทราบ ขณะเดียวกันก็ผ่านทางผู้ว่าฯ ก็ส่งรายชื่อมาเพื่อที่จะมาเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด และแหล่งที่ ๓ ก็คือให้อดีต สสร. ส่งมาเหมือนกัน คือดอกเตอร์โกศล ศรีสังข์ พี่ชายผมเอง ก็ส่งมาเหมือนกัน ท่านประธานที่เคารพ สมมติว่าส่งมา ๑๐๐ ชื่อ ๑๐๐ คน แล้วทางคณะกรรมการการเลือกตั้งระดับชาติ ก็จะให้ทั้ง ๑๐๐ คนนี้ประชุมกัน และให้เลือกกันเองเหลืออยู่ ๒๒ ท่าน ท่านประธานครับ หลังจากได้ ๒๒ ท่าน ก็จะส่งมาที่กรรมการการเลือกตั้งระดับชาติอีกครั้งหนึ่ง หลังจากนั้น

คณะกรรมการการเลือกตั้งระดับชาติ ก็จะเลือกให้เหลืออยู่ ๑๑ ท่าน ๑๑ ท่านนี้ เรียกว่า คณะกรรมการสรรหา แล้วคณะกรรมการสรรหา ก็จะส่งกลับไปอีกทีหนึ่ง อาจส่งตัวเองด้วย หรือคนอื่นด้วย หรือข้าราชการประจำด้วย กลับไปที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งระดับชาติอีก ๒๒ คน หลังจากนั้นคณะกรรมการการเลือกตั้งระดับชาติถึงจะหยิบมาเพียง ๑๑ คน นั่นคือคณะกรรมการการเลือกตั้งระดับจังหวัดที่แท้จริง ท่านประธานที่เคารพ คล้าย ๆ กับเลือก สสร. ไม่มีผิด ถ้าหากสมมุติว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นคนที่พรรค ก มากกว่า ท่านประธาน ความเอนเอียงก็จะเกิดขึ้นทันที ในบรรดา ๒๒ คนที่ส่งกลับไป ล่าสุดนั้น พรรค ก จะหยิบเอาเฉพาะคนที่เอาประโยชน์ต่อพรรคของตนเอง ซึ่งจะทำให้การเลือกตั้งนั้นขาดความบริสุทธิ์ยุติธรรม ซึ่งเราจะไม่ได้ ส.ส. ดังที่พี่น้องประชาชนหรือตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนุญต้องการไว้ เพราะฉะนั้น ท่านประธานที่เคารพครับ ผมจึงอยากจะกราบเรียนเป็นข้อสังเกตไว้ว่า การที่จะให้ข้าราชการประจำเป็นกรรมการการเลือกตั้งระดับจังหวัดได้หรือไม่ จึงจำเป็นและสำคัญอย่างยิ่งที่จะต้องให้ทางคณะกรรมการได้พิจารณาอย่างยิ่ง ขอพระคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญกรรมการชี้แจงครับ

นายกวี สุภธีระ (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานสภา
ที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ผมก็เพิ่งทราบเดี๋ยวนี้ว่าคณะกรรมการร่วม
ได้ตกลงว่า ถ้าพรรคไหนถามก็ให้กรรมการร่วมพรรคนั้นเป็นคนตอบ
จริง ๆ แล้วผมไม่ได้ตั้งใจจะลุกขึ้นมาตอบเลย คำถามของหลาย ๆ ท่านนั้น
อย่างท่านชิงชัยก็ดี ท่านกุเทพก็ดี ที่ท่านเป็นห่วงเป็นใยเรื่องที่จะขัดรัฐธรรมนูญ
หรือไม่ ประเด็นนี้ก็ตอบได้ชัดเจนว่าไม่ขัด เพราะว่ารัฐธรรมนูญไม่ได้ห้าม
หมายความว่า กรรมการระดับจังหวัดเป็นข้าราชการไม่ได้ เป็นได้ แล้วก็
ต้องแยกกันออกให้ดีกว่า คำว่า กรรมการเลือกตั้ง นั้น หมายถึง กรรมการ
เลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งหมายถึง ๕ ท่าน ส่วนกรรมการการเลือกตั้ง
ประจำจังหวัดตามร่างฯ ที่เราพิจารณาอยู่นี้ ไม่ปรากฏในข้อความใด หรือ
ในมาตราใดในบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญที่ท่านกล่าวอ้างเลย ไม่มีคำนี้
เพราะฉะนั้นก็จะเห็นชัดเจนว่ากรรมการการเลือกตั้ง กับกรรมการการเลือกตั้ง
ประจำจังหวัดนั้นเป็นคนละคนกัน เป็นคนละคณะ เป็นคนละนัยกันเลย เขาจะ
ไปอ้างว่าขัดรัฐธรรมนูญก็ไม่ได้ ชัดเจน นั่นประการที่ ๑

ประการที่ ๒ แยกอีกว่า สมควรหรือไม่ที่จะให้กรรมการ
การเลือกตั้งประจำจังหวัดนั้นมาจากข้าราชการ หรือตั้งข้าราชการได้ อันนี้
ก็เป็นประเด็นซึ่งควรจะพิจารณา แต่ว่าบังเอิญว่าร่างฯ ที่เราพิจารณาอยู่นี้ได้ผ่าน
การพิจารณาของสภาผู้แทนราษฎรมาแล้ว จริง ๆ แล้วก็ไม่สามารถที่จะนำมา
อภิปรายในนี้ได้ แต่ว่าควรหรือไม่ควรนั้นท่านสามารถแสดงความคิดเห็นได้
ก็อาจจะเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย ในแง่ของกรรมการก็ได้มีการพิจารณา
เช่นเดียวกัน ท่านอย่าลืมว่าในระดับต่างจังหวัดนั้นหาบุคลากรที่เพียบพร้อม
ความรู้ ความสามารถที่จะมารับผิดชอบ เป็นหูเป็นตา หรือเป็นมือเป็นเท้า
แทนคณะกรรมการการเลือกตั้งยากมาก ยกตัวอย่างให้เห็น กรณีปัญหาเกี่ยวกับ
กฎหมาย สมมุติว่าไม่ให้ข้าราชการเข้ามาเป็นเลย หรือไม่ให้ผู้พิพากษา
เข้ามาเป็นเลย เวลา ๑๑ คน มีปัญหาเรื่องกฎหมาย ผมก็สงสัยเหมือนกันว่า
จะหาทางออกอย่างไร จริงอยู่อาจจะมีความหมาย อาจจะมียะไรต่าง ๆ
มากมาย แต่ท่านเหล่านั้นก็ชำนาญในเรื่องกฎหมายทั่ว ๆ ไป จะยกตัวอย่าง
ให้เห็น และในทางปฏิบัติแล้ว ผมไม่เชื่อว่ากรรมการการเลือกตั้งนั้นจะสรรหา
๑๑ คนมาจากข้าราชการทั้งสิ้นคงเป็นไปได้ ถึงอย่างไรก็ตามผมก็อยากจะ
วิงวอนว่า ขอให้มองข้าราชการประจำไปในทางที่ดีด้วย อาจจะมีข้าราชการ

บางคนที่จะต้องรับใช้ทางการเมือง รับใช้ผู้บังคับบัญชาอะไรก็แล้วแต่ แต่พอมองย้อนหลังจริง ๆ แล้วการเลือกตั้ง ๒ ครั้งที่ผ่านมา สมัยฯ พญา นายกรัฐมนตรี ชวน เป็นนายกรัฐมนตรีนั้น ใครเป็น มท. ๑ แล้วผลการเลือกตั้งปรากฏประการใด พรรครัฐบาลก็แพ้การเลือกตั้งครั้งนั้น การเลือกตั้งครั้งที่ ๒ ก็เช่นเดียวกัน ท่านนายกฯ บรรหาร ด้วยซ้ำไป เป็น มท. ๑ ท่านก็แพ้ลุ่มเหมือนกัน ถ้าอำนาจการเมืองสั่งผู้ว่าฯ สั่งนายอำเภอได้ ผมว่าใครมาเป็น มท. ๑ ต้องชนะการเลือกตั้งมาตลอดกาลเลย แต่ความจริงไม่ได้เป็นเช่นนั้น แต่เราก็ไม่ปฏิเสธว่าจะไม่มีการเมืองเข้ามาแทรกแซงจริง ๆ แล้วผมก็เป็นทั้งนายอำเภอ เป็นผู้ว่าฯ มาก่อน ก็ถูกพาดพิงมามากเหมือนกัน จริง ๆ แล้วถ้าผู้ว่าฯ นายอำเภอมีอิทธิฤทธิ์บารมีดลบันดาลให้พรรคไหนชนะการเลือกตั้งได้ ผมว่าผู้ว่าฯ ลาออกมาสมัครผู้แทนกันหมดแล้ว เพราะฉะนั้นขอให้มองในแง่ดี ก็เปิดโอกาสนะครับ เอาละครับถึงอย่างไร ในขณะนี้เราไม่สามารถแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ ประเด็นที่ท่านไม่เห็นด้วยว่า กรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดไม่ควรให้เป็นข้าราชการ ผมก็ค่อนข้างจะเอนเอียงเห็นกับทางท่าน แต่เราก็ต้องรู้ว่ากฎเกณฑ์ของสภานั้นเราไม่สามารถจะแก้ไขอะไรได้เลย พูดยกัน ๓ วัน ๓ คืน ก็แก้ไม่ได้ มีทางเดียวก็เป็น การขยายความคิด แสดงความคิด ผมคิดว่าท่านทั้งหลายพูดมามีเหตุมีผล มีแนวร่วมมาก -----

เพราะฉะนั้นผมเข้าใจว่าถ้ากฎหมายฉบับนี้ผ่านไปเรามาพิจารณาแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง ดีไหมครับ แล้วที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติถามเรื่องการเลือกสรรผู้ที่ดำรงตำแหน่ง คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดนั้น กฎหมายในขั้นนี้ก็บอกว่าให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้ง จะไปกำหนดวิธีการหลักเกณฑ์ การอยู่ในตำแหน่ง การพ้นตำแหน่ง การตอบแทนอะไรต่าง ๆ เราโยนอำนาจให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเลย เพราะเขาเป็นผู้รับผิดชอบเป็นผู้ปฏิบัติ จริง ๆ แล้วในกฎหมายรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๔๕ วรรคท้าย เขาบอก คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจ แต่งตั้งบุคคล คณะบุคคล หรือผู้แทนองค์การเอกชน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามที่มอบหมาย เห็นไหมครับว่า กฎหมายรัฐธรรมนูญให้อำนาจอิสระของการเลือกตั้ง ตั้งใครก็ได้ องค์กรก็ได้ นิติบุคคลก็ทำได้ แต่ด้วยความรอบคอบของคณะกรรมการจากสภาผู้แทนราษฎรมา จึงมาเขียนล๊อคไว้ว่า ไม่ได้แล้วนะ ตั้งสุมสี่สุมห้าไม่ได้ ต้องใช้วิธีการจัดสรร ต้องอะไรยังแบ่งกันอยู่ ก็ได้มีมาตรการมาตีกรอบให้ แต่โดยอำนาจรัฐธรรมนูญตามมาตรานี้ นะครับ เขามีอิสระอยู่แล้ว เรามาตีกรอบตามรัฐธรรมนูญ ก็มีคำถามอีกเหมือนกันว่ามาตีกรอบอย่างนี้ แสดงว่าเราไปมัดมือมัดเท้ากรรมการการเลือกตั้งเขาก็ไม่อิสระ ก็แล้วแต่จะมองกัน นะครับ เพราะจริง ๆ แล้วเราก็พยายามดูทั้งสองอย่าง ทั้งความเป็นอิสระ ดูแม้กระทั่ง เพื่อนสมาชิกหลายคนบอกกรรมการเรารู้สึกจะให้อำนาจกรรมการการเลือกตั้งกันมากมายจริง ๆ ที่จริงไม่ได้ให้มาก ให้ตามกรอบให้ตาม บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญทั้งสิ้น แต่เรามาแปลเป็นรายละเอียด แถบบางคราว มาล๊อคไว้ด้วยซ้ำไป เพราะฉะนั้นอะไรก็แล้วแต่ที่มันไม่เหมาะไม่ควร

ในความรู้สึกหรือในแนวทางการความต้องการของท่าน เรายังมีโอกาส ถ้าสภานี้ยังอยู่เราก็สามารถกลับเข้ามาแก้ไขเปลี่ยนแปลงได้ ขอกราบขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : เชิญท่านประเทืองครับ

นายประเทือง วิจารณ์ปรีชา (สิงห์บุรี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ประเทือง วิจารณ์ปรีชา ผู้แทนราษฎรจังหวัดสิงห์บุรี พรรคชาติไทย จากการที่คณะกรรมการร่วมกันได้แก้ไขพระราชบัญญัติคณะกรรมการการเลือกตั้ง กระผมต้องกราบเรียนตั้งแต่ตอนต้นสักนิดหนึ่งว่า ที่มาของพระราชบัญญัติฉบับนี้ค่อนข้างจะมีปัญหา ตั้งแต่การพิจารณาร่างฯ ฉบับแรกในสภาผู้แทนราษฎร เพราะเราจะไปติดอยู่ในสัญญาของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่ต้องการให้การเลือกตั้งนั้น

เป็นไปด้วยความบริสุทธิ์และยุติธรรม บุคคลที่จะเข้ามาสู่ตำแหน่งทางการเมืองนั้น จะต้องมาด้วยความบริสุทธิ์ ตรงนี้เป็นเหตุ เพราะฉะนั้นรัฐธรรมนูญจึงต้องพยายาม กำหนดให้มีคณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งชาติขึ้น แล้วก็ให้ปลอดจากการแทรกแซง ของทั้งทางการเมืองและทั้งส่วนราชการ หรือในส่วนตัวที่คิดว่าจะมีอิทธิพลเข้ามา เหนือคณะกรรมการการเลือกตั้งได้แล้ว ต้องไม่ให้มี นีหิวใจอยู่ตรงนี้ เพราะฉะนั้น จึงได้มีคณะกรรมการการเลือกตั้งแห่งชาติขึ้น คณะกรรมการการเลือกตั้งตาม รัฐธรรมนูญกำหนด ก็มีการสรรหาบุคคลตามรัฐธรรมนูญนั้นได้ขึ้นมา แล้วเมื่อมีการ ร่างกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง ก็จึงมีปัญหาในทางปฏิบัติเกิดขึ้น ร่างฯ ที่เข้าสู่สภา ผู้แทนราษฎร ที่มาของคณะกรรมการการเลือกตั้งในระดับจังหวัด ได้รับการแต่งตั้ง จากคณะกรรมการการเลือกตั้ง โดยมีคุณสมบัติอย่างเดียวกัน นั่นคือก็คงไม่เป็น ข้าราชการ แล้วให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัดนั้นไปตั้งคณะกรรมการ สรรหาคณะกรรมการประจำเขตเลือกตั้ง -----

๗๓

สผ ๔/๒๕๔๑ (วิ.)

ภาวดี ๓๖/๑

แต่ว่าพอมาถึงขั้นตรงนี้ถูกเปลี่ยนแปลง แล้วก็โดยเฉพาะจำนวน ๑๑ คนที่กำหนดตายตัวก็บอกว่ามีจำนวนไม่เกิน ๑๑ คนนั้นก็ได้ออกแก้ไขลง เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งตรงนี้ก็ไปตัดในระดัปรวมการเขตเลือกตั้ง เพราะฉะนั้นกรรมการการเลือกตั้งในระดับจังหวัดซึ่งเคยมีคุณสมบัติเหมือนกับกรรมการการเลือกตั้งก็ถูกเปลี่ยนแปลงโดยไปยกเว้น นั่นก็คือเปิดโอกาสให้มีการตั้งข้าราชการประจำเข้ามาได้ ตรงนี้ผมไม่ได้ตำหนิในการที่เขียนกฎหมายอย่างนี้นะครับ เพราะผมทราบว่าคณะกรรมการต้องการให้เกิดความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ เพราะถ้าเอาบุคคลที่มีคุณสมบัติตามคณะกรรมการการเลือกตั้งไปเป็นกรรมการจังหวัดด้วยแล้วนี้หาบุคคลได้ยาก ตรงนี้ก็ต้องมองไปที่รัฐธรรมนูญ คณะกรรมการร่วมนี้น่าจะมีข้อบ่งชี้ไว้ว่า นี่คือจุดหนึ่งของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่เขียนแล้วทำให้เกิดยากแก่การปฏิบัติ เพราะฉะนั้นเราจะไม่มานั่งถกเถียงกันว่ามันขัดกับรัฐธรรมนูญใหม่ แต่ว่าถ้าเปิดโอกาสให้ส่วนหนึ่งส่วนใดเข้าไปมีส่วนร่วมเข้ามาเป็นกรรมการการเลือกตั้งโดยไม่เป็นอิสระนี้ คำตอบตรงนี้มีมันอยู่ในตัว แต่ว่าเมื่อไม่มีทางอื่นจึงจำเป็นต้องยอมให้มีข้าราชการเข้ามาเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้ง กระผมไม่ต้องย้ำว่าไม่ได้ตำหนิคณะกรรมการ ไม่ได้ตำหนิข้าราชการ ไม่ได้ตำหนิกรรมการร่วมที่ต้องเขียนอย่างนี้ เพราะไม่มีทางออกจริง ๆ จึงต้องเขียนอย่างนี้ แม้ในความรู้สึกผมเชื่อว่าในคณะกรรมการร่วมทุกท่านนี้ก็คงจะจิตตะขงใจจะบอกว่ามันไม่ขัดรัฐธรรมนูญนี้ แต่ว่าต้องมองเจตนารมณ์ใหญ่ว่าในการให้การเลือกตั้งเกิดการควบคุมบุคคลที่จะเข้าสู่ทางการเมืองนี้ถูกควบคุม เพราะฉะนั้นคนที่ควบคุมนี้จะต้องเป็นอิสระและปราศจากการแทรกแซงจากส่วนหนึ่งส่วนใด จะปฏิเสธไม่ได้ครับว่า ข้าราชการนั้นจะไม่ถูกแทรกแซง เพราะข้าราชการนั้นมีผู้บังคับบัญชา แต่ว่าใครจะยอมให้เข้าไปแทรกแซงได้มากได้น้อยหรือไม่ ตรงนั้นเป็นอีกประเด็นหนึ่ง ใครเชื่อหรือครับว่าจะไม่มีการสั่งการไปยังผู้ว่าราชการจังหวัด ใครเชื่อหรือครับว่าจะไม่ได้รับการขอร้องไปสู่ นายอำเภอ มีแต่ว่าผู้ได้รับการสั่งการหรือผู้ได้รับการขอร้องนั้นเขาจะเชื่อฟังผู้บังคับบัญชาในกรณีเรื่องนี้มากน้อยแค่ไหน แต่ใครที่จะหวังความก้าวหน้าในชีวิตราชการ อ่านทางการเมือง ทิศทางทางการเมืองบางท่านก็ทุ่มเทเข้าไปรับใช้จนกระทั่งมีผลกระทบหลังการเลือกตั้งก็เคยปรากฏขึ้นมา มีการร้องเรียนกันมา มีการตำหนินำมาว่ากล่าวกันกันตรงนี้ เพราะฉะนั้นกระผมมองว่าที่ท่านคณะกรรมการร่วมจำเป็นต้องไปเขียนตรงนี้ โดยให้ข้าราชการเข้าไปเป็นกรรมการการเลือกตั้งในระดับจังหวัดนั้น ก็เป็นทางออกอย่างหนึ่งซึ่งไม่มีทางอื่น

เมื่อมันไม่มีทางอื่น สิ่งที่เราจะตำหนิได้นั้นก็คือ ตรงนี้คือความบกพร่องอย่างหนึ่ง
ของรัฐธรรมนุญที่เขียนแล้วด้วยความเพ้อฝันทำให้ปฏิบัติไม่ได้ เพราะฉะนั้นก็คง
ไม่มีทางอื่น จำเป็นที่จะต้องยอมรับร่างพระราชบัญญัตินี้ด้วย แม้จะทราบว่า
ไม่ค่อยจะสมบูรณ์นักก็ตาม ขอขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ ผมขอเรียนอย่างนี้นะครับว่า หลายท่านที่อภิปรายมาก็มีความห่วงใยเรื่องคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด คือแต่งตั้งจากราชการในประเด็นเดียวกัน เพราะฉะนั้นถ้าอภิปรายผมขอความกรุณาด้วยครับ ถ้าไม่เข้าประเด็นก็จะดีนะครับ ผมจะให้ท่านเอกภาพ ท่านจำลอง และท่านชิงชัย ให้กรรมการชี้แจง แล้วจะขอความกรุณาเพื่อสมาชิกขอมติเนครับ เชิญท่านเอกภาพ

นายเอกภาพ พลซื่อ (ร้อยเอ็ด) : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม เอกภาพ พลซื่อ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดร้อยเอ็ด สังกัดพรรคเสรีธรรม ในประเด็นที่ถกเถียงนั้น ขอกราบเรียนท่านประธานว่า ประเด็นเดียวกัน แต่มองคนละมุม ผมเห็นด้วยกับคณะกรรมการร่วมที่บอกว่า ในการที่จะตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งระดับจังหวัด ๑๑ คนนั้น ไม่ห้ามข้าราชการประจำ แล้วทำไมไม่มองมุกกลับบอกว่า ผู้ที่ไม่เป็นข้าราชการประจำนั้นอาจจะไม่มีความชำนาญในการจัดการเลือกตั้ง และในการที่เลือกตั้งนั้นที่ผ่านมามีข้อครหาในทาบอกว่า ทางมหาดไทยหรือผู้ว่าฯ นั้นมีอำนาจในการที่ไปให้คุณให้โทษแก่ผู้สมัครรับเลือกตั้งบางคนหรือบางพรรคการเมืองนี่นะครับ ท่านประธานที่เคารพ กฎหมายใหม่นั้นไม่ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดคนเดียว เขาให้ตั้งคณะกรรมการการเลือกตั้งระดับจังหวัด ๑๑ คน และก็เชื่อว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งระดับชาติ ๕ ท่านนั้นก็คงไม่ต้องตั้งคณะกรรมการมหาดไทยทั้ง ๑๑ คนหรอกนะครับ ถ้าจะมีคณะกรรมการระดับจังหวัด ๑๑ คนนั้นเป็นข้าราชการบ้างก็คิดว่าไม่เกินกึ่งหนึ่ง หรือไม่ถึงกึ่งหนึ่งด้วย แล้วก็มีส่วนอื่น ๆ แม้แต่การสรรหาที่ท่านสมาชิกหลายท่านบอกว่า ขณะนี้มีหนังสือจากคณะกรรมการการเลือกตั้งก็ดี ผ่านทั้ง สสร. ผ่านทั้งองค์กรเอกชน ผ่านทั้งผู้ว่าราชการจังหวัด ให้มีการสมัครสมาชิก ใครที่จะเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งระดับจังหวัดก็ส่งใบสมัครมา ถ้าอย่างนี้ก็เหมือนกับสมัครแล้วไปหวังอะไร ข้าราชการมีน้อยกว่าคนทั่วไป ถ้าเราอยากจะเป็นก็เอาคนของเราสมัครแล้วก็เลือกกันเอง ๒๒ คนส่งเข้ามาก็ต้องเหลือติดเข้ามาคน ๒ คน ผมว่าอย่าไปกังวลเรื่องพวกนี้เลย ต้องมองว่า ๑๑ คนนั้น ถ้ามีข้าราชการอยู่บ้าง ที่มีความรู้ความชำนาญ เอาละ ผู้ว่าราชการจังหวัดส่งไม่ได้ทั้ง ๑๑ คนนั้น แต่ในกฎหมายหลายมาตรา

การลงมติหลัก ๆ นั้นเอามติเป็นเอกฉันท์ เอาเอกฉันท์ผู้ว่าราชการจังหวัด จะสั่งได้มากกว่าลูกน้องคนเดียวคน ๒ คน จะสั่งทั้ง ๑๑ คน ผมเชื่อว่าไม่ได้ อันนี้ ผมเห็นด้วยที่เปิดช่องว่างให้มีการแต่งตั้งข้าราชการประจำมาเป็น กรรมการการเลือกตั้งระดับจังหวัด ๑๑ คนนี้ได้ เพราะฉะนั้นให้มอง มุมกลับในความรู้ความสามารถและความชำนาญ สิ่งที่ผมอยากจะเรียนถาม คณะกรรมาธิการร่วมในมาตรา ๑๒ นี้ เดิมทีนั้นของสภาผู้แทนราษฎรได้ กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการการเลือกตั้งระดับจังหวัด ไว้ ๔ ปี แต่ของใหม่ที่คณะกรรมาธิการร่วมได้ร่างขึ้นมานั้น ไม่ได้กำหนด วาระในการดำรงตำแหน่งว่ากี่ปี แต่ยกอำนาจไปให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง ใหญ่เป็นคนกำหนดในระเบียบวาระต่าง ๆ ที่เขียนไว้ในกฎหมาย มาเขียนไว้ใน มาตรา ๑๑ บอกว่า ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการ การเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัด บุคคล คณะบุคคล หรือผู้แทนองค์การเอกชน เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามคณะกรรมการการเลือกตั้ง มอบหมายได้ พรรคสองว่า หลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง ค่าตอบแทน รวมทั้งวิธีปฏิบัติงานของคณะกรรมการ การเลือกตั้งประจำจังหวัด ผู้อำนวยการเลือกตั้งประจำจังหวัด บุคคล คณะบุคคลหรือผู้แทนองค์การเอกชนตามวรรคหนึ่ง และคณะอนุกรรมการ ตามมาตรา ๑๔ ให้เป็นไปตามคณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ยังไม่ทราบว่า ขณะนี้คณะกรรมการการเลือกตั้งนั้นกำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำจังหวัดนั้นดำรงตำแหน่งคราวละกี่ปี จริงอยู่กฎหมายเขียนว่า ให้ได้วาระเดียว จะกี่ปีละ ๑๐ ปี ๕ ปี ๒๐ ปี ไม่ได้กำหนดไว้เหมือนกับ ที่เราเคยกฎหมายไว้ในกฎหมายเดิมของสภาผู้แทนราษฎรของเรา แล้วถาม ต่ออีกในมาตรา ๑๘ เรื่องการแบ่งเขตเลือกตั้ง การแบ่งเขตเลือกตั้ง เราก็มียุทธศาสตร์ในการแบ่งเขตเลือกตั้งไว้ในมาตรา ๑๘ เดิมที่เป็น มาตรา ๑๖ และแก้ไขใหม่เป็นมาตรา ๑๘ มีการตัดวรรคสาม ถ้าจำไม่ผิด การแบ่งเขตเลือกตั้งตามมาตรา ๑๘ นั้น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง ดำเนินการแบ่งเขตเลือกตั้ง สำหรับการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ของทุกจังหวัดเพื่อให้ประชาชนได้รับทราบล่วงหน้า ผมไปดูวรรคสามดีกว่า วรรคสามเดิมที่เรื่องกฎหมายเราฟิกซ์ (Fix) ตายตัวว่า การแบ่งเขต เลือกตั้งนั้นให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัด

๗๗

สพ ๔/๒๕๔๑ (วิ.)

ประทีป ๓๗/๓

เป็นผู้แบ่งเขตเลือกตั้งประจำจังหวัดนั้น แต่ที่คณะกรรมการร่วม
ไปพิจารณาไปแก้ไขใหม่นั้นบอกว่า ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ
การเลือกตั้งในการมอบอำนาจ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งระดับจังหวัด
ซึ่งในมาตรา ๑๓ ให้อำนาจในการที่จะเสนอแนะแบ่งเขตเลือกตั้ง สำหรับ
การเลือกตั้งที่ใช้วิธีแบ่งเขตเลือกตั้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง -----

- ๓๘/๑

ตามมาตรา ๑๓ นี้บอกไว้ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจะมอบอำนาจก็ได้ อาจจะมอบให้ในการเสนอแนะในการแบ่งเขตเลือกตั้ง ถ้าของเดิมของ สภาผู้แทนราษฎรของเรานั้น ให้คณะกรรมการระดับจังหวัดเป็นผู้แบ่งเขตเลือกตั้ง สิ่งที่ย่อยากจะเรียนถามต่อไปก็คือ ท่านอาจจะให้ระดับจังหวัดแบ่งก็ได้ หรือกรรมการระดับชาติ ๕ คนนั้นแบ่งก็ได้ เพียงแต่ขอคำแนะนำเฉย ๆ ก็ได้ อันที่เขียนใหม่นี้ เดิมทีนั้นในการแบ่งเขตเลือกตั้ง เขาให้คำนึงถึงเสียงประชาชน ก็หมายความว่าให้ถามความต้องการของประชาชนในพื้นที่ว่าต้องการไปเขตไหน ๆ บ้าง ปัญหามันเกิดขึ้นในเขตจังหวัดร้อยเอ็ดของผม ขณะนี้มีผู้เสนอแบ่งเขตเลือกตั้ง ตั้งหลายคน แบ่งเขตไหนเขตนี้ แบ่งอำเภอไหนอำเภอนี้ โดยไม่คำนึงถึงกฎหมาย มาตรา ๑๘ เลขก็มี บางคนก็แบ่งข้ามเขตไป จากเขต ๑ แบ่งเป็นเขต ๓ เขต ๓ เป็นเขต ๔ ก็มี แต่ในกฎหมายนี้มาตรา ๑๘ (๒) นะครับ (๑) นั้นบอกว่า ในกรณีที่มีอำเภอหรือตำบลใดมีจำนวนราษฎรเพียงพอที่จะกำหนดเป็นเขตเลือกตั้งได้ ให้กำหนดอำเภอหรือตำบลนั้นเป็นเขตเลือกตั้ง (๒) บอกว่า ในกรณีที่ไม่เป็นไปตาม (๑) ให้รวมอำเภอต่าง ๆ เป็นเขตเลือกตั้ง โดยคำนึงถึงพื้นที่ที่ติดต่อกัน ใกล้ชิดกัน ความสะดวกในการคมนาคมระหว่างกัน กฎหมายเขียนว่า และการเคยอยู่ในเขตเลือกตั้งเดียวกัน ก็อยากจะฝากเป็นข้อสังเกตให้คณะกรรมการการเลือกตั้งทั้ง ๕ ท่าน และการแบ่งเขตให้คำนึงถึงเขตเลือกตั้งเดิมเมื่อครั้งที่ผ่านมา จะแบ่งเป็น ๓ เขต ๒ เขตก็ตามแต่ ให้คำนึงถึงเขตเลือกตั้งเดิมว่าเดิมเป็นอย่างไร ถ้ามีปัญหาเกิดแบ่งเขตเลือกตั้งข้ามเขตไป ประชาชนเขาไม่ต้องการเสียความรู้สึกอย่างนี้ อยากถามคณะกรรมการร่วมว่า ประชาชนมีสิทธิโต้แย้งไหม มีสิทธิแสดงความคิดเห็นได้หรือไม่ หรือโต้แย้งคัดค้านอย่างไร หรือจะมาตรา ๑๘ เป็นเหตุและการสืบสวนสอบสวนข้อเท็จจริงอย่างนั้นหรือเปล่า ขอเรียนถาม ๓ - ๔ ประเด็น ขอบขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านจำลองครับ

นายจำลอง ครุฑขุนทด (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม จำลอง ครุฑขุนทด พรรคชาติพัฒนา จังหวัดนครราชสีมา ผมขอเรียนความคิดเห็นในมาตรานี้ดังนี้ ความจริงแล้วประเด็นเรื่องคุณสมบัติของบุคคลที่จะเป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งระดับจังหวัดนั้น ถ้าดูในรายงานของคณะกรรมการฯ ในหน้า ๖ จะเห็นได้ชัดเจนว่าความจริงแล้วคุณสมบัติเหล่านี้

ได้ถูกกำหนดไว้ตั้งแต่ขั้นกรรมาธิการสภาผู้แทนราษฎร แล้วในที่สุดเมื่อมาเขียนใหม่ ก็ยิ่งเอาของเดิมคือของสภาผู้แทนราษฎรนั้นมาใช้ไว้เช่นเดิม เพราะฉะนั้นการจะหยิบยกประเด็นขึ้นมาพูดในขั้นนี้คงจะเป็นเรื่องที่เราก็คงจะไปทำอะไรใหม่ไม่ได้ แต่ผมอยากกราบเรียนในฐานะที่ผมเป็นกรรมาธิการร่วมด้วย และเป็นกรรมาธิการสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นผู้ที่พอดีนั่งพิจารณาในเรื่องนี้ ในขณะที่มีการเขียนในขั้นสภาผู้แทนราษฎรด้วยว่า เหตุผลที่อนุญาตให้ข้าราชการมีโอกาสได้เป็นกรรมการระดับจังหวัด ก็เพราะเห็นว่าในมาตรการต่าง ๆ ก็ดี ในอำนาจหน้าที่ของกรรมการการเลือกตั้งก็ดี หรืออำนาจหน้าที่ของกรรมการการเลือกตั้งระดับจังหวัดที่จะได้รับมอบหมายจากกรรมการการเลือกตั้งก็ดี ล้วนแล้วแต่เกี่ยวข้องกับส่วนราชการ ล้วนแล้วแต่เป็นข้อมูลหรือฐานต่าง ๆ ที่เกิดจากส่วนราชการต้องใช้ความรู้ความสามารถในเบื้องต้น ที่จะต้องดำเนินการในขั้นต้นก่อนที่จะมีการวินิจฉัยตัดสินโดยคณะกรรมการการเลือกตั้ง เราก็คิดว่า จะทำอย่างไรจึงจะให้เป้าหมายในการที่จะให้เลือกตั้งโดยบริสุทธิ์ยุติธรรม และก็ทำไปโดยสะดวกรวดเร็วและก็มีประสิทธิภาพในการบริหารการเลือกตั้ง ถ้าสมมุติว่าเราไปตั้งคนที่ไม่รู้อะไรเลย ไม่เคยเกี่ยวข้องกับราชการเลย ไม่มีข้อมูลอยู่ในมือเลยการดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ยกตัวอย่างง่าย ๆ ในอำนาจหน้าที่ในการสอบสวนเบื้องต้นเกี่ยวกับเรื่องการสอบสวนความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งไม่ว่าในขณะใดก็ตามแต่ หรือว่าเป็นการที่จะรวบรวมบัญชีเลือกตั้งรายชื่อจัดทำบัญชีการจัดเขต ล้วนแล้วแต่เกี่ยวข้องกับหน่วยราชการทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นความรู้ความสามารถของข้าราชการประจำซึ่งจะมีอยู่โดยประสบการณ์ของเขาเองโดยการบริหารงานในกระทรวง ทบวง กรม เขาเอง หรือในหน่วยงานเขาเองเขามีโอกาสที่จะประสานการทำงาน ประสานราชการได้ และทำให้เกิดประโยชน์ในการเลือกตั้งมากที่สุดทีเดียว เพราะฉะนั้นความจริงแล้วในขั้นกรรมาธิการสภาผู้แทนราษฎรก็ได้ถกในเรื่องนี้กันเป็นเวลานานทีเดียวว่าจะให้ข้าราชการประจำเข้ามาหรือไม่ -----

ถ้าพูดถึงการสอบสวน ยกตัวอย่างเช่น การสอบสวนคดีความผิดเลือกตั้ง คนที่
 น่าจะมีประสบการณ์ในการสอบสวนก็คือพนักงานอัยการหรือพนักงานสอบสวน
 ซึ่งเป็นข้าราชการตำรวจ เพราะฉะนั้นเห็นสมควรที่จะตั้งคนเหล่านี้เข้ามาเป็น
 คณะกรรมการร่วมในระดับจังหวัดนั้น การสอบสวนเบื้องต้น การทำงานเบื้องต้น
 ที่จะให้คณะกรรมการการเลือกตั้งวินิจฉัย ก็สามารที่จะทำได้โดยมีความบริสุทธิ์
 ยุติธรรมและค่อนข้างเชื่อถือได้ว่า ได้ทำงานหน้าที่อย่างถูกต้องเป็นธรรม
 เพราะฉะนั้นเรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องที่เราได้กำหนดเอาไว้ตั้งแต่ขั้นต้นแล้ว
 ก็เพราะเหตุผลที่ว่าอำนาจหน้าที่ ๑๑ ประการที่ปรากฏไว้ในมาตรา ๑๐ ของ
 พระราชบัญญัตินี้ กำหนดเอาไว้อย่างชัดเจนถึงอำนาจหน้าที่ ซึ่งจำเป็นจะต้อง
 อาศัยเกื้อกูลต่อหน่วยราชการนั่นเอง การที่จะอาศัยจะไปเรียกบุคคลเข้ามาทำ
 หน้าที่ก็คงไม่ได้ประโยชน์หรือว่าประสิทธิภาพเพียงพอเท่าที่ทำได้ อย่างไรก็ตาม
 ผมคิดว่าเนื่องจากประสบการณ์ที่ผ่านมา นั้น เราค่อนข้างมีประสบการณ์ในเรื่อง
 การจัดการเลือกตั้งของข้าราชการประจำ ก็ย่อมจะมีความรู้สึกต่อข้าราชการ
 ประจำเป็นธรรมดาอยู่ อย่างไรก็ตามผมคิดว่าในอนาคตต่อไปคณะกรรมการการ
 เลือกตั้งจังหวัดนี้ แท้ที่จริงแล้วอำนาจจริง ๆ ก็คงไม่มีอะไรมาก อำนาจเด็ดขาด
 คงอยู่ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งระดับชาตินั่นเอง เพราะถึงอย่างไรเสีย
 คณะกรรมการนั้นก็ไปเป็นเจ้าของที่เบื้องต้นเท่านั้นเอง การวินิจฉัยเบื้องต้น
 ก็คงจะไม่มีอะไร กระผมจึงกราบเรียนได้ว่าวิธีการที่ได้กำหนดในเรื่องนี้เอาไว้
 ตั้งแต่ขั้นต้นเป็นเพราะเหตุผลดังนี้ อย่างไรก็ตามผมคิดว่าต่อปัญหาประเด็นที่มี
 ผู้ชกถามในประเด็นต่อไปก็คือว่า วาระการดำรงตำแหน่งที่มีอยู่เดิมที่กำหนด
 เอาไว้ จริง ๆ แล้วถ้าดูในรายงานหน้า ๖ จะเห็นได้ว่า วุฒิสมาชิกนั้นได้ตัด
 ข้อความเหล่านี้ออกไปหมดนะครับ ไม่ให้มี แต่เราก็ไปจัดการไปประชุมร่วมกัน
 และเห็นว่าจำเป็นที่จะต้องมียุทธศาสตร์ที่จัดการเรื่องนี้และก็มีคุณสมบัติ แต่เรื่องที่
 เป็นรายละเอียดเกินไป เราไม่อาจให้เอาไว้ในกฎหมายนี้ อะไรที่เป็นอำนาจ
 หน้าที่เกี่ยวกับทางปฏิบัติ ค่อนข้างสื่อทางปฏิบัติ ก็จะทำให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง
 ดำเนินการ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งนั้น ซึ่งจะให้อยู่สมัยเดียวที่ตัดออก
 จากเดิม ๕ ปีนั้นไม่ได้กำหนดไว้ เพราะเห็นว่าถ้าเราเอากำหนด ๕ ปีมันจะ
 เป็นปัญหาเหมือนกันก็คือว่า ๕ ปีมีการเลือกตั้งผู้แทนราษฎร สมมุติว่าวันนี้มี
 คณะกรรมการจังหวัด เวลาที่จะไปเลือกตั้งอีกทีหนึ่ง คาบเกี่ยวกันหรือเวลา
 พร้อมกัน การเลือกตั้ง การแต่งตั้งก็จะวุ่นวาย แล้วก็จะมี การเลือกตั้ง
 พร้อม ๆ กันไปทั้ง ๒ - ๓ อย่าง มันก็จะมีปัญหา ก็เลยกำหนดว่า

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งไปกำหนดเสียว่าหลักเกณฑ์และวิธีการในการที่จะสรรหากดีดี ในการที่กำหนดระยะเวลาการดำรงตำแหน่งก็ดี หรือแม้แต่ค่าตอบแทนต่าง ๆ ก็ดี ก็ก็เป็นหน้าที่ของเขาตามอำนาจกำลังเงินที่เขามีอยู่หรือกำลังความสามารถหรือกรอบงานที่มีอยู่ก็จะทำได้ดีขึ้น เพราะฉะนั้น กระผมคิดว่าการที่คณะกรรมการร่วมยังยืนยันเอาร่างฯ ของสภาผู้แทนราษฎร มาปรับปรุงและมาใช้ก็น่าจะเป็นประโยชน์กว่าการที่จะปล่อยให้ตัดไปเสียเลย เพราะว่าโดยเฉพาอย่างยิ่ง เรื่องที่น่าเป็นห่วงมากไม่ใช่ เรื่องใครจะมาเป็น แต่ว่า เรื่องที่น่าเป็นห่วงก็คือว่าเราจะทำอย่างไรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการเลือกตั้งเท่านั้น เพราะเหตุที่เรายังคงดำรงไว้ในเรื่องสรรหาโดยไม่ยอมในเรื่องที่จะให้มีการแต่งตั้งแต่เพียงประการเดียวนั้นเป็นเรื่องที่เราต้องการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการตรวจสอบในการเลือกตั้งนั้นด้วย เพราะฉะนั้น ผมเชื่อว่าเรื่องนี้จะมีประโยชน์ในการเลือกตั้ง แต่อย่างไรก็ตามก็ยังคงมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง เพราะว่าเรายังไม่เคยปฏิบัติเลย สิ่งที่เราพูดทั้งหมดนั้น เป็นเรื่องที่ดีคาดหมายว่าจะเกิดขึ้น เราก็ไม่ทราบว่าจะเกิดขึ้นจริงหรือไม่จริงอย่างไร ถ้าเช่นนั้นผมคิดว่าอนาคตถ้าได้มีการเลือกตั้งตามกฎหมายนี้ไปบ้าง ก็คงจะทำให้เราเห็นทางที่เราจะแก้ไขกันต่อไป ขอขอบคุณท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : เชิญท่านชิงชัยครับ

นายชิงชัย มงคลธรรม (กาฬสินธุ์) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมคงไม่ใช่เวลามากนัก แต่ประเด็นปัญหานั้นคงอยู่ที่ว่าคงไม่ใช่ยึดเอาเรื่องของผู้แทนราษฎรหรือให้ใครขึ้นมาชี้แจง ซึ่งมันเป็นเรื่องที่ลูปหน้าปะจุมุกกันพอสมควร ขณะนี้ปัญหาสำคัญคือเราต้องยึดเอาสิ่งที่เรามองเห็นอยู่เป็นหลัก ขณะนี้สิ่งที่เรามองเห็นอยู่และได้มีการตอบโต้กันไปในระดับหนึ่งแล้วด้วยหลักเหตุผลที่ผมยืนยันถามนั้น ผมถาผมเพราะผมเห็นว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งระดับจังหวัดนั้นสำคัญที่สุด คณะกรรมการการเลือกตั้งระดับชาติ ๕ ท่านยังไม่มีสิทธิหรือครับที่จะไปอำนวยการเลือกตั้งในทุกพื้นที่ให้มันเป็นไปตามที่ต้องการ เพราะฉะนั้นความบริสุทธิ์ยุติธรรมทั้งหลายทั้งปวงมันอยู่ที่พื้นที่ อยู่กับการจัดการ ถาผมว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งระดับจังหวัด ๑๑ ท่านมีความสำคัญสูงสุดใหม่ในความหมายของผมที่จะต้องลุกขึ้นมาชี้ถาผมท่าน ผมว่าสูงสุดแน่ครับ

สผ ๔/๒๕๕๑ (วิ.)

ศิริรัตน์ ๓๔/๓

เพราะ ๑๑ ท่านนี้คือผู้ที่จะอำนาจการและไปกำหนดให้ใครไปทำอะไรอย่างไร
 เช่น ข้าราชการประจำ ผมคิดว่าอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งระดับจังหวัด
 คงจะตั้งใคร อาจจะตั้งผู้ว่าฯ เป็นผู้อำนวยการการเลือกตั้งก็ได้ในจังหวัด
 ผมคาดว่าอย่างนั้น แต่ผมจะไม่พูดตรงนั้น ถ้ามว่าวันนี้เจตนาารมณ์ของรัฐธรรมนุญ
 นั้นเป็นเครื่องบ่งชี้ว่าเราไม่ต้องการให้มีการเลือกตั้งไปอยู่ภายใต้เงื่อนไขของ
 สิ่งที่มีนจะทำให้เกิดความไม่สบายใจต่อสังคม ประเด็นสำคัญสูงสุดของการปฏิรูป
 ทหารเมืองนั้น หัวใจก็คือการเลือกตั้งมันไม่บริสุทธิ์ยุติธรรมว่าอย่างนั้น นำไปสู่
 การกล่าวหากันในสังคมจนทำให้ภาวการณ์ทางการเมืองของบ้านเรานั้นมันขาด
 ความเชื่อถือ ตรงนั้นต่างหากที่น่ามาสู่เหล่านี้ -----

เพราะฉะนั้น ๑๑ ท่านนั้นจะต้องมีที่มาอย่างไร ที่มาอันนี้แหละสำคัญสูงสุด เพราะฉะนั้นในรัฐธรรมนูญได้กำหนดเอาไว้ให้เราได้ใช้โอกาสในการที่จะได้มาซึ่งสิ่งที่เราต้องการภายใต้การปฏิรูปการเมืองนั้นต่างหาก เป็นสาระสำคัญ มาตรา ๖ ของพระราชบัญญัติฉบับนี้เขียนไว้ชัดเจนว่า ต้องเอารัฐธรรมนูญที่เกี่ยวข้องด้วยการสรรหาด้วยอะไรก็แล้วแต่เป็นหลัก ถึงมาถึงมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๓ นั้นได้ไปยกเอามาตรา ๑๓๗ ซึ่งดูแล้วใน (๘) นั้นไปอ้างถึง มาตรา ๑๐๙ แล้วก็ไปยกเอา (๘) ออก มันก็ทำให้ข้าราชการประจำนั้น มาเป็นได้ในความหมายนัยอย่างนี้ ที่ผมถามนั้นหมายความว่า เราให้ ข้าราชการประจำเป็นได้ใช่ไหม ถามว่าในกรณีที่ข้าราชการประจำเป็นได้นั้น มันจะต้องมีวิธีพิจารณาต่อไปอีกว่า ใส่หมวก ๓ ใบนะครับ ใบหนึ่งเป็น ข้าราชการประจำ ใบหนึ่งเป็นคณะกรรมการตามกฎหมายที่เรากำลังพิจารณา อยู่ ๒ อย่างนี้เองที่กระผมอยากทราบเรียนว่า โดยเจตนารมณ์ของ รัฐธรรมนูญนั้นคิดเป็นอย่างอื่นไม่ได้เลยครับ เจตนารมณ์นั้นชัดเจนว่าต้องไม่ใช่ ข้าราชการ ผมคิดอย่างนั้น กฎหมายคิดกันคนละด้านได้ มันถึงมี ๓ ศาล ผมไม่ใช่หนักกฎหมายด้วยซ้ำไป ผมถึงตระหนักว่า เมื่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ เป็นอย่างนี้แล้ว ผมมองดูเป็นอย่างอื่นไม่ได้ว่าต้องไม่ใช่ข้าราชการประจำ ในมาตรา ๑๓๙ ไปยืนยันคณะกรรมการการเลือกตั้งระดับชาติไว้ชัดเจนว่า ถ้าเป็นก็ต้องลาออกเสียก่อน เห็นไหมครับ เพราะฉะนั้นเมื่อการเป็นโดย ไม่ต้องลาออกเสียก่อนนั้น กระผมอยากจะถามว่า ก่อนที่จะอนุมัติไปนั้น ซึ่งมติชัดเจนนั้นเราจะผ่านกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญทั้ง ๓ ฉบับนี้ แต่ในขณะเดียวกันเราต้องให้ปรากฏไว้ในสภาแห่งนี้ว่า ข้าราชการประจำ เป็นคณะกรรมการการเลือกตั้งระดับจังหวัดได้ใช่ไหม โดยคณะกรรมการานั้น เป็นผู้ทรงคุณวุฒิเหนือกว่าผมทั้งสิ้นที่นั่งอยู่ตรงนี้ ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องกฎหมาย ผมเชื่อถือและเคารพท่านทั้งหลาย ถ้าท่านยืนยันว่าใช่ เป็นได้ การปฏิบัติ ในอนาคตมันจะได้มีเครื่องยืนยัน ไม่เช่นนั้นการที่พวกผมจะต้องผ่านออกไปนั้น ความรับผิดชอบทั้งหลายทั้งปวงมันจะต้องตกอยู่ที่รัฐสภา เกิดมีการตีความ ในอนาคตซึ่งเราไม่มีสิทธิ์จะไปห้ามใครได้ เป็นสิทธิ์ อาจจะไปชี้ว่า พวกเราแล้วอาจจะมีอีกคนหนึ่งขึ้นมาตีความแล้วเกิดมันผิดจริงตามที่เขา ตีความว่าเป็นไม่ได้ การกระทำทั้งหมดมันจะไม่เป็นโมฆะหรือครับ เพราะฉะนั้นตรงนี้ต่างหากคือความรับผิดชอบที่จะต้องนำมาแสดงในที่ประชุมสภา แห่งนี้ให้ปรากฏให้ชัดเจน ไม่ใช่ว่ากระผมเองนั้นขึ้นมาจะมาพูดจาให้มันเยิ่นเย้อ

หรือเสียเวลาแก่ที่ประชุมสภาแห่งนี้ เพราะฉะนั้นท่านผู้ทรงคุณวุฒิทั้งหลาย ที่นั่งอยู่ตรงนั้นทั้งหมดต้องยืนยันว่า ภายใต้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง มาตรา ๑๒ นี้ คนที่เป็นคณะกรรมการ การเลือกตั้งระดับจังหวัด ซึ่งผมถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของการเลือกตั้งในขณะนี้ ข้าราชการประจำเป็นได้โดยไม่ต้องลาออก ผมต้องการอย่างนั้นครับ

ขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ ท่านสมาชิกได้อภิปรายมาหลายท่านแล้ว กรรมการก็ชี้แจงแล้วนะครับ ผมขอความกรุณาว่า จะขอหาหรือว่า สมควร ปิดอภิปรายเพื่อขอมตินะครับ ท่านสมาชิกผมขออนุญาตครับ อภิปรายกันเอาไว้ ฉบับหลังนะครับ ถ้าหากท่านไม่ขัดข้องก็ถือว่าปิดอภิปราย ผมจะขอมติครับ

(ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา คนที่หนึ่ง) ได้มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา คนที่หนึ่ง) : ขอเชิญท่านสมาชิกอยู่ข้างนอกกรุณาเข้ามาใช้สิทธิด้วยครับ (นายไพจิต ศรีวรขาน ได้ยื่นและยกมือขึ้น)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา คนที่หนึ่ง) : ท่านไพจิตประท้วงอะไรครับ จะหาหรือใช้ไหมครับ เชิญครับ นายไพจิต ศรีวรขาน (นครพนม) : ผมไม่ได้ประท้วง

ท่านประธาน แต่จะขออนุญาตให้กรรมการได้ตอบ ผมเองก็ถาม ท่านชิงชัย ก็ถาม เรื่องวิธีการสรรหาของคณะกรรมการการเลือกตั้งจังหวัด แล้วข้าราชการเป็นได้ไม่ได้ ช่วยหน่อยครับท่านประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณครับท่านไพจิต คืออย่างนี้ผมฟังมา ท่านกรรมการ ก็ชี้แจงว่าเป็นได้ ท่านผู้ว่าฯ กวี กรรมการก็บอกว่าเป็นได้ เพราะฉะนั้น ผมถือว่าท่านกรรมการชี้แจงแล้วว่าเป็นได้ครับ

นายชิงชัย มงคลธรรม (กาฬสินธุ์) : คือเมื่อถามไปเพื่อให้เป็น บรรทัดฐานในเรคคอร์ด (Record) ที่ชัดเจน ขอความกรุณาให้ท่านประธาน คณะกรรมการได้ยืนยันเอกสาร

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา คนที่หนึ่ง) : ท่านประธานคณะกรรมการเชิญชี้แจงครับ

นายถวิล ไพรสณฑ์ (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธาน
ที่เคารพ กระผม ถวิล ไพรสณฑ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร
พรรคประชาธิปัตย์ ขอตอบท่านตรงไปตรงมา เป็นได้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ เมื่อท่านเข้ามาแล้วกรุณาเสียบบัตรจะได้
ใช้สิทธิลงมติกันนะครับ ขอเชิญท่านสมาชิกอยู่ข้างนอกกรุณาเข้ามาด้วยนะครับ
เรายังมีพระราชบัญญัติที่จะต้องพิจารณากันอีก แล้วก็ยังมีพระราชกำหนดด้วยนะครับ

ซึ่งถ้าหากว่าพวกเราพิจารณากันด้วยความร่วมมือด้วยดีอย่างนี้ ผมคิดว่า
อาจจะเสร็จสิ้นภายในวันนี้ และพรุ่งนี้เราก็อาจจะไม่จำเป็นต้องประชุมก็ได้
ซึ่งวันนี้ท่านประธานได้กำหนดไว้แล้วว่าจะอภิปรายกันถึงเวลาประมาณ
๑๗.๐๐ นาฬิกา ขอเรียนให้ท่านสมาชิกทราบ ผมจะขออนุญาตตามมติจาก
ที่ประชุมนะครับ ผมจะขอเรียนถามว่า จะเห็นชอบด้วยกับร่างพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง พ.ศ. หรือไม่

(สมาชิกทำการเลียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : ท่านกรุณาใช้สิทธิได้ครับ ท่านใดมีปัญหาในการใช้สิทธิกรุณายกมือ
ด้วยนะครับ เจ้าหน้าที่จะได้ช่วยท่าน ท่านสมาชิกใช้สิทธิเรียบร้อยแล้วนะครับ
เจ้าหน้าที่รวมคะแนนได้ครับ เตี้ยวครับ รอท่านสุชาติ ศรีสังข์ ท่านอรรถสิทธิ์
ทรัพย์สิทธิ์ เชิญครับ เสร็จแล้วนะครับ ๒ ท่าน เชิญครับ รวมคะแนนได้ครับ
เจ้าหน้าที่ ผลของการลงคะแนนนะครับ ปรากฏว่าเห็นด้วย ๒๘๘ เสียง
ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ไม่มี เป็นอันว่าที่ประชุมแห่งนี้เห็นชอบกับ
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง
พ.ศ.

เรื่อง	
วันที่ 27 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2541	เวลา 13:33:36
จำนวนผู้เข้าประชุม	290
เห็นด้วย	288
ไม่เห็นด้วย	0
งดออกเสียง	0
ไม่ลงคะแนนเสียง	2

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการ
การเลือกตั้ง พ.ศ.

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ	ผลการลงคะแนน
001	001	กนก ลีมิตรระกูล ชพน.	เห็นด้วย
002	002	กมล จิระพันธ์วานิช ชท.	เห็นด้วย
003	004	กริช กงเพชร ความ.	เห็นด้วย
004	005	กรรณา ชิตชอบ อภ.	เห็นด้วย
005	006	กฤษฎาภาง แก้วโสภา ชพน.	เห็นด้วย
006	007	กวี สุภธีระ ความ.	เห็นด้วย
007	008	น.ส.กัญจนา ศิลปอาชา ชท.	เห็นด้วย
008	012	ร.ท. กุเทพ ไสกระจำง ความ.	เห็นด้วย
009	013	กมลพล สภาวสุ กค.	เห็นด้วย
010	014	กฤษณ หนีเทศ ความ.	เห็นด้วย
011	016	เกษม รุ่งธนเกียรติ ความ.	เห็นด้วย
012	020	โกวิทย์ ธารณา ปชป.	เห็นด้วย
013	021	ไกรสร นันทมานพ ปชป.	เห็นด้วย
014	022	ไกรสิทธิ์ ไกรสิทธิ์พงศ์ ปชท.	เห็นด้วย
015	023	ชจรชน จุดโต ความ.	ไม่ลงคะแนนเสียง
016	025	ชจิตร ชัยนิคม ความ.	เห็นด้วย
017	026	คมคาย พลบุตร ปชป.	เห็นด้วย
018	027	คำรณ ณ ลำพูน ปชป.	เห็นด้วย
019	028	เงิน ไชยศิริวามงคล ความ.	เห็นด้วย
020	030	จรัส พัวช่วย ปชป.	เห็นด้วย
021	032	จองชัย เทียงธรรม ชท.	เห็นด้วย
022	033	จักรพันธ์ ยมจินดา ปชป.	เห็นด้วย
023	034	จาตุรงค์ เพ็งนรพัฒน์ ชท.	เห็นด้วย
024	035	จาตุรนต์ ฉายแสง ความ.	เห็นด้วย

025	036	จำลอง ครุฑขุนทด ชพน.	เห็นด้วย
026	037	จตุติ ไกรฤกษ์ ปชป.	เห็นด้วย
027	038	จรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ ปชป.	เห็นด้วย
028	039	เจริญ การุญ ความ.	เห็นด้วย
029	040	เจริญ คั่นธวงค์ ปชป.	เห็นด้วย
030	041	เจริญ จรรย์โกมล ความ.	เห็นด้วย
031	042	เจอะอามิง โต๊ะตาหยง ปชป.	เห็นด้วย
032	043	พ.ต.ท.เจ๊ะอิสมาแอ เจ๊ะโมง ปชป.	เห็นด้วย
033	045	ฉลอง เรียวแรง ปชท.	เห็นด้วย
034	046	ฉลาด ขามช่วง ปชป.	เห็นด้วย
035	051	เฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย ความ.	เห็นด้วย
036	052	น.ส.ชรินทร์น พุทธปวน ปชป.	เห็นด้วย
037	053	ชวน หลีกภัย ปชป.	เห็นด้วย
038	055	ชัย ชิดชอบ อภ.	เห็นด้วย
039	057	ชัยวุฒิ บรรณวัฒน์ ปชป.	เห็นด้วย
040	058	ชาญชัย ปทุมารักษ์ ชท.	เห็นด้วย
041	059	ชาญชัย อิศระเสนารักษ์ ปชป.	เห็นด้วย
042	060	ชาญศักดิ์ ชาลิตนิตินธรรม ชท.	เห็นด้วย
043	061	ชาติร์ พิริยะกิจไพบูลย์ ชท.	เห็นด้วย
044	063	ธานี ศักดิ์เศรษฐ์ ปชป.	เห็นด้วย
045	064	ชิงชัย มงคลธรรม ความ.	เห็นด้วย
046	065	ชินวรณ์ บุญยเกียรติ ปชป.	เห็นด้วย
047	066	ชุมพล กาญจนนะ ปชป.	เห็นด้วย
048	067	ชุมพล ศิลปอาชา ชท.	เห็นด้วย
049	068	ชูชาติ หาญสวัสดิ์ ความ.	เห็นด้วย
050	069	ชูชีพ หาญสวัสดิ์ ความ.	เห็นด้วย
051	071	ชูศักดิ์ แอภทอง กก.	เห็นด้วย
052	073	ไชยยศ สะสมทรัพย์ อภ.	เห็นด้วย
053	074	ไชยา สะสมทรัพย์ อภ.	เห็นด้วย
054	075	ฐานิสร์ เทียนทอง ความ.	เห็นด้วย
055	076	ณรงค์ ภูอิทธิวงค์ ชพน.	เห็นด้วย
056	077	ณรงค์เลิศ สุรพล กก.	เห็นด้วย
057	078	ณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ ชท.	เห็นด้วย
058	079	दनัยฤทธิ์ วัชรามารณ์ ความ.	เห็นด้วย
059	080	น.ท.เดชา สุขารมณีน รน. ชท.	เห็นด้วย

060	082	เด่น ไต้ะมีนา ความ	เห็นด้วย
061	083	ตรีพล เจาะจิตต์ ปชป.	เห็นด้วย
062	085	ไตรรงค์ สุวรรณคีรี ปชป.	เห็นด้วย
063	086	ถวิล ไพรสณฑ์ ปชป.	เห็นด้วย
064	087	ถวิล ฤกษ์ห่วย ชพน.	เห็นด้วย
065	089	ถาวร ตรีรัตนณรงค์ ความ	เห็นด้วย
066	090	ถาวร เสนเนียม ปชป.	เห็นด้วย
067	091	ทนต์ศักดิ์ เล็กอุทัย ปชท.	เห็นด้วย
068	092	ทรงพล โกวิทศิริกุล ปชป.	เห็นด้วย
069	093	ทรงศักดิ์ ทองศรี ความ	เห็นด้วย
070	094	ทวี ไกรคุปต์ ปชป.	เห็นด้วย
071	095	ทวี สุระบาล ปชป.	เห็นด้วย
072	096	ทวีวัฒน์ ฤทธิฤชัย ความ	เห็นด้วย
073	099	ทศพร เสรีรักษ์ ชท.	เห็นด้วย
074	100	ทิวา เงินยวง ปชป.	เห็นด้วย
075	101	ชนเทพ ทิมสุวรรณ ความ	เห็นด้วย
076	102	ชัช วิชัยดิษฐ์ ปชป.	เห็นด้วย
077	103	ชัชชัย สัจจกุล ปชป.	เห็นด้วย
078	105	ชัชวงค์ ณ เชียงใหม่ ความ	เห็นด้วย
079	106	ชญ การวัฒนาศิริกุล ความ	เห็นด้วย
080	107	ธานีรินทร์ ใจสมุทร ปชป.	เห็นด้วย
081	110	ธีรพันธ์ วีระยุทธวัฒน์ ชท.	เห็นด้วย
082	111	ธีระ สลักเพชร ปชป.	เห็นด้วย
083	112	ธีระชัย เตียวเจริญโสภา ความ	เห็นด้วย
084	113	ธีระชัย ศิริพันธ์ ความ	เห็นด้วย
085	114	ธีระวัฒน์ ศิริวันสาธนท์ กค.	เห็นด้วย
086	115	เธียร มโนทรทัต ปชป.	เห็นด้วย
087	116	นพดล ปัทมะ ปชป.	เห็นด้วย
088	117	นิพนธ์ ธารามณี ปชป.	เห็นด้วย
089	118	นิพนธ์ บุญญามณี ปชป.	เห็นด้วย
090	119	นิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ปชป.	เห็นด้วย
091	120	นิพิฐร์ อินทรสมบัติ ปชป.	เห็นด้วย
092	121	นิภา พริ้งสุลกะ ปชป.	เห็นด้วย
093	122	นิยม วรปัญญา ชท.	เห็นด้วย
094	124	ร.ต. นฤกุล ธนิกุล ความ	เห็นด้วย

095	125	เนวิน ชิดชอบ อภ.	เห็นด้วย
096	126	บรรหาร ศิลปอาชา ชท.	เห็นด้วย
097	127	บวร ภูจรีต ความ.	เห็นด้วย
098	128	บัญญัติ บรรทัดฐาน ปชป.	เห็นด้วย
099	129	บุญเกิด ทิรัญคำ ความ.	เห็นด้วย
100	131	บุญช่วย ภูจินาพันธ์ ชพน.	เห็นด้วย
101	132	บุญชู ตรีทอง ชท.	เห็นด้วย
102	133	บุญชู โรจนเสถียร ปชป.	เห็นด้วย
103	134	พล.ต.อ.บุญชู วังกานนท์ ความ.	เห็นด้วย
104	135	บุญพันธ์ แซ่วัฒนะ กค.	เห็นด้วย
105	136	บุญมาก ศิริเนาวกุล ปชป.	เห็นด้วย
106	137	ปณวัตร เลียงผ่องพันธ์ ปชป.	เห็นด้วย
107	138	ประกอบ จิรกิติ ปชป.	เห็นด้วย
108	140	ประกิจ พลเดช ความ.	เห็นด้วย
109	142	ประชา โพธิพิพิธ ปชป.	เห็นด้วย
110	143	ประชาธิปไตย คำสิงห์นอก ชพน.	เห็นด้วย
111	144	ประดิษฐ์ ภัทรประสิทธิ์ ปชป.	เห็นด้วย
112	145	ประทวน เขียวฤทธิ์ ชพน.	เห็นด้วย
113	146	ประทีป กรักษาเวช ชพน.	เห็นด้วย
114	147	ประเทือง วิจารณ์ปรีชา ชท.	เห็นด้วย
115	148	ประภัตร โพธสุธน ชท.	เห็นด้วย
116	149	ประมวลศิลป์ โภคสวัสดิ์ กค.	เห็นด้วย
117	150	ประยุทธ นิจพานิชย์ ความ.	เห็นด้วย
118	151	ประยุทธ ศิริพานิชย์ ชท.	เห็นด้วย
119	153	ประวิช นิลวัชรมณี ปชป.	เห็นด้วย
120	157	ประสิทธิ์ ตั้งศรีเกียรติฯ อภ.	เห็นด้วย
121	159	ประเสริฐ มงคลศิริ ปชป.	เห็นด้วย
122	161	ปรีชา มุสิกกุล ปชป.	เห็นด้วย
123	162	ปรีชา เร่งสมบูรณสุข กค.	เห็นด้วย
124	163	ปรีชา เลาทพงศ์ชนะ ชพน.	เห็นด้วย
125	164	ปรีชา สุวรรณทัต ปชป.	เห็นด้วย
126	165	ปวีณา หงสกุล ชพน.	เห็นด้วย
127	167	ปัญญา เกสรทอง ชท.	เห็นด้วย
128	168	ปัญญา จินตะเวช ความ.	เห็นด้วย
129	169	ปัญญา จินาค่า ปชป.	เห็นด้วย

130	173	เปรมศักดิ์ เพียยุระ ความ.	เห็นด้วย
131	174	เผด็จชัย สะสมทรัพย์ อภ.	เห็นด้วย
132	175	พงศกร อรรถนพพร ชพน.	เห็นด้วย
133	177	พรเทพ เตชะไพบูลย์ ปชป.	เห็นด้วย
134	178	พรศักดิ์ เจริญประเสริฐ ชพน.	เห็นด้วย
135	179	พลกฤษณ์ หงษ์ทอง กค.	เห็นด้วย
136	180	พวงเพชร ชุนละเอียด ชพน.	เห็นด้วย
137	183	พิชาญ พิบูลย์วัฒนวงษ์ ความ.	เห็นด้วย
138	184	พิเชษฐ พันธุ์วิชาติกุล ปชป.	เห็นด้วย
139	189	พิมพ์า จันทรประสงค์ ความ.	เห็นด้วย
140	190	พิษณุ พลไวย์ ปชป.	เห็นด้วย
141	191	พีระพันธ์ุ สาลีรัฐวิภาค ปชป.	เห็นด้วย
142	193	น.ส.พูนสุข โลหะโชติ ชท.	เห็นด้วย
143	195	ไพจิต ศรวิธาน ความ.	เห็นด้วย
144	196	ไพฑูรย์ แก้วทอง ปชป.	เห็นด้วย
145	197	ไพโรจน์ ตันบรรจง ปชป.	เห็นด้วย
146	198	ไพโรจน์ ตันบรรจง ปชป.	เห็นด้วย
147	200	ไพศาล จันทรภักดี ความ.	เห็นด้วย
148	201	ไพศาล ยิ่งสมาน ความ.	เห็นด้วย
149	202	ปิฎกนิญ นิโรจน์ ชพน.	เห็นด้วย
150	204	ภูมินทร์ ลีธีระประเสริฐ ความ.	เห็นด้วย
151	206	มณฑล ไกรวัตนุสสรณ์ ความ.	เห็นด้วย
152	207	มณฑิเยร สงฆ์ประชา ชท.	เห็นด้วย
153	211	มัน พิธโนทัย ปชท.	เห็นด้วย
154	212	มานพ จรัสดำรงนิตย์ ความ.	เห็นด้วย
155	213	มานะ คูสกุล ความ.	เห็นด้วย
156	214	มานะ มหาสุวีระชัย ปชป.	เห็นด้วย
157	216	มานิชญ์ วิชัยกุล ปชป.	เห็นด้วย
158	217	ศ.มารุต บุนนาค ปชป.	เห็นด้วย
159	218	มุกดา พงษ์สมบัติ กค.	เห็นด้วย
160	221	ยงยุทธ ดิยะไพรัช ปชป.	เห็นด้วย
161	226	ระวี หิรัญโชติ กค.	เห็นด้วย
162	227	รักเกียรติ สุขชนะ กค.	เห็นด้วย
163	228	รักษ์ คำนกุล ชพน.	เห็นด้วย
164	229	รักษ์ ตันติสุนทร ปชป.	เห็นด้วย

165	230	รัตนา จงสุทธานามณี ชพน.	เห็นด้วย
166	231	น.ส.รัตนา อนันต์นาคินทร์ ปชป.	เห็นด้วย
167	232	รารี มามะ ปชป.	เห็นด้วย
168	233	เรวัต สิริบุญกุล ชท.	เห็นด้วย
169	234	เรืองวิทย์ ลิกค์ ความ.	เห็นด้วย
170	235	ลดาวัลลี วงศ์ศรีวงศ์ ปชป.	เห็นด้วย
171	237	ลากศักดิ์ ลาภาโรจน์กิจ ปชป.	เห็นด้วย
172	238	วรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล ชท.	เห็นด้วย
173	239	วรศุลี เซาว์ศิริกุล ปชป.	เห็นด้วย
174	240	วราเทพ รัตนากร ความ.	เห็นด้วย
175	241	วัชรินทร์ ศรีถาวร ความ.	เห็นด้วย
176	242	พล.อ.วัฒนชัย วุฒิศิริ ปชป.	เห็นด้วย
177	244	วัฒนา เมืองสุข ชพน.	เห็นด้วย
178	245	วัฒนา อัครวเหม ปชท.	เห็นด้วย
179	247	วัยโรจน์ พิพิธภักดี ปชป.	เห็นด้วย
180	248	วัลลภา สุปรียศิลป์ ชพน.	เห็นด้วย
181	249	วาสิต พยัคฆบุตร ชท.	เห็นด้วย
182	251	* วิจิตร แจ่มใส ความ.	เห็นด้วย
183	252	พ.ต.ท.วิจิตร สุวิทย์ ปชป.	เห็นด้วย
184	253	วิชัย ชัยจิตวณิชกุล ความ.	เห็นด้วย
185	254	วิชัย ตันศิริ ปชป.	เห็นด้วย
186	255	วิชัย เอี่ยมวงศ์ ความ.	เห็นด้วย
187	256	วิเชษฐุ เกษมทองศรี ชพน.	เห็นด้วย
188	257	วิเชียร คันฉ่อง ปชป.	เห็นด้วย
189	258	วิฑูรย์ นามบุตร ปชป.	เห็นด้วย
190	260	วิทยา คุณปลื้ม ชท.	เห็นด้วย
191	262	วิทยา ภูมิเหล่าแจ้ง ความ.	เห็นด้วย
192	263	วิทยา สุขิตานนท์ ปชป.	เห็นด้วย
193	264	วินัย เสนเนียม ปชป.	เห็นด้วย
194	265	วิรัช ร่มเย็น ปชป.	เห็นด้วย
195	266	วิรัช รัตนเศรษฐ์ ชท.	เห็นด้วย
196	267	วิรัตน์ ตยางคานนท์ ความ.	เห็นด้วย
197	268	พล.ต.ท.วิโรจน์ เปาอินทร์ ชท.	เห็นด้วย
198	269	วิลาศ จันทร์พิทักษ์ ปชป.	เห็นด้วย
199	271	วิสาร เตชะธีราวัฒน์ ปชป.	เห็นด้วย

200	274	วีระพล อติเรกสาร ชท.	เห็นด้วย
201	275	พล.ต.ต.วุฒิ สุโกศล ชพน.	เห็นด้วย
202	276	วุฒิชัย สงวนวงศ์ชัย ชพน.	เห็นด้วย
203	277	เวียง วรเชษฐ์ ความ.	เห็นด้วย
204	278	พ.ต.ท.ไวพจน์ อารณรัตน์ ความ.	เห็นด้วย
205	279	พล.ต.ศรชัย มนตรีวัต ความ.	เห็นด้วย
206	281	ศิริวรรณ ปราศจากศัตรู ปชป.	เห็นด้วย
207	282	ศิริศักดิ์ อ่อนละมัย ปชป.	เห็นด้วย
208	285	สกุล ศรีพรหม ชพน.	เห็นด้วย
209	286	สง่า ธนสงวนวงศ์ ชท.	เห็นด้วย
210	287	สนธยา คุณปลื้ม ชท.	เห็นด้วย
211	288	พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ ปชป.	เห็นด้วย
212	289	สนั่น สุทกุล ปชป.	เห็นด้วย
213	291	สมเกียรติ ฉันทวานิช ปชป.	เห็นด้วย
214	292	สมคิด นวลเปียน ปชป.	เห็นด้วย
215	294	สมชาย สหชัยรุ่งเรือง ชท.	เห็นด้วย
216	295	สมชาย สุนทรวิวัฒน์ ปชป.	เห็นด้วย
217	298	สมบูรณ์ วันไชยธนวงศ์ ความ.	เห็นด้วย
218	300	สมพร อัสวเหม ปชท.	เห็นด้วย
219	301	สมพัฒน์ แก้วพิจิตร ชท.	เห็นด้วย
220	303	สมศักดิ์ เทพสุทิน กก.	เห็นด้วย
221	304	สมศักดิ์ ปริศนานันทกุล ชท.	เห็นด้วย
222	305	สมศักดิ์ พันธุ์เกษม ชพน.	เห็นด้วย
223	306	สมศักดิ์ แสงเจริญรัตน์ ปชป.	เห็นด้วย
224	308	สมัย เจริญช่าง ปชป.	เห็นด้วย
225	310	ว่าที่พต.สรชาติ สุวรรณฯ ความ.	เห็นด้วย
226	311	สรอรรถ กลิ่นประทุม ความ.	เห็นด้วย
227	313	สวัสดิ์ คำวงษา ชพน.	เห็นด้วย
228	315	สันต์ศักดิ์ งามพิเชษฐ์ ชท.	เห็นด้วย
229	316	สันติ ตันสุหัช ความ.	เห็นด้วย
230	317	สันติ พร้อมพัฒน์ ความ.	เห็นด้วย
231	318	สัมพันธ์ ทองสมัคร ปชป.	เห็นด้วย
232	320	สาคร พรหมภักดี กก.	เห็นด้วย
233	321	สาทิตย์ วงศ์หนองเตย ปชป.	เห็นด้วย
234	322	สาวิตต์ โพธิวิหค ปชป.	เห็นด้วย

235	323	สำเนา ประจวบเหมาะ ความ.	เห็นด้วย
236	324	สำเร็จ อัจฉริยะประสิทธิ์ ปชท.	เห็นด้วย
237	325	สิทธิชัย กิตติธเนศวร ชท.	เห็นด้วย
238	326	สิทธิชัย ไควสุรัตน์ ชพน.	เห็นด้วย
239	327	สิทธิพร ข้าอาจ ปชป.	เห็นด้วย
240	328	สีบแสง พรหมบุญ ปชป.	เห็นด้วย
241	330	สุขุม เลาว์ณย์ศิริ ความ.	เห็นด้วย
242	331	มรว.สุขุมพันธ์ บริพัตร ปชป.	เห็นด้วย
243	332	สุขน ชามพูนท ชพน.	เห็นด้วย
244	333	สุชาติ แก้วนาโพธิ์ ปชป.	เห็นด้วย
245	334	สุชาติ โชคชัยวัฒนากร กค.	เห็นด้วย
246	336	สุชาติ บรรดาศักดิ์ ปชท.	เห็นด้วย
247	337	สุชาติ ศรีสังข์ ความ.	เห็นด้วย
248	339	สุทัศน์ เงินหมื่น ปชป.	เห็นด้วย
249	340	สุเทพ ตีบุญมี ณ ชุมแพ ความ.	เห็นด้วย
250	341	สุเทพ เทือกสุบรรณ ปชป.	เห็นด้วย
251	343	สุนัย จุลพงศธร ชพน.	เห็นด้วย
252	344	สุพล พองงาม ความ.	เห็นด้วย
253	345	สุวัฒน์ ธรรมเพชร ปชป.	เห็นด้วย
254	346	คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์ ปชป.	เห็นด้วย
255	347	สุมิตร สุนทรเวช ปชท.	เห็นด้วย
256	348	สุเมธ พรหมพันท้าว สธ.	เห็นด้วย
257	349	สุรชาติ ชานาญคิลป์ สธ.	เห็นด้วย
258	350	สุรเชษฐ์ มาศดิตถ์ ปชป.	เห็นด้วย
259	351	สุรเชษฐ์ แวอาแซ ปชป.	เห็นด้วย
260	352	พ.ต.ท.สุรทิน พیمانา ความ.	เห็นด้วย
261	353	สุรพงษ์ โตวิจักษณ์ชัยกุล ปชป.	เห็นด้วย
262	354	สุรพร ดนัยตั้งตระกูล ความ.	เห็นด้วย
263	357	สุรศักดิ์ อนรรฆพันธ์ กค.	เห็นด้วย
264	358	สุรสิทธิ์ นิติวุฒิวรรักษ์ ชท.	เห็นด้วย
265	360	สุวโรช พะลัง ปชป.	เห็นด้วย
266	362	สุวิทย์ คุณกิตติ กค.	เห็นด้วย
267	363	เสกสรร แสณภูมิ อภ.	เห็นด้วย
268	365	เสริมศักดิ์ การุญ ปชป.	เห็นด้วย
269	368	องอาจ คล้ามไพบูลย์ ปชป.	เห็นด้วย

270	369	อดิศร เพียงเกษ ความ	เห็นด้วย
271	370	อนุรักษ์ จุริมาศ ชท.	เห็นด้วย
272	371	อนุสรณ์ วงศ์วรรณ ชพน.	เห็นด้วย
273	372	อภิชาติ การิกาญจน์ ปชป.	เห็นด้วย
274	373	อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ปชป.	เห็นด้วย
275	374	อรรคพล สรสุชาติ ปชป.	เห็นด้วย
276	375	อรรถสิทธิ์ ทรัพย์สิทธิ์ ความ	เห็นด้วย
277	376	อร่าม โล่ห์วีระ ความ	เห็นด้วย
278	377	อวยชัย สุรัตน์ ความ	เห็นด้วย
279	378	อัณชลี วานิช เทพบุตร ปชป.	เห็นด้วย
280	379	อาคม เอ่งฉ้วน ปชป.	เห็นด้วย
281	383	อำนาจ คลังผา ความ	เห็นด้วย
282	384	อำนาจ ยศสุข ความ	เห็นด้วย
283	385	อำนาจ สุวรรณศิริ ปชป.	ไม่ลงคะแนนเสียง
284	386	อิทธิ ศิริลัทธยากร ชพน.	เห็นด้วย
285	387	อิสสระ สมชัย ปชป.	เห็นด้วย
286	388	อุดม ไกรวัฒน์สุนทรณ์ ความ	เห็นด้วย
287	390	เอกพจน์ ปานแย้ม ปชป.	เห็นด้วย
288	391	เอกพร รักความสุข ความ	เห็นด้วย
289	392	เอกภาพ พลซื่อ สธ.	เห็นด้วย
290	393	เอี่ยม ทองใจสด ความ	เห็นด้วย

นายอรรถสิทธิ์ ทรัพย์สิทธิ์ (นครพนม) : ท่านประธานที่เคารพ
ผมขออนุญาตหารือนิดหนึ่ง

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : คืออย่างนี้ท่านอรรถสิทธิ์ครับ ผมว่านั่งแล้วยกมือตีก็ว่า ถ้าท่าน
อย่างนี้เหมือนกับประท้วง มันจะผิดข้อบังคับ เมื่อก็มติดอกไปแล้วนะครับ
เชิญท่านหารืออะไรเชิญครับ

นายอรรถสิทธิ์ ทรัพย์สิทธิ์ (นครพนม) : ท่านประธานที่เคารพ
ผม อรรถสิทธิ์ ทรัพย์สิทธิ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครพนม
พรรคความหวังใหม่ เมื่อที่ผมขออนุญาตหารือท่านประธาน มันจะปรากฏ
ผู้ที่ไม่ลงคะแนนเสียงอยู่ ๒ เสียง เมื่อสักครู่นี้ ผมเกรงว่าจะ เป็นผมหรือ
คุณสุชาติ ศรีสังข์ หรือไม่ เพราะว่าเมื่อก็เข้ามาแล้วเราได้ลงไปแล้ว
คะแนนตรงนี้ขึ้น ไฟตรงนี้ขึ้น แต่ไม่แน่ใจ เพราะฉะนั้นอยากจะขอผลด้วยครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : ขอบคุณท่านอรรถสิทธิ์ครับ มันมีที่ไม่ลงคะแนน ๒ ท่าน คงอาจจะ
ใช่ท่านหรือไม่นี้ผมไม่ทราบ ไม่เสียหาย ไม่มีผลอะไรครับ ก็ถือว่าท่านกับ
ท่านสุชาติมาใช้สิทธิก็แล้วกัน

นายอรรถสิทธิ์ ทรัพย์สิทธิ์ (นครพนม) : อยากจะขออนุญาต
คือสิทธิที่ลงไปแล้ว อยากจะให้ปรากฏตามเจตนารมณ์ของเรา ถ้าไปปรากฏว่า
เราไม่ลงคะแนน มันก็ไม่ตรงตามเจตนารมณ์ จะเกิดผลเสียขึ้นในอนาคตครับ
ท่านประธาน สำหรับส่วนรวมอาจจะไม่เสีย แต่ผมเสีย ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : คืออย่างนี้ครับ เตี่ยท่านไปดูได้จากคอมพิวเตอร์ที่เขา
ปรินท์ออกมา แล้วขอความกรุณาครับ ผมก็ให้เวลาสมาชิกมากพอสมควร
เชิญชวนท่านทั้งหลายมาพอสมควรอยู่แล้ว ก็ให้โอกาส ไม่ใช่ที่ผมจะไปตัดสิทธิท่าน
เพราะฉะนั้นต่อไปก็ได้ยินออกกรุณาเข้ามาเร็วหน่อยก็แล้วกัน ผมขออนุญาตครับ
ไม่ให้หารืออะไรครับ ขอขอบคุณคณะกรรมการ

ต่อไปเป็นการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ
ซึ่งคณะกรรมการร่วมกันพิจารณาเสร็จแล้ว

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
และสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.

พร้อมด้วย

รายงานของคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.

รัฐสภา

ด่วนที่สุด

(สำเนา)

ที่ สผ ๐๐๑๗.๑๓/๗๕๑

รัฐสภา

ถนนอุทองใน กท ๑๐๓๐๐

๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา
พ.ศ.

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวข้างต้น พร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการร่วมกัน ๑ ชุด

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ได้ลงมติตั้งบุคคลสภาละ ๑๐ คน ประกอบเป็น
คณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐
มาตรา ๑๗๕ (๓) นั้น มีรายนามแต่ละสภา ดังนี้

สภาผู้แทนราษฎร

- ร้อยโท กุเทพ ไสกระจำง
- นายขจิตร์ ชัยนิคม
- นายจำลอง ครุฑขุนทด
- นายชัย ชิดชอบ
- นายโชคสมาน สีลาวงษ์
- นายถวิล ไพโรจน์
- นายทิวา เงินวง
- นายธวัช วิชัยดิษฐ
- นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์
- นายไพจิตร ศรีวรรณ

วุฒิสภา

- นายไพศาล กุศลวิสัย
- นายวิษณุ เครืองาม
- คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์
- พลเรือเอก เกาะหลัก เจริญรักษ์
- นายเกษม สุวรรณกุล
- นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศักดิ์
- นายพชร ยุติธรรมดำรง
- นายวิจิตร ศรีสอาน
- นายวัลลภ ตั้งคณานุรักษ์
- นายวิชัย โสสุวรรณจินดา

บัดนี้ คณะกรรมการร่วมกันได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เสร็จแล้ว จึงกราบเรียน
มาเพื่อได้โปรดนำเสนอที่ประชุมสภาพิจารณาต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ)

ถวิล ไพรสณฑ์

(นายถวิล ไพรสณฑ์)

ประธานคณะกรรมการร่วมกัน

สำเนาถูกต้อง

(นายसानิตย์ โลหะชาละ)

หัวหน้าฝ่ายประชุม ๔

กองกรรมการ ๒

กองกรรมการ ๒

ฝ่ายประชุม ๔

โทร. ๒๔๔๑๘๔๘

โทรสาร ๒๔๔๑๖๒๕-๖

กาญจนา/พิมพ์

ยุทธนา/ทาน

kp๑๘/kp

รายงานของคณะกรรมการร่วมกัน

ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ได้ลงมติตั้งบุคคลสภาละ ๑๐ คน ประกอบเป็นคณะกรรมการร่วมกันเพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. นั้น บัดนี้คณะกรรมการร่วมกันได้ดำเนินการแล้ว ปรากฏผลดังนี้

๑. ที่ประชุมคณะกรรมการร่วมกันได้มีมติเลือกตั้ง

๑.๑ นายถวิล ไพรสณฑ์	เป็นประธานคณะกรรมการ
๑.๒ นายไพศาล กุมาลย์วิสัย	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง
๑.๓ นายชัย ชิดชอบ	เป็นรองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง
๑.๔ นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์	เป็นเลขานุการคณะกรรมการ
๑.๕ นายประยุทธ์ ศิริพานิชย์	เป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ
๑.๖ นายทิวา เงินยวง	เป็นโฆษกคณะกรรมการ
๑.๗ นายวิชัย โสสุวรรณจินดา	เป็นโฆษกคณะกรรมการ

๒. ผู้ซึ่งคณะรัฐมนตรีมอบหมายให้ชี้แจงแสดงความคิดเห็น คือ นายอัชพร จารุจินดา ผู้ช่วยเลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๓. บันทึกผลการพิจารณาของคณะกรรมการร่วมกัน

๓.๑ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในคำปรารภ เป็นดังนี้

“โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๑๑๒ มาตรา ๓๒๓ และมาตรา ๓๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของสภาผู้แทนราษฎร

๓.๒ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๔ เป็นดังนี้

“ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา แล้วแต่กรณี

“ผู้สมัคร” หมายความว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา แล้วแต่กรณี

“วันเลือกตั้ง” หมายความว่า วันที่กำหนดให้ทำพระราชพิธีเป็นวันเลือกตั้งตามพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา แล้วแต่กรณี

“เขตเลือกตั้ง” หมายความว่า ท้องที่ที่กำหนดเป็นเขตเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ หรือเขตเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา แล้วแต่กรณี

“หน่วยเลือกตั้ง” หมายความว่า ท้องถิ่นที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนเลือกตั้ง

“ที่เลือกตั้ง” หมายความว่า สถานที่ที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนเลือกตั้ง และให้หมายความรวมถึงบริเวณที่กำหนดขึ้นโดยรอบที่เลือกตั้ง

“จังหวัด” หมายความว่ารวมถึง กรุงเทพมหานคร

“อำเภอ” หมายความว่ารวมถึง เขตและกิ่งอำเภอ

“ตำบล” หมายความว่ารวมถึง แขวง

“ศาลากลางจังหวัด” หมายความว่ารวมถึง ศาลว่าการกรุงเทพมหานคร

“ที่ว่าการอำเภอ” หมายความว่ารวมถึง สำนักงานเขต และที่ว่าการกิ่งอำเภอ

“เทศบาล” หมายความว่ารวมถึง เมืองพัทยา

“สำนักงานเทศบาล” หมายความว่ารวมถึง ศาลว่าการเมืองพัทยา

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๓ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๖ เป็นดังนี้

“ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไป ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

(๑) การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ซึ่งเป็นการลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นรายบุคคลตามการแบ่งเขตเลือกตั้งที่กำหนดเขตละหนึ่งคน

(๒) การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ซึ่งเป็นการลงคะแนนเลือกบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่พรรคการเมืองจัดทำขึ้น โดยเลือกจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งเพียงพรรคการเมืองเดียว และใช้เขตประเทศเป็นเขตเลือกตั้ง”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๔ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๗ เป็นดังนี้

“เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดวันรับสมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ซึ่งต้องกำหนดให้มีการเริ่มรับสมัครไม่เกินยี่สิบวันนับจากวันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใช้บังคับ และต้องกำหนดวันรับสมัครไม่น้อยกว่าห้าวัน

(๒) กำหนดวันที่พรรคการเมืองจะยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ ซึ่งต้องกำหนดให้เป็นวันก่อนวันรับสมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ตาม (๑)

(๓) จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละจังหวัดจะพึงมีจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตหรือเลือกตั้ง

(๔) จำนวนเขตเลือกตั้งของแต่ละจังหวัด ซึ่งจะต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับอำเภอหรือตำบล หรือเขตพื้นที่ที่อยู่ภายในเขตเลือกตั้ง

ในกรณีที่ไม่มีผลการประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งซึ่งว่างลง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศในราชกิจจานุเบกษาว่า พระราชกำหนดวันรับสมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสำหรับเขตเลือกตั้งที่ว่างลงนั้น

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๕ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๘ เป็นดังนี้

“เมื่อมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไป ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ทั้งนี้ ถ้าจังหวัดใดมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหนึ่งคนให้ใช้เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง แต่ถ้าจังหวัดใดมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เกินหนึ่งคน ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแบ่งเขตเลือกตั้งของจังหวัดเท่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมี โดยใช้เขตเลือกตั้งที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดไว้ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๖ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๙ เป็นดังนี้

“ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งตามมาตรา ๑๒ กำหนดหน่วยเลือกตั้งที่จะพึงมีในแต่ละเขตเลือกตั้ง โดยคำนึงถึงความสะดวกในการเดินทางมาใช้สิทธิเลือกตั้งของราษฎร ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ใช้เขตหมู่บ้านหนึ่งเป็นเขตของหน่วยเลือกตั้ง เว้นแต่ในเขตเทศบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร ในเขตสุขาภิบาล หรือในเขตชุมชนหนาแน่นอาจกำหนดให้ใช้แนวถนน ตรอก หรือซอย เป็นเขตของหน่วยเลือกตั้งก็ได้

(๒) ให้ถือเกณฑ์จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งหน่วยละแปดร้อยคนเป็นประมาณ แต่ถ้าเห็นว่าไม่เป็นการสะดวกหรือไม่ปลอดภัยในการไปลงคะแนนของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จะกำหนดหน่วยเลือกตั้งเพิ่มขึ้นโดยให้มีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งน้อยกว่าจำนวนดังกล่าวก็ได้

ให้ดำเนินการประกาศหน่วยเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสามสิบวันก่อนวันเลือกตั้ง โดยให้ปิดประกาศไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และเขตชุมชนหนาแน่นที่เห็นสมควร และให้จัดทำแผนที่สังเขปแสดงเขตของหน่วยเลือกตั้งไว้ด้วย

การเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยเลือกตั้งให้กระทำได้โดยประกาศก่อนวันเลือกตั้ง ไม่น้อยกว่าสิบวัน เว้นแต่ในกรณีฉุกเฉินจะประกาศเปลี่ยนแปลงก่อนวันเลือกตั้งน้อยกว่าสิบวันก็ได้ และให้นำความในวรรคสองมาใช้บังคับโดยอนุโลม”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๗ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๒ เป็นดังนี้

“ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละครั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง มีอำนาจแต่งตั้งบุคคลเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหนึ่งคน มีหน้าที่เกี่ยวกับการรับสมัครเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และดำเนินกิจการที่จำเป็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๒) คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งไม่น้อยกว่าเก้าคน มีหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดหน่วยเลือกตั้ง ที่เลือกตั้ง และสถานที่นับคะแนนในเขตเลือกตั้ง การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การเพิ่มชื่อและการถอนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้ง รวมทั้งมีหน้าที่ในการกำกับดูแลการลงคะแนนเลือกตั้ง การนับคะแนนเลือกตั้ง และการประกาศผลการนับคะแนนเลือกตั้ง

การสรรหาและการแต่งตั้งผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งและคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจ แต่งตั้งหรือมอบหมายให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะบุคคล หรือบุคคลใดเป็นผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงาน ในการเลือกตั้งได้ตามสมควร”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๘ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๔ เป็นดังนี้

“คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งตามมาตรา ๑๓ (๑) ให้ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคนและกรรมการสองคน ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งและผู้แทนพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นหรือที่ส่งสมัครแบบบัญชีรายชื่อเป็นกรรมการ

ให้พรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นหรือที่ส่งสมัครแบบบัญชีรายชื่อเสนอรายชื่อผู้แทนของพรรคการเมืองนั้น พรรคการเมืองละหนึ่งคนต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

ในกรณีที่มีกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งตามวรรคหนึ่งมีจำนวนไม่ถึงเจ็ดคน ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งให้ได้จำนวนตามมาตรา ๑๓ (๑)

ในวันเลือกตั้งถ้าถึงเวลาเปิดการลงคะแนนเลือกตั้งแล้วมีกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง มาปฏิบัติหน้าที่ไม่ครบถึงเจ็ดคน ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่อยู่ในขณะนั้นแต่งตั้งผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น เป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งจนครบเจ็ดคน”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๙ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๕ เป็นดังนี้

“ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งตามมาตรา ๑๓ (๒) ให้ตั้งแต่สามถึงเจ็ดคนโดยวิธีสรรหาจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น และให้มีผู้แทนพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นหรือที่ส่งสมัครแบบบัญชีรายชื่อเป็นกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งตามจำนวนที่เพียงพอกับการจัดระบบนับคะแนนด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการนับคะแนนเลือกตั้งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๑๐ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๒๐ เป็นดังนี้

“บุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๑๑ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๒๑ เป็นดังนี้

“ในการเลือกตั้งครั้งใด ถ้าผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่อาจไปสมัครแทนใช้สิทธิเลือกตั้งในวันเลือกตั้งได้เนื่องจากมีเหตุอันสมควร ให้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปสมัครแทนใช้สิทธิเลือกตั้งต่อบุคคลซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งไว้ประจำแต่ละเขตเลือกตั้ง ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ในกรณีที่บุคคลซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งพิจารณาเห็นว่าเหตุที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งแจ้งนั้นมีสาเหตุอันสมควรให้รีบแจ้งให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทราบไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันเลือกตั้ง

ระเบียบการพิจารณาการแจ้งเหตุตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในการนี้ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดรายละเอียดของเหตุที่ทำให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งไว้เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาของบุคคลซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งไว้ด้วย

ในการแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปสมัครแทนใช้สิทธิเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะทำเป็นหนังสือชี้แจงเหตุดังกล่าวและมอบหมายให้บุคคลใดไปยื่นต่อบุคคลซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งแทน หรือจัดส่งหนังสือชี้แจงเหตุนั้นทางไปรษณีย์ก็ได้

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งปิดประกาศรายชื่อบุคคลที่จะรับแจ้งเหตุ สถานที่ที่จะรับแจ้งเหตุและวิธีการแจ้งเหตุไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และเขตชุมชนหนาแน่นที่เห็นสมควร”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๑๒ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๒๒ เป็นดังนี้

“เมื่อครบกำหนดสามสิบวันหลังจากวันเลือกตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศรายชื่อผู้ไม่ไปสมัครแข่งขันสิทธิเลือกตั้ง และมีได้แจ้งเหตุตามมาตรา ๒๑ หรือแจ้งเหตุไว้แล้ว แต่เหตุนั้นมีสาเหตุอันสมควร เพื่อให้ผู้ไม่ไปสมัครแข่งขันสิทธิเลือกตั้งดังกล่าวแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปสมัครแข่งขันสิทธิเลือกตั้งต่อบุคคลซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งภายในหกสิบวันนับแต่วันประกาศ และให้บุคคลซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับจากวันสิ้นสุดของการแจ้งเหตุดังกล่าว แล้วแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้แจ้งเหตุทราบโดยเร็ว ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๒๑ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๑๓ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๒๓ เป็นดังนี้

“ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมิได้ไปสมัครแข่งขันสิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุการไม่ไปสมัครแข่งขันสิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๒ หรือแจ้งเหตุแล้วแต่เหตุนั้นมีสาเหตุอันสมควร ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นบุคคลซึ่งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยไม่แจ้งเหตุอันสมควรที่ทำให้ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้ตามมาตรา ๖๔ วรรคสองของรัฐธรรมนูญ ให้ผู้นั้นเสียสิทธิการได้รับช่วยเหลือจากรัฐตามหลักเกณฑ์และวิธีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติม เป็นดังนี้

“ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุการไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๒ หรือแจ้งเหตุแล้วแต่เหตุนั้นมีสาเหตุอันสมควร ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นบุคคลซึ่งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยไม่แจ้งเหตุอันสมควรที่ทำให้ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้ตามมาตรา ๖๔ วรรคสองของรัฐธรรมนูญ ให้ผู้นั้นเสียสิทธิการได้รับการช่วยเหลือจากรัฐตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด”

๓.๑๔ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๒๔ เป็นดังนี้

“เมื่อได้มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรครั้งใดแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้งและปิดประกาศไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน เขตชุมชนหนาแน่นที่เห็นสมควร และที่เลือกตั้งหรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้งไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันเลือกตั้ง กับให้แจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในทะเบียนบ้านไปยังเจ้าบ้านให้ทราบก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบห้าวันด้วย”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๑๕ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๒๕ เป็นดังนี้

“ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่าตนหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของตนไม่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งแห่งหน่วยเลือกตั้งที่ตนหรือผู้นั้นสมควรมีชื่อเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้นมีสิทธิยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบวัน

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งตรวจสอบหลักฐาน และถ้าเห็นว่าผู้ยื่นคำร้องหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ก็ให้สั่งเติมชื่อตามที่ยื่นคำร้องลงในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยเร็ว ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเห็นว่าผู้ยื่นคำร้องหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งก็ให้สั่งยกคำร้อง และแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องโดยแสดงเหตุผลไว้ด้วย

เมื่อได้รับแจ้งตามวรรคสองแล้ว ผู้ยื่นคำร้องมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่หรือต่อศาลแพ่งสำหรับผู้ที่มิมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าห้าวัน โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลในการดำเนินกระบวนการพิจารณา เพื่อให้ศาลวินิจฉัยว่าจะให้เติมชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามที่ยื่นคำร้องหรือไม่

เมื่อศาลได้รับคำร้องตามวรรคสาม ให้ศาลดำเนินการพิจารณาโดยเร็ว คำสั่งของศาลให้เป็นที่สุด และให้ศาลแจ้งคำสั่งไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเพื่อปฏิบัติการตามคำสั่งโดยเร็วที่สุด และในกรณีที่มีการประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปก่อนได้รับคำสั่งศาลให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งดำเนินการแก้ไขบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกฉบับให้ถูกต้องด้วย

การใดที่ได้ปฏิบัติไปตามคำสั่งเดิมของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งก่อนได้รับคำสั่งศาลเป็นอย่างอื่นนั้น ให้เป็นอันสมบูรณ์ตามกฎหมาย”

คณะกรรมการการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๑๖ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๒๖ เป็นดังนี้

“ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ได้ประกาศตามมาตรา ๒๔ มีชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งได้ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบวัน เพื่อให้ถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้งผู้นั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งพิจารณาแล้วเห็นว่า สมควรสั่งถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้งออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือสมควรยกคำร้อง ก็ให้มีคำสั่งถอนชื่อผู้นั้น หรือยกคำร้อง แล้วแต่กรณี และให้แจ้งคำสั่งให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้นั้นและเจ้าบ้านทราบ และให้นำความในมาตรา ๒๕ วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งปรากฏชื่อบุคคลอื่นอยู่ในทะเบียนบ้านของตนโดยที่บุคคลผู้นั้นมิได้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านดังกล่าวจริง เมื่อเจ้าบ้านนำหลักฐานทะเบียนบ้านมาแสดงว่าไม่มีชื่อบุคคลผู้นั้น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง หรือคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี มีคำสั่งถอนชื่อบุคคลผู้นั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติม เป็นดังนี้

“ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ได้ประกาศตาม มาตรา ๒๔ มีชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง ประจำเขตเลือกตั้งได้ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบวัน เพื่อให้ถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้งนั้นออกจาก บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งพิจารณาแล้วเห็นว่าสมควรสั่ง ถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้งออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือสมควรยกคำร้อง ก็ให้มีคำสั่งถอนชื่อ ผู้นั้น หรือยกคำร้อง แล้วแต่กรณี และให้แจ้งคำสั่งให้ผู้นั้นและเจ้าบ้านทราบ และให้นำความในมาตรา ๒๔ วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งปรากฏชื่อบุคคลอื่นอยู่ใน ทะเบียนบ้านของตนโดยที่บุคคลนั้นมิได้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านดังกล่าวจริง เมื่อเจ้าบ้านนำหลักฐาน ทะเบียนบ้านมาแสดงว่าไม่มีชื่อบุคคลนั้น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง หรือคณะ กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี มีคำสั่งถอนชื่อบุคคลนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง”

๓.๑๗ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๒๗ เป็นดังนี้

“ในกรณีที่มีการฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่ง และ ศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของบุคคลนั้น เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับแจ้ง คำพิพากษาของศาลแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีบันทึกลงไว้ในทะเบียนที่จัดทำไว้ และให้ คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งประกาศการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามคำพิพากษาของศาล ปิดไว้ ณ สำนักงานเทศบาล หรือที่ว่าการอำเภอโดยเร็ว

ในกรณีที่ได้มีการประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการ การเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งประกาศถอนชื่อผู้ซึ่งถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามวรรคหนึ่งให้ออกจาก บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกฉบับให้ถูกต้องด้วย และให้นำความในมาตรา ๒๕ วรรคห้า มาใช้บังคับ โดยอนุโลม”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๑๘ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในข้อส่วนที่ ๕ เป็นดังนี้

“ผู้สมัครและการสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๑๙ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในข้อส่วนย่อย ๑ เป็นดังนี้

“ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๒๐ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๒๙ เป็นดังนี้

“บุคคลซึ่งจะมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง หรือจะมีสิทธิได้รับการเสนอชื่อในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๒๑ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๓๓ เป็นดังนี้

“เมื่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งได้ออกใบรับให้แก่ผู้สมัครตามมาตรา ๓๒ แล้ว ห้ามมิให้ผู้สมัครถอนการสมัครรับเลือกตั้ง และให้ค่าธรรมเนียมการสมัครรับเลือกตั้งตกเป็นของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๒๒ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๓๔ เป็นดังนี้

“ในกรณีที่ผู้สมัครผู้ใดไม่มีชื่อเป็นผู้สมัครในประกาศของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งตามมาตรา ๓๒ ผู้สมัครผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดที่เขตเลือกตั้งอยู่ในเขตอำนาจของศาลจังหวัดนั้น หรือต่อศาลแพ่งสำหรับเขตเลือกตั้งที่อยู่ในกรุงเทพมหานครได้ภายในเจ็ดวันนับจากวันที่ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลในการดำเนินกระบวนการพิจารณา และให้ศาลวินิจฉัยว่าให้รับสมัครหรือไม่ โดยไม่ชักช้า คำสั่งของศาลนั้นให้เป็นที่สุดและให้ศาลแจ้งคำสั่งไปยังผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ในการนี้ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งปฏิบัติตามคำสั่งศาลโดยเร็ว ถ้าศาลมีคำสั่งให้รับสมัคร ให้ประกาศชื่อผู้นั้นตามมาตรา ๓๒ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติก่อนทราบคำสั่งศาล”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๒๓ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๓๗ เป็นดังนี้

“เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับบัญชีรายชื่อผู้สมัครตามมาตรา ๓๖ แล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งตรวจสอบหลักฐานการสมัครคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัคร ถ้าเห็นว่าถูกต้องให้ประกาศรายชื่อพรรคการเมืองและรายชื่อผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองนั้นไว้ โดยเปิดเผย ณ สถานที่ตามมาตรา ๓๒ และให้นำความในมาตรา ๓๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๒๔ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๕๐ เป็นดังนี้

“เมื่อได้มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเลือกตั้งใดจนถึงวันเลือกตั้ง การใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียงเลือกตั้งให้เป็นไปตามบทบัญญัติในส่วนนี้”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๒๕ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๕๑ เป็นดังนี้

“ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละครั้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดจำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

(๑) จำนวนเงินค่าใช้จ่ายของผู้สมัครแต่ละคนที่จะใช้จ่ายในการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

(๒) จำนวนเงินค่าใช้จ่ายของพรรคการเมืองที่จะใช้จ่ายในการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ ในกรณีที่ผู้สมัครในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองใดได้ใช้จ่ายไปเพื่อการเลือกตั้งเป็นจำนวนเท่าใด ให้นำรวมเป็นค่าใช้จ่ายของพรรคการเมืองด้วย

ในการกำหนดจำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดโดยหารือกับหัวหน้าพรรคการเมืองทุกพรรคที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งด้วยก็ได้

ห้ามมิให้ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใช้จ่ายในการเลือกตั้งเกินจำนวนค่าใช้จ่ายที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้รวมถึงบรรดาเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดที่บุคคลใด ๆ จ่ายหรือรับว่าจะจ่ายแทนหรือนำมาให้ใช้โดยไม่คิดค่าตอบแทนเพื่อประโยชน์ในการหาเสียงเลือกตั้ง โดยความยินยอมของผู้สมัครหรือพรรคการเมืองนั้นด้วย ในกรณีที่นำทรัพย์สินมาให้ใช้ ให้คำนวณตามอัตราค่าเช่าหรือค่าตอบแทนตามปกติในท้องถิ่นนั้น ๆ”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติม เป็นดังนี้

“ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละครั้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดจำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

(๑) จำนวนเงินค่าใช้จ่ายของผู้สมัครแต่ละคนที่จะใช้จ่ายในการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

(๒) จำนวนเงินค่าใช้จ่ายของพรรคการเมืองที่จะใช้จ่ายในการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ ในกรณีที่ผู้สมัครในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองใดได้ใช้จ่ายไปเพื่อการเลือกตั้งเป็นจำนวนเท่าใด ให้นำรวมเป็นค่าใช้จ่ายของพรรคการเมืองด้วย

ในการกำหนดจำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดโดยหารือกับหัวหน้าพรรคการเมืองทุกพรรคที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ห้ามมิให้ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใช้จ่ายในการเลือกตั้งเกินจำนวนค่าใช้จ่ายที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้รวมถึงบรรดาเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดที่บุคคลใด ๆ จ่ายหรือรับว่าจะจ่ายแทนหรือนำมาให้ใช้โดยไม่คิดค่าตอบแทนเพื่อประโยชน์ในการหาเสียงเลือกตั้ง โดยความ

ยินยอมของผู้สมัครหรือพรรคการเมืองนั้นด้วย ในกรณีที่นำทรัพย์สินมาให้ใช้ ให้คำนวณตามอัตราค่าเช่า หรือค่าตอบแทนตามปกติในท้องถิ่นนั้น ๆ”

๓.๒๖ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๔๓ เป็นดังนี้

“ภายในกำหนดเก้าสิบวันหลังจากวันประกาศผลการเลือกตั้ง ผู้สมัครแต่ละคน หรือพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อต้องยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายที่สมุหบัญชีเลือกตั้ง จัดทำขึ้นและผู้สมัครหรือหัวหน้าพรรคการเมือง แล้วแต่กรณี ได้ตรวจสอบและรับรองความถูกต้อง ที่บัญชีรายรับและรายจ่ายอย่างน้อยต้องประกอบด้วยค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ได้จ่ายไปแล้วและที่ยังค้างชำระ รวมทั้งหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องครบถ้วนตามความเป็นจริงต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการตรวจสอบรายการค่าใช้จ่ายตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ประกาศผลการตรวจสอบรายการค่าใช้จ่ายนั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ในกรณีที่มีการคัดค้านการเลือกตั้งว่าผู้สมัครผู้ใดหรือพรรคการเมืองใดใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งเกินจำนวนเงินค่าใช้จ่ายที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ให้เก็บรักษารายการค่าใช้จ่ายและหลักฐานดังกล่าวไว้จนกว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งจะได้พิจารณาเสร็จสิ้น”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติม เป็นดังนี้

“ภายในกำหนดเก้าสิบวันหลังจากวันประกาศผลการเลือกตั้ง ผู้สมัครแต่ละคน หรือพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อต้องยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายที่สมุหบัญชีเลือกตั้ง จัดทำขึ้นและผู้สมัครหรือหัวหน้าพรรคการเมือง แล้วแต่กรณี ได้รับรองความถูกต้อง บัญชีรายรับและรายจ่ายอย่างน้อยต้องประกอบด้วยค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ได้จ่ายไปแล้วและที่ยังค้างชำระ รวมทั้งหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องครบถ้วนตามความเป็นจริงต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการตรวจสอบรายการค่าใช้จ่ายตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ประกาศผลการตรวจสอบรายการค่าใช้จ่ายนั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ในกรณีที่มีการคัดค้านการเลือกตั้งว่าผู้สมัครผู้ใดหรือพรรคการเมืองใดใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งเกินจำนวนเงินค่าใช้จ่ายที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ให้เก็บรักษารายการค่าใช้จ่ายและหลักฐานดังกล่าวไว้จนกว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งจะได้พิจารณาเสร็จสิ้น”

๓.๒๗ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๔๔ เป็นดังนี้

“ในคราวประชุมสหสภของรัฐสภา ห้ามมิให้ผู้สมัครหรือผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อจะจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้แก่ตนเอง หรือผู้สมัครอื่น หรือพรรคการเมืองใด หรือให้งดเว้นการลงคะแนนให้แก่ผู้สมัคร หรือพรรคการเมืองใด ด้วยวิธีการดังนี้

(๑) จัดทำ ให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด

(๒) ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าจะ โดยตรงหรือโดยอ้อมแก่ชุมชน สมาคม มูลนิธิ วัด สถาบันการศึกษา สถานสงเคราะห์ หรือสถาบันอื่นใด

(๓) ทำการโฆษณาหาเสียงด้วยการจัดให้มีหรสพหรือการรื่นเริงต่าง ๆ

(๔) เลี้ยงหรือรับจะจัดเลี้ยงผู้ใด

(๕) หลอกลวง บังคับ ชูเชิญ ใช้อิทธิพลคุกคาม ใส่ร้ายด้วยความเท็จหรือจงใจให้ เข้าใจผิดในคะแนนนิยมของผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๒๘ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๔๗ เป็นดังนี้

“ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายกระทำการใด ๆ เพื่อเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมือง

พรรคใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายพรรคหนึ่งมิให้หมายรวมถึง พรรคอื่นที่พรรคอื่นใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายพรรคหนึ่ง และพรรคหนึ่งหรือ พรรคหนึ่งหรือพรรคอื่นในพรรคต้นพรรคที่มิใช่พรรคต้นพรรคผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคต้นพรรคอื่นมิได้ มิใช่พรรคต้นพรรคอื่นใช้ตำแหน่งหน้าที่หรือใช้ตำแหน่งหน้าที่บังคับให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคต้นพรรคอื่น สละเป็นคุณหรือโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคต้นพรรคอื่นมิได้ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ ของรัฐยุติหรือระงับการกระทำใดที่เห็นว่าอาจเป็นคุณหรือโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด ในการนี้ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีพฤติการณ์อันอาจเป็นคุณ หรือโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใดพ้นจากหน้าที่เป็นการชั่วคราว หรือสั่งให้ประจำกระทรวง ทบวง กรม ศาลากลางจังหวัด หรือที่ว่าการอำเภอ ในเขตเลือกตั้งหรือนอกเขตเลือกตั้ง หรือห้ามเข้าเขตเลือกตั้ง ใดเขตเลือกตั้งหนึ่งได้”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติม เป็นดังนี้

“ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายกระทำการใด ๆ เพื่อเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมือง

การใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายตามวรรคหนึ่งมิให้หมายความรวมถึง การปฏิบัติหน้าที่ตามปกติที่พึงต้องปฏิบัติในตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น หรือการแนะนำหรือช่วยเหลือ ในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมืองโดยมิได้เกี่ยวข้อง กับการปฏิบัติหน้าที่ แม้ว่าการกระทำจะเป็นคุณหรือโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด

ในกรณีมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้คณะ กรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยุติหรือระงับการกระทำใดที่เห็นว่าอาจเป็นคุณหรือโทษ แก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด ในการนี้ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาสั่งให้เจ้าหน้าที่ ของรัฐที่มีพฤติการณ์อันอาจเป็นคุณหรือโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใดพ้นจากหน้าที่เป็นการชั่วคราว หรือสั่งให้ประจำกระทรวง ทบวง กรม ศาลากลางจังหวัด หรือที่ว่าการอำเภอ ในเขตเลือกตั้งหรือนอกเขต เลือกตั้ง หรือห้ามเข้าเขตเลือกตั้งใดเขตเลือกตั้งหนึ่งได้”

๓.๒๙. วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๔๙ เป็นดังนี้

“ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการประชุมระหว่างหัวหน้าพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเพื่อกำหนดวิธีการในการให้รัฐสนับสนุนการเลือกตั้งในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การกำหนดให้มีการจัดสถานที่ปิดประกาศและที่ติดแผ่นป้ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งในบริเวณสาธารณสถานซึ่งเป็นของรัฐ ให้พอเพียงและเท่าเทียมกันในการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครทุกคนและพรรคการเมืองทุกพรรค

(๑ ทวิ) การพิมพ์และจัดส่งเอกสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งไปให้ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง

(๒) การกำหนดให้มีสถานที่สำหรับให้ผู้สมัครและพรรคการเมืองใช้ในการโฆษณาหาเสียงได้อย่างเท่าเทียมกัน ในการนี้รัฐอาจจัดให้มีการแสดงหรือการดำเนินการอื่นใดเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมาฟังการโฆษณาหาเสียงด้วยก็ได้ แต่ต้องมีค่าใช้จ่ายเพื่อการจัดให้มีเพื่อการสนับสนุนผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใดโดยเฉพาะ

(๓) การกำหนดหลักเกณฑ์และระยะเวลาให้พรรคการเมืองโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ หรือการไปออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งจะต้องจัดให้ทุกพรรคการเมืองมีโอกาสเท่าเทียมกัน

(๔) การสนับสนุนของรัฐในเรื่องอื่นที่มิใช่ประโยชน์ในพรรคเลือกตั้งกิจการอื่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด

ในบทประพันธ์มาตรา ๒๖๖ แห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หรือสิ่งใดที่ขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

หรือมีข้อขัดแย้งระหว่างคณะกรรมการการเลือกตั้งและหัวหน้าพรรคการเมืองที่มีพรรคการเมืองเดียว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้หัวหน้าพรรคการเมืองนั้นปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หรือมีอำนาจสั่งให้หัวหน้าพรรคการเมืองนั้นปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หรือมีอำนาจสั่งให้หัวหน้าพรรคการเมืองนั้นปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ หรือมีอำนาจสั่งให้หัวหน้าพรรคการเมืองนั้นปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติม เป็นดังนี้

“ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการประชุมหารือระหว่างหัวหน้าพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเพื่อพิจารณากำหนดวิธีการในการให้รัฐสนับสนุนการเลือกตั้งในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) การกำหนดให้มีการจัดสถานที่ปิดประกาศและที่ติดแผ่นป้ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งในบริเวณสาธารณสถานซึ่งเป็นของรัฐ ให้พอเพียงและเท่าเทียมกันในการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครทุกคนและพรรคการเมืองทุกพรรค

(๒) การพิมพ์และจัดส่งเอกสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งไปให้ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง

(๓) การกำหนดให้มีสถานที่สำหรับให้ผู้สมัครและพรรคการเมืองใช้ในการโฆษณาหาเสียงได้อย่างเท่าเทียมกัน ในการนี้รัฐอาจจัดให้มีการแสดงหรือการดำเนินการอื่นใดเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมาฟังการโฆษณาหาเสียงด้วยก็ได้ แต่ต้องมีค่าใช้จ่ายเพื่อการจัดให้มีเพื่อการสนับสนุนผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใดโดยเฉพาะ

(๔) การกำหนดหลักเกณฑ์และระยะเวลาให้พรรคการเมืองโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ หรือการไปออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งจะต้องจัดให้ทุกพรรคการเมืองมีโอกาสเท่าเทียมกัน

(๕) การสนับสนุนของรัฐในกิจการอื่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด

๓.๓๐ วุฒิสภาได้เพิ่มความในร่างของสภาผู้แทนราษฎรเป็นมาตรา ๔๙ ทวิ ดังนี้

“ห้ามมิให้ผู้สมัคร พรรคการเมือง หรือผู้ใด นอกจากรัฐจัดที่ปิดประกาศ และที่ติดแผ่นป้ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งในสาธารณสถานซึ่งเป็นของรัฐ จัดสรรเวลาออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ให้แก่พรรคการเมืองหรือกระทำการอื่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด ให้รัฐสนับสนุน”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภาและบัญญัติ
เป็นมาตรา ๕๐

๓.๓๑ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรมาตรา ๕๒ เป็นดังนี้

“ก่อนเริ่มเปิดให้มีการลงคะแนนเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง นับจำนวนบัตรเลือกตั้งทั้งหมดของหน่วยเลือกตั้งนั้น และปิดประกาศจำนวนบัตรเลือกตั้งที่มีอยู่ทั้งหมด ในที่เลือกตั้งนั้นไว้ในที่เปิดเผย และเมื่อถึงเวลาเปิดการลงคะแนน ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง เปิดหีบบัตรเลือกตั้งในที่เปิดเผยแสดงให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งอยู่ ณ ที่เลือกตั้งนั้น เห็นว่าหีบบัตรเลือกตั้ง เป็นหีบเปล่า และให้ปิดหีบบัตรเลือกตั้งตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด แล้วให้ทำการ บันทึกการดำเนินการดังกล่าว โดยให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสองคนซึ่งอยู่ในที่เลือกตั้งในขณะนั้นลงลายมือชื่อในบันทึกนั้นด้วย เว้นแต่ไม่มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งอยู่ในขณะนั้น”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภาและ
บัญญัติไว้เป็นมาตรา ๕๓

๓.๓๒ วุฒิสภาได้เพิ่มความในร่างของสภาผู้แทนราษฎรเป็นมาตรา ๕๒ ทวิ ดังนี้

“ผู้ใดไม่มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้นั้นไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน
เลือกตั้ง”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติตัดออกทั้งหมด

๓.๓๓ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรมาตรา ๕๓ เป็นดังนี้

“ในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนน ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งประสงค์จะลงคะแนนไป
แสดงตนต่อกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง โดยแสดงบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชน
ที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ตามที่คณะกรรมการ
การเลือกตั้งประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งตรวจสอบชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งแล้วให้อ่านชื่อและที่อยู่ของผู้นั้นดัง ๆ ถ้าไม่มีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้สมัคร หรือผู้ใดทักท้วง ให้หมายเหตุไว้ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยให้จดหมายเลขบัตรประชาชนและสถานที่ออกบัตร และให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นหลักฐานตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดแล้วให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมอบบัตรเลือกตั้งให้แก่ผู้นั้นเพื่อไปลงคะแนน

ในกรณีที่ผู้ทักท้วง หรือกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งสงสัยว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งมาแสดงตนนั้นไม่ใช่เป็นผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมีอำนาจสอบสวนและวินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้ถูกทักท้วงหรือผู้ถูกสงสัยเป็นผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือไม่ และในกรณีที่คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งวินิจฉัยว่าผู้ถูกทักท้วงหรือผู้ถูกสงสัยไม่ใช่เป็นผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งทำบันทึกคำวินิจฉัยและลงลายมือชื่อไว้ด้วย คำวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งให้เป็นที่สุด"

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติม และบัญญัติไว้เป็น มาตรา ๕๔ ดังนี้

“ในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนน ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งประสงค์จะลงคะแนนไปแสดงตนต่อกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง โดยแสดงบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชนที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งตรวจสอบชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งแล้วให้อ่านชื่อและที่อยู่ของผู้นั้นดัง ๆ ถ้าไม่มีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้สมัคร หรือผู้ใดทักท้วง ให้หมายเหตุไว้ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยให้จดหมายเลขบัตรและสถานที่ออกบัตร และให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงลายมือชื่อหรือพิมพ์ลายนิ้วมือในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นหลักฐานตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด แล้วให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมอบบัตรเลือกตั้งให้แก่ผู้นั้นเพื่อไปลงคะแนน

ในกรณีที่ผู้ทักท้วง หรือกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งสงสัยว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งมาแสดงตนนั้นไม่ใช่เป็นผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมีอำนาจสอบสวนและวินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้ถูกทักท้วงหรือผู้ถูกสงสัยเป็นผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือไม่ และในกรณีที่คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งวินิจฉัยว่าผู้ถูกทักท้วงหรือผู้ถูกสงสัยไม่ใช่เป็นผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งทำบันทึกคำวินิจฉัยและลงลายมือชื่อไว้ด้วย”

๓.๓๔ วุฒิสภาได้เพิ่มความในร่างของสภาผู้แทนราษฎรเป็นมาตรา ๕๕ ทวิ ดังนี้

“การนำบัตรเลือกตั้งไปลงในหีบบัตรเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภาและบัญญัติเป็นมาตรา ๕๗

๓.๓๙ วุฒิสภาได้เพิ่มความในร่างของสภาผู้แทนราษฎรเป็นมาตรา ๖๖ ทวิ ดังนี้

“ในกรณีที่การนับคะแนนเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใดไม่สามารถกระทำได้อเนื่องจากเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย หรือเหตุสุดวิสัยอย่างอื่นที่ทำให้หีบบัตรเลือกตั้ง หรือบัตรเลือกตั้ง หรือเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องที่คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งจัดส่งไปยังสถานที่นับคะแนนของหน่วยเลือกตั้งใดสูญหาย เสียหาย เปลี่ยนสภาพ หรือไร้ประโยชน์ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งทำการสืบสวนสอบสวนและรายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยพลัน หากคณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่าพันวิสัยที่จะได้มาซึ่งหีบบัตรเลือกตั้ง บัตรเลือกตั้ง และเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องดังกล่าวในสภาพที่จะทำให้เกิดความสุจริตและเที่ยงธรรมในการนับคะแนน ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศยกเลิกการนับคะแนนและกำหนดวันลงคะแนนใหม่ในหน่วยเลือกตั้งที่เกี่ยวข้องภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการทราบว่าเหตุนั้นได้สงบแล้ว และต้องประกาศก่อนวันลงคะแนนเป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เว้นแต่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นว่ามีเหตุสมควรไม่ต้องมีการลงคะแนนใหม่”

คณะกรรมการการเลือกตั้งร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติตัดออกทั้งหมด

๓.๔๐ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๖๗ เป็นดังนี้

“เพื่อให้การนับคะแนนเป็นไปอย่างเปิดเผยและเห็นชอบตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการนับคะแนนเลือกตั้งซึ่งต้องมีเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) วิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการรับหีบบัตรเลือกตั้ง การตรวจสอบหีบบัตรเลือกตั้ง การเปิดหีบบัตรเลือกตั้ง และการตรวจสอบเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ซึ่งจะต้องให้สามารถตรวจสอบความถูกต้องของจำนวนบัตรเลือกตั้งในขณะรับหีบบัตรเลือกตั้งให้ตรงกับจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ส่งให้แก่แต่ละหน่วยเลือกตั้งก่อนการลงคะแนนเลือกตั้งได้ด้วย และหลักเกณฑ์การพิจารณาให้มีการนับคะแนนใหม่หรือการเลือกตั้งใหม่ในหน่วยเลือกตั้งนั้นในกรณีที่จำนวนบัตรเลือกตั้งไม่ตรงกัน

(๒) วิธีการเก็บรักษาหีบบัตรเลือกตั้งหรือบัตรเลือกตั้งเพื่อรอการนับคะแนน

(๓) วิธีการปฏิบัติของคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งในการนำบัตรเลือกตั้งทั้งหมดมารวมกันและนับบัตรเลือกตั้งรวมกันในสถานที่นับคะแนน ซึ่งจะต้องกำหนดมาตรการที่จะทำให้ไม่สามารถทราบได้ว่าเป็นการนับบัตรเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งใดในขณะนับคะแนน และการนับคะแนนจะต้องกระทำไปแล้วเสร็จในรวดเดียวโดยห้ามมิให้เลื่อนหรือประวิงการนับคะแนน

(๔) วิธีการจัดสถานที่ในการนับคะแนนและวิธีการอ่านการลงคะแนนในบัตรเลือกตั้ง ซึ่งจะต้องกระทำโดยเปิดเผยเพื่อให้ผู้อยู่ในสถานที่นับคะแนนเห็นการนับคะแนนได้โดยสะดวก

(๕) วิธีการตรวจสอบเมื่อมีการคัดค้านว่าการลงคะแนนในหน่วยเลือกตั้งใดเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(๖) วิธีการนับคะแนนและการส่งผลคะแนน สำหรับการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ ซึ่งจะต้องกำหนดให้มีการนับคะแนน ณ สถานที่นับคะแนนในแต่ละเขตเลือกตั้ง และให้มีการแจ้งผลคะแนนที่รวมได้ของแต่ละเขตเลือกตั้งไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อคำนวณผลรวมทั่วประเทศ”

คณะกรรมการการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติม และบัญญัติไว้เป็น
มาตรา ๖๘ ดังนี้

“เพื่อให้การนับคะแนนเป็นไปอย่างเปิดเผยและเที่ยงธรรมตามบทบัญญัติของ
รัฐธรรมนูญ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการ
นับคะแนนเลือกตั้งซึ่งต้องมีเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) วิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการรับหีบบัตรเลือกตั้ง การตรวจสอบหีบบัตรเลือกตั้ง
การเปิดหีบบัตรเลือกตั้ง และการตรวจสอบเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ซึ่งจะต้องให้สามารถ
ตรวจสอบความถูกต้องของจำนวนบัตรเลือกตั้งในขณะรับหีบบัตรเลือกตั้งให้ตรงกับจำนวนบัตรเลือกตั้ง
ที่ส่งให้แก่หน่วยเลือกตั้งก่อนการลงคะแนนเลือกตั้งได้ด้วย และหลักเกณฑ์การพิจารณาให้มีการนับ
คะแนนใหม่หรือการเลือกตั้งใหม่ในหน่วยเลือกตั้งนั้นในกรณีที่จำนวนบัตรเลือกตั้งไม่ตรงกัน

(๒) วิธีการเก็บรักษาหีบบัตรเลือกตั้งหรือบัตรเลือกตั้งเพื่อรอการนับคะแนน

(๓) วิธีการปฏิบัติของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการนำบัตรเลือกตั้ง
ทั้งหมดมารวมกันและนับบัตรเลือกตั้งรวมกันในสถานที่นับคะแนน ซึ่งจะต้องกำหนดมาตรการที่จะทำให้
ไม่สามารถทราบได้ว่าเป็นการนับบัตรเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งใดในขณะนับคะแนน และการนับคะแนน
จะต้องกระทำให้แล้วเสร็จในรวดเดียวโดยห้ามมิให้เลื่อนหรือประวิงการนับคะแนน

(๔) วิธีการจัดสถานที่ในการนับคะแนนและวิธีการอ่านการลงคะแนนในบัตร
เลือกตั้ง ซึ่งจะต้องกระทำโดยเปิดเผยเพื่อให้ผู้อยู่ในสถานที่นับคะแนนเห็นการนับคะแนนได้โดยสะดวก

(๕) วิธีการตรวจสอบเมื่อมีการคัดค้านว่าการลงคะแนนในหน่วยเลือกตั้งใดเป็นไป
โดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(๖) วิธีการนับคะแนนและการส่งผลคะแนน สำหรับการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ
ซึ่งจะต้องกำหนดให้มีการนับคะแนน ณ สถานที่นับคะแนนในแต่ละเขตเลือกตั้ง และให้มีการแจ้งผลคะแนน
ที่รวมได้ของแต่ละเขตเลือกตั้งไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อคำนวณผลรวมทั่วประเทศ”

๓.๔๑ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๖๘ เป็นดังนี้

“ให้มีการนับคะแนนสำหรับบัตรเลือกตั้งที่ผู้เลือกตั้งทำเครื่องหมายว่าไม่ลงคะแนน
เลือกตั้ง และให้ประกาศจำนวนผู้ไม่ประสงค์จะลงคะแนนเลือกตั้งด้วย

ในการนับคะแนนหากปรากฏว่ามีบัตรเสีย ให้แยกบัตรเสียออกไว้ต่างหาก และห้าม
มิให้นับบัตรเสียเป็นคะแนนไม่ว่ากรณีใด

บัตรเลือกตั้งดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นบัตรเสีย

(๑) บัตรปลอม

(๒) บัตรที่มีได้ทำเครื่องหมายลงคะแนน

(๓) บัตรที่ไม่อาจทราบได้ว่าลงคะแนนให้กับผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด

(๔) บัตรที่มีลักษณะตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดว่าเป็นบัตรเสีย

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งสลักหลังในบัตรตามมาตรา ๖๖ “เสีย” พร้อมทั้งระบุเหตุผลว่าเป็นบัตรเสียตามความในอนุมาตราใด และลงลายมือชื่อกำกับไว้ไม่น้อยกว่า สามคน”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของสภาผู้แทนราษฎร และบัญญัติเป็นมาตรา ๗๐

๓.๔๒ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๖๙ เป็นดังนี้

“ห้ามมิให้กรรมการนับคะแนนเลือกตั้งผู้ใดจงใจนับบัตรเลือกตั้งหรือคะแนนในการเลือกตั้งให้ผิดไปจากความจริง หรือรวมคะแนนให้ผิดไป หรือกระทำด้วยประการใดโดยมิได้มีอำนาจกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายให้บัตรเลือกตั้งชำรุดหรือเสียหายหรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำการด้วยประการใดแก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ หรืออ่านบัตรเลือกตั้งให้ผิดไปจากความจริง หรือทำรายการ การเลือกตั้งไม่ตรงความเป็นจริง”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภาและบัญญัติ เป็นมาตรา ๗๑

๓.๔๓ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๗๑ เป็นดังนี้

“ในกรณีที่ผลการนับคะแนนไม่ตรงกับรายงานการใช้สิทธิเลือกตั้งของคณะกรรมการ ประจำหน่วยเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งจัดให้มีการนับคะแนนใหม่ ถ้ายังไม่ ตรงกันอีกให้รายงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อให้มีการเลือกตั้งใหม่ เว้นแต่คะแนนที่ไม่ตรงกับรายงาน นั้นจะไม่ทำให้ผลการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นหรือการนับคะแนนแบบบัญชีรายชื่อเปลี่ยนแปลงไป มิให้ คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภาและบัญญัติ เป็นมาตรา ๗๓

๓.๔๔ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๗๕ เป็นดังนี้

“เมื่อได้ผลจนวนนับคะแนนของการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งตามมาตรา ๗๐ และผลการตีความคุณสมบัติส่วนจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมือง ตามมาตรา ๗๔ แล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศว่าผู้สมัครผู้ใดเป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภาและบัญญัติ เป็นมาตรา ๗๗

๓.๕๕ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๗๖ เป็นดังนี้

“เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งแล้ว ให้รีบดำเนินการแจ้งผลการเลือกตั้งไปยังรัฐสภาเพื่อทราบ และนำลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาต่อไป และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อของทุกพรรคการเมืองไปยังประธานสภาผู้แทนราษฎรด้วย”

คณะกรรมการการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภาและบัญญัติเป็นมาตรา ๗๘

๓.๕๖ วุฒิสภาได้เพิ่มความในร่างของสภาผู้แทนราษฎรเป็นมาตรา ๗๖ ทวิ ดังนี้

“เมื่อตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองใดว่างลง ให้ประธานสภาผู้แทนราษฎรตรวจสอบหลักฐาน คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งของพรรคการเมืองนั้นในลำดับถัดไปเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๑๑๙ ของรัฐธรรมนูญ”

คณะกรรมการการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติตัดออกทั้งหมด

๓.๕๗ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในชื่อส่วนที่ ๙ เป็นดังนี้

“การลงคะแนนเลือกตั้งสำหรับผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งอยู่นอกเขตเลือกตั้ง”

คณะกรรมการการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภา

๓.๕๘ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๗๘ เป็นดังนี้

“ผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง ให้มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อในเขตเลือกตั้งเดิมที่ดินมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านครั้งสุดท้ายเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง

ผู้ที่ดินที่อยู่ในเขตเลือกตั้งที่ดินมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หาดไม่ประสงค์จะไปลงคะแนนเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ดินมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ให้มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และแบบบัญชีรายชื่อในเขตเลือกตั้งที่ดินมีที่ดินอยู่ในบัญชีส่วน โดยต้องนำหลักฐานแสดงที่ดินที่อยู่ในเขตเลือกตั้งวันนับถึงวันเลือกตั้งตามทะเบียนที่ดินที่คณะกรรมการตรวจการเลือกตั้งที่หาผลมาแสดง มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ดินมีที่ดินอยู่ในบัญชีส่วน ไม่ยกเว้นผู้ที่เลือกตั้งวันนับถึงวันที่ลงคะแนน

ให้คณะกรรมการตรวจการเลือกตั้งมีหน้าที่จัดทำบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งเพื่อให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามวรรคหนึ่งและวรรคสองสามารถไปลงคะแนนในเขตเลือกตั้งที่ดินมีสิทธิเลือกตั้งได้พร้อมบัญชีรายชื่อ

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมและบัญญัติเป็น มาตรา ๘๐ เป็นดังนี้

“ผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งเป็นเวลาน้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึง วันเลือกตั้ง ให้มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ ในเขตเลือกตั้งที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านครั้งสุดท้ายเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอำนวยความสะดวก เพื่อประกันการใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งของผู้มีสิทธิ เลือกตั้งซึ่งอยู่นอกเขตเลือกตั้งที่ตนมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ในเขตเลือกตั้งเป็นเวลาน้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง”

๓.๔๙ วุฒิสภาได้เพิ่มความในร่างของสภาผู้แทนราษฎรเป็นมาตรา ๗๘ ทวิ ดังนี้

“ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งอยู่นอกเขตเลือกตั้งที่ตนมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งเป็นเวลาน้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง หากประสงค์จะ ลงคะแนนเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ตนมีถิ่นที่อยู่ให้แจ้งความประสงค์การขอใช้สิทธิเลือกตั้งนอกเขตเลือกตั้ง ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งในเขตที่ตนมีถิ่นที่อยู่

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งได้ตรวจสอบการมีสิทธิเลือกตั้ง ของผู้แจ้งความประสงค์ตามวรรคหนึ่งแล้ว ถ้าเห็นว่าถูกต้อง ให้แจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำ เขตเลือกตั้งที่ผู้นั้นมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งทราบเพื่อหมายเหตุสถานที่ที่ผู้นั้นจะใช้สิทธิออก เสียงลงคะแนนเลือกตั้ง

ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่แจ้งความประสงค์ลงคะแนนนอกเขตเลือกตั้งมาลงคะแนน เลือกตั้ง ณ เขตเลือกตั้งที่ตนแจ้งความประสงค์ตามวรรคหนึ่งได้เพียงแห่งเดียว

หลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งความประสงค์จะลงคะแนนนอกเขตเลือกตั้ง สถานที่ และจำนวนที่เลือกตั้งกลาง และวันที่กำหนดให้มาใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งให้เป็นไปตามที่คณะ กรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการประจำที่เลือกตั้งกลาง รวมทั้งการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งของที่เลือกตั้งกลางและลักษณะของที่เลือกตั้งกลาง หีบบัตรเลือกตั้ง หรือสิ่งที่ใช้แทนหีบบัตรเลือกตั้ง และบัตรเลือกตั้ง วิธีการลงคะแนน การเก็บรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง และ กิจการอื่นที่จำเป็นเพื่อใช้เฉพาะในการลงคะแนนเลือกตั้งในที่เลือกตั้งกลางได้ตามความเหมาะสม

ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการการเลือกตั้งจะจัดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่แจ้ง ความประสงค์ตามวรรคหนึ่ง ใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทางไปรษณีย์แทนวิธีการออกเสียงลง คะแนนเลือกตั้งตามวรรคสามก็ได้ การออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทางไปรษณีย์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติตัดออกทั้งหมด

๓.๕๐ วุฒิสภาได้เพิ่มความในร่างของสภาผู้แทนราษฎรเป็นมาตรา ๗๘ ตรี ดังนี้

“ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้รับคำสั่งจากทางราชการให้ไปปฏิบัติหน้าที่นอกเขตเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิเลือกตั้งหรือจะเดินทางไปนอกเขตเลือกตั้งที่ตนต้องไปใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งให้แจ้งความประสงค์การขอใช้สิทธิเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้ง และให้นำมาตรา ๗๘ ทวิ วรรคสอง วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดวันที่จะให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามวรรคหนึ่งมาลงคะแนนตามที่เห็นสมควร”

คณะกรรมการฯ ร่วมกันพิจารณาแล้ว มติให้แก้ไขเพิ่มเติมและบัญญัติเป็นมาตรา ๘๑ ดังนี้

“ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้รับคำสั่งจากทางราชการให้ไปปฏิบัติหน้าที่นอกเขตเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิเลือกตั้งหรือจะเดินทางไปนอกเขตเลือกตั้งที่ตนต้องไปใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง ให้แจ้งความประสงค์การขอใช้สิทธิเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่ตนมีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้ง

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งได้ตรวจสอบการมีสิทธิเลือกตั้งของผู้แจ้งความประสงค์ตามวรรคหนึ่งแล้ว ถ้าเห็นว่าถูกต้อง ให้กำหนดที่เลือกตั้งกลางที่ผู้นั้นจะใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้ง และแจ้งให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ผู้นั้นมีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งทราบและหมายเหตุสถานที่ที่ผู้นั้นจะไปใช้สิทธิเลือกตั้งในเอกสารที่เกี่ยวข้อง

หลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งความประสงค์จะลงคะแนนเลือกตั้งนอกเขตเลือกตั้ง สถานที่และจำนวนที่เลือกตั้งกลาง และวันที่กำหนดให้มาใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการประจำที่เลือกตั้งกลาง รวมทั้งกำหนดการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งของที่เลือกตั้งกลางและลักษณะที่เลือกตั้งกลาง หีบบัตรเลือกตั้งหรือสิ่งที่ใช้แทนหีบบัตรเลือกตั้ง และบัตรเลือกตั้ง วิธีการลงคะแนน การเก็บรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง และกิจการอื่นที่จำเป็นเพื่อใช้เฉพาะในการลงคะแนนเลือกตั้งในที่เลือกตั้งกลางได้ตามความเหมาะสม

หีบบัตรเลือกตั้งของที่เลือกตั้งกลางอาจกำหนดให้มีลักษณะที่แตกต่างจากหีบบัตรเลือกตั้งตามมาตรา ๕๑ หรือใช้วิธีการอื่นแทนการใช้หีบบัตรเลือกตั้งเพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะการลงคะแนนได้”

๓.๕๑ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๗๘ เป็นดังนี้

“ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นทหารประจำการ ทหารกองประจำการ ตำรวจ สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน หรือข้าราชการ และได้รับคำสั่งจากทางราชการให้ไปปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยหรือเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยของประเทศนอกที่ตั้งปกติที่ตนมีภูมิลำเนา ถ้าผู้บังคับบัญชาของบุคคลดังกล่าวตั้งแต่ชั้นผู้บังคับกองพันหรือเทียบเท่าขึ้นไปเห็นว่าบุคคลดังกล่าว

การใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรตามวรรคหนึ่ง ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะต้องแจ้งความประสงค์การใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งต่อบุคคลที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งที่สถานทูต สถานกงสุล สถานพาณิชย์ หรือสถานอื่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งความประสงค์การใช้สิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดที่เลือกตั้งที่สถานทูต สถานกงสุล สถานพาณิชย์ หรือสถานอื่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คณะกรรมการการเลือกตั้งร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภาและบัญญัติเป็นมาตรา ๘๓

๓.๕๔ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๘๒ เป็นดังนี้

“ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดที่เลือกตั้งกลางสำหรับให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งอยู่นอกราชอาณาจักรใช้เป็นที่ยกคะแนนเลือกตั้งไว้ทุกประเทศที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสถานทูต สถานกงสุล หรือที่ทำการของส่วนราชการไทยที่ตั้งอยู่นอกราชอาณาจักรไทย หรือสถานที่อื่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดก็ได้ และให้แต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือผู้มีถิ่นที่อยู่นอกราชอาณาจักรเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้งตามจำนวนที่เหมาะสมเพื่อทำหน้าที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งในประเทศนั้น และให้นำมาตรา ๗๘ ทวิ และมาตรา ๗๘ ตริ มาใช้บังคับกับการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งอยู่นอกราชอาณาจักรด้วย โดยอนุโลม

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นไม่สามารถจัดให้มีการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการการเลือกตั้งจะไม่จัดให้มีการออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งก็ได้”

คณะกรรมการการเลือกตั้งร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมและบัญญัติเป็นมาตรา ๘๔ ดังนี้

“ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการการเลือกตั้งจะจัดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่แจ้งความประสงค์ตามมาตรา ๘๓ ใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทางไปรษณีย์ก็ได้ การออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทางไปรษณีย์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด”

๓.๕๕ วุฒิสภาได้เพิ่มความในร่างของสภาผู้แทนราษฎรเป็นมาตรา ๘๒ ทวิ ดังนี้

“การออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งตามส่วนที่ ๙ นี้ คณะกรรมการการเลือกตั้งอาจดำเนินการล่วงหน้าเพื่อนำบัตรเลือกตั้งมานับรวมในวันเลือกตั้งได้ เว้นแต่มีความจำเป็นเฉพาะท้องถิ่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะกำหนดเป็นอย่างอื่นก็ได้

ในกรณีที่หีบบัตรเลือกตั้งหรือสิ่งที่ใช้แทนหีบบัตรเลือกตั้งจากนอกราชอาณาจักรส่งมาถึงสถานที่นับคะแนนของเขตเลือกตั้งใด หลังจากเริ่มนับคะแนนแล้ว ให้ถือว่าหีบบัตรเลือกตั้งหรือสิ่งที่ใช้แทนหีบบัตรเลือกตั้งนั้นส่งมาถึงเกินกำหนดเวลา และมีให้นับคะแนนบัตรเลือกตั้งจากหีบบัตรเลือกตั้งหรือสิ่งที่ใช้แทนหีบบัตรเลือกตั้งนั้น”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสมาและ
บัญญัติเป็นมาตรา ๘๕

๓.๕๖ วุฒิสมาได้ตัดความในร่างของสภาผู้แทนราษฎรมาตรา ๘๓ ออกทั้งหมด

“ตราสละตำแหน่งเลือกตั้งสภามหาชนสภาผู้แทนราษฎร ให้ตราที่ที่สภามหาชนเลือกตั้งสภามหาชนที่
ตราสละตำแหน่งเลือกตั้งสภามหาชน และเมื่อมีมติตราสละตำแหน่งแล้วให้ตราสละตำแหน่งสภามหาชนที่
สภาผู้แทนราษฎรเลือกตั้งสภามหาชนให้ตราสละตำแหน่งสภาผู้แทนราษฎรเลือกตั้งโดยวิธีที่สภาผู้แทน
เลือกตั้งสภามหาชนในเขตเลือกตั้งแต่ละแห่งที่ผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งสภามหาชนสภาผู้แทนราษฎรเลือกตั้ง
สภามหาชน”

ในกรณีที่ที่ที่สภาผู้แทนราษฎรสภาผู้แทนราษฎรเลือกตั้งสภามหาชนที่ในเขตเลือกตั้ง
สภาผู้แทนราษฎรให้ตราสละตำแหน่งสภาผู้แทนราษฎรให้ที่สภาผู้แทนราษฎรเลือกตั้งสภามหาชนที่
ในเขตเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎรเลือกตั้งสภามหาชนที่ในเขตเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎรเลือกตั้ง
สภาผู้แทนราษฎรเลือกตั้งสภามหาชนที่ในเขตเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎรเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎรเลือกตั้ง
สภาผู้แทนราษฎรเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎรเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎรเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎรเลือกตั้ง

ให้ในตราสละตำแหน่งสภาผู้แทนราษฎร ๘๘ สภามหาชน สภามหาชน และสภาผู้แทนราษฎร ให้ใช้บังคับ
สภาผู้แทนราษฎรเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎรเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎรเลือกตั้งสภาผู้แทนราษฎรเลือกตั้ง

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสมา

๓.๕๗ วุฒิสมาได้เพิ่มความในร่างของสภาผู้แทนราษฎรเป็นมาตรา ๘๓ ทวิ ดังนี้

“เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสมาแล้ว ให้คณะกรรมการ
การเลือกตั้งประกาศกำหนดวันรับสมัครเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสมาในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งต้องกำหนดให้มี
การรับสมัครไม่เกินห้าวันนับจากวันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสมาใช้บังคับ และ
ต้องกำหนดวันรับสมัครไม่น้อยกว่าห้าวัน”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสมาและ
บัญญัติเป็นมาตรา ๘๖

๓.๕๘ วุฒิสมาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๘๔ เป็นดังนี้

“บุคคลซึ่งจะมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสมาต้องมีคุณสมบัติและไม่มี
ลักษณะต้องห้ามเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสมาตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสมาและ
บัญญัติเป็นมาตรา ๘๗

๓.๕๙ วุฒิสมาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๘๕ เป็นดังนี้

“การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสมาให้ใช้เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง

เมื่อได้มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสมาแล้ว

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศจำนวนสมาชิกวุฒิสมาที่จะพึงมีแต่ละจังหวัดในราชกิจจานุเบกษา
โดยใช้เกณฑ์การคำนวณตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนหนึ่งมีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครเป็นสมาชิกวุฒิสภา
ในจังหวัดที่ตนมีสิทธิลงคะแนนได้เพียงคนเดียว”

คณะกรรมการการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภาและ
บัญญัติเป็นมาตรา ๘๘

๓.๖๐ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๘๖ เป็นดังนี้

“การสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ให้นำความในมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒
และมาตรา ๓๔ เว้นแต่บทบัญญัติที่เกี่ยวกับพรรคการเมืองมาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ชำระค่าธรรมเนียมการสมัครคนละ
หนึ่งหมื่นบาท และเมื่อได้ออกใบรับแล้ว ห้ามมิให้ผู้สมัครถอนการสมัครรับเลือกตั้ง และให้ค่าธรรมเนียม
การสมัครรับเลือกตั้งตกเป็นของ รัฐสภามหาชนเพื่อสภามหาชนพรรคการเมืองสมาชิกวุฒิสภา
รัฐสภามหาชนเพื่อสภามหาชนพรรคการเมือง”

คณะกรรมการการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภาและ
บัญญัติเป็นมาตรา ๘๙

๓.๖๑ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๘๗ เป็นดังนี้

“ให้นำบทบัญญัติใน ส่วนที่ ๑ บทที่ไม่ ส่วนที่ ๒ เขตเลือกตั้ง หน่วยเลือกตั้ง
และที่เลือกตั้ง ส่วนที่ ๓ เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ส่วนที่ ๔ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งและบัญชีรายชื่อผู้มี
สิทธิเลือกตั้ง ส่วนที่ ๖ ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียงเลือกตั้ง เฉพาะมาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕
และมาตรา ๔๗ ส่วนที่ ๗ การลงคะแนนเลือกตั้ง และส่วนที่ ๘ การลงคะแนนเลือกตั้งสำหรับผู้มีสิทธิ
เลือกตั้งซึ่งอยู่นอก สภาผู้แทนราษฎรเขตเลือกตั้ง ของหมวด ๑ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
เฉพาะกรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เว้นแต่บทบัญญัติที่เกี่ยวกับพรรค
การเมืองมาใช้บังคับกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับการเลือกตั้งสมาชิก
วุฒิสภาที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหรือ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญในหมวดนี้

การแต่งตั้งกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้ง
ผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นเป็นประธานกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งหนึ่งคน และกรรมการประจำ
หน่วยเลือกตั้งจำนวนหกคน แต่มีให้นำความในมาตรา ๑๕ ในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิการเสนอชื่อผู้แทนของ
พรรคการเมืองมาใช้บังคับ และให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเป็นกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งด้วย

การนับคะแนนเลือกตั้งให้กระทำ ณ ที่ หน่วยเลือกตั้ง และให้นำบทบัญญัติใน
ส่วนที่ ๘ การนับคะแนนและการประกาศผลการเลือกตั้ง เฉพาะกรณีการนับคะแนนการเลือกตั้งสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เว้นแต่บทบัญญัติที่เกี่ยวกับพรรคการเมือง มาใช้บังคับกับการนับ
คะแนน และการประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา
ที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหรือ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญในหมวดนี้

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภาและ
บัญญัติเป็นมาตรา ๑๐๑

๓.๗๐ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๐๐ เป็นดังนี้

“สมุหบัญชีเลือกตั้งผู้ใดจัดทำบัญชีค่าใช้จ่ายในการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัคร
คนใดไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง
ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง
มีกำหนดห้าปี และพิศษนสิทธิพิศษห้ามเป็นสมุหบัญชีเลือกตั้งเป็นเวลาห้าปี”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภาและ
บัญญัติเป็นมาตรา ๑๐๓

๓.๗๑ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๐๑ เป็นดังนี้

“ผู้สมัครหรือหัวหน้าพรรคการเมืองผู้ใดไม่ยื่นรายการค่าใช้จ่ายต่อคณะกรรมการ
การเลือกตั้งภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือยื่นหลักฐานไม่ครบถ้วนตามมาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษจำคุก
ไม่เกินหนึ่งสองปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง
มีกำหนดห้าปี

ถ้ารายการค่าใช้จ่ายที่ยื่นตามมาตรา ๔๓ เป็นเท็จ ผู้สมัครหรือหัวหน้าพรรค
การเมือง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท และให้
ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภาและ
บัญญัติเป็นมาตรา ๑๐๔

๓.๗๒ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๐๔ เป็นดังนี้

“ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๘ และมาตรา ๔๙ ทวิ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน
หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภาและ
บัญญัติเป็นมาตรา ๑๐๗

๓.๗๓ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๐๖ เป็นดังนี้

“ในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนนเลือกตั้งจนถึงเวลาปิดการลงคะแนนเลือกตั้ง
ถ้ากรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเปิดเผยให้แก่ผู้ใดทราบว่ามีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดมาลงคะแนนหรือยังไม่
มาลงคะแนนเพื่อเป็นคุณหรือโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี
หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติเห็นชอบตามร่างของวุฒิสภาและ
บัญญัติเป็นมาตรา ๑๐๘

๓.๗๔ วุฒิสภาได้แก้ไขเพิ่มเติมร่างของสภาผู้แทนราษฎรในมาตรา ๑๐๗ เป็นดังนี้

“ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๖๔ หรือจงใจขัดขวางมิให้มีการส่งหีบบัตรเลือกตั้งหรือสิ่งที่ใช้แทนหีบบัตรเลือกตั้งจากนอกราชอาณาจักรไปยังสถานที่นับคะแนนหรือกระทำการเพื่อให้การส่งล่าช้า ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาทและให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมและบัญญัติเป็น
มาตรา ๑๑๐ ดังนี้

“ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๖๖ หรือจงใจขัดขวางมิให้มีการส่งหีบบัตรเลือกตั้งหรือสิ่งที่ใช้แทนหีบบัตรเลือกตั้งไปยังสถานที่นับคะแนนหรือกระทำการเพื่อให้การส่งล่าช้า ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี”

๓.๗๕ วุฒิสภาได้เพิ่มความในร่างของสภาผู้แทนราษฎรเป็นมาตรา ๑๑๑ ทวิ ดังนี้

“ผู้มีสัญชาติไทยผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
นอกราชอาณาจักร จะต้องรับโทษในราชอาณาจักร และการกระทำของผู้เป็นตัวการด้วยกัน ของผู้
สนับสนุน หรือผู้ใช้ให้กระทำความผิดนั้น แม้จะกระทำนอกราชอาณาจักร ให้ถือว่าตัวการ ผู้สนับสนุน
หรือผู้ใช้ให้กระทำความผิดนั้นได้กระทำในราชอาณาจักร”

คณะกรรมการร่วมกันพิจารณาแล้ว มีมติให้แก้ไขเพิ่มเติมและบัญญัติเป็น
มาตรา ๑๑๕ ดังนี้

“ผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนอกราชอาณาจักร
จะต้องรับโทษในราชอาณาจักร และการกระทำของผู้เป็นตัวการด้วยกัน ผู้สนับสนุน หรือผู้ใช้ให้กระทำ
ความผิดนั้น แม้จะกระทำนอกราชอาณาจักร ให้ถือว่าตัวการ ผู้สนับสนุน หรือผู้ใช้ให้กระทำความผิดนั้น
ได้กระทำในราชอาณาจักร”

๔. ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติตามมติของคณะกรรมการร่วมกันมาพร้อมกับรายงานนี้
ด้วยแล้ว

(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศักดิ์)

เลขาธิการคณะกรรมการร่วมกันฯ

ร่าง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....

โดยที่เป็นการสมควรให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา

.....
.....

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒
- (๒) พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓
- (๓) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ พ.ศ. ๒๕๒๖
- (๔) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๙
- (๕) พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๕

(๖) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๒๒ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๓๘

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

“ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง” หมายความว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา แล้วแต่กรณี

“ผู้สมัคร” หมายความว่า ผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา แล้วแต่กรณี

“วันเลือกตั้ง” หมายความว่า วันที่กำหนดให้เป็นวันเลือกตั้งตามพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา แล้วแต่กรณี

“เขตเลือกตั้ง” หมายความว่า ห้องที่ที่กำหนดเป็นเขตเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ หรือเขตเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา แล้วแต่กรณี

“หน่วยเลือกตั้ง” หมายความว่า ห้องที่ที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนเลือกตั้ง

“ที่เลือกตั้ง” หมายความว่า สถานที่ที่กำหนดให้ทำการลงคะแนนเลือกตั้ง และให้หมายความรวมถึงบริเวณที่กำหนดขึ้นโดยรอบที่เลือกตั้ง

“จังหวัด” หมายความว่า รวมถึง กรุงเทพมหานคร

“อำเภอ” หมายความว่า รวมถึง เขตและกิ่งอำเภอ

“ตำบล” หมายความว่า รวมถึง แขวง

“ศาลากลางจังหวัด” หมายความว่า รวมถึง ศาลว่าการกรุงเทพมหานคร

“ที่ว่าการอำเภอ” หมายความว่า รวมถึง สำนักงานเขต และที่ว่าการกิ่งอำเภอ

“เทศบาล” หมายความว่า รวมถึง เมืองพัทยา

“สำนักงานเทศบาล” หมายความว่า รวมถึง ศาลว่าการเมืองพัทยา

มาตรา ๕ ให้ประธานกรรมการการเลือกตั้งรักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

หมวด ๑
การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ส่วนที่ ๑
บททั่วไป

มาตรา ๖ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไป ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

(๑) การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ซึ่งเป็นการลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นรายบุคคลตามการแบ่งเขตเลือกตั้งที่กำหนดเขตละหนึ่งคน

(๒) การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ซึ่งเป็นการลงคะแนนเลือกบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งที่พรรคการเมืองจัดทำขึ้น โดยเลือกจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งเพียงพรรคการเมืองเดียว และใช้เขตประเทศเป็นเขตเลือกตั้ง

มาตรา ๗ เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไปแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดวันรับสมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ซึ่งต้องกำหนดให้มีการเริ่มรับสมัครไม่เกินยี่สิบวันนับจากวันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรใช้บังคับ และต้องกำหนดวันรับสมัครไม่น้อยกว่าห้าวัน

(๒) กำหนดวันที่พรรคการเมืองจะยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ ซึ่งต้องกำหนดให้เป็นวันก่อนวันรับสมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งตาม (๑)

(๓) จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่แต่ละจังหวัดจะพึงมีจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

(๔) จำนวนเขตเลือกตั้งของแต่ละจังหวัด ซึ่งจะต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับอำเภอหรือตำบลหรือเขตพื้นที่ที่อยู่ภายในเขตเลือกตั้ง

ในกรณีที่มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแทนตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งซึ่งว่างลง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดวันรับสมัครเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสำหรับเขตเลือกตั้งที่ว่างลงนั้น

ส่วนที่ ๒ เขตเลือกตั้ง หน่วยเลือกตั้ง และที่เลือกตั้ง

มาตรา ๘ เมื่อมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการเลือกตั้งทั่วไป ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดเขตเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ทั้งนี้ ถ้าจังหวัดใดมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหนึ่งคนให้ใช้เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง แต่ถ้าจังหวัดใดมีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้เกินหนึ่งคน ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแบ่งเขตเลือกตั้งของจังหวัดเท่าจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะพึงมี โดยใช้เขตเลือกตั้งที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดไว้ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง

มาตรา ๙ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งตามมาตรา ๑๒ กำหนดหน่วยเลือกตั้งที่จะพึงมีในแต่ละเขตเลือกตั้ง โดยคำนึงถึงความสะดวกในการเดินทางมาใช้สิทธิเลือกตั้งของราษฎร ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ใช้เขตหมู่บ้านหนึ่งเป็นเขตของหน่วยเลือกตั้ง เว้นแต่ในเขตเทศบาล ในเขตกรุงเทพมหานคร ในเขตสุขาภิบาล หรือในเขตชุมชนหนาแน่นอาจกำหนดให้ใช้แนวถนน ตรอก หรือซอย เป็นเขตของหน่วยเลือกตั้งก็ได้

(๒) ให้ถือเกณฑ์จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งหน่วยละแปดร้อยคนเป็นประมาณ แต่ถ้าเห็นว่าไม่เป็นการสะดวกหรือไม่ปลอดภัยในการไปลงคะแนนของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จะกำหนดหน่วยเลือกตั้งเพิ่มขึ้นโดยให้มีจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งน้อยกว่าจำนวนดังกล่าวก็ได้

ให้ดำเนินการประกาศหน่วยเลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบวันก่อนวันเลือกตั้ง โดยให้ปิดประกาศไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และเขตชุมชนหนาแน่นที่เห็นสมควร และให้จัดทำแผนที่สังเขปแสดงเขตของหน่วยเลือกตั้งไว้ด้วย

การเปลี่ยนแปลงเขตของหน่วยเลือกตั้งให้กระทำได้โดยประกาศก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบวัน เว้นแต่ในกรณีฉุกเฉินจะประกาศเปลี่ยนแปลงก่อนวันเลือกตั้งน้อยกว่าสิบวันก็ได้ และให้นำความในวรรคสอง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐ ในการกำหนดหน่วยเลือกตั้งตามมาตรา ๙ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งตามมาตรา ๑๒ กำหนดที่เลือกตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้งไว้ด้วย และให้นำความในมาตรา ๙ วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับโดยอนุโลมกับการประกาศกำหนดที่เลือกตั้งและการเปลี่ยนแปลงที่เลือกตั้ง

ที่เลือกตั้งตามวรรคหนึ่งต้องเป็นสถานที่ที่ประชาชนเข้าออกได้สะดวก เพื่อการลงคะแนนเลือกตั้ง และมีป้ายหรือเครื่องหมายอื่นใดเพื่อแสดงขอบเขตบริเวณของที่เลือกตั้งไว้ด้วย ตามลักษณะของท้องที่และภูมิประเทศในการลงคะแนนเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

ในท้องที่ใดถ้าเห็นว่าจะเป็นการอำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือเพื่อความปลอดภัยของผู้มีสิทธิเลือกตั้งอาจประกาศกำหนดที่เลือกตั้งนอกเขตของหน่วยเลือกตั้งก็ได้ แต่ต้องอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับหน่วยเลือกตั้งนั้น

มาตรา ๑๑ การเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อให้ใช้หน่วยเลือกตั้งและที่เลือกตั้งตามที่กำหนดไว้สำหรับการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งกับการลงคะแนนเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อด้วย

ส่วนที่ ๓

เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง

มาตรา ๑๒ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละครั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งบุคคลเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งหนึ่งคน มีหน้าที่เกี่ยวกับการรับสมัครเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และดำเนินกิจการที่จำเป็นเกี่ยวกับการเลือกตั้งให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

(๒) คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งไม่น้อยกว่าเก้าคน มีหน้าที่เกี่ยวกับการกำหนดหน่วยเลือกตั้ง ที่เลือกตั้ง และสถานที่นับคะแนนในเขตเลือกตั้ง การจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง การเพิ่มชื่อและการถอนชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้ง รวมทั้งมีหน้าที่ในการกำกับดูแลการลงคะแนนเลือกตั้ง การนับคะแนนเลือกตั้ง และการประกาศผลการนับคะแนนเลือกตั้ง

การสรรหาและการแต่งตั้งผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งและคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งหรือมอบหมายให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง หรือคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะบุคคล หรือบุคคลใดเป็นผู้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการเลือกตั้งได้ตามสมควร

มาตรา ๑๓ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งบุคคลเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

(๑) คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งไม่น้อยกว่าเจ็ดคน มีหน้าที่เกี่ยวกับการลงคะแนนเลือกตั้งในที่เลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งแต่ละแห่ง

(๒) คณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งมีจำนวนตามที่เห็นสมควร มีหน้าที่เกี่ยวกับการนับคะแนนในสถานที่นับคะแนนเลือกตั้งสำหรับเขตเลือกตั้งแต่ละแห่ง

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของรัฐทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งและคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง

มาตรา ๑๔ คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งตามมาตรา ๑๓ (๑) ให้ประกอบด้วย ประธานกรรมการหนึ่งคนและกรรมการสองคน ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งและผู้แทนพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นหรือที่ส่งสมัครแบบบัญชีรายชื่อเป็นกรรมการ

ให้พรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นหรือที่ส่งสมัครแบบบัญชีรายชื่อเสนอรายชื่อผู้แทนของพรรคการเมืองนั้น พรรคการเมืองละหนึ่งคนต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน เพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

ในกรณีที่มีกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งตามวรรคหนึ่งมีจำนวนไม่ถึงเจ็ดคน ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นเป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งให้ได้จำนวนตามมาตรา ๑๓ (๑)

ในวันเลือกตั้งถ้าถึงเวลาเปิดการลงคะแนนเลือกตั้งแล้วมีกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมาปฏิบัติหน้าที่ไม่ถึงเจ็ดคน ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่อยู่ในขณะนั้นแต่งตั้งผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น เป็นกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งจนครบเจ็ดคน

มาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งแต่งตั้งกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งตามมาตรา ๑๓ (๒) โดยใช้วิธีสรรหาจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น และให้มีผู้แทนพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นหรือที่ส่งสมัครแบบบัญชีรายชื่อเป็นกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งตามจำนวนที่เพียงพอกับการจัดระบบนับคะแนนด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหากรรมการนับคะแนนเลือกตั้งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๑๖ นอกจากที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้แล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจกำหนดวิธีปฏิบัติหน้าที่ของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง และคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง

มาตรา ๑๗ ห้ามมิให้กรรมการการเลือกตั้ง ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง กรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง หรือผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการเลือกตั้ง จงใจไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ ทุจริตต่อหน้าที่ หรือกระทำการอื่นใดเพื่อขัดขวางมิให้การเป็นไปตามกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือคำสั่งของศาลอันเกี่ยวกับการเลือกตั้งตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

ในกรณีที่บุคคลตามวรรคหนึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย ประกาศ ระเบียบ หรือคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือคำสั่งของศาลอันเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครอง ไม่ต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่งหรืออาญา

มาตรา ๑๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง กรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง และผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการเลือกตั้งเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญานับแต่วันที่ได้รับการแต่งตั้งจนสิ้นสุดแห่งการงานในหน้าที่

มาตรา ๑๙ ค่าตอบแทนของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง กรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง กรรมการนับคะแนนเลือกตั้ง และผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ช่วยเหลือการปฏิบัติงานในการเลือกตั้งให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ส่วนที่ ๔

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งและบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

๑. ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

มาตรา ๒๐ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและมีหน้าที่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง

มาตรา ๒๑ ในการเลือกตั้งครั้งใด ถ้าผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้เนื่องจากมีเหตุอันสมควร ให้แจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งต่อบุคคลซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งไว้ประจำแต่ละเขตเลือกตั้ง ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ในกรณีที่บุคคลซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งพิจารณาเห็นว่าเหตุที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งแจ้งนั้นมิใช่เหตุอันสมควร ให้รีบแจ้งให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทราบไม่น้อยกว่าสามวันก่อนวันเลือกตั้ง

ระเบียบการพิจารณาการแจ้งเหตุตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในการนี้ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดรายละเอียดของ เหตุที่ทำให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งไว้เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาของบุคคลซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งไว้ด้วย

ในการแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะทำเป็นหนังสือ ชี้แจงเหตุดังกล่าวและมอบหมายให้บุคคลใดไปยื่นต่อบุคคลซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งแทน หรือ จัดส่งหนังสือชี้แจงเหตุผ่านทางไปรษณีย์ก็ได้

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งปิดประกาศรายชื่อบุคคลที่จะรับแจ้งเหตุ สถานที่ที่จะรับแจ้งเหตุ และวิธีการแจ้งเหตุไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหาร ส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และเขตชุมชนหนาแน่นที่เห็นสมควร

มาตรา ๒๒ เมื่อครบกำหนดสามสิบวันหลังจากวันเลือกตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศรายชื่อผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และมีได้แจ้งเหตุตามมาตรา ๒๑ หรือแจ้งเหตุไว้แล้ว แต่เหตุนั้นมีสาเหตุอันสมควร เพื่อให้ผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งดังกล่าวแจ้งเหตุที่ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งต่อบุคคลซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งภายในหกสิบวันนับแต่วันประกาศ และให้บุคคลซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับจากวันสิ้นสุดของการแจ้งเหตุดังกล่าว แล้วแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้แจ้งเหตุทราบโดยเร็ว ทั้งนี้ ให้นำมาตรา ๒๑ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุการไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๒ หรือแจ้งเหตุแล้วแต่เหตุนั้นมีสาเหตุอันสมควร ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นบุคคลซึ่งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยไม่แจ้งเหตุอันสมควรที่ทำให้ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้ตามมาตรา ๖๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญ ให้ผู้นั้นเสียสิทธิการได้รับการช่วยเหลือจากรัฐตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

๒. บัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

มาตรา ๒๔ เมื่อได้มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ครั้งใดแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งจัดทำบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของแต่ละหน่วยเลือกตั้งและปิดประกาศไว้ ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน เขตชุมชนหนาแน่นที่เห็นสมควร และที่เลือกตั้งหรือบริเวณใกล้เคียง กับที่เลือกตั้งไม่น้อยกว่ายี่สิบวันก่อนวันเลือกตั้ง กับให้แจ้งรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งในทะเบียนบ้านไปยังเจ้าบ้านให้ทราบก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบห้าวันด้วย

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่าตนหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านของตนไม่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งแห่งหน่วยเลือกตั้งที่ตนหรือผู้นั้นสมควรมีชื่อเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้นมีสิทธิยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบวัน

เมื่อได้รับคำร้องตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งตรวจสอบหลักฐาน และถ้าเห็นว่าผู้ยื่นคำร้องหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ก็ให้ส่งเติมชื่อตามที่ยื่นคำร้องลงในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยเร็ว ถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเห็นว่าผู้ยื่นคำร้องหรือผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งก็ให้ส่งยกคำร้อง และแจ้งให้ผู้ยื่นคำร้องทราบภายในสามวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้องโดยแสดงเหตุผลไว้ด้วย

เมื่อได้รับแจ้งตามวรรคสองแล้ว ผู้ยื่นคำร้องมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดที่ตนมีภูมิลำเนาอยู่หรือต่อศาลแพ่งสำหรับผู้ที่มิมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าห้าวัน โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาลในการดำเนินกระบวนการพิจารณา เพื่อให้ศาลวินิจฉัยว่าจะให้เติมชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามที่ยื่นคำร้องหรือไม่

เมื่อศาลได้รับคำร้องตามวรรคสาม ให้ศาลดำเนินการพิจารณาโดยเร็ว คำสั่งของศาลให้เป็นที่สุด และให้ศาลแจ้งคำสั่งไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งเพื่อปฏิบัติการตามคำสั่งโดยเร็วที่สุด และในกรณีที่มีการประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปก่อนได้รับคำสั่งศาลให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งดำเนินการแก้ไขบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกฉบับให้ถูกต้องด้วย

การใดที่ได้ปฏิบัติไปตามคำสั่งเดิมของคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งก่อนได้รับคำสั่งศาลเป็นอย่างอื่นนั้น ให้เป็นอันสมบูรณ์ตามกฎหมาย

มาตรา ๒๖ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ได้ประกาศตามมาตรา ๒๔ มีชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งได้ก่อนวันเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสิบวัน เพื่อให้ถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้งนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งพิจารณาแล้วเห็นว่า สมควรสั่งถอนชื่อผู้ซึ่งไม่มีสิทธิเลือกตั้งออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือสมควรยกคำร้อง ก็ให้มีคำสั่งถอนชื่อผู้นั้นหรือยกคำร้อง แล้วแต่กรณี และให้แจ้งคำสั่งให้ผู้นั้นและเจ้าบ้านทราบ และให้นำความในมาตรา ๒๕ วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ถ้าเจ้าบ้านผู้ใดเห็นว่าในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งปรากฏชื่อบุคคลอื่นอยู่ในทะเบียนบ้านของตนโดยที่บุคคลนั้นมิได้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านดังกล่าวจริง เมื่อเจ้าบ้านนำหลักฐานทะเบียนบ้านมาแสดงว่าไม่มีชื่อบุคคลนั้น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง หรือคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี มีคำสั่งถอนชื่อบุคคลนั้นออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่มีการฟ้องคดีเพื่อขอให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งบุคคลใดบุคคลหนึ่ง และศาลมีคำพิพากษาถึงที่สุดให้เพิกถอนสิทธิเลือกตั้งของบุคคลนั้น เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับแจ้งคำพิพากษาของศาลแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีบันทึกลงไว้ในทะเบียนที่จัดทำไว้ และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งประกาศการเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามคำพิพากษาของศาลปิดไว้ ณ สำนักงานเทศบาล หรือที่ว่าการอำเภอโดยเร็ว

ในกรณีที่ได้มีการประกาศบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งประกาศถอนชื่อผู้ซึ่งถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งตามวรรคหนึ่งออกจากบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งทุกฉบับให้ถูกต้องด้วย และให้นำความในมาตรา ๒๕ วรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๘ ห้ามมิให้เจ้าบ้านผู้ใดดำเนินการหรือยินยอมให้มีการดำเนินการแจ้งย้ายบุคคลใด เข้ามาในทะเบียนบ้านของตนโดยบุคคลนั้นมิได้มาอยู่อาศัยจริง เพื่อเจตนาทุจริตในการเลือกตั้ง

ส่วนที่ ๕

ผู้สมัครและการสมัครรับเลือกตั้ง

๑. ผู้สมัครรับเลือกตั้ง

มาตรา ๒๙ บุคคลซึ่งจะมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง หรือจะมีสิทธิได้รับการเสนอชื่อในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๓๐ บุคคลใดประสงค์จะสมัครรับเลือกตั้ง ให้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งในนามของพรรคการเมืองใดได้เพียงพรรคการเมืองเดียว และจะสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งหรือแบบบัญชีรายชื่อ แบบใดแบบหนึ่งได้เพียงแบบเดียว

๒. การสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

มาตรา ๓๑ ในการสมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ให้ผู้สมัครของแต่ละพรรคการเมืองที่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใด ยื่นใบสมัครต่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งนั้น ณ สถานที่ที่ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งกำหนดภายในระยะเวลาการรับสมัคร

การยื่นใบสมัครตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้สมัครยื่นหนังสือรับรองของหัวหน้าพรรคการเมืองว่าส่งสมาชิกผู้นั้นเข้าสมัครรับเลือกตั้ง และชำระเงินค่าธรรมเนียมการสมัครคนละหนึ่งหมื่นบาท และมีหลักฐานการสมัครครบถ้วนตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ในกรณีที่ผู้สมัครไม่เคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา ต้องแสดงหลักฐานการสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่าตามที่กฎหมายรับรองไว้ หรือตามที่ทบวงมหาวิทยาลัย หรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจตามกฎหมายรับรองว่าสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับหลักฐานการสมัครและวิธีการสมัครรับเลือกตั้ง

มาตรา ๓๒ เมื่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งได้รับใบสมัครแล้ว ให้ลงบันทึกการรับสมัครไว้เป็นหลักฐานและออกใบรับให้แก่ผู้สมัครในวันนั้น และให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งตรวจสอบหลักฐานการสมัคร คุณสมบัติของผู้สมัคร และสอบสวนว่าผู้สมัครมีสิทธิที่จะสมัครรับเลือกตั้งหรือไม่ ให้เสร็จสิ้นภายในเจ็ดวันนับแต่วันปิดการรับสมัคร ถ้าผู้สมัครมีสิทธิที่จะสมัครรับเลือกตั้งได้ ก็ให้ประกาศการรับสมัครไว้โดยเปิดเผย ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเทศบาล ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบล ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และที่เลือกตั้ง หรือบริเวณใกล้เคียงกับที่เลือกตั้งในเขตเลือกตั้งที่ผู้นั้นสมัคร

ประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้มีชื่อผู้สมัคร รูปถ่ายผู้สมัคร พรรคการเมืองที่สังกัด และหมายเลขประจำตัวผู้สมัครที่จะใช้ในการลงคะแนน ทั้งนี้ ตามแบบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๓๓ เมื่อผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งได้ออกใบรับให้แก่ผู้สมัครตามมาตรา ๓๒ แล้ว ห้ามมิให้ผู้สมัครถอนการสมัครรับเลือกตั้ง และให้ค่าธรรมเนียมการสมัครรับเลือกตั้งตกเป็นของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่ผู้สมัครผู้ใดไม่มีชื่อเป็นผู้สมัครในประกาศของผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งตามมาตรา ๓๒ ผู้สมัครผู้นั้นมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดที่เขตเลือกตั้งอยู่ในเขตอำนาจของศาลจังหวัดนั้น หรือต่อศาลแพ่งสำหรับเขตเลือกตั้งที่อยู่ในกรุงเทพมหานครได้ ภายในเจ็ดวันนับจากวันที่ประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมศาล ในการดำเนินกระบวนการพิจารณา และให้ศาลวินิจฉัยว่าให้รับสมัครหรือไม่ โดยไม่ชักช้า คำสั่งของศาลนั้นให้เป็นที่สุด และให้ศาลแจ้งคำสั่งไปยังผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้ง ในการนี้ให้ผู้อำนวยการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งปฏิบัติตามคำสั่งศาลโดยเร็ว ถ้าศาลมีคำสั่งให้รับสมัคร ให้ประกาศชื่อผู้นั้นตามมาตรา ๓๒ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติก่อนทราบคำสั่งศาล

๓. การสมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่พรรคการเมืองใดจะเสนอบัญชีรายชื่อเพื่อสมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ พรรคการเมืองนั้นต้องจัดทำบัญชีรายชื่อโดยมีหลักเกณฑ์ตามลำดับ ดังต่อไปนี้

(๑) บัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองต้องประกอบด้วยรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งจากภูมิภาคต่าง ๆ อย่างเป็นธรรม

(๒) ในการที่พรรคการเมืองจะเสนอรายชื่อบุคคลใดต้องได้รับความยินยอมเป็นหลักฐานโดยชัดแจ้งจากบุคคลนั้น และบุคคลดังกล่าวต้องเป็นสมาชิกของพรรคการเมืองที่จะเสนอรายชื่อเพียงพรรคเดียว

(๓) ให้จัดทำบัญชีรายชื่อตามแบบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด โดยให้จัดเรียงลำดับรายชื่อผู้สมัครตามลำดับหมายเลข ไม่เกินจำนวนหนึ่งร้อยคน

มาตรา ๓๖ การสมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ ให้หัวหน้าพรรคการเมืองหรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากหัวหน้าพรรคการเมืองยื่นบัญชีรายชื่อผู้สมัครที่พรรคการเมืองจัดทำขึ้นตามมาตรา ๓๕ ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งตามวันเวลาที่กำหนด พร้อมทั้งหนังสือยินยอมของผู้สมัคร และชำระเงินค่าธรรมเนียมการสมัครคนละหนึ่งหมื่นบาท และมีหลักฐานการสมัครครบถ้วนตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๓๑ วรรคสาม มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับหลักฐานการสมัครและวิธีการยื่นบัญชีรายชื่อ

มาตรา ๓๗ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับบัญชีรายชื่อผู้สมัครตามมาตรา ๓๖ แล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งตรวจสอบหลักฐานการสมัคร คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้สมัคร ถ้าเห็นว่าถูกต้องให้ประกาศรายชื่อพรรคการเมืองและรายชื่อผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองนั้นไว้ โดยเปิดเผย ณ สถานที่ตามมาตรา ๓๒ และให้นำความในมาตรา ๓๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

๔. หมายเลขที่จะใช้ลงคะแนนเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อและแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่เป็นการเลือกตั้งทั่วไป ให้พรรคการเมืองที่ส่งสมัครแบบบัญชีรายชื่อได้รับหมายเลขที่จะใช้ลงคะแนนเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองนั้นเรียงตามลำดับก่อนหลังในการมายื่นบัญชีรายชื่อ ในกรณีที่มีพรรคการเมืองมายื่นบัญชีรายชื่อพร้อมกันและไม่อาจตกลงกันได้ ให้ใช้วิธีจับสลากระหว่างพรรคการเมืองที่มาพร้อมกัน ทั้งนี้ ให้พรรคการเมืองหนึ่งได้รับหนึ่งหมายเลข และถ้าพรรคการเมืองใดส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งด้วย ให้ใช้หมายเลขเดียวกับหมายเลขของผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อของพรรคที่ตนสังกัดเป็นหมายเลขประจำตัวผู้สมัครแบบแบ่งเขตของพรรคการเมืองนั้นในทุกเขตเลือกตั้งที่ส่งสมัครด้วย

ถ้าพรรคการเมืองใดมิได้ส่งสมัครแบบบัญชีรายชื่อ แต่ส่งผู้สมัครแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เมื่อผู้สมัครของพรรคการเมืองนั้นยื่นใบสมัครในเขตเลือกตั้งใด ให้ได้รับหมายเลขประจำตัวผู้สมัคร ต่อจากหมายเลขสุดท้ายของหมายเลขแบบบัญชีรายชื่อตามพรรคหนึ่ง และเมื่อมีการยื่นใบสมัครของผู้สมัครของพรรคการเมืองอื่นที่ส่งสมัครเฉพาะแบบแบ่งเขตเลือกตั้งอีก ให้ได้รับหมายเลขเรียงลำดับถัดไป ตามลำดับการสมัครก่อนหลัง แต่ถ้ามีผู้สมัครพร้อมกันหลายคนและไม่อาจตกลงกันได้ให้ใช้วิธีจับสลาก ระหว่างผู้สมัครที่มาพร้อมกัน

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่เป็น การเลือกตั้งแทนตำแหน่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่มาจากการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งซึ่งว่างลง ให้ผู้สมัครได้รับหมายเลขประจำตัวผู้สมัครเรียงตามลำดับก่อนหลังในการมายื่นใบสมัคร ถ้ามีผู้สมัครพร้อมกันหลายคนและไม่อาจตกลงกันได้ให้ใช้วิธีจับสลาก ระหว่างผู้สมัครที่มาพร้อมกัน

ส่วนที่ ๖

ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียงเลือกตั้ง

มาตรา ๔๐ เมื่อได้มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเลือกตั้งใดจนถึงวันเลือกตั้ง การใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียงเลือกตั้งให้เป็นไปตามบทบัญญัติในส่วนนี้

มาตรา ๔๑ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแต่ละครั้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดจำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้ง ดังต่อไปนี้

- (๑) จำนวนเงินค่าใช้จ่ายของผู้สมัครแต่ละคนที่จะใช้จ่ายในการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง
 - (๒) จำนวนเงินค่าใช้จ่ายของพรรคการเมืองที่จะใช้จ่ายในการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ
- ในกรณีที่ผู้สมัครในบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองใดได้ใช้จ่ายไปเพื่อการเลือกตั้งเป็นจำนวนเท่าใดให้นับรวมเป็นค่าใช้จ่ายของพรรคการเมืองด้วย

ในการกำหนดจำนวนเงินค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดโดยหารือกับหัวหน้าพรรคการเมืองทุกพรรคที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้ง

ห้ามมิให้ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใช้จ่ายในการเลือกตั้งเกินจำนวนค่าใช้จ่ายที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้รวมถึงบรรดาเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดที่บุคคลใด ๆ จ่ายหรือรับว่าจะจ่ายแทนหรือนำมาให้ใช้โดยไม่คิดค่าตอบแทนเพื่อประโยชน์ในการหาเสียงเลือกตั้ง โดยความยินยอมของผู้สมัครหรือพรรคการเมืองนั้นด้วย ในกรณีที่นำทรัพย์สินมาให้ใช้ ให้คำนวณตามอัตราค่าเช่าหรือค่าตอบแทนตามปกติในท้องถิ่นนั้น ๆ

มาตรา ๔๒ ให้ผู้สมัครหรือพรรคการเมือง แล้วแต่กรณี แต่งตั้งบุคคลใดที่เห็นสมควรเป็นสมุหบัญชีเลือกตั้งเพื่อทำหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและรับรองความถูกต้องของบัญชีรายรับและรายจ่ายของผู้สมัคร หรือของพรรคการเมืองในการเลือกตั้งนั้น

การจัดทำบัญชีรายรับและรายจ่ายของสมุหบัญชีเลือกตั้งให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๓ ภายในกำหนดเก้าสิบวันหลังจากวันประกาศผลการเลือกตั้ง ผู้สมัครแต่ละคน หรือพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครแบบบัญชีรายชื่อต้องยื่นบัญชีรายรับและรายจ่ายที่สมุหบัญชีเลือกตั้งจัดทำขึ้นและผู้สมัครหรือหัวหน้าพรรคการเมือง แล้วแต่กรณี ได้รับรองความถูกต้อง บัญชีรายรับและรายจ่ายอย่างน้อยต้องประกอบด้วยค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ได้จ่ายไปแล้วและที่ยังค้างชำระ รวมทั้งหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้ถูกต้องครบถ้วนตามความเป็นจริงต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ดำเนินการตรวจสอบรายการค่าใช้จ่ายตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ประกาศผลการตรวจสอบรายการค่าใช้จ่ายนั้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ในกรณีที่มีการคัดค้านการเลือกตั้งว่าผู้สมัครผู้ใดหรือพรรคการเมืองใดใช้จ่ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งเกินจำนวนเงินค่าใช้จ่ายที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ให้เก็บรักษารายการค่าใช้จ่ายและหลักฐานดังกล่าวไว้จนกว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งจะได้พิจารณาเสร็จสิ้น

มาตรา ๔๔ ห้ามมิให้ผู้สมัครหรือผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อจะจงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้แก่ตนเอง หรือผู้สมัครอื่น หรือพรรคการเมืองใด หรือให้งดเว้นการลงคะแนนให้แก่ผู้สมัคร หรือพรรคการเมืองใด ด้วยวิธีการดังนี้

(๑) จัดทำ ให้ เสนอให้ สัญญาว่าจะให้ หรือจัดเตรียมเพื่อจะให้ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้แก่ผู้ใด

(๒) ให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อมแก่ชุมชน สมาคม มูลนิธิ วัด สถาบันการศึกษา สถานสงเคราะห์ หรือสถาบันอื่นใด

(๓) ทำการโฆษณาหาเสียงด้วยการจัดให้มีหรรสพหรือการรื่นเริงต่าง ๆ

(๔) เลี้ยงหรือรับจะจัดเลี้ยงผู้ใด

(๕) หลอกลวง บังคับ ชูเชิญ ใช้อิทธิพลคุกคาม ใส่ร้ายด้วยความเท็จหรือจงใจให้เข้าใจผิดในคะแนนนิยมของผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด

มาตรา ๔๕ ห้ามมิให้ผู้ใดจัดยานพาหนะนำผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังที่เลือกตั้ง เพื่อการเลือกตั้ง หรือนำกลับจากที่เลือกตั้ง หรือจัดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปยังที่เลือกตั้ง หรือกลับจากที่เลือกตั้งโดยไม่ต้องเสียค่าโดยสารยานพาหนะหรือค่าจ้าง ซึ่งต้องเสียตามปกติ เพื่อจงใจหรือควบคุมให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไปลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด

บทบัญญัติในวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับแก่การที่หน่วยงานของรัฐจัดยานพาหนะ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง

มาตรา ๔๖ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งมิได้มีสัญชาติไทยเข้ามีส่วนช่วยเหลือในการหาเสียงเลือกตั้งหรือกระทำการใด ๆ เพื่อประโยชน์แห่งการเลือกตั้งโดยประการที่เป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด ทั้งนี้ เว้นแต่การกระทำนั้นเป็นการช่วยราชการหรือเป็นการประกอบอาชีพตามปกติโดยสุจริตของผู้นั้น

มาตรา ๔๗ ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายกระทำการใด ๆ เพื่อเป็นคุณหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมือง

การใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายตามวรรคหนึ่งมิให้หมายความรวมถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติที่พึงต้องปฏิบัติในตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น หรือการแนะนำหรือช่วยเหลือในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งของผู้สมัครรับเลือกตั้งหรือพรรคการเมืองโดยมิได้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ แม้ว่าการกระทำจะเป็นคุณหรือโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด

ในกรณีมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า มีการฝ่าฝืนบทบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐยุติหรือระงับการกระทำใดที่เห็นว่าอาจเป็นคุณหรือโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด ในกรณีนี้ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาสั่งให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีพฤติการณ์อันอาจเป็นคุณหรือโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใดพ้นจากหน้าที่เป็นการชั่วคราว หรือสั่งให้ประจำกระทรวง ทบวง กรม ศาลากลางจังหวัด หรือที่ว่าการอำเภอ ในเขตเลือกตั้งหรือนอกเขตเลือกตั้ง หรือห้ามเข้าเขตเลือกตั้งใดเขตเลือกตั้งหนึ่งได้

มาตรา ๔๘ ห้ามมิให้ผู้ใดทำการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งโดยวิธีการใด ๆ ไม่ว่าจะเป็นคนหรือเป็นโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใดนับตั้งแต่เวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกาของวันก่อนวันเลือกตั้งหนึ่งวันจนถึงสิ้นสุดวันเลือกตั้ง

มาตรา ๔๙ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการประชุมหารือระหว่างหัวหน้าพรรคการเมืองที่ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งเพื่อพิจารณากำหนดวิธีการในการให้รัฐสนับสนุนการเลือกตั้งในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การกำหนดให้มีการจัดสถานที่ปิดประกาศและที่ติดแผ่นป้ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งในบริเวณสาธารณสถานซึ่งเป็นของรัฐ ให้พอเพียงและเท่าเทียมกันในการโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครทุกคนและพรรคการเมืองทุกพรรค

(๒) การพิมพ์และจัดส่งเอกสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งไปให้ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง

(๓) การกำหนดให้มีสถานที่สำหรับให้ผู้สมัครและพรรคการเมืองใช้ในการโฆษณาหาเสียงได้อย่างเท่าเทียมกัน ในการนี้รัฐอาจจัดให้มีการแสดงหรือการดำเนินการอื่นใดเพื่อจูงใจให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมาฟังการโฆษณาหาเสียงด้วยก็ได้ แต่ต้องมีใช่เป็นการจัดให้มีเพื่อการสนับสนุนผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใดโดยเฉพาะ

(๔) การกำหนดหลักเกณฑ์และระยะเวลาให้พรรคการเมืองโฆษณาหาเสียงเลือกตั้งทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ หรือการไปออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ซึ่งจะต้องจัดให้ทุกพรรคการเมืองมีโอกาสเท่าเทียมกัน

(๕) การสนับสนุนของรัฐในกิจการอื่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด

มาตรา ๕๐ ห้ามมิให้ผู้สมัคร พรรคการเมือง หรือผู้ใด นอกจากรัฐจัดที่ปิดประกาศ และที่ติดแผ่นป้ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งในสาธารณสถานซึ่งเป็นของรัฐ จัดสรรเวลาออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ให้แก่พรรคการเมืองหรือกระทำการอื่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดให้รัฐสนับสนุน

ส่วนที่ ๗ การลงคะแนนเลือกตั้ง

มาตรา ๕๑ หีบบัตรเลือกตั้งต้องมีลักษณะที่สามารถมองเห็นภายในได้ง่าย และมีวิธีการปิดผนึกเพื่อป้องกันการเปิดหีบบัตรโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือการนำบัตรใส่ในหีบบัตรหลังจากปิดการลงคะแนนแล้วได้ รวมทั้งต้องมีลักษณะพิเศษเพื่อป้องกันการเปลี่ยนหีบบัตรด้วย

บัตรเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งจะต้องมีหมายเลขครบถ้วนตามจำนวนผู้สมัครในเขตเลือกตั้งนั้น และมีช่องทำเครื่องหมายว่าไม่ประสงค์จะลงคะแนนด้วย

บัตรเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อจะต้องมีหมายเลขของพรรคการเมือง และชื่อพรรคการเมืองครบทุกพรรคที่ส่งสมัครเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อและมีช่องทำเครื่องหมายว่าไม่ประสงค์จะลงคะแนนด้วย

บัตรเลือกตั้งสำหรับการลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง และบัตรเลือกตั้งสำหรับการลงคะแนนเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ต้องมีลักษณะแตกต่างที่สามารถจำแนกออกจากกันได้อย่างชัดเจน

หีบบัตรเลือกตั้งและบัตรเลือกตั้งให้เป็นไปตามลักษณะและขนาดที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๕๒ ในวันเลือกตั้งให้เปิดการลงคะแนนตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึงเวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา

มาตรา ๕๓ ก่อนเริ่มเปิดให้มีการลงคะแนนเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง นับจำนวนบัตรเลือกตั้งทั้งหมดของหน่วยเลือกตั้งนั้น และปิดประกาศจำนวนบัตรเลือกตั้งที่มีอยู่ทั้งหมด ในที่เลือกตั้งนั้นไว้ในที่เปิดเผย และเมื่อถึงเวลาเปิดการลงคะแนน ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง เปิดหีบบัตรเลือกตั้งในที่เปิดเผยแสดงให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งอยู่ ณ ที่เลือกตั้งนั้น เห็นว่าหีบบัตรเลือกตั้ง เป็นหีบเปล่า และให้ปิดหีบบัตรเลือกตั้งตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด แล้วให้ทำการบันทึก การดำเนินการดังกล่าว โดยให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่น้อยกว่าสองคนซึ่งอยู่ในที่เลือกตั้งในขณะนั้นลงลายมือชื่อ ในบันทึกนั้นด้วย เว้นแต่ไม่มีผู้มีสิทธิเลือกตั้งอยู่ในขณะนั้น

มาตรา ๕๔ ในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนน ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งประสงค์จะลงคะแนน ไปแสดงตนต่อกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง โดยแสดงบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวประชาชน ที่หมดอายุ หรือบัตรหรือหลักฐานอื่นใดของทางราชการที่มีรูปถ่ายสามารถแสดงตนได้ตามที่คณะกรรมการ การเลือกตั้งประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา

เมื่อกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งตรวจสอบชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งแล้ว ให้อ่านชื่อ และที่อยู่ของผู้นั้นดัง ๆ ถ้าไม่มีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้สมัคร หรือผู้ใดทักท้วง ให้หมายเหตุไว้ในบัญชีรายชื่อ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งโดยให้จดหมายเลขบัตรและสถานที่ออกบัตร และให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งลงลายมือชื่อหรือ พิมพ์ลายนิ้วมือในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นหลักฐานตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง กำหนด แล้วให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมอบบัตรเลือกตั้งให้แก่ผู้หนึ่งเพื่อไปลงคะแนน

ในกรณีที่ผู้ทักท้วง หรือกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งสงสัยว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งมาแสดง ตนนั้นไม่ใช่เป็นผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งมีอำนาจ สอบสวนและวินิจฉัยชี้ขาดว่าผู้ถูกทักท้วงหรือผู้ถูกสงสัยเป็นผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือไม่ และในกรณีที่คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งวินิจฉัยว่าผู้ถูกทักท้วงหรือผู้ถูกสงสัยไม่ใช่เป็น ผู้มีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งทำบันทึกคำวินิจฉัยและ ลงลายมือชื่อไว้ด้วย

มาตรา ๕๕ การลงคะแนนเลือกตั้งให้ทำเครื่องหมายกากบาทลงในบัตรเลือกตั้ง และเพื่อ เป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่คนพิการในการลงคะแนนเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัด ให้มีการอำนวยความสะดวกสำหรับการลงคะแนนเลือกตั้งของคนพิการไว้เป็นพิเศษเฉพาะ หรือโดยจัด ให้มีการช่วยเหลือในการลงคะแนนภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง

มาตรา ๕๖ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ประสงค์จะลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครหรือ บัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองใด ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งทำเครื่องหมายกากบาทในช่องไม่ลงคะแนนในบัตร เลือกตั้ง

มาตรา ๕๗ การนำบัตรเลือกตั้งใส่ลงในหีบบัตรเลือกตั้ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด

มาตรา ๕๘ ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งรู้อยู่แล้วว่าตนเป็นผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งหรือไม่มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งนั้น พยายามลงคะแนนเลือกตั้ง หรือลงคะแนนเลือกตั้งโดยแสดงบัตรประจำตัวประชาชนหรือหลักฐานอื่นที่ได้มีไว้สำหรับตนหรือที่ปลอมแปลงขึ้นต่อกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเพื่อลงคะแนนเลือกตั้ง

มาตรา ๕๙ ห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดใช้บัตรอื่นที่มีใช้บัตรเลือกตั้งตามมาตรา ๕๑ ลงคะแนนเลือกตั้ง

ห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดนำบัตรเลือกตั้งออกไปจากที่เลือกตั้ง

มาตรา ๖๐ ห้ามมิให้ผู้ใดทำเครื่องหมายเพื่อเป็นที่สังเกตโดยวิธีใดไว้ที่บัตรเลือกตั้ง

มาตรา ๖๑ ห้ามมิให้ผู้ใดนำบัตรเลือกตั้งใส่ในหีบบัตรเลือกตั้งโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย หรือกระทำการใดในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งเพื่อแสดงว่ามีผู้มาแสดงตนเพื่อลงคะแนนโดยผิดไปจากความจริง หรือกระทำการใดอันเป็นเหตุให้มีบัตรเลือกตั้งเพิ่มขึ้นจากความจริง

มาตรา ๖๒ ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการใดโดยไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย เพื่อมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถใช้สิทธิได้หรือขัดขวางหรือหน่วงเหนี่ยวมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไป ณ ที่เลือกตั้งหรือเข้าไป ณ ที่ลงคะแนน หรือมิให้ไปถึง ณ ที่ดังกล่าวภายในกำหนดเวลาที่จะลงคะแนนเลือกตั้งได้

มาตรา ๖๓ ห้ามมิให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดเรียกรับสินหรือผลประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นเพื่อจะลงคะแนนเลือกตั้งหรืองดเว้นไม่ลงคะแนนเลือกตั้งให้แก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด

มาตรา ๖๔ ในกรณีที่การลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งแห่งใดไม่สามารถกระทำได้นี้เนื่องจากเกิดจลาจล อุทกภัย อัคคีภัย หรือเหตุสุดวิสัยอย่างอื่น ถ้าเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นก่อนวันเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งกำหนดที่เลือกตั้งใหม่ที่มีสิทธิเลือกตั้งสามารถไปลงคะแนนได้โดยสะดวก แต่ถ้าไม่อาจกำหนดที่เลือกตั้งใหม่ได้ให้ประกาศงดลงคะแนนในหน่วยเลือกตั้งนั้น แล้วรายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยด่วน

ในกรณีที่เหตุตามวรรคหนึ่งเกิดขึ้นในวันเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งประกาศงดลงคะแนนในหน่วยเลือกตั้งนั้น แล้วรายงานต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยด่วน

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดวันลงคะแนนใหม่ในหน่วยเลือกตั้งนั้น ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับทราบเหตุที่ทำให้ไม่อาจลงคะแนนได้นั้นสงบลงแล้วและต้องประกาศก่อนวันลงคะแนน เป็นการล่วงหน้าไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน

มาตรา ๖๕ เมื่อถึงกำหนดเวลาปิดการลงคะแนนเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งประกาศปิดการลงคะแนนและงดจ่ายบัตรเลือกตั้ง แล้วให้ทำเครื่องหมายในบัตรเลือกตั้งที่เหลืออยู่ให้เป็นบัตรเลือกตั้งที่ใช้ลงคะแนนไม่ได้ตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด และเมื่อผู้แสดงตนและรับบัตรเลือกตั้งภายในกำหนดเวลาการลงคะแนนเลือกตั้งที่เหลืออยู่ในที่เลือกตั้ง ได้ทำการลงคะแนนเลือกตั้งเสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งปิดช่องใส่บัตรเลือกตั้งของหีบบัตรเลือกตั้ง

ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งจัดทำรายการเกี่ยวกับจำนวนบัตรเลือกตั้งทั้งหมด จำนวนผู้มาแสดงตนและรับบัตรเลือกตั้งและจำนวนบัตรเลือกตั้งที่เหลือ แล้วให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในขณะนั้นทุกคนลงลายมือชื่อไว้ และประกาศให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งอยู่ในที่นั้น ทราบ

มาตรา ๖๖ นับตั้งแต่วันที่ได้เปิดและปิดหีบบัตรเลือกตั้ง หรือภายหลังเวลาที่ได้ปิดช่องใส่บัตรเลือกตั้งของหีบบัตรเลือกตั้งแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดซึ่งไม่มีอำนาจโดยชอบด้วยกฎหมาย เปิดทำลาย ทำให้เสียหาย ทำให้เปลี่ยนแปลง หรือทำให้ไร้ประโยชน์หรือนำไปซึ่งหีบบัตรเลือกตั้ง หรือบัตรเลือกตั้ง หรือเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องที่คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งจัดส่งไปยังสถานที่นับคะแนน

มาตรา ๖๗ ให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งไม่น้อยกว่าห้าคนเป็นผู้นำหีบบัตรเลือกตั้งและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องไปยังสถานที่นับคะแนนของเขตเลือกตั้งนั้นโดยเร็ว ในกรณีที่กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งผู้ใดไม่อาจร่วมเดินทางมาได้ ให้จัดแจ้งเหตุผลไว้ในรายงานการนำส่งหีบบัตรเลือกตั้งของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งนั้นด้วย

หีบบัตรเลือกตั้งที่จะจัดส่งจากหน่วยเลือกตั้งต้องมีการจัดทำเครื่องหมายเพื่อป้องกันการเปิดหีบบัตรหรือการเปลี่ยนหีบบัตร โดยมีการลงลายมือชื่อของกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งทุกคนกำกับไว้ในลักษณะที่สามารถเห็นได้ง่ายถ้ามีการเปลี่ยนแปลงหรือทำลาย ทั้งนี้ ตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ส่วนที่ ๘ การนับคะแนนและการประกาศผลการเลือกตั้ง

มาตรา ๖๘ การนับคะแนนเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใดให้เริ่มนับเมื่อมีการส่งหีบบัตรเลือกตั้งจากหน่วยเลือกตั้งทุกแห่งในเขตเลือกตั้งนั้นมาที่สถานที่นับคะแนนครบถ้วนแล้ว

ในกรณีที่เขตเลือกตั้งใดมีความจำเป็นตามลักษณะพื้นที่ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดสถานที่นับคะแนนในเขตเลือกตั้งนั้นเพิ่มขึ้น เพื่อให้การนับคะแนนเสร็จสิ้นไปโดยเร็ว

มาตรา ๖๙ เพื่อให้การนับคะแนนเป็นไปอย่างเปิดเผยและเที่ยงธรรมตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนดรายละเอียดเกี่ยวกับวิธีการนับคะแนนเลือกตั้งซึ่งต้องมีเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) วิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการรับหีบบัตรเลือกตั้ง การตรวจสอบหีบบัตรเลือกตั้ง การเปิดหีบบัตรเลือกตั้ง และการตรวจสอบเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ซึ่งจะต้องให้สามารถตรวจสอบความถูกต้องของจำนวนบัตรเลือกตั้งในหีบบัตรเลือกตั้งให้ตรงกับจำนวนบัตรเลือกตั้งที่ส่งให้แต่ละหน่วยเลือกตั้งก่อนการลงคะแนนเลือกตั้งได้ด้วย และหลักเกณฑ์การพิจารณาให้มีการนับคะแนนใหม่หรือการเลือกตั้งใหม่ในหน่วยเลือกตั้งนั้นในกรณีที่จำนวนบัตรเลือกตั้งไม่ตรงกัน

(๒) วิธีการเก็บรักษาหีบบัตรเลือกตั้งหรือบัตรเลือกตั้งเพื่อรอการนับคะแนน

(๓) วิธีการปฏิบัติของคณะกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งในการนำบัตรเลือกตั้งทั้งหมดมารวมกันและนับบัตรเลือกตั้งรวมกันในสถานที่นับคะแนน ซึ่งจะต้องกำหนดมาตรการที่จะทำให้ไม่สามารถทราบได้ว่าเป็นการนับบัตรเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งใดในขณะนับคะแนน และการนับคะแนนจะต้องกระทำแล้วเสร็จในรวดเดียวโดยห้ามมิให้เลื่อนหรือประวิงการนับคะแนน

(๔) วิธีการจัดสถานที่ในการนับคะแนนและวิธีการอ่านการลงคะแนนในบัตรเลือกตั้ง ซึ่งจะต้องกระทำโดยเปิดเผยเพื่อให้ผู้อยู่ในสถานที่นับคะแนนเห็นการนับคะแนนได้โดยสะดวก

(๕) วิธีการตรวจสอบเมื่อมีการคัดค้านว่าการลงคะแนนในหน่วยเลือกตั้งใดเป็นไปโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(๖) วิธีการนับคะแนนและการส่งผลคะแนน สำหรับการเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ ซึ่งจะต้องกำหนดให้มีการนับคะแนน ณ สถานที่นับคะแนนในแต่ละเขตเลือกตั้ง และให้มีการแจ้งผลคะแนนที่รวมได้ของแต่ละเขตเลือกตั้งไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อคำนวณผลรวมทั่วประเทศ

มาตรา ๗๐ ให้มีการนับคะแนนสำหรับบัตรเลือกตั้งที่ผู้เลือกตั้งทำเครื่องหมายว่าไม่ลงคะแนนเลือกตั้ง และให้ประกาศจำนวนผู้ไม่ประสงค์จะลงคะแนนเลือกตั้งด้วย

ในการนับคะแนนหากปรากฏว่ามีบัตรเสีย ให้แยกบัตรเสียออกไว้ต่างหาก และห้ามมิให้นับบัตรเสียเป็นคะแนนไม่ว่ากรณีใด

บัตรเลือกตั้งดังต่อไปนี้ให้ถือว่าเป็นบัตรเสีย

- (๑) บัตรปลอม
- (๒) บัตรที่มีได้ทำเครื่องหมายลงคะแนน
- (๓) บัตรที่ไม่อาจทราบได้ว่าลงคะแนนให้กับผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด
- (๔) บัตรที่มีลักษณะตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งสลักหลังในบัตรตามมาตรา ๗๑ “เสีย” พร้อมทั้งระบุเหตุผลว่าเป็นบัตรเสียตามความในอนุมาตราใด และลงลายมือชื่อกำกับไว้ไม่น้อยกว่าสามคน

มาตรา ๗๑ ห้ามมิให้กรรมการนับคะแนนเลือกตั้งผู้ใดจงใจนับบัตรเลือกตั้งหรือคะแนนในการเลือกตั้งให้ผิดไปจากความจริง หรือรวมคะแนนให้ผิดไป หรือกระทำด้วยประการใดโดยมิได้มีอำนาจกระทำโดยชอบด้วยกฎหมายให้บัตรเลือกตั้งชำรุดหรือเสียหายหรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำการด้วยประการใดแก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ หรืออ่านบัตรเลือกตั้งให้ผิดไปจากความจริง หรือทำรายงานการเลือกตั้งไม่ตรงความเป็นจริง

มาตรา ๗๒ เมื่อการนับคะแนนเสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งประกาศผลการนับคะแนนของเขตเลือกตั้งนั้น จำนวนบัตรเลือกตั้งที่มีอยู่ทั้งหมด จำนวนบัตรเลือกตั้งที่ใช้และจำนวนบัตรเลือกตั้งที่เหลือจากการลงคะแนน และรีบทำรายงานผลการนับคะแนนส่งไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้งโดยเร็ว

การรายงานผลการนับคะแนน การบันทึกจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ซึ่งปรากฏในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาแสดงตนขอรับบัตรเลือกตั้งเพื่อการลงคะแนน จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ได้ลงคะแนน จำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาใช้สิทธิแต่ไม่ประสงค์จะลงคะแนนให้แก่ผู้สมัครคนใด จำนวนบัตรเสียและจำนวนคะแนนที่ผู้สมัครแต่ละคนได้รับ ให้เขียนเป็นตัวเลขและมีตัวอักษรกำกับด้วย

การประกาศผลการนับคะแนน การรายงานผลของการนับคะแนน วิธีการเก็บบัตรเลือกตั้ง และการเก็บรักษาเอกสารหลักฐาน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๗๓ ในกรณีที่ผลการนับคะแนนไม่ตรงกับรายงานการใช้สิทธิเลือกตั้งของคณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งจัดให้มีการนับคะแนนใหม่ ถ้ายังไม่ตรงกันอีกให้รายงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเพื่อให้มีการเลือกตั้งใหม่ เว้นแต่คะแนนที่ไม่ตรงกับรายงานนั้นจะไม่ทำให้ผลการเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นหรือการนับคะแนนแบบบัญชีรายชื่อเปลี่ยนแปลงไป มิให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่

มาตรา ๗๔ ในเขตเลือกตั้งใด ถ้าในวันเลือกตั้งมีผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งคนเดียวและผู้สมัครรับเลือกตั้งนั้นได้คะแนนเสียงตั้งแต่ร้อยละยี่สิบของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งผู้นั้นเป็นผู้ได้รับการเลือกตั้ง

ในกรณีที่เหลือผู้สมัครรับเลือกตั้งคนเดียวตามวรรคหนึ่งและได้คะแนนเสียงน้อยกว่าร้อยละยี่สิบของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตนั้น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ในเขตเลือกตั้งนั้น

มาตรา ๗๕ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง ให้ผู้สมัครซึ่งได้รับคะแนนเลือกตั้งมากที่สุดในเขตเลือกตั้งนั้นเป็นผู้ได้รับการเลือกตั้ง ในกรณีที่มีผู้ได้รับคะแนนเลือกตั้งมากที่สุดเท่ากันหลายคน ให้ใช้วิธีการจับสลาก ซึ่งต้องกระทำต่อหน้าคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งนั้นตามวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด

มาตรา ๗๖ การคำนวณหาผู้ได้รับเลือกตั้งในกรณีของการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อ ให้คำนวณจากสัดส่วนผู้สมัครรับเลือกตั้งที่จะได้รับเลือกในแต่ละพรรคการเมืองดังต่อไปนี้

(๑) ให้รวมผลการนับคะแนนทั้งหมดที่พรรคการเมืองได้รับคะแนนจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองนั้น

(๒) ให้นำคะแนนจากบัญชีรายชื่อของพรรคการเมืองที่ได้รับคะแนนน้อยกว่าร้อยละห้าของจำนวนคะแนนที่นับได้ทั้งหมด ตาม (๑) หักออกโดยไม่นำมารวมคำนวณสัดส่วนผู้สมัครรับเลือกตั้ง

(๓) ให้นำคะแนนรวมที่เหลือภายหลังจากได้หักคะแนนแล้วตาม (๒) หารด้วยหนึ่งร้อย ผลลัพธ์ที่ได้ถือเป็นจำนวนคะแนนเฉลี่ยต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหนึ่งคน

(๔) ในการคำนวณหาจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรซึ่งแต่ละพรรคการเมืองจะพึงได้รับให้นำคะแนนรวมของบัญชีรายชื่อแต่ละพรรคการเมืองที่ได้รับคะแนนร้อยละห้าขึ้นไปหารด้วยจำนวนคะแนนเฉลี่ยตาม (๓) ผลลัพธ์ที่เป็นจำนวนเต็มที่ได้รับคือจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พรรคการเมืองนั้นได้รับ โดยเรียงลำดับจากรายชื่อแรกของบัญชีรายชื่อเป็นลำดับไป

(๕) ในกรณีที่จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ได้รับรวมกันทุกพรรคการเมืองมีจำนวนไม่ครบหนึ่งร้อยคน ให้พรรคการเมืองที่มีผลลัพธ์ ตาม (๔) เป็นเศษที่มีจำนวนมากที่สุดได้รับจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคนเรียงตามลำดับจนกว่าจะมีจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่พรรคการเมืองทั้งหมดได้รับรวมกันครบจำนวนหนึ่งร้อยคน

จำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของแต่ละพรรคการเมืองที่จะได้รับตามผลการคำนวณตามวรรคหนึ่ง จะต้องไม่เกินจำนวนตามที่ปรากฏไว้ในบัญชีรายชื่อที่พรรคการเมืองนั้นได้จัดทำขึ้น

มาตรา ๗๗ เมื่อได้ผลการนับคะแนนของการเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งตามมาตรา ๗๒ และผลการคำนวณสัดส่วนจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบบัญชีรายชื่อของแต่ละพรรคการเมือง ตามมาตรา ๗๖ แล้ว ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศว่าผู้สมัครผู้ใดเป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ

มาตรา ๗๘ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งแล้ว ให้รีบดำเนินการ แจ้งผลการเลือกตั้งไปยังรัฐสภาเพื่อทราบ และนำลงพิมพ์ในราชกิจจานุเบกษาต่อไป และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดส่งบัญชีรายชื่อผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อของทุกพรรคการเมืองไปยัง ประธานสภาผู้แทนราษฎรด้วย

ส่วนที่ ๙

การลงคะแนนเลือกตั้งสำหรับผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งอยู่นอกเขตเลือกตั้ง

มาตรา ๗๙ ในการเลือกตั้ง สำหรับผู้อยู่นอกเขตเลือกตั้งนอกจากที่บัญญัติไว้โดยเฉพาะ ในส่วนนี้แล้ว ให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

มาตรา ๘๐ ผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้งเป็นเวลาน้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึง วันเลือกตั้ง ให้มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบแบ่งเขตเลือกตั้งและแบบบัญชีรายชื่อ ในเขตเลือกตั้งที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านครั้งสุดท้ายเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไข ในการอำนวยความสะดวก เพื่อประกันการใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งของผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งอยู่ นอกเขตเลือกตั้งที่ตนมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตเลือกตั้ง เป็นเวลาน้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันเลือกตั้ง

มาตรา ๘๑ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้รับคำสั่งจากทางราชการให้ไปปฏิบัติหน้าที่นอกเขต เลือกตั้งที่ตนมีสิทธิเลือกตั้งหรือจะเดินทางไปนอกเขตเลือกตั้งที่ตนต้องไปใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง ให้แจ้ง ความประสงค์การขอใช้สิทธิเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้งต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งที่ตนมี สิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้ง

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตเลือกตั้งได้ตรวจสอบการมีสิทธิเลือกตั้งของผู้แจ้ง ความประสงค์ตามวรรคหนึ่งแล้ว ถ้าเห็นว่าถูกต้อง ให้กำหนดที่เลือกตั้งกลางที่ผู้นั้นจะใช้สิทธิออกเสียง ลงคะแนนเลือกตั้ง และแจ้งให้คณะกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งที่ผู้นั้นมีชื่อในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิ เลือกตั้งทราบและหมายเหตุสถานที่ที่ผู้นั้นจะไปใช้สิทธิเลือกตั้งในเอกสารที่เกี่ยวข้อง

หลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งความประสงค์จะลงคะแนนเลือกตั้งนอกเขตเลือกตั้ง สถานที่ และจำนวนที่เลือกตั้งกลาง และวันที่กำหนดให้มาใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งให้เป็นไปตามที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด

ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการประจำที่เลือกตั้งกลาง รวมทั้ง กำหนดการจัดทำบัญชีรายชื่อผู้เลือกตั้งของที่เลือกตั้งกลางและลักษณะที่เลือกตั้งกลาง หีบบัตรเลือกตั้ง หรือสิ่งที่ใช้แทนหีบบัตรเลือกตั้ง และบัตรเลือกตั้ง วิธีการลงคะแนน การเก็บรักษาหีบบัตรเลือกตั้ง และ กิจกรรมอื่นที่จำเป็นเพื่อใช้เฉพาะในการลงคะแนนเลือกตั้งในที่เลือกตั้งกลางได้ตามความเหมาะสม

หีบบัตรเลือกตั้งของที่เลือกตั้งกลางอาจกำหนดให้มีลักษณะที่แตกต่างจากหีบบัตรเลือกตั้ง ตามมาตรา ๕๑ หรือใช้วิธีการอื่นแทนการใช้หีบบัตรเลือกตั้งเพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะการลงคะแนนได้

มาตรา ๕๒ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นทหารประจำการ ทหารกองประจำการ ตำรวจ สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน หรือข้าราชการ และได้รับคำสั่งจากทางราชการให้ไปปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการรักษาความสงบเรียบร้อยหรือเกี่ยวกับความมั่นคงปลอดภัยของประเทศนอกที่ตั้งปกติที่ตนมีภูมิลำเนา ถ้าผู้บังคับบัญชาของบุคคลดังกล่าวตั้งแต่ชั้นผู้บังคับกองพันหรือเทียบเท่าขึ้นไปเห็นว่าบุคคลดังกล่าว ไม่อาจไปลงคะแนนเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งที่บุคคลนั้นมีสิทธิได้ ให้แจ้งให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง ทราบเพื่อขอใช้สิทธิเลือกตั้งก่อนวันเลือกตั้ง และให้นำความในมาตรา ๕๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๕๓ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งมีชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้งของเขตเลือกตั้งใด แต่ในวันเลือกตั้งผู้นั้นมีถิ่นที่อยู่นอกราชอาณาจักร ให้มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้ง ณ ประเทศที่ตนมีถิ่นที่อยู่ ในวันเลือกตั้ง หรือประเทศที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด

การใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งนอกราชอาณาจักรตามวรรคหนึ่ง ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะต้องแจ้ง ความประสงค์การใช้สิทธิลงคะแนนเลือกตั้งต่อบุคคลที่คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้ง เพื่อรับบัตร ประจำตัวผู้เลือกตั้ง

หลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งความประสงค์การขอใช้สิทธิเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร ให้เป็น ไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๕๔ ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการการเลือกตั้งจะจัดให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่แจ้ง ความประสงค์ตามมาตรา ๕๓ ใช้สิทธิออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งทางไปรษณีย์ก็ได้ การออกเสียงลงคะแนน เลือกตั้งทางไปรษณีย์ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

มาตรา ๕๕ การออกเสียงลงคะแนนเลือกตั้งตามส่วนที่ ๙ นี้ คณะกรรมการการเลือกตั้ง อาจดำเนินการล่วงหน้าเพื่อนำบัตรเลือกตั้งมานับรวมในวันเลือกตั้งได้ เว้นแต่มีความจำเป็นเฉพาะท้องที่ คณะกรรมการการเลือกตั้งจะกำหนดเป็นอย่างอื่นก็ได้

ในกรณีที่หีบบัตรเลือกตั้งหรือสิ่งที่ใช้แทนหีบบัตรเลือกตั้งจากนอกราชอาณาจักรส่งมาถึง สถานที่นับคะแนนของเขตเลือกตั้งใด หลังจากเริ่มนับคะแนนแล้ว ให้ถือว่าหีบบัตรเลือกตั้งหรือสิ่งที่ใช้แทน หีบบัตรเลือกตั้งนั้นส่งมาถึงเกินกำหนดเวลา และมีให้นับคะแนนบัตรเลือกตั้งจากหีบบัตรเลือกตั้งหรือ สิ่งที่ใช้แทนหีบบัตรเลือกตั้งนั้น

หมวด ๒ การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา

มาตรา ๘๖ เมื่อมีพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาแล้ว ให้คณะกรรมการ การเลือกตั้งประกาศกำหนดวันรับสมัครเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งต้องกำหนดให้มี การเริ่มรับสมัครไม่เกินห้าวันนับจากวันที่พระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาใช้บังคับ และต้องกำหนดวันรับสมัครไม่น้อยกว่าห้าวัน

มาตรา ๘๗ บุคคลซึ่งจะมีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาต้องมีคุณสมบัติและ ไม่มีลักษณะต้องห้ามเป็นผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๘๘ การเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาให้ใช้เขตจังหวัดเป็นเขตเลือกตั้ง เมื่อได้มีการประกาศพระราชกฤษฎีกาให้มีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาแล้ว ให้คณะกรรมการ การเลือกตั้งประกาศจำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่จะพึงมีแต่ละจังหวัดในราชกิจจานุเบกษา โดยใช้เกณฑ์การ คำนวณตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งคนหนึ่งมีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งผู้สมัครเป็นสมาชิกวุฒิสภาในจังหวัดที่ตน มีสิทธิลงคะแนนได้เพียงคนเดียว

มาตรา ๘๙ การสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ให้นำความในมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๔ เว้นแต่บทบัญญัติที่เกี่ยวกับพรรคการเมือง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภา ชำระค่าธรรมเนียมการสมัครคนละหนึ่งหมื่นบาท และเมื่อได้ออกใบรับแล้ว ห้ามมิให้ผู้สมัครถอนการสมัครรับเลือกตั้ง และให้ค่าธรรมเนียมการสมัครรับ เลือกตั้งตกเป็นของรัฐ

มาตรา ๙๐ ให้นำบทบัญญัติในส่วนที่ ๒ เขตเลือกตั้ง หน่วยเลือกตั้ง และที่เลือกตั้ง ส่วนที่ ๓ เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ส่วนที่ ๔ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งและบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ส่วนที่ ๖ ค่าใช้จ่ายในการเลือกตั้งและวิธีการหาเสียงเลือกตั้ง เฉพาะมาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๗ ส่วนที่ ๗ การลงคะแนนเลือกตั้ง และส่วนที่ ๙ การลงคะแนนเลือกตั้งสำหรับผู้มีสิทธิเลือกตั้งซึ่งอยู่นอกเขตเลือกตั้งของหมวด ๑ การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เฉพาะกรณีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เว้นแต่บทบัญญัติที่เกี่ยวกับพรรคการเมืองมาใช้บังคับกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในหมวดนี้

การแต่งตั้งกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้ง ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งแต่งตั้งผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้นเป็นประธานกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งหนึ่งคน และกรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งจำนวนหกคน แต่มิให้นำความในมาตรา ๑๕ ในส่วนที่เกี่ยวกับสิทธิการเสนอชื่อผู้แทนของพรรคการเมืองมาใช้บังคับ และให้กรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเป็นกรรมการนับคะแนนเลือกตั้งด้วย

การนับคะแนนเลือกตั้งให้กระทำ ณ ที่เลือกตั้ง และให้นำบทบัญญัติในส่วนที่ ๘ การนับคะแนนและการประกาศผลการเลือกตั้ง เฉพาะกรณีการนับคะแนนการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง เว้นแต่บทบัญญัติที่เกี่ยวกับพรรคการเมือง มาใช้บังคับกับการนับคะแนน และการประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหรือในหมวดนี้

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามมาตรานี้ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาให้เป็นไปตามบทบัญญัติมาตรานี้โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

บรรดาบทบัญญัติใด ๆ ที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่นำมาใช้บังคับกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาด้วย ถ้าบทบัญญัตินั้นกล่าวถึงบทบัญญัติให้การกระทำใด ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นความผิดและมีบทกำหนดโทษสำหรับความผิดนั้น ให้นำมาใช้บังคับกับการกระทำใด ๆ ที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาด้วย โดยให้ถืออัตราโทษอย่างเดียวกัน

มาตรา ๙๑ ภายใต้บังคับมาตรา ๙๒ ห้ามมิให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาหรือบุคคลใดดำเนินการหาเสียงเลือกตั้ง เว้นแต่การแนะนำตัวผู้สมัคร

การแนะนำตัวผู้สมัครให้กระทำได้เฉพาะการจัดพิมพ์เอกสารเพื่อแนะนำตัวผู้สมัคร ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด และในกรณีที่คณะกรรมการการเลือกตั้งเห็นสมควรเพื่อความเป็นธรรมแก่ผู้สมัครทุกคนอาจกำหนดจำนวนเงินค่าใช้จ่ายไว้ด้วยก็ได้

การแนะนำตัวผู้สมัครตามวรรคหนึ่งหมายความว่า การแสดงข้อมูลส่วนตัวเกี่ยวกับประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา และประวัติการทำงาน หรือประสบการณ์ในการทำงาน

มาตรา ๙๒ เพื่อประโยชน์ในการแนะนำตัวผู้สมัครโดยเท่าเทียมกัน ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดให้มีการปิดประกาศและติดแผ่นป้ายเกี่ยวกับการเลือกตั้งและผู้สมัครรับเลือกตั้ง ณ ศาลากลางจังหวัด ที่ว่าการอำเภอ หรือที่ทำการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือในที่ชุมชนหนาแน่น ที่เห็นสมควร
- (๒) พิมพ์และจัดส่งเอกสารเกี่ยวกับการเลือกตั้งและผู้สมัครรับเลือกตั้งไปให้ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง
- (๓) จัดหาสถานที่เพื่อแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- (๔) จัดสรรเวลาการออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์เพื่อแนะนำตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง
- (๕) กิจการอื่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด

มาตรา ๙๓ จังหวัดใดมีการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาได้หนึ่งคน ให้ผู้สมัครที่ได้รับคะแนนมากที่สุดเป็นผู้ได้รับเลือกตั้ง

จังหวัดใดมีจำนวนสมาชิกวุฒิสภาได้มากกว่าหนึ่งคน ให้ผู้สมัครซึ่งได้คะแนนมากที่สุดตามลำดับลงมาตามจำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่จังหวัดนั้นจะพึงมีเป็นผู้ได้รับเลือกตั้ง

ในกรณีที่ผู้สมัครมีคะแนนเท่ากันอันเป็นเหตุให้มีสมาชิกวุฒิสภาเกินจำนวนที่จังหวัดนั้นจะพึงมี ให้ผู้สมัครที่มีคะแนนเท่ากันจับสลากเพื่อให้ได้ผู้สมัครตามจำนวนที่จะพึงมีในจังหวัดนั้น การจับสลากให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

ในกรณีที่จังหวัดใดมีผู้สมัครเท่ากับหรือน้อยกว่าจำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่จะพึงมีในจังหวัดนั้น ผู้สมัครที่จะได้รับเลือกตั้งเป็นสมาชิกวุฒิสภาต้องได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าร้อยละห้าของจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง และในกรณีเช่นว่านี้ถ้าไม่มีผู้ได้รับเลือกตั้งหรือมีผู้ได้รับเลือกตั้งน้อยกว่าจำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่จะพึงมีในจังหวัดนั้น ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ในจังหวัดนั้นเพื่อให้ได้สมาชิกวุฒิสภาตามจำนวนที่จะพึงมี

หมวด ๓

การคัดค้านการเลือกตั้ง

มาตรา ๙๔ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการเลือกตั้งของเขตเลือกตั้งใดแล้ว ผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือผู้สมัครในเขตเลือกตั้งนั้น พรรคการเมืองที่มีสมาชิกสมัครรับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น หรือพรรคการเมืองที่เสนอบัญชีผู้สมัครรับเลือกตั้งแบบบัญชีรายชื่อ เห็นว่าการเลือกตั้งของหน่วยเลือกตั้งใดในเขตเลือกตั้งนั้น หรือของเขตเลือกตั้งดังกล่าวมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผู้สมัคร หรือพรรคการเมืองนั้น มีสิทธิยื่นคำร้องคัดค้านต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายใน

สามสิบวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง เว้นแต่เฉพาะกรณีร้องคัดค้านเพราะเหตุตามมาตรา ๔๑ หรือมาตรา ๔๓ ให้ยื่นคำร้องคัดค้านภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้ง เพื่อให้มีการเลือกตั้งใหม่

มาตรา ๔๕ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับคำร้องคัดค้านแล้ว ให้ดำเนินการพิจารณาโดยไม่ชักช้า และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ถ้าเห็นว่าการเลือกตั้งในหน่วยเลือกตั้งหรือเขตเลือกตั้งใดมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม สมควรจะให้มีการนับคะแนนใหม่หรือเลือกตั้งใหม่ ให้มีคำสั่งให้มีการนับคะแนนใหม่หรือเลือกตั้งใหม่ในหน่วยเลือกตั้งหรือเขตเลือกตั้งนั้น แต่ถ้าเป็นการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภามีคำสั่งให้มีการนับคะแนนใหม่หรือเลือกตั้งใหม่เฉพาะแต่สมาชิกวุฒิสภาคนใดที่ถูกคัดค้านในเขตเลือกตั้งตามคำร้องคัดค้านนั้นก็ไ้

(๒) ถ้าเห็นว่าการที่ผู้ใดได้รับการเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม หรือแม้มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมแต่ไม่มีเหตุอันสมควรจะให้มีการนับคะแนนใหม่หรือเลือกตั้งใหม่ในหน่วยเลือกตั้งหรือเขตเลือกตั้งนั้น หรือเฉพาะสมาชิกวุฒิสภาที่ถูกคัดค้านในหน่วยเลือกตั้งหรือเขตเลือกตั้งนั้น ให้มีคำสั่งยกคำร้องคัดค้านเสีย

มาตรา ๔๖ เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งมีคำสั่งให้มีการเลือกตั้งใหม่ ให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา ซึ่งถูกคัดค้านนั้นสิ้นสุดลงนับตั้งแต่วันที่มมีคำสั่ง แต่ทั้งนี้ย่อมไม่กระทบกระเทือนกิจการที่ผู้นั้นได้กระทำไปในหน้าที่ก่อนที่ประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานวุฒิสภาได้รับแจ้งคำสั่ง

ในกรณีที่มีการนับคะแนนใหม่และเป็นเหตุให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาซึ่งถูกคัดค้านต้องสิ้นสุดลง ให้มีผลตั้งแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการนับคะแนนใหม่ แต่ทั้งนี้ย่อมไม่กระทบกระเทือนกิจการที่ผู้นั้นได้กระทำไปในหน้าที่ก่อนที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการนับคะแนนใหม่

มาตรา ๔๗ วิธีการพิจารณาคัดค้านการเลือกตั้งให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

หมวด ๔
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๙๘ ผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างผู้ใดขัดขวางหรือหน่วงเหนี่ยวหรือไม่ให้ความสะดวกพอสมควรต่อการไปใช้สิทธิเลือกตั้งของผู้ใต้บังคับบัญชาหรือลูกจ้าง แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๙ เจ้าบ้านผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๒๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๐ ผู้ใดรู้อยู่แล้วว่าตนไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภาได้สมัครรับเลือกตั้ง หรือยินยอมให้พรรคการเมืองเสนอชื่อในการสมัครรับเลือกตั้ง แบบบัญชีรายชื่อโดยรู้อยู่แล้วว่าตนเป็นผู้ไม่มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง หรือสมัครรับเลือกตั้งโดยฝ่าฝืน มาตรา ๓๐ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๑๐๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๗ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๕๘ มาตรา ๗๑ หรือมาตรา ๙๑ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๑๐๒ ผู้สมัครหรือหัวหน้าพรรคการเมืองผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๑ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือปรับเป็นจำนวนสามเท่าของจำนวนเงินที่เกินกว่าจำนวนเงินที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด แล้วแต่ว่าจำนวนใดจะมากกว่ากัน หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๑๐๓ สมุหบัญชีเลือกตั้งผู้ใดจัดทำบัญชีค่าใช้จ่ายในการหาเสียงเลือกตั้งของผู้สมัครคนใดไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนดตามมาตรา ๔๒ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี และห้ามเป็นสมุหบัญชีเลือกตั้งเป็นเวลาห้าปี

มาตรา ๑๐๔ ผู้สมัครหรือหัวหน้าพรรคการเมืองผู้ใดไม่ยื่นรายการค่าใช้จ่ายต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในระยะเวลาที่กำหนด หรือยื่นหลักฐานไม่ครบถ้วนตามมาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

ถ้ารายการค่าใช้จ่ายที่ยื่นตามมาตรา ๔๓ เป็นเท็จ ผู้สมัครหรือหัวหน้าพรรคการเมืองต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๑๐๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๑๐๖ ผู้ซึ่งมิได้มีสัญชาติไทยผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๖ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท

มาตรา ๑๐๗ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๔๘ และมาตรา ๕๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๘ ผู้ใดจงใจกระทำด้วยประการใด ๆ ให้บัตรเลือกตั้งชำรุด หรือเสียหาย หรือให้เป็นบัตรเสีย หรือกระทำด้วยประการใด ๆ แก่บัตรเสียเพื่อให้เป็นบัตรที่ใช้ได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี และปรับไม่เกินสองหมื่นบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

ถ้าผู้กระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นเจ้าพนักงานผู้ดำเนินการเลือกตั้ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๑๐๙ ในระหว่างเวลาเปิดการลงคะแนนเลือกตั้งจนถึงเวลาปิดการลงคะแนนเลือกตั้ง ถ้ากรรมการประจำหน่วยเลือกตั้งเปิดเผยให้แก่ผู้ใดทราบว่ามีสิทธิเลือกตั้งผู้ใดมาลงคะแนน หรือยังไม่มาลงคะแนนเพื่อเป็นคุณหรือโทษแก่ผู้สมัครหรือพรรคการเมืองใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๑๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๙ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๖๖ หรือจงใจขัดขวางมิให้มีการส่งหีบบัตรเลือกตั้งหรือสิ่งที่ใช้แทนหีบบัตรเลือกตั้งไปยังสถานที่นับคะแนนหรือกระทำการเพื่อให้เกิดการส่งล่าช้า ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงสองแสนบาท และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดสิบปี

มาตรา ๑๑๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๙ วรรคสอง มาตรา ๖๐ มาตรา ๖๑ มาตรา ๖๒ หรือ มาตรา ๖๓ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๑๑๒ ผู้ใดขาย จำหน่าย จ่ายแจก หรือจัดเลี้ยงสุราทุกชนิดในเขตเลือกตั้งใน ระหว่างเวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา ของวันก่อนวันเลือกตั้งหนึ่งวันจนถึงวันเลือกตั้ง ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๑๓ ผู้ใดเล่นหรือจัดให้มีการเล่นการพนันชั้นต่อได่ ๆ เกี่ยวกับผลของการ เลือกตั้ง ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองหมื่นบาทถึงหนึ่งแสนบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ และให้ศาลสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งมีกำหนดห้าปี

มาตรา ๑๑๔ ในกรณีที่ปรากฏว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญนี้เกิดขึ้นในเขตเลือกตั้งใดให้ถือว่าผู้สมัครหรือพรรคการเมือง ซึ่งส่งสมาชิกของตนลงสมัคร รับเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งนั้น เป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๑๕ ผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้นอกราชอาณาจักร จะต้องรับโทษในราชอาณาจักร และการกระทำของผู้เป็นตัวการด้วยกัน ผู้สนับสนุน หรือผู้ใช้ให้กระทำ ความผิดนั้น แม้จะกระทำนอกราชอาณาจักร ให้ถือว่าตัวการ ผู้สนับสนุน หรือผู้ใช้ให้กระทำความผิดนั้น ได้กระทำในราชอาณาจักร

ขอเชิญคณะกรรมการชี้แจงครับ

นายถวิล ไพรสมภ์ (ประธานคณะกรรมการ) : ท่านประธาน
ที่เคารพ กระผม ถวิล ไพรสมภ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัด
กรุงเทพมหานคร พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะประธานคณะกรรมการร่วมกัน
ตามที่ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาได้ลงมติตั้งบุคคลสภาละ ๑๐ คน
ประกอบเป็นคณะกรรมการร่วมกัน เพื่อพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา
พ.ศ. นั้น บัดนี้คณะกรรมการร่วมกันได้พิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว
และได้รายงานผลการพิจารณาไปยังสภาแห่งนี้แล้ว เพื่อให้โปรดพิจารณา
ขอขอบพระคุณครับ

นายวิเชษฐ์ เกษมทองศรี (ราชบุรี) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม วิเชษฐ์ เกษมทองศรี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดราชบุรี พรรคชาติพัฒนา ก่อนอื่นผมต้องขอแสดงความเห็นด้วยกับท่านคณะกรรมการธิการร่วมที่ท่านได้พิจารณาและแก้ไขในหลายมาตรา หลายประเด็น ซึ่งทำให้กฎหมายนั้นสมบูรณ์มากขึ้น แต่ผมเองก็มีข้อสงสัยในหลายมาตรา แล้วบางประเด็นที่อยากจะให้คณะกรรมการธิการร่วมนั้นช่วยชี้แจงให้เกิดความกระจ่างชัดมากขึ้น โดยเฉพาะในมาตรา ๖๘ ซึ่งเกี่ยวข้องกับมาตรา ๖๖ ทวิ ในมาตรา ๖๘ ท่านระบุว่า การนับคะแนนเลือกตั้งในเขตเลือกตั้งใด ให้เริ่มนับเมื่อมีการส่งหีบบัตรเลือกตั้งจากหน่วยเลือกตั้งทุกแห่งในเขตเลือกตั้งนั้นมาที่สถานที่นับคะแนนครบถ้วนแล้ว ซึ่งวุฒิสภานั้นได้แก้ไขในร่างฯ ของผู้แทนราษฎรในมาตรา ๖๖ ทวิ ซึ่งท่านได้หาทางออกไว้ว่า ในกรณีที่หีบบัตรเลือกตั้งนั้นเกิดเหตุการณ์ที่ไม่สามารถส่งเข้ามาที่หน่วยเลือกตั้งที่เป็นหน่วยนับคะแนนได้นั้น ท่านหาทางออกไว้แล้ว แต่ทางคณะกรรมการธิการร่วมท่านได้พิจารณาและก็มีมติให้ตัดทางออกนั้นออกไป ซึ่งผมเห็นว่าอาจจะเกิดทางตันได้ ซึ่งในกรณีที่เกิดเหตุการณ์ อย่างเช่น เกิดพายุหรือเกิดน้ำท่วม เกิดไฟไหม้ หรือเกิดเหตุการณ์ซึ่งทำให้หีบบัตรเลือกตั้งนั้นไม่สามารถถูกส่งมาได้ หรืออาจจะมีการถูกปล้นหรือขโมย ทำให้หีบบัตรเลือกตั้งนั้นไม่สามารถถูกส่งมาที่หน่วยนับคะแนนได้ หรือในกรณีที่ฝ่ายที่ลงสมัครรับเลือกตั้งนั้นเห็นว่าอาจจะแพ้การเลือกตั้งก็ดำเนินการวิธีการใดวิธีการหนึ่ง ทำให้หีบบัตรเลือกตั้งนั้นไม่ถูกส่งมาที่หน่วยนับคะแนนได้ ซึ่งในมาตรา ๖๘ ท่านระบุว่า จะต้องให้หีบบัตรนั้นครบจำนวนจากหน่วยเลือกตั้งทุกหน่วยจึงจะสามารถนับคะแนนได้ ผมอยากจะเรียนถามคณะกรรมการธิการร่วมว่า ถ้าเกิดเหตุการณ์อย่างนี้ หีบบัตรใดหีบบัตรหนึ่งไม่ถูกส่งมาที่หน่วยเลือกตั้ง ท่านจะดำเนินการอย่างไร ซึ่งท่านได้ตัดทางออกในมาตรา ๖๖ ทวิ ไปแล้ว ก็อยากจะให้ท่านช่วยชี้แจงให้เกิดความกระจ่างชัดขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : เชิญคุณหมอเปรมศักดิ์ครับ

นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ขอนแก่น) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม เปรมศักดิ์ เพียยุระ ผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น พรรคความหวังใหม่ ท่านประธานครับ ในกฎหมายฉบับนี้มีเรื่องที่เป็นปรากฏการณ์ใหม่ซึ่งรัฐธรรมนูญได้มีการเปลี่ยนแปลงตามเจตนารมณ์ที่ต้องการปฏิรูปการเมือง นั่นก็คือมาตรา ๒๓

ซึ่งได้เขียนไว้ว่า ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และมีได้แจ้ง เหตุการณ์ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๒ หรือแจ้งเหตุแล้ว แต่เหตุนั้นมีใช่เหตุสมควร ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นบุคคลซึ่งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง โดยไม่แจ้งเหตุอันสมควรที่ทำให้ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้ตามมาตรา ๒๔ วรรคสองของรัฐธรรมนูญ ให้ผู้นั้นเสียสิทธิการได้รับการช่วยเหลือจากรัฐ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ข้อความไม่ก็บรรทัด แต่ว่าเป็นข้อความที่จะนำไปสู่การปฏิบัติที่จะเป็นปัญหาในอนาคต ดังนั้นเมื่อมีการพิจารณาในชั้นคณะกรรมการร่วม แล้วคงจะมีการพุดจาในประเด็นนี้กัน อย่างกว้างขวางในที่ประชุมคณะกรรมการร่วมเช่นกัน ผมจึงขอความกระจ่าง ท่านประธานคณะกรรมการว่า

ประเด็นแรกก็คือ เหตุของการไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่เป็นเหตุสมควร ได้แก่อะไรบ้าง การแจ้งเหตุเหล่านั้นจะสามารถแจ้งได้เมื่อไร อย่างไร เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่พี่น้องประชาชนไม่คุ้นเคย และอาจจะส่งผลต่อปัญหา ในอนาคต เหตุอันไม่สมควรเหล่านี้เป็นเหตุที่ประชาชนจะยอมรับได้หรือไม่อย่างไร เพราะถ้าหากว่าเป็นการไประบุว่าเหตุอันไม่สมควรนั้นเป็นเหตุที่คณะกรรมการ การเลือกตั้งจะมีการพิจารณา ผมยังเห็นว่าเป็นเรื่องที่ไม่ควรจะไปโยนภาระ ให้กับคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้กำหนด น่าจะเป็นวิธีการที่เราน่าจะกำหนด โดยเป็นรายละเอียดไว้เลยในกฎหมายฉบับนี้ แต่ตรงนี้ไม่ทราบว่าเพราะเหตุผลใดจึงไม่มีการกำหนดเหตุผลต่าง ๆ ที่เป็นการไม่สมควรและจะทำให้ผู้นั้น ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยเหตุนั้นได้ ท่านประธานที่เคารพ นอกจากนั้นการเสียสิทธิ ที่จะได้รับการช่วยเหลือจากรัฐเป็นอย่างไร เสียสิทธิอะไรบ้าง สิทธิเหล่านั้น จะกระทบต่อเสรีภาพและกระทบต่อความเสมอภาคต่าง ๆ ที่จะเกี่ยวข้องกับสิทธินั้น หรือไม่ ท่านประธานครับ สิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากรัฐ ทำอย่างไร จึงไม่กระทบต่อรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นกฎหมายหลัก ซึ่งเป็นกฎหมายแม่ อะไรชัด จะเป็นโมฆะทั้งสิ้น ตรงนี้ล่ะครับท่านประธานที่เคารพ กระผมเองได้ติดตาม การพิจารณาเรื่องนี้ด้วยความสนใจว่าจะมีวิธีการบัญญัติไว้ในกฎหมายลูกอย่างไร

แต่ก็ปรากฏว่ายังไม่มีการบัญญัติไว้เลยแม้แต่คำเดียว กลับโยนภาระไปให้กับ คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งจะต้องมารับภาระ จากกฎหมายลูกอีกชั้นหนึ่ง ไม่ใช่มาตรานี้มาตราเดียวครับ มีมาตราต่าง ๆ อีกมากมาย ซึ่งเราแทนที่ว่าจะลงรายละเอียดไว้ให้ประชาชนเข้าใจในกฎหมายลูก ฉบับนี้ซึ่งก็คือว่าเป็นกฎหมายที่ว่าด้วยการเลือกตั้งทั้ง ส.ส. และ ส.ว. อย่างชัดเจน อยู่แล้ว แต่เรากลับไม่ระบุและ เป็นการโยนภาระให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้กำหนด ซึ่งผมว่าน่าจะ ไม่ตรงกับเจตนารมณ์ของประชาชนที่ต้องการให้มี รายละเอียดเปิดเผยในกฎหมายลูกด้วยซ้ำไป ท่านประธานที่เคารพ การที่จะ ได้รับความช่วยเหลือจากรัฐในแง่ของประชาชนนั้น อะไรที่จะทำให้เขามีความรู้สึกว่า ไม่ถูกกลืนจนเกินไป ตรงนี้เป็นเรื่องสำคัญครับ เพราะถ้าหากว่าการไม่ไปเลือกตั้ง แล้วทำให้เขาเสียสิทธิที่สำคัญ ก็เหมือนกับว่าเป็นการลงโทษที่หนักเกินไป ผมว่า ราษฎรของเรายังไม่เคยชินกับเรื่องของการต้องไปเลือกตั้งโดยถือว่าเป็นหน้าที่ เพราะตั้งแต่การเปลี่ยนแปลงการปกครองมา ๖๕ ปี การเลือกตั้งถือว่าเป็นสิทธิ ใครจะ ไปก็ได้ ใครไม่ไปก็ได้ ไม่ถือว่ามีความผิดอะไร และยังได้รับสิทธิการช่วยเหลือ จากรัฐเต็มตามที่คนที่จะไปใช้สิทธิหรือไม่ใช้สิทธิก็ยิ่งเหมือนเดิม แต่ปรากฏว่าตรงนี้ ในคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งก็ยากที่จะทนายใจท่านได้ว่าท่านจะเอาตรงนี้มาเป็น โทษแก่ประชาชนที่ไม่ไปใช้สิทธิอย่างไรบ้าง จึงจะเหมาะสมและตามควรแก่กรณี ท่านประธานที่เคารพ ตรงนี้ผมไม่อยากให้การพิจารณาในชั้นกรรมาธิการร่วม มีรายละเอียดที่ไม่สามารถเปิดเผยได้ต่อที่ประชุม ผมอยากจะให้แต่ละท่านที่ได้พูดถึง เรื่องนี้เพราะ เป็นเรื่องใหญ่ที่เราได้วิเคราะห์กันมานานว่า การที่ประชาชนต้องการ การปฏิรูปการเมืองนั้น ก็คือต้องการให้ทุกคนไปแสดงสิทธิ ไปแสดงบทบาทในการ กำหนดการเมืองของตน นั่นก็คือการไปเลือกตั้ง ดังนั้นจึงมีการกำหนดให้เป็นหน้าที่ ขึ้นมา จุดนี้ะครับท่านประธานที่เคารพ ถ้าหากว่ามีการเสียสิทธิในส่วนนี้ หมายความว่าเลือกตั้งครั้งต่อไปจะต้องเสียสิทธินั้นอีกหรือไม่ จะต้องกระทบต่อ การไปเลือกตั้งอีกกี่ครั้งต่อการที่ไม่ไปเลือกตั้งครั้งแรก ตรงนี้มีความสำคัญครับ ถ้าหากบอกว่าไม่ไปเลือกตั้งครั้งนี้ สมมุติว่าเสียสิทธิการเลือกตั้งครั้งต่อไป จะเป็นเหตุให้จำนวนประชากรที่ไปเลือกตั้งในครั้งต่อไปลดลงหรือไม่ และจะเป็น ผลร้ายต่อการเมือง ต่อการลงคะแนนในรูปแบบของประชาธิปไตยต่อไปหรือไม่ เพราะจำนวนผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้งจะต้องลดน้อยถอยลงอย่างแน่นอน ถ้าหากว่า ครั้งแรกไม่ไปใช้ ครั้งที่ ๒ ถูกตัดไป ครั้งที่ ๓ จะเป็นอย่างไร ครั้งต่อ ๆ ไป

จะเป็นอย่างไร ตรงนี้กระทบแน่นอน จึงอยากจะขอทราบความละเอียด
และความชัดเจนของที่ประชุมของคณะกรรมการร่วม ขอขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ ผมขอเวลานิดหนึ่งครับ ท่าน ส.ส. เสกสรรค์
แสลงภูมิ หรือว่าเมื่อที่ผมเรียนชี้แจงว่า วันนี้ท่านประธานได้กำหนดปิดอภิปราย
เวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกานั้น ขอเรียนว่าถ้าวันนี้พวกเราอภิปรายจบกฎหมายลูก ๓ ฉบับ
แล้วก็มีพระราชกำหนดอีกฉบับหนึ่งเสร็จสิ้นภายในวันนี้ พรุ่งนี้ต้องงดการประชุม
ขอทำความเข้าใจด้วย ท่านสมาชิกท่านใดถ้าไม่ติดใจอภิปราย ท่านวัฒนาเชิญครับ

นายวัฒนา เมืองสุข (ปราจีนบุรี) : ท่านประธานครับ กระผม วัฒนา เมืองสุข สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดปราจีนบุรี ผมมี ๓ คำถามที่สงสัยในคำถามแรกคือกรณีของมาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ ซึ่งเราใช้คำว่า สมุหบัญชีเลือกตั้ง ผมไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ที่เราใช้คำจำกัดความคำนี้ขึ้นมาเพื่ออะไร เพราะพยายามที่จะย้อนกลับไปดูถึงคำจำกัดความถึงความมุ่งหมายก็มองไม่เห็นครับ แล้วก็ไม่ได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งนี้ไว้ เพราะฉะนั้นอยากให้ท่านกรรมาธิการตอบตรงนี้ด้วยนะครับ อันที่ ๒ ผมมีความสงสัยเหมือนอย่างเช่นที่ท่านสมาชิกฯ จากจังหวัดเพชรบุรีคือคุณพิเชษฐ ได้อภิปรายกรณีมาตรา ๖๘ ซึ่งเขียนไว้อย่างกว้างขวางมาก ถ้าเกิดได้รับหีบไม่ครบมันจะมีการนับคะแนนไม่ได้ ทีนี้ปัญหาที่จะเกิดขึ้นก็คือเมื่อไรที่เราจะต้องถือว่าเป็นจุดสิ้นสุดที่พอจะอนุมานได้ว่าจะต้องมีการดำเนินการอย่างอื่นแล้ว และทางออกจะเป็นอย่างไรครับ จะต้องจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่หรือเปล่า หรือเลือกตั้งซ่อมเฉพาะเขตที่ได้รับหีบไม่ครบนั้น เพราะว่ากฎหมายมันไม่ได้เขียนไว้ มันไม่อาจจะสั่งให้มีการตีความในทางอื่นได้เลย และอันสุดท้ายกรณีตามมาตรา ๘๕ การลงคะแนนโดยทางไปรษณีย์ที่ว่ามี การลงคะแนนทางไปรษณีย์ ผมสงสัยว่าถ้ามีการลงคะแนนโดยทางไปรษณีย์จะป้องกันการทุจริตในการเลือกตั้งอย่างไรเป็นประการแรก ประการที่ ๒ ท่านกรรมาธิการมีความมั่นใจอย่างไรว่าผู้ใช้สิทธิลงคะแนนจะเป็นผู้กักบัตรเอง เพราะไปรษณีย์ที่เขียนมาจากบ้านอาจจะเมียงาก็ได้ อาจจะลูกกาก็ได้ ท่านมั่นใจได้อย่างไรเป็นการใช้สิทธิของบุคคลคนนั้นโดยตรง ตรงนี้คือคำถามที่ผมอยากจะฝากไว้ แล้วก็มันจะไม่สอดคล้องกับกรณีที่ห้ามมีการโฆษณา ห้ามมีการหาเสียงในวันเลือกตั้งหรือเปล่า เพราะตรงนั้นเราไปคุมไม่ได้ถ้าเป็นการลงคะแนนทางไปรษณีย์ ขอขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : เชิญท่านนิพิฐ์และท่านเกษมครับ

นายนิพิฐ์ อินทรสมบัติ (พัทลุง) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม นิพิฐ์ อินทรสมบัติ พรรคประชาธิปัตย์ จังหวัดพัทลุง ผมขออนุญาตที่จะกราบเรียนเพื่อบันทึกไว้ในสภาแห่งนี้ โดยเฉพาะขอแสดงความเห็นในมาตรา ๒๕ ซึ่งเป็นมาตราที่คณะกรรมการได้มีการแก้ไข ในมาตรา ๒๕ ร่างฯ เดิมที่ผ่านไปยังสภาผู้แทนราษฎรเป็นมาตรา ๒๓ เดิมได้บัญญัติว่า ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุการณ์ไม่ไป

ใช้สิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๓๑ หรือมาตรา ๓๒ หรือแจ้งเหตุแล้วแต่เหตุนั้นมีใช้เหตุอันสมควร ให้ถือว่าผู้นั้นเป็นบุคคลซึ่งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยไม่แจ้งเหตุอันสมควร อาจทำให้เสียสิทธิตามที่กฎหมายว่าด้วยการนั้น คณะกรรมการร่วมกันได้พิจารณาแล้วมีมติแก้ไขเพิ่มเติมดังนี้ ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งและมีได้แจ้งเหตุการไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งตามมาตรา ๓๑ หรือมาตรา ๓๒ หรือแจ้งเหตุแล้วแต่เหตุนั้นมีใช้เหตุอันสมควรให้ถือว่าผู้นั้นเป็นบุคคลซึ่งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งโดยไม่แจ้งเหตุอันสมควร ซึ่งอาจจะทำให้ไม่อาจไปใช้สิทธิเลือกตั้งได้ตามมาตรา ๖๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญให้ผู้นั้นเสียสิทธิการได้รับการช่วยเหลือจากรัฐตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการเลือกตั้งกำหนด ผมกราบเรียนท่านประธานเพื่อบันทึกไว้ว่าการจำกัดสิทธิของบุคคลตามรัฐธรรมนุญนั้นจะกระทำได้ก็ วันแต่ตามที่อาศัยบทบัญญัติของกฎหมายเท่านั้น ทั้งนี้เป็นไปตามรัฐธรรมนุญมาตรา ๒๙ ซึ่งบัญญัติว่า การจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลที่รัฐธรรมนุญรับรองไว้จะกระทำมิได้ วันแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะเพื่อการที่รัฐธรรมนุญนี้กำหนดไว้ และเท่าที่จำเป็นเท่านั้น ท่านประธานครับ แต่ในขณะนี้คณะกรรมการได้มอบให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์ในการจำกัดสิทธิของบุคคลทั้ง ๆ ที่ตามรัฐธรรมนุญนั้นกระผมมีความเห็นเป็นการส่วนตัวว่า การจำกัดสิทธิเหล่านี้ทำไมรัฐธรรมนุญบอกว่าการจำกัดสิทธิของบุคคลต้องตราเป็นกฎหมาย เพราะเขาต้องการให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเป็นคนพิจารณาว่าสมควรจะจำกัดสิทธิของบุคคลได้หรือไม่ ให้ผ่านการพิจารณาของตัวแทนของประชาชนก่อน อำนาจตรงนั้นผมถือว่าเป็นอำนาจที่ศักดิ์สิทธิ์มาก เป็นอำนาจที่สำคัญมากในการจะไปจำกัดสิทธิของบุคคล เขาเลยมอบอำนาจตรงนี้ให้สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเป็นคนพิจารณา แต่วันนี้เรากำลังละเลยอำนาจที่สำคัญที่สุดในการจำกัดสิทธิของบุคคลตามรัฐธรรมนุญ โดยเราขอให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นคนกำหนดในการจำกัดสิทธิที่ได้รับการช่วยเหลือจากรัฐ -----

ท่านประธาน ผมไม่แน่ใจว่าเรากำลังจะหลีกเลี่ยงหรือว่าปฏิบัติตามกฎหมายอย่างครบถ้วนหรือไม่ ถูกต้องตามเจตนาของรัฐธรรมนูญหรือไม่ สมมติว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ท่านมอบอำนาจให้เขาไปจำกัดสิทธิที่จะได้รับการช่วยเหลือจากรัฐนั้นเขาไปใช้สิทธิ ไปกำหนดกฎเกณฑ์ ไปตัดสิทธิของประชาชนมากเกินไปสมควร ถามว่าใครจะรับผิดชอบ คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่มีความรับผิดชอบเพียงพอที่จะไปจำกัดสิทธิของประชาชน ผมเรียนว่าตรงนี้เป็นอำนาจที่รัฐธรรมนูญให้กับผู้แทนราษฎรเท่านั้น ในรัฐสภาแห่งนี้ไม่ควรจะมอบอำนาจอันศักดิ์สิทธิ์นี้ไปอยู่ในมือของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผมเข้าใจว่าที่ท่านเขียนอย่างนี้เนื่องจากมันมีข้อจำกัดด้วยระยะเวลา ท่านไม่มีเวลาพอที่จะพิจารณาว่าควรที่จะจำกัดสิทธิประชาชนในประเด็นใดบ้าง นั่นคือเรื่องใหญ่ ท่านเลยโยนภาระหน้าที่ทั้งหมดให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง ท่านประธาน ถ้าท่านกรรมาธิการเขียนไว้ว่า การจำกัดสิทธิเหล่านี้ให้เป็นไปตามกฎหมายซึ่งเราอาจจะออกกฎหมายขึ้นมารองรับอีกทีหนึ่ง ผมว่าน่าจะสมบูรณ์กว่า ผมเรียนท่านประธานว่าอย่างไรเสียวันนี้ก็ต้องยกมือให้แน่นอนอยู่แล้ว แต่ผมตั้งไว้ว่าอำนาจในการจำกัดสิทธิของประชาชนนั้นเป็นอำนาจที่สำคัญยิ่ง เป็นอำนาจที่ศักดิ์สิทธิ์ที่รัฐธรรมนูญมอบให้ เฉพาะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้นเป็นคนจำกัดสิทธิของประชาชน ไม่ควรมอบอำนาจเหล่านี้ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : เชิญท่านเกษมครับ

นายเกษม รุ่งชนเกียรติ (สุรินทร์) : ขอขอบคุณท่านประธาน กระผม เกษม รุ่งชนเกียรติ พรรคความหวังใหม่ จากจังหวัดสุรินทร์ คงรู้ว่าวันนี้พูดไปก็คงแก้ไขอะไรไม่ได้ ก็อยากจะให้มีบันทึกไว้ในที่ประชุมแห่งนี้ว่าอย่างน้อย ๆ ผมได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ ผมคงจะพูดประเด็นเดียวเกี่ยวกับการเลือกตั้งวุฒิสมาชิก ซึ่งอดีตผมเคยเป็นกรรมาธิการ และผมก็ต่อสู้เรื่องนี้มาตลอด และเราก็แพ้ในที่ประชุมของสภาผู้แทนฯ พอตั้งกรรมาธิการร่วมก็ไม่เห็นมีเกี่ยวกับเรื่องเงินประกัน ผมเรียนอย่างนี้ว่าตามที่เรารูปร่าง ๆ ที่กรรมาธิการร่วมร่างขึ้นมา ก็ให้วุฒิสมาชิกใช้ในการเลือกตั้งคือค่าสมัครรับเลือกตั้ง ๑๐,๐๐๐ บาท โดยที่ไม่มีค่าอะไรอีกแล้ว ๑๐,๐๐๐ บาท ตรงนี้ท่านประธาน มันเป็นตัวเลขที่ตรงกับการเลือกตั้งของผู้แทนราษฎร

แต่จริง ๆ แล้วเมื่อเรามาพิจารณาดู เราจะเห็นความแตกต่างกันระหว่าง การเลือกตั้งผู้แทนราษฎรกับการเลือกตั้งวุฒิสมาชิก ผู้แทนราษฎรรัฐไม่ต้อง ออกค่าใช้จ่ายอะไรเลย แทบจะไม่ออกค่าใช้จ่ายอะไรให้ตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง เป็นผู้แทนราษฎรเลย แต่การเลือกตั้งวุฒิสมาชิกรัฐต้องออกค่าใช้จ่าย ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญใหม่ที่เราระเขียนไว้ มันเป็นกติกา เป็นกติกาของ รัฐธรรมนูญแล้วว่ารัฐต้องออกค่าใช้จ่ายให้ตามมาตรา ๑๒๙ ในกฎหมาย รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ชัดเจนว่า สิ่งที่รัฐจะต้องออกค่าใช้จ่ายให้ผู้สมัครรับเลือกตั้ง วุฒิสมาชิก ๑. จัดให้มีการปิดประกาศและติดแผ่นป้ายเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และผู้สมัครรับเลือกตั้ง ๒. พิมพ์และจัดส่งเอกสารเกี่ยวกับการเลือกตั้ง และผู้สมัครรับเลือกตั้งไปให้ผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง ๓. จัดหาสถานที่ และจัดสรรเวลาออกอากาศทางวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ เพื่อแนะนำผู้สมัครรับเลือกตั้ง ๔. กิจการอื่นที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกาศกำหนด เราเคยพูดกันในเรื่องกรรมาธิการว่า ๕ สิ่งตรงนี้ มันค่าใช้จ่ายต่อหัวประมาณเท่าไร เราดีกัน เราประเมินกันอย่างน้อย ๆ เกือบ ๔ แสน - ๕ แสนบาท นั้นหมายความว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งคนหนึ่ง ที่สมัครสมาชิกวุฒิสภารัฐจะต้องออกค่าใช้จ่ายให้ประมาณ ๔ แสน - ๕ แสนบาท แต่ที่เรากลับไปกำหนดว่าผู้สมัครให้มีค่าสมัครเพียง ๑๐,๐๐๐ บาท แล้วไม่มี เงินประกันเลย ผมเคยแสดงความเห็น ณ ที่นี้ ผมว่ากระบวนการเลือกตั้ง วุฒิสมาชิกจะล้มเหลว และจะเป็นกระบวนการที่จะสร้างความเสื่อมเสีย ให้ระบบการเลือกตั้งของวุฒิสมาชิกเกิดขึ้น เหตุผลที่ผมพูดอย่างนั้นเพราะอะไร ผมบอกว่าจะมีผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาจำนวนมากเลยที่จะเกิดขึ้น ในการเลือกตั้งคราวหน้า -----

เหตุผลเพราะมันมีวิชาชีพหลาย ๆ วิชาชีพ ซึ่งมีจรรยาบรรณของเขา กำหนดว่าห้ามโฆษณาขายของตัวเอง อย่าง เช่น พระราชบัญญัติทนายความ ทนายความห้ามประชาสัมพันธ์ตัวเอง ห้ามโฆษณาตัวเอง ตรงนี้เป็นจุดที่ทำให้คนเป็นทนายความ ใช้วิธีการเลือกตั้งเป็นการประชาสัมพันธ์ตัวเองโดยเสียเงิน ๑๐,๐๐๐ บาท แต่รัฐต้องออกเงินประมาณ ๔ แสน - ๕ แสนบาทในการประชาสัมพันธ์ว่าตัวเองเป็นทนายความชั้น ๑ ตัวเองจบวุฒิกฎการศึกษามาจากที่ไหนเป็นการประสานงานตรงนี้มันจะเป็นการประชาสัมพันธ์ วิชาชีพหมอก็คือ นายแพทย์ ห้ามประชาสัมพันธ์เหมือนกัน ผมถึงบอกว่าสมมุติว่าถ้าการเลือกตั้งคราวหน้า มีผู้สมัครทั่วประเทศ ๒๐,๐๐๐ คนในการเลือกตั้งวุฒิสมาชิก ถ้ามารัฐต้องใช้จ่ายในการเลือกตั้งประมาณ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท จัดได้ไหมครับ รัฐจะหางบประมาณ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาทมาจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาอย่างนี้ทำได้ไหมครับ ผมถึงบอกว่าร่างกฎหมายร่างได้ แต่เอามาคิดถึงวิธีปฏิบัติสิครับ วันนี้ผมเชื่อว่าเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาคราวหน้าผู้สมัครอย่างน้อย ๑๐,๐๐๐ คนขึ้นไป ทั้งประเทศ ๑๐,๐๐๐ คนขึ้นไป นั่นหมายความว่าเฉพาะกิจกรรมที่รัฐจะต้องออกให้แก่ผู้สมัคร ๕,๐๐๐ ล้านบาทแล้ว ยังไม่นับถึงกระบวนการเลือกตั้งที่รัฐจะต้องเข้าไปดำเนินการด้วย ถ้ามารัฐมีเงินไปจัดการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา ๕,๐๐๐ กว่าล้านบาทตรงนี้มีไหมครับ เพราะฉะนั้นวันนี้ผมเคยพูดเรื่องเงินประกัน เพราะอะไรครับ เพราะผมอยากให้เห็นกระบวนการเลือกตั้งวุฒิสมาชิกให้มันศักดิ์สิทธิ์ ให้มันมีคุณค่า ให้คนเข้ามาเป็นวุฒิสมาชิกด้วยความสง่างาม เราต้องการเห็นแค่นั้น แต่วันนี้ผมเชื่อว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญวันนี้ผมพูดแล้วแก้ไขไม่ได้ ผ่านไป กระบวนการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาคราวหน้าปี ๒๕๔๓ ท่านจัดลำบากครับ จัดลำบากและเป็นกระบวนการเลือกตั้งที่จะล้มเหลว ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนหนึ่ง) : เชิญกรรมาธิการชี้แจงครับ

นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ทรงเกียรติ ผม นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์ กรรมาธิการ สำหรับประเด็นแรกประเด็นเรื่องมาตรา ๖๖ ทวิ ซึ่งเป็นเรื่องที่มีการนับคะแนนปฏิบัติไม่ได้เนื่องจากมีเหตุจลาจลหรือว่ามีความเสียหายเกิดขึ้นทำให้หีบบัตรหรือบัตรเลือกตั้งได้สูญหายไปหรือว่าไร้ประโยชน์

เมื่อตัดออกไปจะทำให้การนับคะแนนเป็นไปไม่ได้หรือเปล่า มีทางออกอย่างไรนั้น
 อยากจะเรียนว่าตามมาตรา ๑๔๕ (๔) ของรัฐธรรมนูญ กรรมการการเลือกตั้ง
 สามารถสั่งให้นับคะแนนใหม่หรือเลือกตั้งใหม่เป็นการเฉพาะหน่วยเลือกตั้งก็ได้
 ถ้ามีเหตุที่เป็นไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ซึ่งในชั้นกรรมาธิการก็เห็นว่า
 ถ้าคะแนนมาไม่ครบทุกหน่วย ความเที่ยงธรรมในการเลือกตั้งคงเกิดขึ้นไม่ได้
 และกรรมการการเลือกตั้งก็คงสั่งให้เลือกตั้งใหม่เฉพาะหน่วยได้ครับ จึงได้ตัด
 ออกเพราะเหตุนี้ครับ อันที่ ๒ กรณีของสมุหบัญชีว่าจะต้องมีคุณสมบัติอย่างไรนั้น
 ตามร่างกฎหมายฉบับนี้ไม่ได้มีกำหนดไว้ เพราะฉะนั้นเขาอาจจะตั้งบุคคลใดบุคคล
 หนึ่งให้เห็นสมควร เป็นสมุหบัญชีได้ครับ ไม่มีการจำกัดในจุดนั้นนะครับ ส่วนอ่านาจ
 หน้าที่นั้นก็เข้าใจว่าในมาตรา ๔๒ ก็ได้เขียนไว้ค่อนข้างชัดเจนว่า มีหน้าที่
 ในการจัดทำบัญชีแล้วก็รับรองความถูกต้องของบัญชี ส่วนปัญหาเรื่องการเลือกตั้ง
 ทางไปรษณีย์ว่าจะแน่ใจได้อย่างไรว่าจะเป็นการป้องกันการทุจริตได้ ผมก็อยาก
 จะเรียนว่าเป็นสิ่งที่ค่อนข้างจะยากอยู่เหมือนกันในการกระทำอย่างนั้น ในหลาย ๆ
 ประเทศที่เขาทำกัน การลงคะแนนเสียงทางไปรษณีย์ก็มีการตั้งกรรมการขึ้นมา
 เฉพาะสำหรับการรับซอง และซองมักจะใช้กัน ๒ ซอง อันแรกคือซองทางไปรษณีย์
 เฉย ๆ ที่ส่งมา และซองที่ ๒ จะเป็นซองสำหรับการลงคะแนน หลังจากนั้นก็จะ
 ฉีกซองอันนั้นเอาบัตรลงคะแนนมาใส่อีกที่หนึ่ง ส่วนจะแน่ใจได้อย่างไรว่าใครกา
 ก็พูดได้ตรง ๆ ว่ามันก็ลำบากนอกจากเป็นการให้สิทธิกับบุคคลนั้นเองในการ
 ออกเสียงว่าเขาจะใช้วิธีอย่างไร แต่ในการที่กรรมาธิการร่วมฯ เอาเรื่องการ
 เลือกตั้งทางไปรษณีย์มาใช้ในกรณีการเลือกตั้งในต่างประเทศก็เพราะคำนึงถึง
 ว่าวิธีการเลือกตั้งอย่างอื่นคงจะปฏิบัติได้ค่อนข้างลำบาก โดยเฉพาะในบาง
 ประเทศซึ่งมีคนไทยอยู่ไม่กี่คนเหล่านี้เป็นต้น ก็เข้าใจว่าทางออกคือการเลือกตั้ง
 ทางไปรษณีย์โดยการแจ้งไว้ล่วงหน้าก็น่าจะเป็นวิธีการที่สะดวกอันหนึ่งที่จะ
 นำมาใช้ในกรณีอย่างนั้นนะครับ ส่วนกรณีอันสุดท้ายคำถามที่ว่าในมาตรา ๒๓
 ว่ามาตรานี้ในการจำกัดสิทธิจะกระทำได้โดยให้กรรมการการเลือกตั้งกำหนด
 จะถูกต้องหรือไม่ อยากจะเรียนว่าจริงอยู่ในมาตรา ๖๘ ของรัฐธรรมนูญนั้น
 ได้กำหนดให้กรณีนี้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ในชั้นกรรมาธิการร่วมฯ ก็ได้พิจารณ
 กันมากเกี่ยวกับกรณีอันนี้ ในกรณีนี้หลายท่านก็มีความเห็นว่าเป็นเรื่องที่กฎหมาย
 ประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้บัญญัติไว้แล้วทำให้เป็นไปตามที่กรรมการการเลือกตั้ง
 กำหนดอีกชั้นหนึ่ง ส่วนปัญหาว่ามาตรานี้จะขัดกับมาตรา ๒๕ ของรัฐธรรมนูญหรือไม่

อยากจะเรียนว่าคงจะไม่ขัดครับ เพราะมาตรา ๒๕ นั้นเป็นเรื่องสิทธิเสรีภาพ
ของประชาชนที่รับรองโดยรัฐธรรมนูญ ส่วนมาตรา ๒๓ เป็นเรื่องสิทธิที่บุคคล
ได้รับการช่วยเหลือจากรัฐ ซึ่งเป็นคนละกรณีกันคงไม่ขัดในประเด็นนั้นครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ ท่านกรรมาธิการได้ชี้แจงแล้ว ผมคิดว่าอภิปรายกันพอสมควร ท่านเกษมยังติดใจอยู่นะครับ

นายเกษม รุ่งธนเกียรติ (สุรินทร์) : คืออย่างนี้ท่านประธานอยากทราบความคิดเห็นที่ไม่เต็มเรื่องเงินประกัน เพราะว่ากระผมดูว่ามันผ่านไปจริง ๆ แก่ไม่ได้หรอกครับ อยากจะให้เหตุผลนิดหนึ่ง เพราะว่าอย่างน้อย ๆ ผู้หลักผู้ใหญ่ยังอยู่ตั้งเยอะ กลัวว่าปี ๒๕๔๓ พอล้มเหลวแล้วเดี๋ยวเราจะเสียหาย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : กรรมาธิการชี้แจงไหมครับ

(กรรมาธิการไม่ขอชี้แจง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : ก็เป็นสิทธิของกรรมาธิการไม่ชี้แจงนะครับ ท่านกำนันสุรชาติเชิญครับ

นายสุรชาติ ชำนาญศิลป์ (อุดรธานี) : ท่านประธานครับ ผม สุรชาติ ชำนาญศิลป์ อุดรธานี พรรคเสรีธรรม ท่านประธานครับ ผมติดใจอยู่ประเด็นเดียว แล้วก็ดูอีกนิดหน่อยถามท่านประธานครับ คือผมเป็นห่วงมากที่สุดคือ ยกตัวอย่างพื้นที่ผมมันอยู่บนยอดเขา เกิดน้ำท่วม วาดภัย อุทกภัย ผมห่วงที่เพื่อนสมาชิกพูดอภิปรายไปแล้ว ผมคิดว่ากรรมาธิการร่วมข้อมจะแก้ไขได้ถ้าตกลงกติกากันชัดเจน หมายความว่ามาตรา ๖๘ ต้องเอาหีบเลือกตั้งทั้งหมดของผม ๒๔๐ หมู่บ้าน ๒๔๐ ลูกมากองให้ครบเสียก่อนถึงจะนับคะแนนได้ มีอยู่ปีหนึ่งรุ่งขึ้นเช้าถึงจะนำหีบมาได้เพราะ ผกก. เข้าใจมติ ถนนพังทลายออกไม่ได้เลย ต้องใช้ ฮ. ฮ. ก็บินไม่ได้ เกิดประสพภัยพิบัติ นี่ปัญหาตัวนี้ อีกใบเดียวอีกหน่วยเดียวมาไม่ถึงก็นับไม่ได้ ถ้าเกิดอยู่ทางนี้เขาเผาที่ว่าการอำเภอก่อนท่านจะทำอย่างไร ผมอยากจะให้ เพราะว่าทุกอย่างเราคุยกันในกรรมาธิการผมเป็นกรรมาธิการด้วย เอามาเทแล้วกองคลุกกัน ๆ ก็ไม่รู้มาจากหน่วยไหน เช่นเดียวกัน น่าจะกระทำได้ ไม่ใช่รอจน ๑๐๐ หน่วย ๒๐๐ หน่วยมาครบแล้วถึงนับคะแนน อันนี้ปัญหาครับท่านประธาน เขตบุรีรัมย์สำคัญที่สุด ติดเขมรด้วย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : ไม่มีปัญหาครับ

นายสุรชาติ ชำนาญศิลป์ (อุตรธานี) : ท่านประธานครับ
 อีกส่วนหนึ่งวุฒิสมาชิกผมค่อนข้างเห็นใจเพื่อนสมาชิกที่อภิปรายไปแล้ว ผมถามสิว่า
 ระบอบประชาธิปไตยอยู่ในเงามืด เอาไอ้โหม่งคลุมหัวแล้วไม่ให้เขาหาเสียง
 ไม่ให้ไปพูด ไม่ให้ไปจา ไม่ให้ไปอภิปราย ไม่ให้ไปปราศรัยประชาธิปไตยอะไร
 เลือกวุฒิสมาชิก แนะนำตัวนี้ นายสุรชาติ ชำนาญศิลป์ นะครับ เลือกก็เลือก
 ไม่เลือกก็ช่าง ไม่ได้ครับท่านประธาน ในระบอบประชาธิปไตยสู้ไม่มีเสียดีกว่า
 วุฒิสมาชิก ถ้าคิดอย่างนั้น ถ้ามีต้องให้เขาปราศรัยได้ แน่แน่ว่าผมเป็นวุฒิสมา
 ธิกรแล้วผมจะไปทำอะไร ไปแก้ปัญหาอย่างไร จะตั้งคณะกรรมการอย่างไร
 ความเป็นธรรมอย่างไร เขาจะได้ปราศรัย ประชาชนทั่วประเทศเขาได้รู้
 อย่างท่านประธานลองไม่พูดสิ ท่านขึ้นมาตั้งเป็นประธานในที่ประชุมแห่งนี้
 ถ้าท่านประธานวันไหนไม่พูดรับรองฟ้าผ่าเลย เพราะท่านพูดของท่านอยู่ตลอด
 อยู่แล้ว ท่านประธานต้องพูด ลองเปิดพลาสติกเตอร์ให้ผมดูสิว่าท่านประธานไม่พูด
 ท่านพูดมากที่สุดนะครับ ผมพูด ๕ นาที ท่านประธานพูด ๑๐ นาที เพราะเรา
 เป็นนักการเมืองชอบพูดอยู่แล้ว ผมฝากท่านประธานเป็นข้อสังเกตแค่นี้
 ฝากท่านกรรมาธิการร่วมด้วยความเคารพนะครับ ท่านสามารถแก้ได้ถ้าจับเข้า
 หันหน้าคุยกันบอกแก้ตรงนี้ เพิ่มตรงนี้ ดัดออกเสียมาตรา ๖๘ หีบครบแล้วถึงจะ
 นับได้ ถ้าหีบไม่ครบก็นับไม่ได้ สมมุติว่า ๗๖ จังหวัดเขานับไปหมดแล้วเหลือ
 หน่วยผมหน่วยเดียวทำอย่างไร ผมจะได้เป็นผู้แทนฯ ก็เลยไม่ได้เป็นสักที่
 รออีก ๑ เดือนข้างหน้าแล้วผมเพิ่งมาที่หลัง แล้วเงินเดือนผมก็ไม่ได้ อะไรก็ไม่ได้
 ชาวบ้านก็เสียอกเสียใจร้องท่มร้องไห้ผูกคอตายทั้งเขตเลือกตั้งทำอย่างไรครับ
 ท่านประธาน ต้องตัดสินใจให้ได้ครับ อีกหน่วยเดียวยังไม่ได้มา แล้วประกาศ
 ก็ประกาศไม่ได้สักที กำนันสุรชาติจะได้หรือจะแพ้ยังไม่รู้ บัตรจากไต้หวันก็มาแล้ว
 อะไรแล้ว แล้วท่านจะพูดอย่างไร ผมฝากท่านประธานด้วยความเคารพครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
 คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านกรรมาธิการชี้แจงครับ

นายชวชีพ วิชัยดิษฐ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
 กระผม ชวชีพ วิชัยดิษฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสุราษฎร์ธานี พรรคประชาธิปัตย์
 ขออนุญาตตอบเพียงนิดเดียวว่าความจริงข้อพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องวุฒิสมาชิกนั้นได้
 พิจารณากันมาตลอดตั้งแต่ในสมัยของการพิจารณาในสภาผู้แทนราษฎร แล้วไปถึง
 วุฒิสมาชิก เฉพาะเรื่องนี้พิจารณาด้วยแนวทางเดียวกันแล้วก็ปราศจากข้อโต้แย้ง
 เสียเป็นส่วนใหญ่ หรือพูดได้อีกประการหนึ่งว่าข้อโต้แย้งมีน้อยที่สุด ที่เป็นอย่างนั้น
 เพราะรัฐธรรมนูญกำหนดไว้อย่างนั้น เมื่อรัฐธรรมนูญกำหนดไว้อย่างนั้นก็ต้องเขียน
 ไปตามนั้นหลักเลียงอย่างอื่นไม่ได้ จึงกราบเรียนด้วยความเคารพว่าเฉพาะกรณี
 ของวุฒิสมาชิกที่ห้ามหาเสียงนั้น คำพูดที่เพื่อนสมาชิกพูดก็ได้พูดเช่นเดียวกันในที่ประชุม
 กรรมาธิการ บังเอิญอย่างยั้งว่ากระผมเองนั้นเป็นกรรมาธิการทั้งของสภาผู้แทนราษฎร
 และเป็นกรรมาธิการร่วม เพราะฉะนั้นความคิดอย่างนั้นเป็นความคิดที่ติดต่อกันเนื่อง
 กันมาตลอดแล้วทำอย่างอื่นไม่ได้ จึงขอเรียนให้ทราบว่าข้อคิดเห็นและข้อพิจารณาของ
 เพื่อนสมาชิกล่าสังเกตุครับ แต่เราปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ

ประการที่ ๒ ในเรื่องมาตรา ๖๘ ข้อพิจารณานั้นก็เช่นเดียวกัน มีความ
 กังวลเป็นอย่างยิ่งถึงเหตุการณ์หลายอย่างที่จะเกิดขึ้น ท่านเพื่อนสมาชิกที่แสดงความ
 คิดเห็นไปเมื่อตะกี้ก็อยู่ในกรรมาธิการของสภาผู้แทนราษฎรเช่นเดียวกัน แล้วก็
 แสดงความคิดเห็นเช่นเดียวกันครับในปัญหาเหล่านี้ที่เกิดขึ้น แต่พอเปิดรัฐธรรมนูญแล้ว
 ก็ต้องดูว่าทำไปตามมาตรา ๖๘ ได้พิจารณาด้วยความครบถ้วนแล้ว แต่อย่างไรก็ตาม
 ท่านประธานครับ ข้อพิจารณาเหล่านี้เป็นข้อพิจารณาที่เมื่อถึงวันหนึ่งเมื่อได้ดำเนินการ
 ไปแล้วก็ต้องมาดูว่าข้อบกพร่องอยู่ตรงไหน ไม่มีอะไรเลยครับที่สมบูรณ์ที่สุดในโลก
 แต่กราบเรียนด้วยความเคารพว่าข้อพิจารณาประการหนึ่งในกรรมาธิการร่วมก็คือ
 คำพูดที่ว่า ทำอย่างไรจึงจะให้กฎหมายนี้เป็นกฎหมายที่ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพื่อทำให้
 การบริหารการเลือกตั้งดำเนินไปได้

ยังมีอีกประเด็นหนึ่งที่เพื่อนสมาชิกถามเมื่อตอนต้นแล้วก็ยังไม่ได้ตอบคือ
 คำถามเรื่องสมุหบัญชีเลือกตั้ง ว่าสมุหบัญชีเลือกตั้งมาจากไหนแล้วเป็นอย่างไร
 กระผมกราบเรียนว่ากรณีนี้ต้องอนุวัตให้เป็นไปตามมาตรา ๓๓๖ (๖) อยู่ดี ๆ ก็เกิด
 ข้อพิจารณาเกี่ยวกับการแต่งตั้งสมุหบัญชีเลือกตั้งขึ้นมา ก็คือคำพูดใน (๖) ที่บอกว่า
 การจำกัดวงเงินค่าใช้จ่ายของผู้สมัครรับเลือกตั้ง การแต่งตั้งสมุหบัญชีเลือกตั้ง
 เหล่านี้เป็นต้น เท่ากับมีภารกิจอีกประการหนึ่งเกิดขึ้นในพรรคการเมืองชื่อว่า สมุหบัญชี
 เลือกตั้ง ไม่ใช่สมุหบัญชีธรรมดาครับ แล้วก็เขียนเอาไว้คร่าว ๆ กว้าง ๆ อย่างนั้น
 ก็ต้องปฏิบัติตามที่เขียนเอาไว้ในรัฐธรรมนูญ ทั้งหมดนี้กระผมกราบเรียนท่านประธาน

ด้วยความเคารพ และเพื่อนสมาชิกทุกคนด้วยความรู้สึกอย่างเดียวกันว่า เจตนารมณ์และความรู้สึกหลายประการที่หวังจะให้ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นไปอย่างที่เราปรารถนาหรือคิด หรือควรจะเป็นในการบริหารการเลือกตั้ง และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นนั้นพิจารณาด้วยกันทั้งสิ้น แต่ด้วยกระบวนการและกลไกนิติบัญญัติซึ่งจะต้องแยกความคิดเห็นและประมวลความคิดเห็นร่วมเข้าด้วยกัน เมื่อมาอยู่ในฐานะของกรรมาธิการร่วมก็ต้องนำความคิดเห็นโดยสรุปรวบรวมยอดทั้งหมดมาแถลงแสดงความคิดเห็นให้อย่างที่ตราออกมาเป็นพระราชบัญญัติอย่างที่เรากำลังพิจารณากันอยู่ ทั้งหมดนี้ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานไว้ด้วยความเคารพเป็นอย่างยิ่ง ขอขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) :
ท่านสมาชิกครับ ผมขออนุญาตหาหรือที่จะขอปิดอภิปรายนะครับ

(ไม่มีสมาชิกขัดข้อง)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) :
ถ้าท่านสมาชิกไม่ขัดข้องก็ถือว่าที่ประชุมมีมติให้ปิดอภิปราย ต่อไปผมจะขอลงมตินะครับ

(ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง)
มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) :
ขอเชิญท่านสมาชิกที่อยู่ข้างนอกห้องประชุมกรุณา เข้าห้องประชุมเพื่อใช้สิทธิลงคะแนนด้วยนะครับ ระหว่างที่รอท่านสมาชิกเข้ามาใช้สิทธินั้น ผมขออนุญาตเรียนต่อที่ประชุมว่าต่อไปจะมีการพิจารณาพระราชกำหนด ซึ่งทางคณะรัฐมนตรีเป็นผู้เสนอมา และก็มีกาถ่ายถอดทั้งวิทยุและโทรทัศน์เหมือนเช่นเดิม และถ้าเราพิจารณาเสร็จสิ้นในวันนี้พรุ่งนี้คงจะงดการประชุม ผมขอขอบคุณคณะกรรมาธิการร่วมทั้ง ๓ คณะที่ได้กรุณามาชี้แจงขอขอบคุณด้วยครับ ท่านสมาชิกครับ เมื่อเข้ามาแล้วกรุณาใช้สิทธิได้เลย คือมติก็นับอย่างเดิม คือขอเรียนถามว่าจะเห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ กรุณาใช้สิทธิได้ เจ้าหน้าที่ช่วยดูด้วยครับ เห็นสมาชิกหลายท่านยังมีปัญหา เรื่องการใช้บัตรหรือเปล่า ช่วยดูหน่อยครับ ท่านใดมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้สิทธิกรุณายกมือขึ้น เมื่อท่านสมาชิกเข้ามาพร้อมแล้วกรุณาใช้สิทธิให้เรียบร้อยด้วยนะครับ เมื่อท่านสมาชิกใช้สิทธิเรียบร้อยแล้วเจ้าหน้าที่รวมคะแนนได้ครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

สผ ๔/๒๕๕๑ (ว.)

กศนีย์ ๔๙/๑

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : ผลของการลงคะแนนปรากฏว่าเห็นชอบนะครับ คือเห็นด้วย
จำนวน ๒๙๒ ท่าน ไม่เห็นด้วย ไม่มี งดออกเสียง ไม่มี ไม่ลงคะแนน ๒ เสียง
เป็นอันว่าที่ประชุมแห่งนี้เห็นชอบกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.
ขอขอบคุณคณะกรรมการรวมทั้ง ๓ คณะ

เรื่อง	
วันที่ 27 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2541	เวลา 14:13:56
จำนวนผู้เข้าประชุม	294
เห็นด้วย	292
ไม่เห็นด้วย	0
งดออกเสียง	0
ไม่ลงคะแนนเสียง	2

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ.

ลำดับที่	เลขที่บัตร	ชื่อ	ผลการลงคะแนน
001	001	กนก ลิ่มตระกูล ชพน.	เห็นด้วย
002	002	กมล จิระพันธุ์วานิช ชท.	เห็นด้วย
003	004	กรีช กงเพชร ควม.	เห็นด้วย
004	005	กรรณา ชิดชอบ อภ.	เห็นด้วย
005	006	กฤษฏาง แถวโสภา ชพน.	เห็นด้วย
006	007	กวี สุภธีระ ควม.	เห็นด้วย
007	008	น.ส.กัญจนา ศิลปอาชา ชท.	เห็นด้วย
008	009	กำซุง ประภากรแก้วรัตน์ ควม.	เห็นด้วย
009	010	กิงกาญจน์ ณ เชียงใหม่ ควม.	เห็นด้วย
010	012	ร.ท. กุเทพ ไสกระจำง ควม.	เห็นด้วย
011	013	กุ่มพล สภาวสุ กค.	เห็นด้วย
012	016	เกษม รุ่งธนเกียรติ ควม.	เห็นด้วย
013	017	เกียรติ ศรีสุรินทร์ ชพน.	เห็นด้วย
014	020	โกวิทย์ ธารณา ปชป.	เห็นด้วย
015	021	ไกรสร นันทมานพ ปชป.	เห็นด้วย
016	022	ไกรสิทธิ์ ไกรสิทธิพงศ์ ปชท.	เห็นด้วย
017	025	ขจิตร ชัยนิคม ควม.	เห็นด้วย
018	026	คมคาย พลบุตร ปชป.	เห็นด้วย
019	027	คำรณ ณ ลำพูน ปชป.	เห็นด้วย
020	028	เงิน ไชยศิวิมมงคล ควม.	เห็นด้วย
021	030	จรัส พัวช่วย ปชป.	เห็นด้วย
022	032	จองชัย เทียงธรรม ชท.	เห็นด้วย
023	033	จักรพันธ์ ยมจินดา ปชป.	เห็นด้วย
024	034	จาดรงค์ เพ็งนรพัฒน์ ชท.	เห็นด้วย

025	035	จาดรนต์ ฉายแสง ความ.	เห็นด้วย
026	036	จำลอง ครุฑขุนทด ชพน.	เห็นด้วย
027	037	จตุติ ไกรฤกษ์ ปชป.	เห็นด้วย
028	038	จรินทร์ ลักษณะวิศิษฎ์ ปชป.	เห็นด้วย
029	039	เจริญ การุญ ความ.	เห็นด้วย
030	040	เจริญ คันทวงศ์ ปชป.	เห็นด้วย
031	041	เจริญ จรรย์โกมล ความ.	เห็นด้วย
032	042	เจอะอามิง โต๊ะตาหยง ปชป.	เห็นด้วย
033	043	พ.ต.ท.เจ๊ะอิสมาแอ เจ๊ะโม่ง ปชป.	เห็นด้วย
034	045	ฉลอง เรียวแรง ปชท.	เห็นด้วย
035	046	ฉลาด ขามช่วง ปชป.	เห็นด้วย
036	048	ฉัตรชัย เอียสกุล ความ.	ไม่ลงคะแนนเสียง
037	050	ฉลิมชัย เอียสกุล ความ.	เห็นด้วย
038	051	ฉลิมพล สนิทวงศ์ชัย ความ.	เห็นด้วย
039	052	น.ส.ชรินทร์ พุทธปวน ปชป.	เห็นด้วย
040	053	ชวน หลีกภัย ปชป.	เห็นด้วย
041	054	พล.อ.ชวลิต ยงใจยุทธ ความ.	เห็นด้วย
042	055	ชัย ชิดชอบ อภ.	เห็นด้วย
043	057	ชัยวุฒิ บรรณวัฒน์ ปชป.	เห็นด้วย
044	058	ชาญชัย ปทุมารักษ์ ชท.	เห็นด้วย
045	059	ชาญชัย อิศระเสนารักษ์ ปชป.	เห็นด้วย
046	060	ชาญศักดิ์ ชวลิตนิตินธรรม ชท.	เห็นด้วย
047	063	ชานี คักดิเศรษฐ์ ปชป.	เห็นด้วย
048	065	ชินวรรณ บุญยเกียรติ ปชป.	เห็นด้วย
049	066	ชุมพล กาญจนะ ปชป.	เห็นด้วย
050	067	ชุมพล ศิลปอาชา ชท.	เห็นด้วย
051	068	ชูชาติ หาญสวัสดิ์ ความ.	เห็นด้วย
052	071	ชูศักดิ์ แอภทอง กค.	เห็นด้วย
053	072	โชคสมาน สีลาวัณย์ กค.	เห็นด้วย
054	073	ไชยยศ สะสมทรัพย์ อภ.	เห็นด้วย
055	074	ไชยา สะสมทรัพย์ อภ.	เห็นด้วย
056	075	ฐานิสร์ เทียนทอง ความ.	เห็นด้วย
057	076	ณรงค์ ภูอิทธิวงศ์ ชพน.	เห็นด้วย
058	077	ณรงค์เลิศ สุรพล กค.	เห็นด้วย
059	078	ณัฐวุฒิ ประเสริฐสุวรรณ ชท.	เห็นด้วย

060	080	น.ท.เดชา สุขารมณฺ์ รน. ชท.	เห็นด้วย
061	081	พ.อ.อ.เด็ดดวงดอกกรัก คุ่มฯ ชท.	เห็นด้วย
062	082	เด่น โต๊ะมีนา ความ.	เห็นด้วย
063	083	ตรีพล เจาะจิตต์ ปชป.	เห็นด้วย
064	085	ไตรรงค์ สุวรรณคีรี ปชป.	เห็นด้วย
065	086	ถวิล ไพรสณฑ์ ปชป.	เห็นด้วย
066	087	ถวิล ฤกษ์หย่าง ชพน.	เห็นด้วย
067	089	ถาวร ตรีรัตนณรงค์ ความ.	เห็นด้วย
068	090	ถาวร เสนเนียม ปชป.	เห็นด้วย
069	091	ทนุศักดิ์ เล็กอุทัย ปชท.	เห็นด้วย
070	092	ทรงพล โกวิทศิริกุล ปชป.	เห็นด้วย
071	093	ทรงศักดิ์ ทองศรี ความ.	เห็นด้วย
072	094	ทวี ไกรคุปต์ ปชป.	เห็นด้วย
073	096	ทวีวัฒน์ ฤทธิ์ฤชัย ความ.	เห็นด้วย
074	099	ทศพร เสรีรักษ์ ชท.	เห็นด้วย
075	100	ทิวา เงินยวง ปชป.	เห็นด้วย
076	102	ธวัช วิชัยดิษฐ ปชป.	เห็นด้วย
077	103	ธวัชชัย สัจจกุล ปชป.	เห็นด้วย
078	104	ธวัชชัย อนามพงษ์ ชพน.	เห็นด้วย
079	105	ธวัชวงศ์ ณ เชียงใหม่ ความ.	เห็นด้วย
080	106	ธัญ การวัฒนาศิริกุล ความ.	เห็นด้วย
081	107	ธานินทร์ ใจสมุทร ปชป.	เห็นด้วย
082	108	น.ส.ธารทอง ทองสวัสดิ์ ชพน.	เห็นด้วย
083	109	ธารินทร์ นิมมานเหมินท์ ปชป.	เห็นด้วย
084	110	ธีรพันธ์ วีระยุทธวัฒน์ ชท.	เห็นด้วย
085	111	ธีระ สลักเพชร ปชป.	เห็นด้วย
086	113	ธีระชัย ศิริจันทร์ ความ.	ไม่ลงคะแนนเสียง
087	114	ธีระวัฒน์ ศิริวันสาณฑ์ กค.	เห็นด้วย
088	115	เธียร มโนทรทัต ปชป.	เห็นด้วย
089	116	นพดล ปัทมะ ปชป.	เห็นด้วย
090	117	นิพนธ์ ธาราภูมิ ปชป.	เห็นด้วย
091	118	นิพนธ์ บุญญามณี ปชป.	เห็นด้วย
092	119	นิพนธ์ พร้อมพันธุ์ ปชป.	เห็นด้วย
093	120	นิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ ปชป.	เห็นด้วย
094	121	นิภา พริ้งสุลกะ ปชป.	เห็นด้วย

095	122	นิยม วรปัญญา ชท.	เห็นด้วย
096	124	ร.ต.นุกุล ธนกุล ความ.	เห็นด้วย
097	125	เนวิน ชิดชอบ อภ.	เห็นด้วย
098	126	บรรหาร ศิลปอาชา ชท.	เห็นด้วย
099	127	บวร ภูจรีต ความ.	เห็นด้วย
100	128	บัญญัติ บรรทัดฐาน ปชป.	เห็นด้วย
101	129	บุญเกิด หิรัญคำ ความ.	เห็นด้วย
102	130	บุญชง วิสมหมาย ความ.	เห็นด้วย
103	131	บุญช่วย ภูจินาพันธ์ ชพน.	เห็นด้วย
104	132	บุญชู ตริทอง ชท.	เห็นด้วย
105	133	บุญชู โรจนเสถียร ปชป.	เห็นด้วย
106	134	พล.ต.อ.บุญชู ว่างานนท์ ความ.	เห็นด้วย
107	135	บุญพันธ์ แซ่วะณะ กค.	เห็นด้วย
108	136	บุญมาก ศิริเนาวกุล ปชป.	เห็นด้วย
109	137	ปณวัตร เลียงผ่องพันธ์ ปชป.	เห็นด้วย
110	138	ประกอบ จิรกิติ ปชป.	เห็นด้วย
111	139	ประกอบ สังข์โต ปชท.	เห็นด้วย
112	140	ประกิจ พลเดช ความ.	เห็นด้วย
113	142	ประชา โพธิพิพิธ ปชป.	เห็นด้วย
114	144	ประดิษฐ์ ภัทรประสิทธิ์ ปชป.	เห็นด้วย
115	145	ประทวน เขียวฤทธิ์ ชพน.	เห็นด้วย
116	146	ประทีป กรีกาเวช ชพน.	เห็นด้วย
117	147	ประเทือง วิจารณ์ปรีชา ชท.	เห็นด้วย
118	148	ประภัตร โพธสุธน ชท.	เห็นด้วย
119	149	ประมวลศิลป์ โภคสวัสดิ์ กค.	เห็นด้วย
120	150	ประยุทธ นิจพานิชย์ ความ.	เห็นด้วย
121	151	ประยุทธ์ ศิริพานิชย์ ชท.	เห็นด้วย
122	153	ประวิช นิลวัชรมณี ปชป.	เห็นด้วย
123	156	ประสาธ ตันประเสริฐ ชพน.	เห็นด้วย
124	157	ประสิทธิ์ ตั้งศรีเกียรติฯ อภ.	เห็นด้วย
125	159	ประเสริฐ มงคลศิริ ปชป.	เห็นด้วย
126	160	ปราโมทย์ สุขุม ปชป.	เห็นด้วย
127	161	ปรีชา มุสิกกุล ปชป.	เห็นด้วย
128	162	ปรีชา เร่งสมบุรณ์สุข กค.	เห็นด้วย
129	163	ปรีชา เลาทพงศ์ชนะ ชพน.	เห็นด้วย

130	164	ปรีชา สุวรรณทัต ปชป.	เห็นด้วย
131	167	ปัญญา เกสรทอง ชท.	เห็นด้วย
132	169	ปัญญา จินาคำ ปชป.	เห็นด้วย
133	170	ปิยะ ปิตุเตชะ ชพน.	เห็นด้วย
134	173	เปรมศักดิ์ เพียยุระ ความ.	เห็นด้วย
135	174	เผด็จชัย สะสมทรัพย์ อภ.	เห็นด้วย
136	175	พงศกร อรรณนพพร ชพน.	เห็นด้วย
137	177	พรเทพ เตชะไพบูลย์ ปชป.	เห็นด้วย
138	178	พรรคักดี เจริญประเสริฐ ชพน.	เห็นด้วย
139	179	พลกฤษณ์ หงษ์ทอง กค.	เห็นด้วย
140	180	พวงเพชร ชุนละเอียด ชพน.	เห็นด้วย
141	183	พิชาญ พิบูลย์วัฒนวงษ์ ความ.	เห็นด้วย
142	184	พิเชษฐ พันธุ์วิชาติกุล ปชป.	เห็นด้วย
143	185	พิเชษฐ สติรชวาล ความ.	เห็นด้วย
144	188	พินิจ จารุสมบัติ สธ.	เห็นด้วย
145	189	พิมพา จันทร์ประสงค์ ความ.	เห็นด้วย
146	190	พิษณุ พลไวย์ ปชป.	เห็นด้วย
147	191	พีระพันธ์ุ สาสิรัฐวิภาค ปชป.	เห็นด้วย
148	193	น.ส.พูนสุข โลหะโชติ ชท.	เห็นด้วย
149	195	ไพจิต ศรีวรขาน ความ.	เห็นด้วย
150	196	ไพฑูรย์ แก้วทอง ปชป.	เห็นด้วย
151	197	ไพโร พัฒโน ปชป.	เห็นด้วย
152	198	ไพโรจน์ ดันบรรจง ปชป.	เห็นด้วย
153	200	ไพศาล จันทรรักดี ความ.	เห็นด้วย
154	201	ไพศาล ยิ่งสมาน ความ.	เห็นด้วย
155	202	ภิญโญ นิโรจน์ ชพน.	เห็นด้วย
156	204	ภูมินทร์ ลีธีระประเสริฐ ความ.	เห็นด้วย
157	206	มณฑล ไกรวัตนุสสรณ์ ความ.	เห็นด้วย
158	207	มณฑกียร สงฆ์ประชา ชท.	เห็นด้วย
159	209	มนตรี พงษ์พานิช กค.	เห็นด้วย
160	210	มยุรา อูรเคนทร์ ความ.	เห็นด้วย
161	211	มัน พัทโนทัย ปชท.	เห็นด้วย
162	212	มานพ จรัสดำรงนิตย์ ความ.	เห็นด้วย
163	213	มานะ คูสกุล ความ.	เห็นด้วย
164	214	มานะ มหาสุวีระชัย ปชป.	เห็นด้วย

165	216	มาโนชญ์ วิชัยกุล ปชป.	เห็นด้วย
166	217	ศ.มารุต บุญนาค ปชป.	เห็นด้วย
167	218	มุกดา พงษ์สมบัติ กค.	เห็นด้วย
168	221	ยงยุทธ ตียะไพรัช ปชป.	เห็นด้วย
169	225	รณฤทธิ์ชัย คานเขต ความ.	เห็นด้วย
170	226	ระวี หิรัญโชติ กค.	เห็นด้วย
171	227	รักเกียรติ สุขชนะ กค.	เห็นด้วย
172	229	รักษ์ ตันติสุนทร ปชป.	เห็นด้วย
173	230	รัตนา จงสุทธานามณี ชพน.	เห็นด้วย
174	231	น.ส.รัตนา อนันต์นาคินทร์ ปชป.	เห็นด้วย
175	232	จำรี มามะ ปชป.	เห็นด้วย
176	233	เรวัต สิริบุญกุล ชท.	เห็นด้วย
177	234	เรืองวิทย์ ลิกค์ ความ.	เห็นด้วย
178	235	ลดาวัลลี วงศ์ศรีวงศ์ ปชป.	เห็นด้วย
179	238	วรวัจน์ เอื้ออภิญญกุล ชท.	เห็นด้วย
180	239	วรศุลี เชาวศิริกุล ปชป.	เห็นด้วย
181	240	วราเทพ รัตนากร ความ.	เห็นด้วย
182	241	วัชรินทร์ ศรีภาพร ความ.	เห็นด้วย
183	242	พล.อ.วัฒนชัย วุฒิกิริ ปชป.	เห็นด้วย
184	243	ร.ต.วัฒนา แก้วศิริ ความ.	เห็นด้วย
185	244	วัฒนา เมืองสุข ชพน.	เห็นด้วย
186	245	วัฒนา อัครวเหม ปชท.	เห็นด้วย
187	247	วัยโรจน์ พิพิธภักดี ปชป.	เห็นด้วย
188	248	วัลลภ สุปรียศิลป์ ชพน.	เห็นด้วย
189	249	วาสิต พัยคมบุตร ชท.	เห็นด้วย
190	251	วิจิตร แจ่มใส ความ.	เห็นด้วย
191	252	พ.ต.ท.วิจิตร สุวิทย์ ปชป.	เห็นด้วย
192	253	วิชัย ชัยจิตวณิชกุล ความ.	เห็นด้วย
193	254	วิชัย ตันศิริ ปชป.	เห็นด้วย
194	256	วิเชษฐุ์ เกษมทองศรี ชพน.	เห็นด้วย
195	257	วิเชียร คันถ่อง ปชป.	เห็นด้วย
196	258	วิฑูรย์ นามบุตร ปชป.	เห็นด้วย
197	260	วิทยา คุณปลื้ม ชท.	เห็นด้วย
198	263	วิทยา สุขิตานนท์ ปชป.	เห็นด้วย
199	264	วินัย เสนเนียม ปชป.	เห็นด้วย

200	265	วิรัช ร่มเย็น ปชป.	เห็นด้วย
201	266	วิรัช รัตนเศรษฐ์ ชท.	เห็นด้วย
202	267	วิรัตน์ ตยางคนนท์ ความ.	เห็นด้วย
203	268	พล.ต.ท.วิโรจน์ เปาอินทร์ ชท.	เห็นด้วย
204	269	วิลาศ จันทร์พิทักษ์ ปชป.	เห็นด้วย
205	271	วิสาร เตชะธีราวัฒน์ ปชป.	เห็นด้วย
206	273	วีระกร คำประกอบ ความ.	เห็นด้วย
207	274	วีระพล อติเรกสาร ชท.	เห็นด้วย
208	276	วุฒิชัย สงวนวงศ์ชัย ชพน.	เห็นด้วย
209	278	พ.ต.ท.ไวพจน์ อภรณ์รัตน์ ความ.	เห็นด้วย
210	279	พล.ต.ศรชัย มนต์รวิวัต ความ.	เห็นด้วย
211	281	ศิริวรรณ ปราศจากศัตรู ปชป.	เห็นด้วย
212	282	ศิริศักดิ์ อ่อนละมัย ปชป.	เห็นด้วย
213	283	ศุภชัย พานิชภักดิ์ ปชป.	เห็นด้วย
214	285	สกุล ศรีพรหม ชพน.	เห็นด้วย
215	286	สง่า ธนสงวนวงศ์ ชท.	เห็นด้วย
216	287	สนธยา คุณปลื้ม ชท.	เห็นด้วย
217	288	พล.ต.สนั่น ขจรประศาสน์ ปชป.	เห็นด้วย
218	289	สนั่น สุฎากุล ปชป.	เห็นด้วย
219	291	สมเกียรติ ฉันทวานิช ปชป.	เห็นด้วย
220	292	สมคิด นวลเปียน ปชป.	เห็นด้วย
221	293	พ.ต.ท.สมชาย เพศประเสริฐ ปชป.	เห็นด้วย
222	294	สมชาย สหชัยรุ่งเรือง ชท.	เห็นด้วย
223	295	สมชาย สุนทรวัฒน์ ปชป.	เห็นด้วย
224	298	สมบุญ วันไชยธนวงศ์ ความ.	เห็นด้วย
225	300	สมพร อัครเวม ปชท.	เห็นด้วย
226	301	สมพัฒน์ แก้วพิจิตร ชท.	เห็นด้วย
227	303	สมศักดิ์ เทพสุทิน กค.	เห็นด้วย
228	304	สมศักดิ์ ปริศนานันทกุล ชท.	เห็นด้วย
229	306	สมศักดิ์ แสงเจริญรัตน์ ปชป.	เห็นด้วย
230	308	สมัย เจริญช่าง ปชป.	เห็นด้วย
231	310	ว่าที่พต.สรชาติ สุวรรณมา ความ.	เห็นด้วย
232	311	สรอรรถ กลิ่นประทุม ความ.	เห็นด้วย
233	313	สวัสดี คำวงษา ชพน.	เห็นด้วย
234	315	สันต์ศักดิ์ งามพิเชษฐ์ ชท.	เห็นด้วย

235	317	สันติ พร้อมพัฒน ความ.	เห็นด้วย
236	318	สัมพันธ์ ทองสมัคร ปชป.	เห็นด้วย
237	319	สัมพันธ์ เลิศนุวัฒน์ ความ.	เห็นด้วย
238	320	สาคร พรหมภักดี กค.	เห็นด้วย
239	321	สาทิพย์ วงศ์หนองเตย ปชป.	เห็นด้วย
240	322	สาวิตต์ โพธิวิหค ปชป.	เห็นด้วย
241	323	สำภา ประจวบเหมาะ ความ.	เห็นด้วย
242	324	สำเร็จ อัจฉริยะประสิทธิ์ ปชท.	เห็นด้วย
243	325	สิทธิชัย กิตติธเนศวร ชท.	เห็นด้วย
244	326	สิทธิชัย ไควสุรัตน์ ชพน.	เห็นด้วย
245	327	สิทธิพร ชำอาจ ปชป.	เห็นด้วย
246	328	สีบแสง พรหมบุญ ปชป.	เห็นด้วย
247	330	สุขุม เลาว์ณย์ศิริ ความ.	เห็นด้วย
248	332	สุชน ชามพูนท ชพน.	เห็นด้วย
249	333	สุชาติ แก้วนาโพธิ์ ปชป.	เห็นด้วย
250	334	สุชาติ ไชคชัยวัฒนากร กค.	เห็นด้วย
251	336	สุชาติ บรรดาศักดิ์ ปชท.	เห็นด้วย
252	337	สุชาติ ศรีสังข์ ความ.	เห็นด้วย
253	339	สุทัศน์ เงินหมื่น ปชป.	เห็นด้วย
254	340	สุเทพ ดิบุญมี ณ ชุมแพ ความ.	เห็นด้วย
255	341	สุเทพ เทือกสุบรรณ ปชป.	เห็นด้วย
256	343	สุนัย จุลพงศธร ชพน.	เห็นด้วย
257	345	สุพัฒน์ ธรรมเพชร ปชป.	เห็นด้วย
258	346	คุณหญิงสุพัตรา มาศดิตถ์ ปชป.	เห็นด้วย
259	347	สุมิตร สุนทรเวช ปชท.	เห็นด้วย
260	348	สุนทร พรหมพันท้าว สธ.	เห็นด้วย
261	349	สุรชาติ ชำนาญคิลปี สธ.	เห็นด้วย
262	350	สุรเชษฐ์ มาศดิตถ์ ปชป.	เห็นด้วย
263	351	สุรเชษฐ์ แวอาแซ ปชป.	เห็นด้วย
264	353	สุรพงษ์ ไตรวิจิษณ์ชัยกุล ปชป.	เห็นด้วย
265	354	สุรพร ดนัยตั้งตระกูล ความ.	เห็นด้วย
266	355	สุรวิทย์ คนสมบูรณ์ ความ.	เห็นด้วย
267	357	สุรศักดิ์ อนรรฆพันธ์ กค.	เห็นด้วย
268	358	สุรสิทธิ์ นิติวุฒิวรรักษ์ ชท.	เห็นด้วย
269	360	สุวโรช พะลัง ปชป.	เห็นด้วย

270	362	สุวิทย์ คุณกิตติ กค.	เห็นด้วย
271	363	เสกสรร แสณภูมิ อภ.	เห็นด้วย
272	365	เสริมศักดิ์ การญ ปชป.	เห็นด้วย
273	367	ห้างทอง ธรรมวัฒน์ ปชท.	เห็นด้วย
274	368	องอาจ คล้ามไพบูลย์ ปชป.	เห็นด้วย
275	369	อดิศร เพียงเกษ ความ.	เห็นด้วย
276	370	อนุรักษ์ จุริมาศ ชท.	เห็นด้วย
277	371	อนุสรณ์ วงศ์วรรณ ชพน.	เห็นด้วย
278	372	อภิชาติ การิกาญจน์ ปชป.	เห็นด้วย
279	373	อภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ ปชป.	เห็นด้วย
280	374	อรรคพล สรสุชาติ ปชป.	เห็นด้วย
281	375	อรรถสิทธิ์ ทรัพย์สิทธิ์ ความ.	เห็นด้วย
282	376	อร่าม โล่ห์วีระ ความ.	เห็นด้วย
283	377	อวยชัย สุขรัตน์ ความ.	เห็นด้วย
284	378	อัญชลี วานิช เทพบุตร ปชป.	เห็นด้วย
285	379	อาคม เองฉ้วน ปชป.	เห็นด้วย
286	383	อำนาจ คลังผา ความ.	เห็นด้วย
287	384	อำนาจ ยศสุข ความ.	เห็นด้วย
288	385	อำนาจ สุวรรณศิริ ปชป.	เห็นด้วย
289	386	อิทธิ ศิริลัทธยากร ชพน.	เห็นด้วย
290	387	อิสสระ สมชัย ปชป.	เห็นด้วย
291	390	เอกพจน์ ปานแย้ม ปชป.	เห็นด้วย
292	391	เอกพร รักความสุข ความ.	เห็นด้วย
293	392	เอกภาพ พลซื่อ สธ.	เห็นด้วย
294	393	เอี่ยม ทองใจสด ความ.	เห็นด้วย

ต่อไปเป็นการพิจารณาพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ขอเรียนเชิญ คณะรัฐมนตรีรับ คุณหมอลเปรมศักดิ์มีอะไรครับ

นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ (ขอนแก่น) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม เปรมศักดิ์ เพียยุระ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดขอนแก่น พรรคความหวังใหม่ ขอกราบเรียนท่านประธานครับว่า เรื่องพระราชกำหนดฉบับนี้ ในรายละเอียดเพิ่งได้รับเมื่อเช้านี้เองครับท่านประธาน ในการพิจารณาน่าจะให้ความละเอียดรอบคอบ และน่าจะใช้ดุลยพินิจในเรื่องนี้เป็นปัญหาทางด้านเศรษฐกิจด้วย ท่านประธานครับ ในรายละเอียดของพระราชกำหนดต่าง ๆ ที่เราจะได้พิจารณากันต่อไปนี้ ต้องขอกราบเรียนครับว่าคงจะได้พิจารณากันโดยความรอบคอบ และน่าจะมีความเห็นแต่ละฝ่ายอย่างกว้างขวาง ตรงนี้ผมจึงขอปรึกษาท่านประธานครับว่า ที่เราได้ดำเนินการมานั้นมีความเหมาะสมหรือไม่อย่างไร ที่เราเพิ่งได้รับร่างฯ ตัวหนังสือเมื่อสักครู่นี้ และก็จะได้พิจารณาในวันนี้เลย ไม่ทราบว่า จะเป็นปัญหาหรือไม่อย่างไรครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : คือผมขอเรียนชี้แจงนะครับ ปัญหาคงไม่มีนะครับ ส่วนการพิจารณาด้วยความรอบคอบผมเห็นด้วย ท่านสมาชิกทั้งฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาลก็มีสิทธิที่จะซักถามรัฐบาลว่าที่ออกพระราชกำหนดมานั้นเป็นอย่างไร ผมว่าใช้สิทธิได้เต็มที่นะครับ รัฐบาลก็จะได้ชี้แจงอยู่ แล้วเราก็มีการถ่ายทอดทางวิทยุและโทรทัศน์ต่อไปอีกนะครับ ไม่ใช่งั้นนะครับ เพราะฉะนั้นผมคิดว่ารัฐบาลคงมีเหตุผลในการที่จะชี้แจงต่อท่านสมาชิกแล้วนะครับ เพราะฉะนั้นเพื่อไม่ให้เสียเวลา ท่านสมาชิกจะได้มีเวลาซักถามโดยละเอียด ถ้าหากทางรัฐมนตรีพร้อมขอเชิญครับ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
เลขรับ.....
วันที่ ๒๖ พ.ค. ๒๕๕๑
เวลา ๑๗.๕๐ น.

ที่ นร ๐๒๐๕/๕๖๗๒

สำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กท ๑๐๓๐๐

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๑

เรื่อง พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

สิ่งที่ส่งมาด้วย พระราชกำหนดดังกล่าวข้างต้น ๕ ฉบับ

ด้วยได้มีการประกาศใช้พระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นกฎหมายแล้ว ตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ดังที่ได้ส่งมาพร้อมนี้

จึงขอเสนอพระราชกำหนดดังกล่าวข้างต้น มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภาผู้แทนราษฎร พิจารณาตามมาตรา ๒๑๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งวุฒิสภา เพื่อพิจารณา ค่ายแล้ว

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายชวน หลีกภัย)
นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
โทร. ๒๕๑๐๐๐๓, ๒๕๒๓๖๕๕
โทรสาร ๒๕๒๕๑๕๕

นายยุติติ สภาผู้แทนราษฎร
รับที่ ๓๗ / ๒๕๕๑
วันที่ ๒๗ / พ.ค. / ๕๑ เวลา ๘.๕๕ น.
ฝ่ายบริหารงานทั่วไป กองการประชุม
รับที่ ๓๗๕๓ / ๒๕๕๑
วันที่ ๒๗ / พ.ค. / ๕๑ เวลา ๙.๕๕ น.
ผู้รับ

นายพิเชษฐ พันธุ์วิชาติกุล (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง) :
 ท่านประธานที่เคารพครับ ผม นายพิเชษฐ พันธุ์วิชาติกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 จังหวัดกระบี่ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง โดยมอบหมายจากรัฐมนตรี
 ว่าการกระทรวงการคลัง ขอนำเสนอพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน
 (ฉบับที่ ๒) พุทธศักราช ๒๕๔๑ ท่านประธานที่เคารพ โดยที่การกำหนดมาตรการ
 เพื่อแก้ไขปัญหาวิกฤติทางเศรษฐกิจในขณะนี้ มีหลายประการ การปฏิรูประบบสถาบัน
 การเงินเป็นมาตรการสำคัญที่จะแก้ไขปัญหาความอ่อนแอของระบบการเงิน การ
 ขาดสภาพคล่องทางการเงินและภาระหนี้ทั้งภายในและต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้าง
 สภาพความแข็งแกร่งทางการเงินให้แก่ระบบสถาบันการเงินและเศรษฐกิจโดยรวม
 ภายใต้ภาวะการตั้งกล่าวเพื่อเป็นการแก้ไขปัญหาในระบบสถาบันการเงิน ตลอดจน
 ภาระหนี้สินของสถาบันการเงินที่ไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้อย่างเป็นระบบ
 ความแนวทางสากล จึงได้มีการจัดตั้งองค์การเพื่อการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน
 ซึ่งเรียกชื่อย่อว่า ปรส. เพื่อให้ ปรส. เป็นหน่วยงานของรัฐ ทำหน้าที่รับผิดชอบ
 ในการดำเนินการชำระบัญชีของ ๕๖ สถาบันการเงินที่ถูกกระงับการดำเนินกิจการ
 เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นแก่ผู้ซื้อทรัพย์สิน อันเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ไขปัญหาวิกฤติ
 ทางเศรษฐกิจ ตลอดจนช่วยเหลือเจ้าหนี้ที่สุจริตของสถาบันการเงิน การแก้ไข
 กฎหมายคราวนี้เป็นขั้นตอนต่อเนื่องของมาตรการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน
 เพื่อให้สอดคล้องรองรับกับการดำเนินมาตรการแก้ไขปัญหาสภาพคล่องของระบบ
 สถาบันการเงิน ดังนั้นการดำเนินการบางประการจึงไม่อาจนำประมวลกฎหมายแพ่ง
 และพาณิชย์ซึ่งเป็นกฎหมายทั่วไปมาใช้บังคับได้ เนื่องจากมาตรการดังกล่าว
 ต้องการความชัดเจนและรวดเร็ว เพื่อประโยชน์แก่ประเทศชาติโดยเร่งด่วน
 จึงได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน โดยมี
 สำคัญ ๓ ประการดังนี้ ประการที่ ๑ ได้กำหนดวิธีการขายทรัพย์สินเพื่อ
 ชำระบัญชีบริษัทที่ถูกกระงับการดำเนินกิจการ ประการที่ ๒ กำหนดมาตรการ
 เพื่อสร้างความมั่นใจแก่ผู้ซื้อและให้ความเป็นธรรมแก่บุคคลซึ่งมีส่วนได้เสียใน
 ทรัพย์สินที่จำหน่าย ประการสุดท้าย นับแต่วันที่พระราชกำหนดนี้มีผลใช้บังคับ
 กำหนดให้ดอกเบี้ยของบริษัทที่ถูกกระงับการดำเนินกิจการมิใช่เป็นหนี้ที่ขอรับ
 ชำระหนี้ได้ โดยที่การจำหน่ายทรัพย์สินของสถาบันดังกล่าวเป็นเรื่องเร่งด่วน
 จะต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในปี ๒๕๔๑ เพื่อให้การจำหน่ายทรัพย์สิน
 ของ ปรส. เป็นที่ยอมรับของสากล และได้ราคาสูงสุดโดยไม่เพิ่มภาระแก่ลูกหนี้

รัฐบาลจำเป็นต้องคุ้มครองสิทธิของผู้ซื้อหรือผู้ลงทุนที่ได้ทรัพย์สินจากการขาย โดยวิธีการประมูลที่ ปรส. จัดขึ้นให้ได้ สิทธิโดยปราศจากการรอนสิทธิใด ๆ เพื่อให้มูลหนี้ของสถาบันการเงินมีความแน่นอน และให้เกิดความเป็นธรรมแก่เจ้าหนี้ทุกราย จึงกำหนดระยะเวลาสิ้นสุดของการเรียกดอกเบี้ย โดยให้ถือว่าวันที่พระราชกำหนดนี้มีผลบังคับ เป็นวันที่จะเรียกเก็บดอกเบี้ยอีกไม่ได้ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวเป็นกรณีฉุกเฉินที่มีความจำเป็นรีบด่วนอันมิอาจหลีกเลี่ยงได้ในการศึกษาที่จะรักษาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราเป็นพระราชกำหนดนี้ รัฐบาลจึงขอประทานเสนอพระราชกำหนดการปฏิรูประบบสถาบันการเงิน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๑ มาเพื่อสภาอันทรงเกียรติแห่งนี้พิจารณาเพื่ออนุมัติต่อไป ขอขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านอดีตรับ

นายอดีตร เพียงเกษ (ขอนแก่น) : ท่านประธานที่เคารพ

ผม อดีตร เพียงเกษ พรรคความหวังใหม่ จากจังหวัดขอนแก่น ท่านประธานครับ
ผมขออนุญาตปรึกษาท่านประธานก่อนที่จะเข้าไปสู่เนื้อหาของพระราชกำหนด
โดยความเป็นจริงแล้วกระผมเพิ่งทราบว่า มีพระราชกำหนดฉบับนี้ เข้ามาบรรจุ
ในระเบียบวาระการประชุมจริง ๆ ไม่ได้ลุกขึ้นมาอภิปรายเพื่อที่จะขัดขวาง
กระบวนการที่จะตรากฎหมายจริง ๆ ในระเบียบวาระการประชุมนั้นจะเป็น
อย่างไรก็ต้องลงวันที่ ๒๗ ก็หมายถึงวันนี้ ท่านครับ ผมไม่อยากจะคิดว่าทางสภาเรา
น่าจะทำอะไรให้ถูกต้องตามข้อบังคับ ซึ่งเราได้ตราพร้อม ๆ กันออกมา ผมเข้าใจ
ความจำเป็นเร่งด่วนในการออกพระราชกำหนด แม้พูดไปแน่นอนว่ารัฐบาลต้องออก
เพื่อจะไปใช้ประกอบในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ ซึ่งพรรคฝ่ายค้านเองเราก็ยินดี
ที่จะให้ความร่วมมือในการที่จะสนับสนุนในทางรัฐบาลให้แก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ
ที่ผมลุกขึ้นมาพูดนี้คล้าย ๆ ว่ามัดมือชกผมจริง ๆ ท่านรัฐมนตรีครับ ไม่ได้อ่านจริง ๆ
ด้วยความสัตย์จริง พี่น้องประชาชนก็เพิ่งเข้าใจหลายท่านว่า พ.ร.ก. ฉบับที่ ๖
มาได้ได้อย่างไร เข้าใจว่ามี ๕ ฉบับเท่านั้นเองท่านประธานครับ ผมไม่รู้ชื่อไหนชื่อไหน
เพิ่งมาถามจากท่านรัฐมนตรีเอกพร ด้วยความเป็นจริงครับ ท่านจะพิจารณา
พระราชกำหนดซึ่งเป็นกฎหมายสำคัญอย่างนี้ไปในสภาพอย่างนี้ใช้ไหม ถ้าเอาสภาพ
อย่างนี้ผมก็ไม่อยากให้มีข้อครหาว่า ทางฝ่ายบริหารมาบีบบังคับนิติบัญญัติหรือเปล่า
ผมกลัวอย่างนั้นท่านครับ อย่างไรก็ตามเสียพระราชกำหนดฉบับที่ ๖ ใช้คำว่าอย่างนั้น
ต้องผ่านสภาอยู่ดี ผมไม่ได้เตรียมตัวมาเลย มาแบบมือเปล่าเลยไม่ได้ซ้อมเลย
ไม่ทราบว่า จะลุกขึ้นมาอภิปรายสนับสนุนท่าน หรือว่าคัดค้านท่านอย่างไร นี้ด้วยความ
สัตย์จริงครับ เรามาปรึกษากันเถรว่าถ้าเลื่อนไปวันพรุ่งนี้จะดีไหม หรือว่าจะเอา
ตอนบ่ายหรือตอนไหน คือให้โอกาสพวกผมได้อ่านหนังสือพระราชกำหนดท่าน
ซึ่งเป็นกฎหมายเร่งด่วน แน่นนอนที่ผ่านมา ๒ - ๓ วันเรามีการแสดงความคิดเห็น
ที่แตกต่างกันเป็นเรื่องธรรมดา ซึ่งแต่ละฝ่ายก็มีความคิดเห็นแตกต่างกันไป แต่ใน
พระราชกำหนดซึ่งมีความสำคัญอย่างนี้ยิ่งอย่างนี้ ผมอยากช่วยรัฐบาล เพราะว่ารัฐบาล
ก็ได้ทำข้อตกลงฉบับที่ ๕ เสร็จแล้วก็จะไปหาเขาแล้ว เรายินดีที่จะสนับสนุนรัฐบาล
ไม่ใช่ว่าพรรคฝ่ายค้านจะมาตีรวนอะไรทั้งสิ้น ก็อยากให้ปรึกษาท่านประธานว่า
เราจะพิจารณาพระราชกำหนดไปในสภาพทุกๆ เลที่ เราไม่ได้เตรียมตัวมาในด้าน
กฎหมายเลยอย่างนี้ใช้ไหมครับ ถ้าอย่างนั้นก็ไม่ต้องอภิปรายก็โหวตเสียงกันไปเลย

จะดีไหมครับ คือไม่จำเป็นต้องแสดงเหตุผลอะไรมากมาย ก็โหวตเสียงกันไปเลย ก็จะได้เสรีก็ได้กลับบ้าน ว่ารัฐบาลออกพระราชกำหนดมาแล้วออกหนังสือวันที่ ๒๗ พฤษภาคม วันนี้ครับวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ก็เป็นวันนี้ แล้วผมก็เพิ่งขอเอกสารจากสภาก็มาแจกกันเดี๋ยวนี้ละท่านประธานครับ นึกว่าจะได้กลับบ้านแล้ว ท่านประธานครับ ผมก็ไม่อยากพูดว่าถ้ามันเสียหายต่อหน้าที่ละ ๒ แสนบาทอย่างไรก็ไม่ทราบต่อเศรษฐกิจ ผมจึงขออนุญาตปรึกษาท่านประธานด้วยความจริงใจ ท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : ผมพอจะชี้แจงอย่างนี้ท่านอดีตรัฐมนตรี คือเมื่อวานนี้ทางรัฐบาลได้เสนอพระราชกำหนดนี้มา และท่านประธานก็เลยพิจารณาว่าเป็นเรื่องเร่งด่วนซึ่งสามารถทำได้ตามข้อบังคับ และผมเรียนว่าทางฝ่ายผมหมายถึงว่าท่านประธานผมและท่านรองฯ สมศักดิ์ เรา ๓ คนไม่มีใครบั้งคั้งได้หรอกครับ เราก็ทำตามข้อบังคับ ซึ่งเมื่อประธานวินิจฉัยเป็นเรื่องเร่งด่วนก็นำเข้ามาสู่การพิจารณาของท่านสมาชิก ส่วนจะใช้เวลาอภิปรายให้ละเอียดรอบคอบอย่างไรนั้นเป็นสิทธิของท่าน และผมเรียนด้วยว่าผมก็เห็นใจท่านสมาชิก ถ้าจะอภิปรายให้รอบคอบก็เชิญถ้าอภิปรายได้ ซึ่งเราก็เคยทำกันมาอย่างนี้อยู่ เชิญท่านอดีตรัฐมนตรี

นายอดิศร เพียงเกษ (ขอนแก่น) : ผมขออนุญาตปรึกษาท่านประธาน ขออนุญาตเลื่อนไปวันพรุ่งนี้ได้ไหมท่านนายกฯ อย่างน้อยผมไปเตรียมได้ ประชุมวิปฝ่ายค้านอะไรต่าง ๆ ในการทำงานที่จะอภิปรายวันพรุ่งนี้ได้ไหมครับ เพราะ อย่างไม่อย่างใดเราก็ไม่ได้นัดหมายกันอยู่แล้ววันพรุ่งนี้ ก็ขอปรึกษาด้วยความจริงใจครับ ท่านนายกฯ เราไม่ได้ขัดขวางอะไรทั้งสิ้น เราเห็นใจในการบริหารราชการแผ่นดิน ขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านนายกฯ ครับ

นายชวน หลีกภัย (นายกรัฐมนตรี) : ท่านประธานที่เคารพ ต้องขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานและที่เรียนท่านสมาชิกว่า ความรัฐธรรมนูญนั้น ก็ต้องรีบเสนอเข้ามา แต่ส่วนการบรรจุระเบียบวาระนั้นจะเป็นเรื่องของท่านประธาน เข้าใจกันแต่ต้นว่ากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญจะใช้เวลาพิจารณา ๒ วัน ตามที่ท่านประธานได้นัดหมายเอาไว้ ก็คิดว่าหลังจากที่พิจารณากฎหมายประกอบ รัฐธรรมนูญเสร็จแล้วเรื่องนี้ก็คงจะต่อไม่ได้ แต่บังเอิญว่ากฎหมาย ๓ ฉบับ ดังกล่าวได้ผ่านไปอย่างรวดเร็ว ก็จึงทำให้เรื่องที่ต้องพิจารณาคือ แต่ที่อันนี้ทั้งหมดเป็นเรื่องที่ประธานจะเป็นผู้บรรจุ ส่วนสภาจะเห็นพร้อมไม่พร้อม จะพิจารณาอย่างไรนั้นก็แล้วแต่สภา รัฐบาลยินดีครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านสุรชาติครับ

นายสุรชาติ ชำนาญศิลป์ (อุดรธานี) : ท่านประธาน ผมสุรชาติ ชำนาญศิลป์ จังหวัดอุดรธานี พรรคเสรีธรรม ท่านประธาน ผมในฐานะที่เป็นสมาชิก สภาผู้แทนราษฎรค่อนข้างจะดีกล้าบร่ำพอสวมครออยู่มานาน ประชานกับผมก็รุ่น ๆ เดียวกันนั่นแหละ ฉะนั้นผมเห็นว่ามีรัฐบาล ๖ พรรค นายกฯ ที่เสนอพระราชกำหนด แบบรวดเร็ว เพราะว่าประกาศใช้แล้วท่านก็ไม่ยอมใช้ และอุตสาหกรรมส่งเข้ามายัง สภาผู้แทนราษฎรเราตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๑๘ ชัดเจน เปิดปี ส่งปีก็ให้สภาพิจารณาเลย สภาจะเห็นชอบอย่างไรไม่อย่างไรท่านก็ยินดีอยู่แล้ว ฉะนั้นท่านประธาน ผมมองว่าพระราชกำหนดฉบับนี้เพียง ๖ มาตราเท่านั้นเอง เล็ก ๆ ขอโทษท่านอดิศรที่เอ่ยนาม ท่านเป็นนักกฎหมายมือหนึ่งของประเทศไทย อ่านแค่ ๖ มาตราไม่รู้เรื่องผมก็ไม่รู้จะทำอย่างไร ผมขอเสนอให้พิจารณาต่อไป ครับท่านประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านอดิศร ท่านไพศาลรอสักครู่ เมื่อกี้พาดพิงท่านอดิศร เชิญครับ
นายอดิศร เพียงเกษ (ขอนแก่น) : ผมคงไม่ใช่มีหนึ่ง มีสอง
แต่ว่าเพื่อความรอบคอบช่วยรัฐบาลนะครับ เพราะว่าที่นี่คือบ้านของเรา ท่านนายกฯ
ชี้แจงชัดเจนว่าทางสภาจะนัดประชุมอย่างไร แต่ถ้าถ้าพูดกันตามข้อบังคับ
อย่างเคร่งครัดเข้านี้มาตอนนี้มันเอาแต่โต้เถียงกันนะครับ ผมขออนุญาตปรึกษา
ทางท่านกำนันเลื่อนไปวันพรุ่งนี้จะได้ไหมครับ ให้ผมมีโอกาสได้อ่านสักนิดหนึ่ง
ถ้าไม่อ่านมันชี้แจงไม่ได้ นึกว่าจะเสร็จ ๕ ฉบับแล้ว ขอต่อรองนิดหนึ่งท่านครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านนิพิฏฐ์
นายสุรชาติ ชำนาญศิลป์ (อุดรธานี) : เตี่ยวท่านประธาน
พาดพิง พาดพิงกำนันสุรชาติ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : พาดพิงไม่ได้เสียหายท่านนั่งก่อน ให้ท่านนิพิฏฐ์ก่อนฟังหลาย ๆ ท่าน
ใจเย็น ๆ ครับ

นายนิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ (พัทลุง) : ท่านประธานที่เคารพ
กระผม นิพิฏฐ์ อินทรสมบัติ พรรคประชาธิปัตย์ จังหวัดพัทลุง ผมต้องกราบเรียน
ท่านประธานถึงแม้ว่ากระผมอาจจะอยู่ในสภานี้ไม่นานเท่าไร แต่ว่าได้ผ่าน
การพิจารณาพระราชกำหนดมาแล้วหลายฉบับด้วยกัน พระราชกำหนดทุกฉบับ
ที่สภาแห่งนี้ได้นำเข้าสู่การพิจารณานั้น ส่วนมากแล้วข้อท้วงติงของเพื่อนสมาชิก
ที่ผ่านมานั้น ท่านจะท้วงติงว่าพระราชกำหนดนั้นได้นำเข้าสู่สภาช้าเกินไป
หมายความว่าต้องมีพระราชกำหนดมานานแล้ว รัฐบาลเพิ่งส่งเข้าสู่การพิจารณา
ของสภาผู้แทนราษฎร พระราชกำหนดอย่างไรเสียมันก็มีผลบังคับใช้นับแต่วัน
ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ผมกราบเรียนท่านประธานว่า จริง ๆ แล้ว
เนื้อหาสาระของพระราชกำหนดฉบับนี้ก็ไม่ีอะไรมากมาย เป็นเพียงการยกเว้น
ผมดูคร่าว ๆ เป็นเพียงการยกเว้นความรับผิดชอบในการขายทอดตลาดทรัพย์สิน
เท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นผมเรียนท่านประธานว่าคงจะดำเนินการไปได้
ใช้เวลาไม่นานเท่าไร

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านไพศาล ยิ่งสมาน

๑๑๒

สพ ๔/๒๕๔๑ (วิ.)

รัตนนา ๕๒/๓

นายไพศาล ยิ่งสมาน (ยะลา) : ท่านประธานที่เคารพ
กระผม ไพศาล ยิ่งสมาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดยะลา พรรค
ความหวังใหม่ จริง ๆ แล้วกระผมมาเซ็นชื่อในวันนี้ปรากฏว่าเจ้าหน้าที่
ยังไม่ได้แจกพระราชกำหนดฉบับนี้ กระผมเพิ่งมาทราบเมื่อตะกี้ตัวเอง ปรากฏว่า
ผมก็หาร่างฯ ไม่เจอ แล้วก็ต้องวิ่งไปที่เจ้าหน้าที่ใหม่ เลยก็ได้รับร่างฯ ฉบับนี้มา
ปรากฏว่าผมอ่านแล้วมันแค่ ๖ มาตรา มันน่าจะพิจารณาเสร็จในวันนี้ได้
แต่ผมเข้าใจว่าอย่างนี้ ทางรัฐบาลคงจะนึกว่ากฎหมายลูก ๓ ฉบับคงจะพิจารณา
๒ วัน ไม่ใช่ ๑ วัน เพราะฉะนั้นการพิมพ์ร่างฯ นี้จึงช้าเพิ่งจะแจกเมื่อ
ไม่กี่นาที่นี้เอง พระราชกำหนดแค่ ๖ มาตรามันไม่มาก มันน่าจะพิจารณาเสร็จ
ผมก็เห็นด้วยตามที่ฝ่ายรัฐบาลเสนอ-----

- ๕๓/๑

แต่ปัญหามันอยู่ที่ว่าถ้าอ่านรายละเอียดแล้วมันแค่ไม่กี่แผ่น แค่ ๒ แผ่นเท่านั้นเอง ๓ หน้า แต่ว่าทรัพย์สินมันมาก นี่เสียที่สถาบันการเงินได้ทำไว้ ๕ แสนล้านบาท มันเท่ากับงบประมาณแผ่นดินเกือบ ๑ ปี มันไม่ใช่ธรรมดา ถ้าเราดูแค่ร่างฯ แค่ ๓ หน้ามันได้เลย ผมอนุมัติเลยวันนี้ แต่ว่าเมื่อดูนี่เสียซึ่งราคาประมาณ ๕ แสนล้านบาทไม่ใช่ธรรมดา และก็นี่เสียนี้จะต้องไปจ่ายกับเจ้าหน้าที่ของกองทุนการเงิน แล้วใครเป็นเจ้าหน้าที่ของกองทุนการเงิน ผมว่าไม่ใช่ชาวบ้านธรรมดาเป็นเจ้าหน้าที่ของกองทุนการเงิน ถ้าสมมุติว่าเงิน ๕ แสนล้านบาทนี้ขายเรียบร้อย กองทุนการเงินก็ได้รับเงินไปเรียบร้อย ๕ แสนล้านบาท กองทุนการเงินก็ต้องจ่ายกับเจ้าหน้าที่ของกองทุนการเงินที่สถาบันการเงินที่โค่นยึดนี้ ถูกยึดมาขายทอดตลาด และก็จ่ายเงินนี้กับเจ้าหน้าที่ของกองทุนฟื้นฟู กองทุนฟื้นฟู ก็เป็นลูกหนี้ของธนาคารใหญ่ ๆ ๔ - ๕ ธนาคารที่อยู่ในประเทศไทยเรา นี่เมื่อธนาคารใหญ่ ๆ ได้รับเงินจ่ายหนี้จากกองทุนฟื้นฟู ๕ แสนล้านบาทนี้ ผมไม่ได้อภิปรายนะครับ ผมจะบอกว่าสมควรที่จะพิจารณาวันนี้หรือไม่ ๕ แสนล้านบาท ธนาคารน่าจะปล่อยกู้เพื่ออะไร เพื่อให้เกิดสภาพคล่องในประเทศ แต่ผมว่าธนาคารคงไม่ปล่อยกู้แน่นอน ธนาคารก็ต้องไปจ่ายหนี้ในต่างประเทศก็ไม่ได้อะไรขึ้นมา เพราะฉะนั้นพระราชกำหนดแค่ ๓ หน้านี้นิดเดียว ควรจะพิจารณาในวันนี้ตามความเห็นของรัฐบาล แต่ตามความเห็นของผมแล้ว เงิน ๕ แสนล้านบาทมันไม่ใช่ธรรมดา เท่ากับงบประมาณแผ่นดินเกือบ ๑ ปี เพราะฉะนั้นน่าจะให้เราได้อ่านก่อนว่ารายละเอียดในนี้มีอะไร เบื้องหลังในนี้มีอะไร เมื่อทราบรายละเอียดแล้วก็พิจารณาได้ เพราะฉะนั้นขอเวลา ๑ วัน ขอเป็นพรุ่งนี้ ขอบคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : ท่านสุนัย เชิญครับ

นายสุนัย จุลพงศธร (นครสวรรค์) : ท่านประธานสภาครับ ผม สุนัย จุลพงศธร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัดนครสวรรค์ พรรคชาติพัฒนา คือกระผมก็เข้าใจว่าอยากจะเร่ง และยิ่งถ้าเราสามารถจะคิดคำนวณได้ว่าเสียหายเป็นวันหนึ่งเท่าไร ชั่วโงมละเท่าไร

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภาคนที่หนึ่ง) : ท่านสุนัยครับ ที่เสียหายเป็นวันเป็นชั่วโงมผมขอว่าไม่อยากจะให้พูด เอาเฉพาะประเด็นที่ว่าจะพิจารณาตามที่เรากำลังปรึกษารื้อกัน

นายสุนัย จุลพงศธร (นครสวรรค์) : โดยใจก็อยากจะให้

ผ่านเร็วตามที่รัฐบาลประสงค์ แต่ว่าเป็นห่วงภาพลักษณ์ของรัฐบาลว่าจะ เป็น
 ข้ออ้างของสมาชิกคนจนว่า อะไรที่เป็นเรื่องของคนรวยแล้วจะเร็วเสมอ
 ผมว่าในกรณีอย่างนี้ เพื่อให้ภาพมันสวยงาม

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
 คนที่หนึ่ง) : ท่านสุรนัยครับ ผมขอเรียนนิตนะครับ ผมเรียนตรง ๆ ว่า
 รัฐบาลเองก็เสนอมาตามรัฐธรรมนูญ ทางประธานสภาก็วินิจฉัยว่าเป็นเรื่อง
 เร่งด่วน ทุกคนทำตามหลักเกณฑ์ เพราะฉะนั้นผมคิดว่าในกรณีที่จะเร่งด่วน
 หรือไม่ในการอภิปราย ผมอย่างนี้ครับ ผมขอความกรุณาว่าอย่าไปกระทบ
 กระทั่งไปถึงเรื่องอื่น เอาประเด็นนี้เพื่อผมจะได้พิจารณาว่าจะดำเนินการ
 ต่อไปอย่างไร

นายสุรนัย จุลพงศธร (นครสวรรค์) : ใจกระผมก็เห็นอย่าง
 ที่ท่านประธานว่า ดังนั้นเพื่อให้ภาพมันกลมกลืนกันทั้ง ๒ ฝ่ายด้วยกัน และก็
 เป็นภาพที่ฝ่ายค้านและฝ่ายรัฐบาลนั้นสามัคคีร่วมมือกัน ถ้าเราเลื่อนวันหนึ่ง
 ก็ไม่เสียหาย ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
 คนที่หนึ่ง) : ท่านทวีวัฒน์เชิญ

นายทวีวัฒน์ ฤทธิธำชัย (สกลนคร) : ท่านประธานที่เคารพ
 กระผม ทวีวัฒน์ ฤทธิธำชัย จากสกลนคร พรรคความหวังใหม่ ด้วยความ
 เห็นใจท่านประธาน และด้วยความเห็นใจรัฐบาล แต่ในส่วนตัวผมเองนั้น
 ในฐานะที่ไม่ใช่นักกฎหมาย ก็อยากจะศึกษาไตร่ตรองพระราชกำหนดฉบับนี้
 ให้อย่างรอบคอบ เมื่อกี้ผมเดินออกไปข้างนอกเสียงตะโกนหน้าสภาผมก็
 อายเขา มันมีข้อกล่าวหาที่ทำให้เราเสียหายด้วย คือหมายความว่าที่เป็น
 ของเราทำไมเราพิจารณาไ

มีข้อกล่าวหาว่าเราทำเพื่อคนรวย อย่างนี้เป็นต้นนะครับ เพราะฉะนั้นที่คนจน
ให้ตากแดดตากฝนอยู่ปีแล้วปีเล่า เดือนแล้วเดือนเล่า อย่างนี้เป็นต้น ผมจึง
ขอความรอบคอบว่าพรุ่งนี้ก็ได้ครับ ให้อ่านชัด ๆ เสียก่อน ให้ดูเบื้องหลังความ
เป็นมาเสียก่อนครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : เชิญท่านจурินทร์ครับ

นายจурินทร์ ลักษณะวิศิษฏ์ (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) :
ท่านประธานที่เคารพ ผม จुरินทร์ ลักษณะวิศิษฏ์ จังหวัดพังงา พรรคประชาธิปัตย์
ก่อนอื่นผมขออนุญาตทำความเข้าใจกับคำถากถางของเพื่อนสมาชิกเมื่อสักครู่
นิดหนึ่งครับ เพราะผมไม่สบายใจคำกล่าวที่บอกว่า ถ้าสำหรับคนรวยแล้ว
เร็วเสมอ ผมคิดว่ารัฐบาลนี้ไม่ได้ทำอย่างนั้นครับ แล้วก็ในบรรยากาศอย่างนี้
ไม่ควรที่จะมาถากถางอะไรกันอีก เมื่อวาน ครม. มีมติอนุมัติงบประมาณ
ปี ๒๕๔๒ เพิ่มเติมไปอีก ๒๐,๐๐๐ - ๓๐,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อคนจนทั้งสิ้นครับ
เพื่อแก้ปัญหาเศรษฐกิจของบ้านเมืองทั้งสิ้นครับ นี่คือนโยบายที่ขออนุญาต
กราบเรียนทำความเข้าใจกับท่านประธาน และโดยเหตุที่การเสนอ
ร่างพระราชกำหนดนั้นเมื่อผ่านความเห็นชอบ ครม. แล้ว มีความจำเป็น
ที่จะต้องรีบนำเสนอต่อสภาโดยเร็ว และผมคิดว่าการที่ท่านประธานบรรจุ
ระเบียบวาระนั้นเป็นสิ่งที่กระทำโดยชอบแล้วครับ เพียงแต่ว่าวันนี้ถ้าหากว่า
เพื่อนสมาชิกฝ่ายค้านเห็นว่าไม่พร้อมที่จะอภิปราย รัฐบาลก็ยินดีที่จะให้นำไป
พิจารณาในวันพรุ่งนี้ครับ ขอขอบคุณครับ ท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ ผมขออนุญาตเมื่อรัฐบาลเห็นอย่างนี้พวกเรา
ก็ส่วนใหญ่เห็นสอดคล้องต้องกันที่จะอภิปรายวันพรุ่งนี้นะครับ ท่านรัฐมนตรีพิเชษฐ
เชิญครับ

นายพิเชษฐ พันธุ์วิชาติกุล (รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง) :
ท่านประธานที่เคารพครับ ผม พิเชษฐ พันธุ์วิชาติกุล พรรคประชาธิปัตย์ จังหวัดกระบี่
ในฐานะรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลัง ผมคงไม่ขัดข้องตามที่วิปเขา
ประสานกันละครับ แต่ว่ามันจำเป็นที่จะต้องกราบเรียนข้อมูลบางประการครับว่า
เรื่องนี้ความจริงไม่ใช่เรื่องที่เพิ่งปรากฏวันนี้ เป็นเรื่องที่ได้ประกาศใน

ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๑๕ ตอนที่ ๒๙ ก ตั้งแต่วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๔๑ และก็ตามภารกิจ เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว เรามีความจำเป็นที่จะต้องเสนอประธานสภาโดยเร่งด่วนที่สุด ที่ท่านประธานสภาได้กรุณาบรรจुरะเบียบวาระเข้าสู่วันนี้ ก็เป็นเรื่องที่ท่านประธานกรุณา รัฐบาลไม่ได้ไปใช้กลไกอะไรบิดเบือนหรือไปเร่งรัดอะไรตรงนี้ แต่กระทำตามหน้าที่ขั้นตอนที่รัฐบาลพึงปฏิบัติเท่านั้น ความจำเป็นซึ่งหน้าขณะนี้ถึงจะเลื่อนไปพรุ่งนี้ก็ไม่ว่าใครครับ แต่จำเป็นจะต้องเรียนให้ทราบทั่ว ทรรศนะทั้งหมดที่ ประส. จะต้องจัดการเพื่อประโยชน์แก่ชาติมีทั้งหมดประมาณ ๙ แสนล้านบาทครับ ไม่ใช่เพียงแค่ ๕ แสนล้านบาท ใน ๙ แสนล้านบาทดังกล่าวนี้มีกำหนดเพียงแค่ ๓๑ ธันวาคม ปีนี้เองครับ เราเหลือเวลาอีกไม่กี่เดือนเท่านั้นที่จะจัดการอันนี้ แต่ขณะนี้สถานการณ์ไม่ใช่เฉพาะประเทศเรา เพื่อนบ้านหลายประเทศก็มีสถานการณ์เช่นนี้ ไม่ใช่เราเท่านั้นละครับที่จะขายทรัพย์สินที่มีปัญหา เกาหลีที่กำลังจะขาย หลายแห่งหลายประเทศที่เราไม่ควรมาเอ่ยชื่อเขา เขาก็กำลังจะขาย การที่จะขายทรัพย์สินอย่างไร แน่นอนครับ ผู้ซื้อเขาต้องคำนึงว่าประเทศไหนมีระเบียบกฎหมายในการที่จะดูแลให้ผู้ซื้อเขาได้รับสิทธิของเขาที่ดีมีความมั่นใจที่สุด ช้าเพียง ๑ วัน เป็นเรื่องใหญ่ครับ สมมุติว่าวันนี้เรื่องของเรายังไม่ผ่านและวันนี้ทางประเทศอีกสักประเทศหนึ่งประกาศของเขาชัดเจนว่าเขาจะเริ่มขายทรัพย์สินตรงนี้ทันที ความได้เปรียบเสียเปรียบมันจะเกิดขึ้นมาก ผมเรียนว่าความจำเป็นมันมีอยู่ แต่ที่กราบเรียนก็ไม่ขัดข้องละครับ เมื่อผมเรียนความจำเป็นเช่นนี้แล้วว่า เราจะขายทรัพย์สินตรงนี้ออกไปได้เท่าไร ก็คือเก็บจาก ๕๖ ไฟแนนซ์ มาใช้หนี้กองทุนกองทุนวันนี้ที่ต้องรับภาระดอกเบี้ยถัวเฉลี่ย ๒๒.๓๔ เปอร์เซ็นต์ต่อจำนวนหนี้ที่เป็นอยู่ ถ้าเพียงแค่ ๑ วันที่ลดลงไปสักก็แสนบาท มันก็เป็นเงินมากมาย มหาศาลที่จะส่งผลไปทางด้านอื่น ทั้งหมดเป็นความจำเป็น ถ้ากองทุนชำระหนี้ดอกเบี้ยน้อยลง ลดภาระของดอกเบี้ยของกองทุน มันก็ลดภาระงบประมาณรายจ่ายลดภาระงบประมาณรายจ่ายมันก็เป็นส่วนที่ส่งไปถึงงบประมาณ ไปถึงยังประชาชนผู้ยากจนในชนบท ประชาชนผู้ยากจนทั่วไปได้เร็วขึ้นและมากขึ้น ทั้งหมดคือความเชื่อมโยงที่คิดว่ารัฐบาลพยายามกระทำครับ ขอบพระคุณครับ ท่านประธานครับ

๑๑๗

สพ ๔/๒๕๔๑ (วิ.)

พัชรี ๕๔/๓

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาผู้แทนราษฎร (รองประธานสภา
คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ ผมขอเรียนว่าเมื่อที่ประชุมส่วนใหญ่เห็นว่า
ควรจะเลื่อนการพิจารณาพระราชกำหนดนี้ไปนะครับ ผมก็ถือว่าที่ประชุม
มีมติให้เลื่อนการพิจารณาพระราชกำหนดไปในวันพรุ่งนี้นะครับ เวลา
๐๙.๓๐ นาฬิกา วันนี้ขอปิดประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๔.๔๐ นาฬิกา

ผู้จตุรายนงานการประชุม

ณัฐวัฒน์ อนันต์สิทธิพงศ์	สุทธาทิพย์ ศรีทองอินทร์
สุภปภา หนองพงษ์	ละออ ฤทธิประเสริฐศรี
นนทสี พจน์ปริญญา	นัยนา เปรมประพันธ์
ณัฐชนก วงษ์นิล	ปวีญา กองสงฆ์
สารี สิงหเมธา	สุทธิกานต์ มั่นนุช
วัชรวิ วีระกิจน้อย	เพทชาย เรือนเรือง
วชิราภรณ์ นันลังค์	นภัสสร มีคุณ
นภา วีระบุรุษโกศล	ชนิกา ศรีสมวงษ์
กรุณา สกฤพานิช	ชุติมา ทองมา
เยาวเรศ เจริญเฉลิมศักดิ์	ประภาลักษณ์ ปูนบุตตา
จินตนา โชติกะนาวิน	อัมพา กันทิโกวิทย์
นำพร ไวยพัฒน์	พุทธชาติ พรรณพราว
ศิริพร ดีภาพ	จิรภา เตียวสกุล
สุภาภรณ์ ละอองแก้ว	อารีรัตน์ พัฒนโกภนพงศ์
หทัยกาญจน์ คงแก้ว	จงถนอม พลัดเสนา
วีรพร กิจกนกศรี	สมบัติ จันทร์ไพจิตร
เสาวลักษณ์ พลัดเสนา	รพีพร ศรีรัตนพรพงษ์
กนกวรรณ อรรถสิทธิ	ภาวดี วรรณสถิตย์
ประทีป รัถเมือง	วิภาวรรณ นิลบรรจง
ศิริรัตน์ สัมครเขตรการ	ศิริวรรณ สากลวารี
ดรุณี อ่าเมือง	สายชล ไทบรมมิตร
สุจิตรา อรุโณ	สาวิตรี อมรตานนท์
อุทัยวรรณ จานงค์ศาสตร์	รัศมี บานเย็น
อุษารัตน์ เกิดโสดศรี	สันทนา ทรัพย์พูนผล
ทัศนีย์ สิรินนท์	เยาวภา เนื่องพิมพ์
วีรุทัย ผาสุขเวชพร	รัตนา ภูระหงษ์
ฐานิสรา แก้วสถิตย์	พัชรี ไชคำพา

บันทึกครั้งที่ ๒๓๔

ตรวจวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกาถึง ๑๒.๐๐ นาฬิกา

เริ่มตรวจหน้า ๑ - ๑๑๗ ตรวจรายงานครั้งที่ ๔ (สมัยวิสามัญ)

วันพุธที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

หน้า	บรรทัด	ข้อความเดิม	ข้อความที่แก้ไข
		(ไม่มีคำผิด)	

คณะกรรมการพิจารณาเปิดเพียรรายงานการประชุมลับ และตรวจรายงานการประชุม

ลำดับที่	รายชื่อคณะกรรมการ	ลายมือชื่อ
๑.	นายวิจิตร แจ่มใส ประธานคณะกรรมการ	
๒.	นายวัลลภ สุปรียศิลป์ รองประธานคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง	
๓.	นายสุชาติ แก้วนาโพธิ์ รองประธานคณะกรรมการ คนที่สอง	
๔.	นายสุรชาติ ชำนาญศิลป์ รองประธานคณะกรรมการ คนที่สาม	
๕.	นายสุรสิทธิ์ นิติวดีวรวัชช์ โฆษกคณะกรรมการ	
๖.	นางสาวรัตนา อนันต์นาคินทร์ ผู้ช่วยโฆษกคณะกรรมการ คนที่หนึ่ง	
๗.	นางกรรณา ชิตชอบ ผู้ช่วยโฆษกคณะกรรมการ คนที่สอง	
๘.	นายเชียร มโนหรรค์ กรรมการ	
๙.	นายบรรยง รุ่งพัฒนา กรรมการ	
๑๐.	นายวิทยา ภูมิเหล่าแจ้ง กรรมการ	
๑๑.	นายสิทธิพร ขำอาจ กรรมการ	
๑๒.	นายมณฑล ไกรวัฒน์สรณ์ กรรมการ	
๑๓.	นายไพจิต ศรีวรขาน กรรมการ	
๑๔.	นายมานพ จรัสดำรงนิตย์ กรรมการ	
๑๕.	นายขจิตร ชัยนิคม เลขานุการคณะกรรมการ	
๑๖.	นายทวีศักดิ์ สุภาศรี ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ	
๑๗.	นายฉลาด ขามช่วง ผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการ	

ตรวจแล้ว วันที่... (๒ เดือน พ.ย. พ.ศ. ๒๕๕๑)

สภารับรองในคราวประชุม

ครั้งที่... ๑๒... / ๒๕๕๒ / (สมัยวิสามัญทั่วไป)

วันที่... ๑๕ มกราคม ๒๕๕๒

ประธานสภาผู้แทนราษฎร

